

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

22nd - 29th August 2024 • Issue No. 3044

Europe's Leading Panjabi Weekly Since 1965

Panjab Times, Bridle Gate Lane, Derby, DE24 0QW (UK) • Tel: 01332 372851 or 07966 388388 • www.panjabtimes.uk • Email: panjabtimes@aol.com

IMMIGRATION ADVICE BUREAU
SPECIALISTS ESTD 1989FOR FREE
INITIAL
ADVICE
Contact:
S.S.RAIਇਮੈਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ
ਸਲਾਹ ਲਈ ਅਜੇ
ਹੀ ਸੱਚਿਤਰ ਸਿੱਖ
ਕਰੋ ਨੂੰ ਫੌਨ ਕਰੋ!Tel: 020 8571 6680
India: +91-181 5086389

ਸੁਫ਼ੀਆਨਾ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਸਤਿੰਦਰ ਸਰਤਾਜ਼ ਨੇ ਮਿੱਖ ਅਜਾਇਬਘਰ ਭਰਥੀ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ

ਸੁਫ਼ੀਮ ਸਿੱਖ ਕੌਸਲ ਯੂ ਕੇ ਵੱਲੋਂ ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਕਾਨਫਰੰਸ ਮੌਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬੀਬੀ ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ: ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਿੱਧਾ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ

ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੇ ਬਸੰਤੀ ਤੇ ਸੁਰਮਈ ਰੰਗ ਬਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਯੂ ਕੇ ਦੀਆਂ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ

ਭਰਥੀ (ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼) - ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਿਖੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚੋਲੇ ਦਾ ਰੰਗ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬਸੰਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰਮਈ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਯੂ ਕੇ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਭਰਵਾਂ ਸੁਆਗਤ ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਖੋਦੋ ਤੋਂ ਸ: ਰਾਮਦਾਨ ਸਿੰਘ, ਸ: ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ, ਪ੍ਰੋ: ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਸ: ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਧਮੜੇਤ, ਜਥੇਦਾਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਸ, ਭਾਈ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਪੇੜਾ ਅਤੇ ਸ: ਪਰਮਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਸ, ਕਾਰਸੇਵਾ ਕਮੇਟੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਗੁਰਧਾ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਭਾਈ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਘੱਲੂਆਰਾ ਅਜਾਇਬਘਰ ਭਰਥੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ: ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ, ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥਾ ਯੂ ਕੇ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡਾ., ਖਾਲਸਾ ਦਰਬਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਰਥੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸ: ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਧਮੜੇਤ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਗਰੇਟ ਬਾਰ ਬ੍ਰਿਅਥ ਦੇ ਪ੍ਰਣਾਨ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਥਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਬੱਚਰ ਖਾਲਸਾ ਯੂ ਕੇ, ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਫ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਭਾਈ

ਕੀਤਾ ਕਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕਸਾਰਤਾ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਡਟ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ ਤੇ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਉਹਨਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ (ਮੁਲ 2003 ਵਾਲਾ) ਜੋ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲੱਖਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਬੇਸ਼ਕ ਬੜੀ ਦੇਰ ਨਾਲ

ਕੀਤਾ ਕਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕਸਾਰਤਾ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਡਟ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ ਤੇ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਉਕਤ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਮਝਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਆਰ ਐਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਬਦਲਿਆ ਕਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੈਲੰਡਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਅਕਸ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਸਾਫ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਏਕਤਾ ਵਧੇਰੀ ਹੈ।

ਉਕਤ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਮਝਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਆਰ ਐਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਬਦਲਿਆ ਕਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੈਲੰਡਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਅਕਸ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਸਾਫ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੁਪਰੀਮ ਸਿੱਖ ਕੌਸਲ ਯੂ ਕੇ ਵੱਲੋਂ ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਕਾਨਫਰੰਸ ਮੌਕੇ ਬੀਬੀ ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਾਲਿਆਣ ਸਿੱਖ ਦਾ ਨਿੱਧਾ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਗੁਰ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਦੁਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕਾਲਿਆਣ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਲਸਾ ਦਰਬਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਡਰਬੀ ਵਿਖੇ ਯੂ ਕੇ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ

ਡਰਬੀ - (ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼) - ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬੀਬੀ ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕਾਲਿਆਣ ਸਿੱਖ ਡਾ: ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਖਾਲਸਾ ਦਰਬਾਰ ਵਿਖੇ ਸੁਪਰੀਮ ਸਿੱਖ ਕੌਸਲ ਵੱਲੋਂ ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਯਾਦ ਰਹੇ ਬੀਬੀ ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਾਲਿਆਣ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਸਿੱਖ ਕੌਸਲ ਯੂ ਕੇ ਦੇ ਇੰਡੀਆਨ ਸਥ-ਕੌਟੀਨੈਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ: ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੱਖ ਧਮੜੈਤ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਆਉਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਾਲਿਆਣ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ ਜੀ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਇੰਡੀਆਨ ਗੁਰ ਅਸਥਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਹੁਣ ਬੇਸ਼ਟ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਹਿਆ ਹੈ ਤੇ ਗੁਰ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਅਜੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਸਥਾਨ ਅਜਿਹੇ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਸੇਵਾ ਬਹੁਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹਿਣ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਧਾਰਮਿਕ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਮੱਦੇ ਨਜ਼ਰ ਵੀਜ਼ਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਗੁਰ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਹੋ ਸਕੇ।

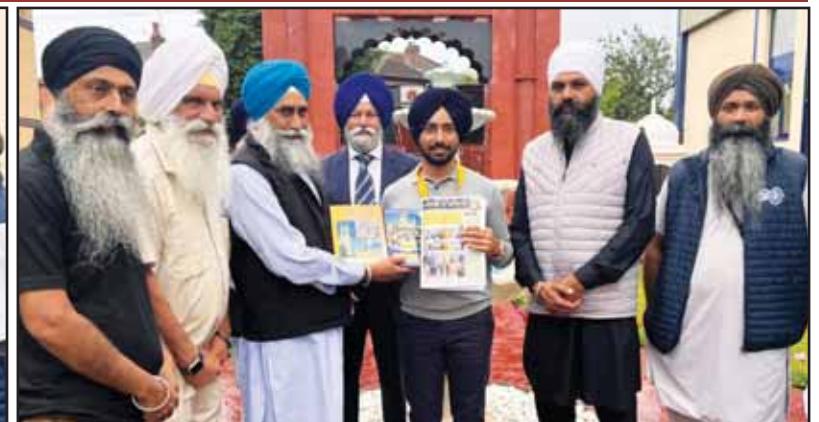
ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨੀ ਤ੍ਰਿਖੇਦੀ ਸਿੱਖ, ਡਾ:

ਕਾਲਿਆਣ ਸਿੱਖ, ਬੀਬੀ ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਅਵਡਾਰ ਸਿੱਖ ਜਰਨਲਿਸਟ, ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੱਖ ਵਿਰਕ, ਸ: ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਪੁਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਡਾ: ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੱਖ ਛਿੱਲੋਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕੀਤਾ।

ਉਕਤ ਆਚਾਰਾਂ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਨਿੱਧਾ ਸਵਾਰਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਸਤਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਉਹ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੀ ਚਰਨ ਛੋਹ ਧਰਦੀ ਤੋਂ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦਿਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇੰਡੀਆਨ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਸਥਾਨੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਬੰਚਿਆਂ ਦੀ ਵਿੰਦੀਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਵੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸੁਪਰਮ ਸਿੱਖ ਕੌਸਲ ਯੂ ਕੇ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਦਰਬਾਰ ਵੱਲੋਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਤਸਤੀ ਦੇ ਕੇ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਬੁਲਾਰਿਆਂ, ਆਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੌਰ ਧਮੜੈਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਾਲਿਆਣ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ।

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੂਫ਼ੀਆਨਾ ਗਾਇਕ ਸਤਿੰਦਰ ਸਰਤਾਜ ਨੇ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬਘਰ ਡਰਬੀ ਦੇ ਕੀਤੇ ਦਰਸ਼ਨ

ਸ਼੍ਰੀਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਡਰਬੀ ਵਿਖੇ ਸਤਿੰਦਰ ਸਰਤਾਜ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ: ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਪੁਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੋਰ ਸੱਜਣ

ਡਰਬੀ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਮੰਡੇਰ) - ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀਆਨਾ ਗਾਇਕ ਤੇ ਕਲਾਕਾਰ ਸਤਿੰਦਰ ਸਰਤਾਜ ਨੇ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬਘਰ ਡਰਬੀ ਦਾ ਦੋਰਾ ਕੀਤਾ ਯਾਦ ਰਹੇ ਸਤਿੰਦਰ ਸਰਤਾਜ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲੀਪ ਸਿੱਖ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ (ਬਲੈਕ ਪ੍ਰਿਸ) ਨਾਲੀਂ ਇੱਕ ਫਿਲਮ ਵੀ ਬਣਾਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਾਇਬਘਰ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਇਥੇ ਪਈਆਂ ਨਾਲਾਭ ਇੰਡੀਆਨ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾਏ ਗਏ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਸਵੇਂ ਪਾਂਡਿਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੱਖ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਤੋਪ, ਉਸ ਪਿੱਛੋਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਲਜੀਤ ਸਿੱਖ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਤੋਪਾਂ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮ-ਜਮਾ ਤੋਪ ਅਤੇ ਸਤਲੁਜ ਤੋਪ ਅਹਿਮ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਤਿੰਦਰ ਸਰਤਾਜ ਤਕਰੀਬਨ ਘੰਟਾ ਕੁ ਇਥੇ ਠਹਿਰੇ ਅਤੇ ਅਜਾਇਬਘਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਦਿਲਦਰਸ਼ੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਿਉਜ਼ੀਅਮ ਦੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੰਸਪੈਟ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਜਾਇਬਘਰ ਦੀ ਟੀਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ, ਸਰਬ ਸਰਦਾਰਾਨ ਹਰਭਜਨ ਸਿੱਖ ਦਾਨਾ, ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੱਖ, ਹਰਪਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਕੰਗ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੱਖ ਸੱਤਾ, ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਸਿੱਖ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੱਖ ਮੰਡੇਰ, ਕਲਬੀਰ ਸਿੱਖ,

ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਮੰਡੇਰ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੱਖ, ਰਲਜੀਤ ਸਿੱਖ ਮੰਨਣ, ਸੌਚਿਨ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਗਤਾਂ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਜਾਇਬਘਰ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ: ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਪੁਰੇਵਾਲ ਨੇ ਸਤਿੰਦਰ ਸਰਤਾਜ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸੌਭਾਗਿਕ ਲਈ ਬੜਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਆਮ ਕਾਣੇ ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੇ ਪਰ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਪਾਸੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਸਾਫ਼ ਸੁੱਖਦੀ ਗਾਇਕੀ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਵੀ ਗਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੌਭਾਗਿਕ ਦਾ ਮਹੌਲ ਵਿਗਾੜਨ ਵਾਲੇ ਗਾਣੇ ਨਾ ਲਿਖਣ ਤੇ ਨਾ ਗਾਉਣਾ ਉਹਨਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਾੜਾ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਚਿਸਤੇ ਨਾਤੇ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਵਾਲੇ ਗਾਣੇ ਨਾ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਗਾਇਕਾਂ ਦਾ ਸਾਬ ਦੇਣ ਜਿਹੜੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਅਕਸ ਵਿਗਾੜਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਤਿੰਦਰ ਸਰਤਾਜ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਰੋਲਡ ਮੰਡੇਰ ਨਾਲ ਸ: ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਮੰਡੇਰ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਦੇ ਕਿਤਾਬਾਂ, “ਡਰਬੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਸਾਲ” ਅਤੇ “ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਗਾਥਾ” ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ।

ਲੋਗੋਵਾਲ ਦੀ ਬਰਸੀ ਉਪਰ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਬਾਹੀ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵੱਡੇ ਇਕਠ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ

○ ਸੁਖਬੀਰ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉਪਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ, ਮਾਨ ਤੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਰੋਡੇ ○ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਸੱਤਾ 'ਚ ਆਈ 'ਆਪ' ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ-ਸੁਖਬੀਰ ○ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿਚ ਜਲਦੀ ਸਫਲ ਹੋਵੇਗੀ-ਢੌਡਸਾ

ਲੋਗੋਵਾਲ-ਅਮਰ ਸ਼ਹੀਦ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਗੋਵਾਲ ਦੀ 39ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਕਾਸ਼ਬਾ ਲੋਗੋਵਾਲ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਬਾਹੀ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵੱਡੇ ਇਕਠ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਈ। ਕੋਈ ਵੁ ਧਿਰ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪੰਥਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾ ਦੇ ਸਕੀ ਸਿਰਫ ਇਕ ਦੂਜੇ ਉਪਰ ਦੂਸ਼ਣਬਜ਼ੀ ਕਰਦੀ ਰਹੀ। ਇਹ ਪਾਟੋਧਾੜ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਵਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰੇਗੀ।

ਬਾਦਲ ਦਲ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉਪਰ ਪੰਥਕ ਆਗੂ ਤੇ ਆਪ ਪਾਰਟੀ

ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਾਰੀ ਇਕਠ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ: ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਅਮ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕ ਹੰਦਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਤ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਛੁੱਲ ਭੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਤ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਸਰਬਉਂਚ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਲਾਗੂ

ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਸ: ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਆਪਣਿਆਂ ਅਤੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵਰਗੇ ਦੇਖੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਮੁਖੀ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 295 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਸੁਖਬੀਰ ਨੇ ਹਮਲਾਵਰੀ ਸੁਰ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪੰਥ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ

ਕਿ ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖੇੜਾ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਆਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ: ਦਾਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਵਰਗੇ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚੋਂ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਮਹਿਨੋਂ ਵੀ 30-30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਕੱਟ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂਕਿ ਦੂਜੇ ਸਿਰਫ ਇਕ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਤੋਂ ਹੀ ਰਿਹਾਈ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸੁਖਬੀਰ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉਪਰ

ਸੁਖਬੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸਿਰਫ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਹੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਪੰਥ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਖੇੜਾ ਨੇ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵਰਗੇ ਅਖੰਤੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੌਂਦੇ ਹਿਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ, ਪਰ ਕੌਮ ਵਾਸਤੇ ਕੱਖ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸ: ਸੁਖਬੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਹਾਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਵੱਖਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਹਾਰੇਂ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜੂਰ ਸਾਹਿਬ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਆਰ. ਐਸ. ਐਸ. ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ

ਕਰਨਾ ਹੀ ਸੰਤ ਲੋਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਪੰਥ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਾਮੱਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਭਾਵੇਂ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧਨ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀਆਂ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਪਿਛਲੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕੱਖ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ।

ਕੋਣ ਕੋਣ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ

ਇਸ ਮੌਕੇ ਲੋਗੋਵਾਲ ਦੇ ਵਾਰਸ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਗੋਵਾਲ, ਡਾ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਭੁੰਦੜ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ, ਮਰੋਸ਼ਾਈਂਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਝਿੰਜਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਯੂਥ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਝੂਂਚਾਂ ਮੈਂਬਰ ਕੋਰ ਕਮੇਟੀ, ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਬਾਹੀ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉਪਰ ਸੁਖਬੀਰ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਵਲੋਂ ਇਥੋਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਪਥਿਲਕ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਦੇ ਇਕੱਠ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰ ਸ਼ਹੀਦ ਸੰਤ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੋਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਅਕੀਦਤ ਦੇ ਛੁੱਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਸ਼ਹੀਦੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਹੋਏ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸ: ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੌਡਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿਚ ਜਲਦੀ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰੇਕ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਉਸਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਰਵਾਇਤਾਂ ਤੇ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਉਪਰ ਟਿਕੀ ਰੁੰਦੀ ਹੋ ਪਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਤਾਂ ਨੁਕਤੇ ਵੀ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ।

ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ ਸਫਾ 4 ਤੇ ਪੜ੍ਹੋ

ਨਫਰਤ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣਾ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਾਲਮ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਅਕਸ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ

3 ਸਫੇ ਦੀ ਬਾਕੀ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਅਲੋਚਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਨੂੰ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰੋਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਮਾਜ਼ਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ, ਪੰਥਕ ਮਸਲਿਆਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗਾ। ਸ: ਚੰਦੂਮਾਜ਼ਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਘੇਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਏਜੰਸੀਆਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਤੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਵਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਕਨੌਨੀਰ ਸ: ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪੰਥਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਰਵਾਇਤਾਂ ਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਦਾ ਜੋ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਇਸਦੀ ਕਿਧਰੇ ਕੋਈ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਗਲਤੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਗੋਂ ਪੰਥ ਨਾਲ ਨਾ-ਭੁੱਲਣ ਵਾਲੀ ਗੱਦਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਦੀ ਪ੍ਰਜ਼ੰਡੀਆਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੰਡਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਪੰਥ ਵਿਹੋਧੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਹੋਧੀ ਗਹਿਰੇ ਨੁਕਸਾਨ ਉਸਾਗਾਰ ਹੋਏ ਹਨ। ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੱਖੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਇਸ ਇਕੱਠਨ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਿੱਦ ਛੱਡ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ ਦੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵੱਲ ਕਦਮ ਪੁੱਟੇ ਜਾ ਸਕਣ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਛੋਟੇਪੁਰ, ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਫਿਲੋਰ, ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ, ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਰੱਖੜਾ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁਲੇਵਲ ਰਾਠਾਂ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਗਾਲ, ਰਾਮਪਲ ਸਿੰਘ ਬਹਿਣੀਵਾਲ, ਮਾ. ਸਿੱਠੁ ਸਿੰਘ ਕਾਹਨੇ ਕੇ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਪੀਆਣਾ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁਸੈਨਪੁਰ, ਜਨਨੈਲ ਸਿੰਘ ਕਰਤਾਰਪੁਰ, ਇੰਦਰਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਲਖਮੀਰਵਾਲਾ (ਸਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ), ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਸਾ. ਚੇਅਰਮੈਨ, ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ, ਹਰਿੰਦਰਪਲ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਮਾਜ਼ਰਾ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਲਾਂਡਰਾਂ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਗੁਲਸ਼ਨ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਗਾਰਗ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਬਾਦਲ ਦਲ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਦੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਇੰਦਰਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਲਖਮੀਰਵਾਲਾ ਤੇ ਤੇਜ਼ ਸਿੰਘ ਕਮਾਲਪੁਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਮਲਕੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਨਾਲ ਜੁੜਣ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ।

ਰੱਖੜ ਪੁੰਨਿਆਂ ਉਪਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕਠ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਥੀ

੦ ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ 20 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਲਟੋਮੇਟ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਇਥੇ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਰੱਖੜ ਪੁੰਨਿਆਂ ਦੇ ਗੁਰ ਲਾਹੋ ਰੇ ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਮੌਕੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਹੋਧੀ ਸਿੰਘ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਰਵਾਈ ਪੰਥਕ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਪਾਸ ਇਕ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਲਟੋਮੇਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੇਕਰ ਭਾਰੀ ਮਤਦਾਨ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਫਤਵੇ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਗਾਈ ਗਈ ਐਨ. ਐਸ. ਏ. ਸਮੇਤ ਬਾਕੀ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ 20 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਰਿਹਾਅ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਤਿੱਖਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੰਥਕ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਤੇ ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਬਾਪੂ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ, ਮਾਤਾ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਤੇ ਭਾਈ ਗਿਣਤੀ ਚੰਮਾਝ ਖੇਤਰ ਦੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜਿਮਨੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੇ 2027 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ 6 ਮਤਿਆਂ ਵਿਚ ਉਕਤ ਮਤੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੂਜੇ ਮਤੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਦੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਦੋ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਵੱਡਾ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਮਤੇ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਖਤ ਤਾਜਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਮੁਦਿਆਂ ਤੇ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਕ ਹੋਰ ਮਤੇ ਵਿਚ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀਆਂ ਰਾਲਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਅਤੇ ਨੈੱਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗੇ ਆਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀਆਂ ਰਾਲਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਅਤੇ ਨੈੱਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗੇ ਆਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਢਣ ਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਬਾਪੂ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਖਿੱਚਾ ਛੁਡਾਉਣ ਅਤੇ ਨੈੱਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗੇ ਆਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀਆਂ ਰਾਲਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਅਤੇ ਨੈੱਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗੇ ਆਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਮਤੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ 550 ਸਾਲਾ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਵਾਹਾਦੇ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਮੁੱਕਰ ਗਈ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਮਤੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ 550 ਸਾਲਾ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਵਾਹਾਦੇ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਚਾਹੀਦੀ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਹੱਕਾਂ, ਸਿੱਖਾਂ, ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਅਤੇ ਪਿੱਠ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਹੋਵੇ। ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਆਗੂ ਜਥੇਦਾਰ ਰਾਜਾ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਭਾਈ ਜਗਤਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਲੱਖਾ ਸਿਧਾਣਾ ਨੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨੀਰੋ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਨੀਤੀਆਂ

ਕਾਰਣ ਪੰਜਾਬ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਰਿਹਾ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਗਵਾਨ, ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ, ਕੰਵਰ ਚੜ੍ਹਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ, ਬੀਬੀ ਬੇਅਤ ਕੌਰ ਖਾਲਸਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜਲਵੇਹੜਾ (ਵਾਟਰ ਕੈਨਨ), ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ ਧੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ, ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੰਧਨ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਿਬਰੂਗੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਭੇਜਿਆ ਸੰਦੇਸ਼ ਵੀ ਪਿੱਛਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਹੁਕੂਮਤ ਸਾਡੇ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ, ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਥੀ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਬਾਗੀ ਧੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੁਰਾ ਕੋਹਨਾ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਦਿਓਅਕਾ ਸਿੰਘ ਕਿਵੇਂ ਹੋਰ ਆਗੂ ਤੇ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ, ਉਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਥੀ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੁਪਾਲੋਂ, ਭਾਈ ਚਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ, ਭਾਈ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੰਹੜਾ, ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੰਲੁਪੁਰ ਖੇੜਾ, ਚਾਚਾ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਜੰਲੁਪੁਰ ਖੇੜਾ, ਚਾਚਾ ਸੁਖਜੈਨ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੁਪਾਲੋਂ, ਭਾਈ ਚਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ, ਭਾਈ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੰਹੜਾ, ਤਰਨ ਤਾਰਨ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਨਪੁਰ, ਭਾਈ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਿੰਦਾ ਦੇ ਭਰਾਤਾ ਕੁਪਿੰਦਰ ਸੰਘ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਇਸ ਵਾਰ ਸਿਆਸੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਥੇ ਰੱਖੜ ਪੁੰਨਿਆਂ ਦੇ ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਮੌਕੇ ਜਿੱਥੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਉਥੇ ਇਸ ਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਸਿਆਸੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਇਸ ਵਾਰ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਭਾਵੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕਈ ਸੂਬਾਈ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਨ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਲਈ ਪੰਥਕ ਫੈਸਲੇ !

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਪੰਥਕ ਫੈਸਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਫੌਤ ਹੋਏ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਸੂਰਤ ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰੀ ਜਰਮਨਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੀ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਤੇ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਅੱਜ ਵੀ ਗੁਲਾਮ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। 2019 ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਪੈਰੋਲ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰਾਂਗਾ ਤੇ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ 2012 ਤੋਂ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ 27 ਮਾਰਚ 2012 ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਈ ਸੀ। ਤਤਕਾਲੀਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪ੍ਰਣਬ ਮੁਖਰਜੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੈਂਡਿੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਥ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਭਾਈ ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੀ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਫਲਸਰੂਪ ਮਾਮਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2022 ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਤੰਰ ਤੋਂ ਭਾਈ ਰਾਜੋਆਣਾ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ। ਪਰ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਤੋਂ ਮੁਕਵਰ

✿ ਭਾਈ ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਮੁਆਫੀ ਬਾਰੇ ਜਦੋਂ ਜਹਿਦ ਕਰੇਗੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ
✿ ਉਲੰਪੀਅਨ ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰੀ ਜਰਮਨਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਗਈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਭਾਈ ਰਾਜੋਆਣਾ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਹਿਮ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਸਟੇਅ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣਾ ਅਗਲਾ ਰਾਹ ਆਖਿਤਾਰ ਕਰ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਰਿਪਰੇਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਲੰਗਰ ਹਾਲ ਵਿਚ ਕੜਾਹੇ 'ਚ ਡਿੱਗਣ ਕਰਕੇ ਫੌਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਤੁਰੰਤ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਗਰਦੁਆਰਾ ਜਾਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਦੇ ਫਟਣ ਕਰਕੇ ਵਾਪਰੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੰਦਬਾਹੀ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਫੌਤ ਹੋਏ ਪੂਛੀਆ

ਦੇ ਕਾਰਕੁੰਨ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿੰਤਾ ਜਤਾਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਹੁਣ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵੀ ਚਲਾਏਗੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਨੂੰ ਤੋਝਨ ਲਈ ਮੌਕੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿੰਤਾ ਜਤਾਈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ, ਤਖਤ ਸ਼੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਣ ਇਹ ਕੋਝ ਯਤਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਥੇਦਾਰ ਦੇ ਕਬਾਵਚਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਜ਼ੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਚ ਕਥਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਬਾਵਚਕਾਂ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਜਾਂ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੇ ਭੱਟਾਂ, ਭਗਤਾਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ, ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਬੋਧਿਤ ਨਾ ਕਰਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਭਾਗੀ ਹੋ ਕੇ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਤਿਰਾਜ ਜਾਹਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੰਰ ਤੋਂ ਜੋ ਕਮੇਟੀ ਹੈ।

ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਐਡਹਾਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦੋਂ ਵੀ ਖਦਸ਼ਾ ਜਤਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਸਿੱਧੀ ਦਸ਼ਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਫਿਰ ਤੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਐਡਹਾਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਤਿਰਾਜ ਜਾਹਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੰਰ ਤੋਂ ਜੋ ਕਮੇਟੀ ਹੈ।

ਜਥੇਦਾਰ ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਦੀ ਪੈਰੋਲ 'ਤੇ ਅੰਖੇ

○ ਕਿਹਾ-ਹਰਿਆਣਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਲਾਭ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਪੈਰੋਲ ○ ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਨੂੰ ਪੈਰੋਲ, ਬੰਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਮੁਖੀ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਦੀ ਫਰਲੋ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਬਲਾਤਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਰੋਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਿਨਸਾਫਟ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮ ਦੀ ਖਾਤਰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ 32 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਹਨ। ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਨਿੰਦਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਜਦਕਿ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਲਈ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੈਰੋਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਬੁਸ਼ਿਆਂ ਮਨਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿਚ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਨੂੰ ਵੰਡ ਦੌਰਾਨ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਪਾਠ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਨਾ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ।

-ਮਾਮਲਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਖੇ ਤੀਆਂ ਮਨਾਉਣ ਦਾ-

ਜਥੇਦਾਰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਕੈਂਪਸ
ਵਿੱਚ ਢੋਲ-ਢਮੱਕੇ ਨਾਲ ਤੀਆਂ ਮਨਾਉਣ ਅਤੇ
ਨਾਚ ਗਾਣੇ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸ੍ਰੀ
ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ
ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਖਤ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਪੜਤਾਲ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ
ਇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਭੇਜਣ ਦੇ
ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਕੱਤਰੇਤ ਤੋਂ ਮਿਲੀ
ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਬੋਗੋਵਾਲ
ਖੇਤਰ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ,
ਪਿੰਡ ਨੰਗਲ ਲੁਬਾਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ
ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਵੀ ਵਾਇਰਲ ਹੋਈ ਅਤੇ
ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ 'ਤੇ
ਪੁੱਜੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਥੇਦਾਰ
ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ
ਲਿਆ ਹੈ।

ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਦੀਵਾਨ
ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਉਲਟ ਢੋਲ-ਢਮੱਕੇ
ਨਾਲ ਤੀਆਂ ਦਾ ਨਾਚ ਗਾਣੇ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ ਬੱਜਰ ਭੁੱਲ
ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ
ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ
ਸਕਦਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਰੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ
ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਪੜਤਾਲ ਕਰਵਾਉਣ
ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਵਿਖੇ ਸੌਂਪੀ
ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ
ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ
ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ
ਦੇਣ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤ
ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਪੁਰਾਣੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਹਤਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ (ਯੂ.ਪੀ.)-ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ
ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦੋ
ਦਹਾਂਕੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਚ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ
ਤੇ ਸਖਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ
ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਹਤਾਰ ਕਰਕੇ 28 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼
ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ਼
23 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ 'ਚ ਇਥੇ
ਐਮ.ਪੀ./ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸੀ।
ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸਿੰਘ, ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ
ਅਨੂਪ ਸੰਡਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਨ, ਜੋ ਵੀ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ।

ਰਾਜਸਭਾ ਲਈ ਐਲਾਨੇ 9 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ 'ਚ ਬਿੱਟ੍ਟ ਦਾ ਨਾਂ!

○ ਇਸ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਹੋਣਗੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ

ਬਿਉਰੋ ਰਿਪੋਰਟ-ਬੀਜੇਪੀ ਨੇ ਰਾਜਸਭਾ ਦੇ ਲਈ 9 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਜਾਰੀ ਕਰ
ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਰੇਲ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟ੍ਟ ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ
ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਂਗਰਸ
ਛੱਡ ਕੇ ਬੀਜੇਪੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈ ਕਿਰਨ ਚੌਧਰੀ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ
ਤੋਂ ਰਾਜਸਭਾ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅੱਜ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ ਵਿਧਾਇਕੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ
ਸਪੀਕਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ
ਬਿੱਟ੍ਟ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਲੋਕਸਭਾ ਚੋਣ ਹਾਰ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਗ੍ਰਾਹਿ
ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਹਾਨ ਨੇ ਵਾਅਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ
ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਿਹਾਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿੱਟ੍ਟ ਦਾ 6
ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਹੀ ਸਦਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਇਸੇ ਲਈ ਬਿੱਟ੍ਟ ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ
ਤੋਂ ਐਮਪੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੀਜੇਪੀ ਬਿੱਟ੍ਟ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ
ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਭਾਈ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਕਰੀਬੀ ਸਾਥੀ 'ਤੇ ਚੱਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ !

○ ਅਮਰੀਕੀ ਪੁਲਿਸ ਕਰ ਰਹੀ ਜਾਂਚ

ਵਾਡਿੰਗਟਨ-ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੇ
ਕਰੀਬੀ ਸਾਥੀ 'ਤੇ ਜਾਨਲੇਵਾ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ
ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਸਿੱਖ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ ਦੇ
ਸਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ ਨੂੰ ਸੈਨ ਫਾਈਸਟਾਂ
ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ
ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਾਲ-ਵਾਲ ਬਚ ਗਏ ਹਨ।
ਹਮਲਾ 11 ਅਗਸਤ ਦਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਪਰ ਖ਼ਬਰ ਹੁਣ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ।

ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿੰਦਰਪਾਲ
ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ ਟਰਕ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ
ਵੇਲੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ
ਦਿੱਤੀਆਂ। ਹਣ ਤੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ
ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਹਤਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।
ਸਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ ਸਿੱਖ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ
ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਸਿੱਖ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ 'ਤੇ ਭਾਰਤ
ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ
ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਰਾਜੂ ਨਿੱਝਰ
ਦਾ ਕਰੀਬੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਾਦ ਰਹੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਨਿੱਝਰ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ
ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਸਿੱਖ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਮੁਖੀ ਗੁਰਪਤਵਾਂ
ਸਿੰਘ ਪੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ
ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਨਜ਼ਾਮ ਭਾਰਤ
ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਸਨ
ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਏਜੰਟ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਨ੍ਹ ਨੂੰ
ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਪੁਲਿਸ
ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ
ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਦੀ
ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ
ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ
ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੰਨ੍ਹ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ
ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਈ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਵੀ ਭਾਰਤ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮੁੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨਗੇ ਸਿੱਖ !

ਸ੍ਰੀਨਗਰ-ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਦਾ
ਐਲਾਨ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਖ਼ਬਰ ਹੈ ਕਿ ਜੰਮ੍ਹ-
ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਮੁੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਚੋਣ
ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਨਗੇ। ਆਲ ਪਾਰਟੀ ਸਿੱਖ
ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ
ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੀ
ਮਦਦ ਨਾਲ ਜੰਮ੍ਹ ਅਤੇ
ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀਆਂ ਅੱਠ
ਤੋਂ ਬਾਰਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ
ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜ
ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਆਲ ਪਾਰਟੀ
ਸਿੱਖ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ
ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ
ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਰੈਣਾ
ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ
ਤੱਕ ਜੰਮ੍ਹ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਿਆਸੀ
ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ
ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬਾਹ ਨਹੀਂ ਫੜੀ ਸੜ੍ਹੀ ਸਗੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ
ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਹੈ।
ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ
ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਪੁਖਤਾ ਹੱਲ
ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕਿਆ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਹੋਣ ਦੇ
ਬਾਵਜੂਦ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਦਰਜਾ
ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਿਆ।

ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰ
ਘਾਟੀ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਬਣਾਈ
ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਥੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧੇਰੇ ਹੈ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਲਵਾਮਾ ਦੀ ਤਰਾਲ ਸੀਟ,
ਬਾਰਮੁੱਲਾ, ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਅਤੇ ਅਮੀਰਾ ਕਦਲ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪੁਲਵਾਮਾ
ਵਿੱਚ ਲਗਪਗ 14 ਹਜ਼ਾਰ, ਬਾਰਮੁੱਲਾ ਵਿੱਚ
ਲਗਪਗ 17 ਹਜ਼ਾਰ, ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਅਤੇ ਅਮੀਰਾ
ਕਦਲ ਵਿੱਚ ਕਮਵਾਰ ਸੱਤ ਅਤੇ ਅੱਠ ਹਜ਼ਾਰ
ਸਿੱਖ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਰੈਣਾ ਨੇ ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਬਹੁ

ਕੀ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਵੱਖਰਾ ਦੇਸ਼ ਬਣੇਗਾ? ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਜਾਰੀ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ

ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਅਸ਼੍ਵਾਂਤ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜ਼ਬਰੀ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਲਗਾਤਾਰ ਗੰਭੀਰ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਇਕੱਲੇ ਜ਼ਲਾਈ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਫ਼ਤੇ 18 ਲੋਕ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਾਪਤਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਦੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਰਾਬਰ ਕਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਚਾਰ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਪੋਸਟ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦੋਹਫ਼ਤਾਵਾਗੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਗਾਇਬ ਹੋਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਪਿਛਲੇ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਬਲੋਚ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਕਾਰਕੁਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮੂਹ ਲਗਾਤਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਲੋਚਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਗਵਾ ਅਤੇ ਕਤਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਰਕਾਰ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਸ਼ੁਰੂਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂਲੀਅਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਗਵਾਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਗਵਾ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਰਤਾਂ, ਬੱਚੇ, ਬੁਨੂਰਾ ਅਤੇ ਮਰਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸੈਕੱਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮੰਦਾਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ 500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਅਗਵਾ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਗੁੰਮੁਢਗਿਰੀ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਕਵੇਟਾ, ਕੇਚ, ਮਸਕੇ ਅਤੇ ਅਵਾਰਨ ਹਨ।

ਮਾਰੋ ਅਤੇ ਸੁਟੋ ਦੀ ਨੀਤੀ

ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਪੋਸਟ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ, “ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਗੁੰਮੁਢਗਿਰੀ ਤੇ ਗੈਰ-ਨਿਆਇਕ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਪਰੋਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ‘ਕਿਲ ਐਂਡ ਡੰਪ’ ਨੀਤੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਣਨੀਤੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸੂਬੇ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਮੁਜਾਹਰੇ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹਾਕਮ ਪੱਖੀ ਮੀਡੀਆ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬਲੋਚੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ, ਦੇਸ਼ ਧ੍ਰੋਹੀ ਦੇ ਤਤਾਮੇ ਵੰਡੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਲੋਚ ਦੇ ਲੋਕ ਪਿਛਲੀ ਲੱਗਭੱਗ ਇੱਕ ਸਦੀ ਤੋਂ ਬਲੋਚੀ ਕੌਮ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਜਮਹੂਰੀ ਮੰਗ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 78 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਹੁਕਮਤ ਨੇ ਅੰਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਬਰ ਢਾਹ ਕੇ ਬਲੋਚੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਨੂੰਜੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹਾਕਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜ਼ਮਹੂਰੀ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਘਾਣ, ਤਸੀਹੀ, ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਗਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੁਲਸ ਗਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਦਾ ਕਤਲ, ਅੰਰਤਾਂ ਖਿਲਾਫ਼

0 ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹੋ ਰਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਲੋਕ ਲਾਪਤਾ, ਗੁਆਚੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮਾਂ 0 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ 0 ਕੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮੀਡੀਆ ਬਲੋਚੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ, ਦੇਸ਼ ਧ੍ਰੋਹੀ ਦੇ ਤਗਮੇ ਵੰਡਣ ਲਗਾ ਕੁਚਲਦਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਰੀਰਕ ਸੋਸ਼ਣ ਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਇੰਤਹਾ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। 2001 ਤੋਂ 2021 ਤੱਕ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੱਗਭੱਗ 7000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁਨ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਹੁਣ ਪਤਾ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿਥੋਂ ਗਏ।

ਲੋਕ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁਨ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਅਧਿਆਪਕ, ਵਕੀਲ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਦਿ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਬਲੋਚ ਸੂਬੇ 'ਚੋਂ ਧਾਰਾ 144 ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਬਲੋਚੀ ਕੌਮੀ ਮੁਕਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਇੰਤਹਾ

ਬਲੋਚੀ ਲੋਕ ਪਿਛਲੇ 100 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਲੋਚੀ ਕੌਮੀ ਮੁਕਤੀ ਰਾਜ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਹੁਕਮਤ ਨੇ ਘੋਲ੍ਹ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਕੁਚਲਿਆ ਗਿਆ, ਮਹਾਰੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਫੌਜੀ ਜ਼ਬਰ ਢਾਹ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਹਰ ਕੌਮੀ ਮੁਕਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਲੋਚੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੌਮ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਬਲੋਚੀ ਕੌਮੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਬਸਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲੱਭੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੇ ਇੱਕ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਤਥਕੇ ਵਾਲੋਂ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਤਾਂਧ ਉੱਠੀ। ਉਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 1931 ਵਿੱਚ ‘ਅਜੁਮ ਏ ਇੰਤਹਾਦ ਏ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ’ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਕੌਮੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਰੰਗ ਉੱਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਬਸਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲੱਭੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੇ ਇੱਕ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਤਥਕੇ ਵਾਲੋਂ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਤਾਂਧ ਉੱਠੀ। ਉਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 1947 ਵਿੱਚ ‘ਅਜੁਮ ਏ ਇੰਤਹਾਦ ਏ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ’ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਕੌਮੀ ਰਾਜੀਲਾ ਫੌਜ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਇਹ ਗੁਰੀਲਾ 1973 ਤੋਂ 1977 ਤੱਕ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਦੀ ਕੌਮੀ ਰਾਜੀਲਾ ਇੱਕ ਕੌਮੀ ਰਾਜੀਲਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਹੁਕਮਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਜ਼ਲਫਿਕਰ-ਅਲੀ-ਭੁਟੇ ਦੀ ਜਾਬਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਦੂਕ ਦੇ ਦਮ 'ਤੇ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਜਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਤਾਂਧ ਉੱਠੀ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਕਾ ਗਿਆ, ਮਹਾਰੋਂ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਗੁਰੀਲਾ ਫੌਜ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਇਹ ਗੁਰੀਲਾ 1973 ਤੋਂ 1977 ਤੱਕ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਦੀ ਕੌਮੀ ਰਾਜੀਲਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਹੁਕਮਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਜ਼ਲਫਿਕਰ-ਅਲੀ-ਭੁਟੇ ਦੀ ਜਾਬਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਦੂਕ ਦੇ ਦਮ 'ਤੇ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਜਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਤਾਂਧ ਉੱਠੀ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਕਾ ਗਿਆ, ਮਹਾਰੋਂ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਗੁਰੀਲਾ ਫੌਜ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਹੁਕਮਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਜ਼ਲਫਿਕਰ-ਅਲੀ-ਭੁਟੇ ਦੀ ਜਾਬਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਦੂਕ ਦੇ ਦਮ 'ਤੇ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਜਾਰਾਂ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਕਾ ਗਿਆ, ਮਹਾਰੋਂ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਗੁਰੀਲਾ ਫੌਜ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਹੁਕਮਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਜ਼ਲਫਿਕਰ-ਅਲੀ-ਭੁਟੇ ਦੀ ਜਾਬਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਦੂਕ ਦੇ ਦਮ 'ਤੇ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਜਾਰਾਂ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਕਾ ਗਿਆ, ਮਹਾਰੋਂ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਗੁਰੀਲਾ ਫੌਜ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਹੁਕਮਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਜ਼ਲਫਿਕਰ-ਅਲੀ-ਭੁਟੇ ਦੀ ਜਾਬਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਦੂਕ ਦੇ ਦਮ 'ਤੇ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਜਾਰਾਂ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਕਾ ਗਿਆ, ਮਹਾਰੋਂ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਗੁਰੀਲਾ ਫੌਜ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਹੁਕਮਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਜ਼ਲਫਿਕਰ-ਅਲੀ-ਭੁਟੇ ਦੀ ਜਾਬਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਦੂਕ ਦੇ ਦਮ 'ਤੇ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਜਾਰਾਂ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਕਾ ਗਿਆ, ਮਹਾਰੋਂ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਗੁਰੀਲਾ ਫੌਜ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਹੁਕਮਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਜ਼ਲਫਿਕਰ-ਅਲੀ-ਭੁਟੇ ਦੀ ਜਾਬਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਦੂਕ ਦੇ ਦਮ 'ਤੇ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਜਾਰਾਂ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਕਾ ਗਿਆ, ਮਹਾਰੋਂ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਗੁਰੀਲਾ ਫੌਜ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਹੁਕਮਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਜ਼ਲਫਿਕਰ-ਅਲੀ-ਭੁਟੇ ਦੀ ਜਾਬਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਦੂਕ ਦੇ ਦਮ 'ਤੇ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਜਾਰਾਂ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਕਾ ਗਿਆ, ਮਹਾਰੋਂ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਗੁਰੀਲਾ ਫੌਜ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਹੁਕਮਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਜ਼ਲਫਿਕਰ-ਅਲੀ-ਭੁਟੇ ਦੀ ਜਾਬਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਦੂਕ ਦੇ ਦਮ 'ਤੇ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਜਾਰਾਂ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਕਾ ਗਿਆ, ਮਹਾਰੋਂ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਗੁਰੀਲਾ ਫੌਜ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਹੁਕਮਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਜ਼ਲਫਿਕਰ-ਅਲੀ-ਭੁਟੇ ਦੀ ਜਾਬਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਦੂਕ ਦੇ ਦਮ 'ਤੇ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਜਾਰਾਂ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਕਾ ਗਿਆ, ਮਹਾਰੋਂ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਗੁਰੀਲਾ ਫੌਜ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਹੁਕਮਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ

ਵਿਚਾਰ :- ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸੀਸੀ ਟੀਵੀ ਕੈਮਰਾ ਕਦੇ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ -ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ

ਗੰਜਿਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੰਪਲੇ ਪਾਣੀਆਂ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ?

ਬੀਤੇ ਦਿਨੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੰਪਲੇ ਪਾਣੀਆਂ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੰਜਾਬ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਮਾਲਵਾ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਚੇ 14 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲੰਬਿਤ ਪਾਈ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਲਵੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਾਲ 2010 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੂੰਬਾ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਲਵੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਕਾਰਨ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ 'ਤੇ ਸੁਧਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਹੱਈਆਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣੀਦੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ।

ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਭਾਭਾ ਪਰਮਾਣੂ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ (ਬੀਏਅਏਸੀ) ਨੇ ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਨ ਲਈ ਬੰਠਿੰਡਾ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਅਤੇ ਮਾਨਸਾ ਤੋਂ 1500 ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਲਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਮੂਨਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 35 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨਮੂਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

ਐਟੋਮਿਕ ਐਨੋਨੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਬੋਰਡ ਮੁਤਾਬਕ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 60 ਪੀਪੀਬੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਪਰ ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਾਤਰਾ 10 ਗੁਣਾ 684 ਪੀਪੀਬੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਸੁਟਵਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਸਲਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਲਵੇ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ, ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਖਾਸ ਕਰ ਡੀਏਪੀ ਫਾਸਫੇਟ, ਬਰਮਲ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਵਾਹ ਆਦਿ ਇਸ ਲਈ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਸਾਇਣਕ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਉਪਰ ਬੋਹੜ ਮਾੜਾ ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਲ, ਜਿਗਰ, ਫੇਵੜੇ, ਗੁਰਦੇ ਵਰਗੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਇੱਕ ਰੇਡੀਓ ਐਕਟਿਵ ਪਦਾਰਥ ਵੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਾ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਯੂਰੇਨੀਅਮ, ਆਰਸੈਨਿਕ, ਲੈਡ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਪਲ ਰਹੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਅਬੋਹਰ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੇ ਕਈ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੇ ਸੰਗੀਨੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਿਕਸਿਤ ਹਨ। ਕੁਝ ਬੱਚੇ ਤੁਰ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦੇਖ-ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ।

ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਜ਼ਰ ਆਏ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਾਲ ਉਮਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚਿੱਟੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਈਆਂ ਦੇ ਗੁਰਦੇ ਖਰਾਬ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਕੈਂਸਰ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੁਆਖੇ ਵਿੱਚ ਦਿਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਭਾਬਾ ਐਟੋਮਿਕ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਰਿਸਰਚ ਦੌਰਾਨ ਫਾਸਫੇਟ ਵਾਲੇ ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ, ਐਲਕੋਲਾਗਨਿਟੀ ਅਤੇ ਸਿਲੈਨਿਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਸੰਭਾਵਿਤ ਕਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਾਂਗ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਸੂਬਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹਵਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਵਰਗੇ ਸੱਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਲੇ ਉਪਰ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਆਪਣੇ ਚੌਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਵਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਤੇ ਸਵਾਲ ਪਾਣੀ ਵਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ। ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਕਾਰਣ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਹਰ ਪਥੋਂ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹਨ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਥਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

-ਰਜਿਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ

NEWS & VIEWS

FUTURE OF SIKHS AS BRITISH CITIZENS

Gurmuhan Singh
OBE

Following recent disturbances, global Sikhs are watching the UK situation closely. Many have relatives and friends in this country. There is no shortage of advice for British Sikhs from Sikh intelligentsia in the light of wider discussions about the genuine concerns of the majority community.

One suggestion from a prominent Sikh Indian, shared by many, is that British Sikhs should keep a low profile. That demonstrations, public lobbying and religious celebrations do more harm than good. Rather that Sikhs should show how they have integrated successfully and contributed to the plural British society and way of life (also the main thrust of the *British Sikh Manifestos*). On the face of it, this sounds like sensible advice. However, part of it goes against the British Sikh experience since early 1960s when those in my generation came to this country.

It is not possible for some visible ethnic communities, including the Sikhs, to keep a low profile. In fact, I recall a study by the UK Policy Studies Institute many years ago which concluded that, unlike the Jewish people, communities unable to hide identities have been more successful in securing their democratic rights by standing out. They can integrate successfully by showing that they share universal human values with British pluralism. In fact, lawful activism like lobbying, taking up cases through law courts, demonstrations as part of the democratic process and sharing celebration of key events in their community history bring about better understanding of their way of life. The onus is on each community to show how they contribute to the British way of life. In this respect, the Sikhs have an impressive long-standing record of Anglo-Sikh relations.

Immigration seems to be out of control and is threatening multicultural harmony in the UK. Not only a significant percentage of the white majority but also well-established minority communities in the UK are concerned. British values which attracted us to this country, are under threat.

Those on the left of the political spectrum seem to have a complex about the wrongs done during the colonial period. Yet, little do they realise that most countries complaining about British colonial past, themselves practised the same sins or worse: like slavery, cruel socio-religious practices and exploitation of the masses by corrupt authoritarian rulers. Some visiting politicians from ex-colonial countries never tire of reminding us of the debt which Britain owes them. They forget the historical context and their own post-independence performance in own countries.

Behind the immigration issue are the concerns about religious fanaticism which is isolating communities from mainstream British way of life. In 2001, there were compelling background reasons why late S. Gurbachan Singh Sidhu and I researched and wrote *Sikh Religion and Islam* (link at footnote). It was a necessary response to Islamic zealots hyper-active in UK universities. S Indarjit Singh (now Lord) wrote the foreword and the publication was well received in the UK and some diaspora countries. Religion has an important role in human society. *Worldly pursuits for wealth and status need to be balanced by the quest for spiritual harmony*. However, no single religion can claim superiority over others and religious zealots seeking converts are missing the purpose of religion.

To conclude with a passage from last week: *Extreme religious ideologies will be continually challenged. In response, it is for religions to integrate successfully with the majority way of life while pushing towards a more liberal society which accepts diversity as added value.*

<https://www.sikhmissionarysociety.org/sms/smsspublications/>

(look under Multifaith/Sikh Religion and Islam)

Gurmuhan Singh OBE, Ret'd Principal Civil Servant (UK) sewauk2005@yahoo.co.uk

ਦਰਪਣ ਝੁਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ
ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਮੀਡੀਆ

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਿਖ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉਪਰ ਕਿਉਂ ?

- ✿ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਫਿਰਕੂ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ?
- ✿ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਸਿੱਖ ਟੀ. ਟੀ.ਈ ਨਾਲ ਰੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਗੁੰਡਿਆਂ ਵਲੋਂ ਕੁਟਮਾਰ, ਦਾੜੀ ਦੀ ਕੀਤੀ ਬੇਅਦਬੀ

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੌੜੀ ਵੇਲ ਵਾਂਗੂੰ ਵਧਦੀਆਂ ਹੀ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪੋਟਿਆਂ ਉਤੇ ਗਿਣੇ ਜਾਣ ਜੋਗੇ ਹੀ ਮੁੱਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਅੱਜ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਘਣੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਾਅਦਾ ਖਿਲਾਫ਼ੀ ਨਾ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਕੌਲ ਇਕਰਾਰ ਹੂ-ਬ-ਹੂ ਨਿਭਾਅ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਅੱਜ ਸਿਰਫ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਰੋਂ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਹੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੁੰਦੀ, ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਬੇਚੁਕੀ ਤੇ ਫਿਰਕੂਵਾਦ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਵੱਧਦੀ ਹੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਨਿਰਸਤਾ ਹੋਣੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਬਹਾਦਰ ਤੇ ਜੁਝਰੂ ਕੌਮ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਚੁੱਪ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਰਸਤਾ ਚੁਣਨਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ, ਸਿੱਖ ਸਰੂਪ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤਾਂ, ਫਿਰਕੂ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ, ਫਿਰਕੂ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉਪਰ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਫਿਰਕੂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਖਾਸਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਦੀ ਬੋਲੀ ਸਿਆਸਤਾਚਾਰ ਮਿਟਾ ਦਿਉ ਤਾਂ ਉਹ ਕੌਮ ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਨੈਵਿੰਟ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਉਪਰ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਫਿਰਕੂ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ।

ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ

ਜਨਰਲ ਸਕਤਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਦੋ ਐਡੀਸ਼ਨ ਨੱਬੀ ਕਰਕੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਫਿਰਕੂ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਪਰਦਾਫ਼ਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਤਵੀਂ ਕਲਾਸ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬ ਵਾਲਾ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਹੀ ਸਤਰ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਹੀ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਹੈ।

ਅਸਲ ਮਸਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖਿਆ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਉਪਰ ਫਿਰਕੂ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਭਾਚੂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਲਗਦੇ। ਇਹ ਆਰੀਆ

ਸਮਾਜੀ ਸਵਾਮੀ ਦਿਆ ਨੰਦ ਦੀ ਰਾਹ ਤੁਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਿਸਨੇ ਸਤਿਆਰਥ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰਾਂਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਭਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਯੋਗ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ। ਗਿਆਨੀ ਦਿਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਫਿਰਕੂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਪਰਦਾਫ਼ਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਿਰਕੂ ਗੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਫਿਰਕੂਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉਪਰ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਰਾ ਤੇ ਅਨਿਆਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੰਦੀ ਸਿੱਖ ਛੱਡੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ। ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਦੀ ਘੜੀ ਮੁੜੀ ਜਮਾਨਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚੁਧ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵਿਚ ਰੋਸ਼ਨੀ ਹੈ।

ਦੂਸਰੀ ਘਟਨਾ ਇਸੇ ਹਫ਼ਤੇ ਮੁੰਬਈ ਦੀ ਲੋਕਲ ਰੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇਕ ਸਿੱਖ ਟੀ.ਟੀ.ਈ ਜਸ਼ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕੁਟਮਾਰ ਦੀ ਵਧਗੇ। ਇਕ ਬੇਟਿਕਟੇ ਫਿਰਕੂ ਯਾਤਰੀ ਵੱਲੋਂ

ਟਰੈਵਲਿੰਗ ਟਿਕਟ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਾਲ ਕੁਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਟੀ. ਟੀ. ਈ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜੁਗਮਾਨਾ ਭਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਨਿਕੇਤ ਭੋਸਲੇ ਨਾਹੀਂ ਫਿਰਕੂ ਗੁੰਡੇ ਨੇ ਜੁਗਮਾਨੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਕੁਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਤੇ ਦਾੜੀ ਵੀ ਕਿਚੀ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਟੀ.ਟੀ.ਈ ਦੀ ਕਮੀਜ਼ ਵੀ ਪਾੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੇਲਵੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਲਸੋਪਾਰਾ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੇਲਗੱਡੀ ਤੋਂ ਉਤਾਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਯਾਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਦਿਆਂ ਜਸ਼ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 1,500 ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਸ ਫਿਰਕੂ ਗੁੰਡੇ ਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਉਪਰ ਕੇਸ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਿਰਕੂ ਗੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਫਿਰਕੂਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉਪਰ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਰਾ ਤੇ ਅਨਿਆਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੰਦੀ ਸਿੱਖ ਛੱਡੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ। ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਦੀ ਘੜੀ ਮੁੜੀ ਜਮਾਨਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚੁਧ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵਿਚ ਰੋਸ਼ਨੀ ਹੈ।

ਕੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਜੁਆਬਦੇਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ?

ਕੋਈ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਚਾਹੇ ਬਾਰੀ ਹਨ, ਸਭ ਨੇ ਅਨੰਦਪੁਰ ਮਤੇ ਨੂੰ ਬੇਦਾਵਾ ਦਿਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਧੀ ਕੌਮ ਮੌਰਚਿਆਂ ਵਿਚ ਤਥਾਹ ਕਰਕੇ ਲਹੂ ਲੁਹਨ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੂੰ ਨਿਤਾਣਾ ਕਰਨ ਤੇ ਗੁਰਾਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਸਾਡੀ ਖੇਡ ਖੇਡੀ ਜਾਂਦੇ। ਮਤਲਬ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬਾਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਰਗੇ ਹੀ ਹਾਂ। ਸੱਤਾ ਦੀ ਭੁਖ, ਅਨੰਦਪੁਰ ਮਤੇ ਦਾ ਤਿਆਗ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਧੋਖਿਆਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਅਨੰਦਪੁਰ ਮਤੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਗਵਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਤਾ ਲਾਲਸਾ ਰਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮਹਾਗੁਰੂ ਸਨ ਤੇ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਲੋਗਵਾਲ ਦੀਆਂ

✿ ਬਾਰੀ ਤੇ ਦਾਰੀ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਤੋਂ ਭਰੋੜੇ ਕਿਉਂ ਹਨ ?

ਬਰਸੀਆਂ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ।

ਕੀ ਸੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਮਤਾ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜੇ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰੀ ਐਜੰਡੇ ਨੇ ਕਦੇ ਕੌਮੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਰੁਕ ਤੇਅ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ 'ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਤਾ' ਹੈ।

ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, "ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਰਾਜਸੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ, ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ 'ਮਨ-ਮੰਦਰ' ਵਿੱਚ ਉਕਰਿਆ ਚੱਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦੇ ਬੋਲ-ਬਾਲੇ" ਹੈ।

ਇਸ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, "ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦੇ ਇਸ ਜਨਮ ਸਿੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੋ ਉਪਾਓ, ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦੀ ਨਿਖੇਹੀ ਅਤੇ ਬੰਦ ਕੋਲ ਭੇਜਦੇ ਹੋ ਉਪਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਤਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਜੇਕੇ ਧਨਾਵ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਸਤਾ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਰਖਣ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਅਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਮਤਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕਾਜ ਦੇ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਆਖਦੇ ਹਨ ਇਹ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਗਲਾਂ ਹਨ। ਇਹ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਆਖਦੇ ਹਨ 1920 ਵਾਲੀ ਅਕਾਲੀ ਵਿਰਸਤ ਨਹੀਂ ਚਲਣੀ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਕਿਰਦਾਰ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਬਾਲੇ, ਲੋੜੀਂਦਾ ਦੇਸ ਕਾਲ ਅਤੇ ਰਾਜਸੀ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਸੀ।

ਇਹ ਮਤਾ ਅਖੀਰ ਰਾਜੀਵ-ਲੋਗੋਵਾਲ ਸਮੱਤੇ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਆਨੰਦਪੁਰ ਮਤੇ ਦਾ ਤਿਆਗ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਮੌਤ ਸੀ।

ਇਸ ਮਤੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸੀ ਕੰਗਾਲੀ ਭੁੱਖ ਨੰਗ ਤੇ ਬੁੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ, ਨਿਆਂਕਾਰ ਤੇ ਚੰਗੇ ਨਿਜਾਮ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਦੌਲਤ ਤੇ ਉਪਜ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਣੀ ਵੰਡ ਤੇ ਉਲੱਖ-ਖਸੁੱਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ। ਗੁਰਮਤਿ ਆਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਪਦੂਤਾ, ਛੁਤ-ਛਾਤ ਤੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ।

ਮੰਦੀ ਸਿਹਤ ਤੇ ਬੀਮਾਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਾਓ, ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦੀ ਨਿਖੇਹੀ ਅਤੇ ਬੰਦ ਕੋਲ ਵਿੱਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਜਾਗੇ ਤੇ ਉਹ ਕੌਮੀ ਬਚਾਉ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਸੋਂਕੇ। ਇਹ ਮਨੋਰਥ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਦਾ ਰਾਜਸੀ ਨਿਤਕ ਮੰਤਰ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਬੋਲ

ਵਾਲੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਮਜ਼ੂਰ ਕਰੇਗਾ। ਕੀ ਜਥੇਦਾਰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਪੰਥ ਵਿਰਸਤ ਦੀ ਰਖਿਆ ਲਈ ਤੇ ਪੰਥ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨਗੇ। ਦੋਸ਼ੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਕਾਟਿਹਰੇ ਵਿਚ ਬੜਾ ਕਰਨਗੇ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਬਾਲਟੀਮੋਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਹੋਈ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਿਚ ਇਕ ਮੌਤ ਤੇ 7 ਹੋਰ ਜਖਮੀ

ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਿਚਰਡ ਵੋਰਲੇਅ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ।

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗ) - ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜ ਮੈਰੀਲੈਂਡ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਪੂਰਬੀ ਬਾਲਟੀਮੋਰ ਵਿਚ ਇਕ ਇਕੱਠ ਉਪਰ ਕੀਤੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਤੇ 7 ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਜਖਮੀ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਬਾਲਟੀਮੋਰ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਿਚਰਡ ਵੋਰਲੇਅ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਲੰਘੀ ਰਾਤ 8 ਵਜੇ ਦੇ ਆਸਪਾਸ 1300 ਬਲਾਕ ਸਪਰਿੰਗ ਸਟਰੀਟ ਬਾਲਟੀਮੋਰ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ। ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਕੱਠ ਜਿਸ ਉਪਰ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜਾਂ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਗਨ ਸ਼ਸ਼ਤਰ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ

ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ। ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਿਚ ਇਕ ਤੋਂ ਵਧ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪੁੱਜੀ ਤਾਂ ਉਥੇ ਕਈ ਪੀੜ੍ਹ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੋਲੀਆਂ ਵੱਜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਜਖਮੀ ਖੁਦ ਹੀ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਸਨ। ਜਖਮੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਐਨਥਨੀ ਮਾਰਟਿਨ (36) ਨਾਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਦ ਕਿ ਬਾਕੀ ਜਖਮੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸਥਿਰ ਹੈ। ਜਖਮੀਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਔਰਤ (41) ਤੇ ਬਾਕੀ ਮਰਦ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 21 ਤੋਂ 46 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਟੈਕਸਾਸ ਰਾਜ ਵਿਚ ਇਕ ਭਿਆਨਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ 2 ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ 5 ਦੀ ਮੌਤ * 19 ਸਾਲਾ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗ) - ਫੋਰਟ ਵਰਥ, ਟੈਕਸਾਸ ਵਿਚ 2 ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿਚ ਹੋਈ ਟੱਕਰ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ 2 ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ 5 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਜਦ ਕਿ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਕਾਰ ਦੇ 19 ਸਾਲਾ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹਾਦਸਾ

ਇੰਟਰਸਟੇਟ 35 ਡਬਲਯੂ ਉਪਰ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੜਕ ਕਈ ਘੰਟੇ ਬੰਦ ਰਹੀ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਐਡੂਆਰਡ ਗੋਨਜ਼ਾਲੇਜ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਨਸੇ ਵਿਚ ਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਤੇ 5 ਜਿਣਿਆਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਗੋਨਜ਼ਾਲੇਜ਼ ਖੁਦ ਵੀ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਜਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਮਰਹਮ ਪੱਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸੀਐਮ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖੜੀ ਦਾ ਤੋਹਫਾ

ਬਰਨਾਲਾ : ਬਰਨਾਲਾ ਵਿਖੇ ਰੱਖੜੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਮੌਕੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੰਬੰਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਵੱਡੇ ਤੋਹਫੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੱਖੜੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਸੌਗਤ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਗਲਾਵੀਂ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀਆਂ 3000 ਨਵੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਸੀਐਮ ਮਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਤੇ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਅੱਗੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਆਸ਼ਾ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਫਰਸਤੂਤੇ ਹਮਦਰਦੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਯੂ ਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਤਾ ਨੂੰ ਐਮ ਪੀ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਓ ਐਸ ਡੀ ਨਿਯੁਕਤ

ਲੰਡਨ (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾਂ) ਫਰੀਦਕੋਟ ਤੋਂ ਸੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਲੋਆ ਵੱਲੋਂ ਯੂ ਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਓ.ਐਸ.ਡੀ. ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁਣ ਯੂ ਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਤਾ

ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉਪਰ ਸਿੱਖਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਕੂੜ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅੰਦਰ ਸੇਵਾ ਦੇ ਇਕ ਜ਼ਰੀਏ ਵਜੋਂ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਮੂਹਰੇ ਰੱਖ ਕੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਮ ਪੀ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਲੋਕ ਭਾਈ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਲਹਿਰ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਲੇਟ ਫਾਰਮ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹਿਣਗੇ।

ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਵਿਚ ਡਰੱਗ ਤਸਕਰੀ ਗਿਰੋਹ ਦੇ ਸਰਗਨੇ ਨੂੰ 376 ਸਾਲ ਜੇਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗ)-ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਵਿਚ ਇਕ ਡਰੱਗ ਤਸਕਰੀ ਗਿਰੋਹ ਦੇ ਸਰਗਨੇ ਨੂੰ 376 ਸਾਲ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਾਉਂਟੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕਾਉਂਟੀ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਨੇ ਜਾਰੀ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਜਿਊਰੀ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਜੂਨ ਵਿਚ ਜੇਸ ਅਰੇਲਾਨ-ਅਰੇਡੋਨਡੇ (67) ਨੂੰ ਡਰੱਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਤੇ ਕਾਲੇ ਧੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਚਿੱਟਾ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ 40 ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਐਲਾਨਿਆ ਸੀ।

ਚੀਫ਼ ਡਿਪਟੀ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਅਟਾਰਨੀ ਮਾਈਕਲ ਪਿਰਾਗਲੀਆ ਨੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਕਈ ਸਾਲ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਜ਼ਹਿਰ ਵੰਡੀ ਹੈ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ "ਇਸ ਨੇ ਕਿਨ੍ਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਤਬਾਹ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਡਰੱਗ ਮੈਕਸਿਮਿਕ ਤੋਂ ਨੇਵਾਡਾ ਤੇ ਐਰੀਜ਼ੋਨਾ ਲਿਜਾਈ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਡਰੱਗ ਅਰੇਲਾਨ-ਅਰੇਡੋਨਡ ਕੋਲ ਗਰੀਲੇ, ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਪਹੁੰਚਦੇ ਸਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਤੰਬਰ 2020 ਵਿਚ ਅਰੇਲਾਨ-ਅਰੇਡੋਨਡ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਤਲਾਸੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਗਾਹਕ ਬਣ ਕੇ ਡਰੱਗ ਵੀ ਖਰੀਦੇ ਸਨ।

ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਵਾਲੀ 117 ਸਾਲਾ ਔਰਤ ਦਾ ਦਿਹਾਂਤ

ਡਰਬੀ-(ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼)-ਸਪੇਨ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਮਾਰੀਆ ਬਰਨੀਆਸ ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ 117 ਸਾਲ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਪਚਿ-ਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਸਾਂਤਮਈ ਨੀਦ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਰਲਡ ਵਾਰ, ਫਲੂ ਪੈਨਡੈਮਿਕ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ।

ਕੋਹੀਜ਼ਨ ਪਲੱਸ ਵੱਲੋਂ ਦੱਖਣੀ ਏਸੀਅਨ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਯੋਜਿਤ ਅਤੇ ਗ੍ਰੇਵੇਸੈਮ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਬਾਰੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੈਦਰਸ਼ਨ

ਕੋਹੀਜ਼ਨ ਪਲੱਸ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦਰਸ਼ਕ ਤੇ ਮਹਿਮਾਨ

ਗ੍ਰੇਵੇਸੈਮ (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾ) - ਬੀਤੇ ਦਿਨੋਂ ਇਥੇ ਕੋਹੀਜ਼ਨ ਪਲੱਸ ਦੁਆਰਾ ਦੱਖਣੀ ਏਸੀਅਨ ਵਿਰਾਸਤ ਮਹੀਨਾ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰੇਵੇਸੈਮ, ਡਾਰਟਫੋਰਡ ਅਤੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਸੈਕੜੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਦੱਖਣੀ ਏਸੀਅਨ ਕਲਾ ਤੇ ਸੰਰਿਤ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤੇ ਛੋਟੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।

ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਗ੍ਰੇਵੇਸੈਮ ਦੇ ਵੱਡਵਾਈਲ ਸਟੂਡੀਓ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਿੱਗ ਸਟੋਰੀਜ ਲੋਕਲ ਲੈਜਿੰਡਜ਼" ਤਹਿਤ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਪਾਸੋਂ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਖਾਸ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੇਵੇਸੈਮ ਦੇ ਮੇਅਰ ਕੋਸਲਰ ਡੇਨੀਅਲ ਐਡਵੇਲ ਕਿੰਗ, ਐਡਰਿਊ ਵੱਡ ਡੀ ਐਲ, ਜੋ ਹੋਮਜ਼ ਡੀ ਐਲ ਅਤੇ ਜੇਨ ਲੋਡਨ ਡੀ ਐਲ, ਜੋ ਹੋਮਜ਼ ਡੀ ਐਲ ਅਤੇ ਐਨ ਐਚ ਕੈਂਟ ਦੇ ਚੇਅਰ ਅਤੇ ਮੈਡਵੇ ਸੀਡੀ ਫਰੈਡਰਿਕ ਨੇ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ।

ਇਹ ਸਾਰਾ ਸਮਾਗਮ ਡਿਪਟੀ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸੰਧਰ ਐਮ ਬੀ ਈ, ਡੀ ਐਲ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਹੇਠ ਹੋਇਆ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ

ਲੇਡੀ ਕੋਲਾਰੋਨ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਆਫ਼ ਕੈਂਟ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ। ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਤਿੰਨ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨਾਈਟਡ ਫੁਟਬਾਲ ਕਲੱਬ ਬਾਰੇ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿ ਦੱਖਣੀ ਕਾਊਂਟੀਜ਼ ਈਸਟ ਫੁਟਬਾਲ ਲੀਗ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਭੁਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਕਰਨ ਸੰਘੇਝਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਦੀ ਪਹਿਲ ਔਰਤ ਕੋਚ ਵਜੋਂ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਜੀ ਫਿਲਮ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਵਜੋਂ ਸੁਰਿਦਰ ਕੋਰ ਵਿਰਦੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਧੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੋਰ ਵਿਰਦੀ ਬਾਰੇ ਸੀ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਤੀਜੀ ਫਿਲਮ ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਾਕਾਰ ਬਿਲ ਸੰਧਰ ਬਾਰੇ ਸੀ ਜਿਹਨੂੰ ਸੰਰਿਤ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ੀਨ ਗੰਨ ਬਿਲੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਯੂ ਕੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਿਆ ਹੈ। ਫਿਲਮਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਪਿੱਛੋਂ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਏਸੀਅਨ ਵ੍ਰੈਮੈਨਜ਼ ਗਾਰੂਪ ਦੀਆਂ ਬਲਬੀਰ ਕੋਰ ਆਹਲਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਕੋਰ ਸੰਧੂ, ਮਰਨੀ ਢੀਂਡਸਾ ਫੌਰ ਬਾਈ ਫੌਰ ਭੰਗਾ ਗਾਰੂਪ ਦੇ ਨਾਂ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹਨ। ਦੂਜਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਡਾਰਟਫੋਰਡ ਦੇ

ਐਚਰਡ ਵੈਸਟ ਬਿੰਡੇਟਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਕੱਬਕ, ਭਾਰਤ ਨਾਟਿਜਮ ਅਤੇ ਭਾਗੜੇਨਾਲ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ 200 ਦੇ ਲੱਗਭੱਗ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਤੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਅੰਨਦ ਮਾਣਿਆ। ਡਾਰਟਫੋਰਡ ਦੇ ਮੇਅਰ ਕੋਸਲਰ ਐਂਡੀ ਲੈਇਟ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਨੇਪਾਲੀ ਹਿੱਦੇ ਡਾਨਸ ਮੈਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਡਾਰਟਫੋਰਡ ਤੇਲਗੂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਨੀਤਾ ਰੋਹਿਨੀ ਡਾਨਸ ਅਕੈਡਮੀ ਅਤੇ ਸੋਪਸਟਰ ਮਿਊਜਿਕ ਸਕੂਲ, ਫੌਰ ਬਾਈ ਫੌਰ ਯੂਬ ਕਲੱਬ ਅਤੇ ਕਿੰਗਜ਼ ਢੋਲ ਨੇ ਵਧੀਆ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤਾ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਆਯੋਜਕ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸੰਧਰ ਐਮ ਬੀ ਈ, ਡੀ ਐਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਦੱਖਣੀ ਏਸੀਅਨ ਵਿਰਾਸਤ ਮਹੀਨਾ ਮਨਾ ਕੇ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਕੀਤਾ।

ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਡਾਰਟਫੋਰਡ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਂ ਉਸ ਵਕਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਲੀ ਹਿੱਸਾ ਵਾਪਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਨਸ਼ਲੀ ਦੇਗਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਮਕਸਦ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾਉਣਾ ਸੀ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਜੋ ਸਾਡੀ ਕੋਹੀਜ਼ਨ ਪਲੱਸ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਆਦਰ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਉਸ ਮੁਤਾਬਕ ਅਸੀਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਚ ਤੇ ਲਿਆ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਨਫਰਤ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਨਸਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇਕੜ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਹੈ। ਸੰਧਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਤੇ ਨਾਲ ਸਾਥ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਹਾਰਦਿਕ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਹੰਸ ਰਾਜ ਹੰਸ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ

ਹੰਸ ਰਾਜ ਹੰਸ ਨਾਲ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਲਾਰਡ ਰੰਮੀ ਰੇਜ਼ਜ਼ ਅਤੇ ਦਵਿੰਦਰ ਤਿਆਗੀ ਲੰਡਨ (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾ) ਉਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਅਤੇ ਰਾਜਸੀ ਨੇਤਾ ਹੰਸ ਰਾਜ ਹੰਸ ਨੇ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਥਖਸੀਅਤਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇ ਉਵਰਸੀਜ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੰਸ ਰਾਜ ਹੰਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਜੋਕੀ ਰਾਜਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਿਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਲਾਰਡ ਰੰਮੀ ਰੇਜ਼ਜ਼, ਦਵਿੰਦਰ ਤਿਆਗੀ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਸ: ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀ ਹੰਸ ਰਾਜ ਹੰਸ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਜਿਥੇ ਵੱਡੀ ਦੇਣ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਤੀ ਚਿੱਤ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੰਸ ਰਾਜ ਹੰਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮੇਹਨਤ ਮਜ਼ਹੂਰੀ ਕਰਨ ਆਏ ਲਾਰਡ ਰੰਮੀ ਰੇਜ਼ਜ਼ ਵਰਗੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅੱਜ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਦੀ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਚਾਲਕ ਦਲ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਮੈਂਬਰ 'ਤੇ ਜਿਣਸੀ ਹਮਲਾ

ਲੰਡਨ (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾ) ਲੰਡਨ ਦੇ ਗੀਬਰੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਚਾਲਕ ਦਲ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਮੈਂਬਰ 'ਤੇ ਜਿਣਸੀ ਹਮਲਾ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਲਕ ਦਲ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਮੈਂਬਰ ਨਾਲ ਜ਼ਬਰਜ਼ਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੰਡਨ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਲੰਡਨ ਦੇ ਗੀਬਰੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਨੇੜੇ ਨਾਲ ਜ਼ਬਰਜ਼ਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਵੀ ਹਮਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਜ਼ਾਹ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ। ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਦੇਰ ਰਾਤ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਲੰਡਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਟਲ 'ਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੁਸ਼ਪੈਠ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਕਿ ਪੀੜਤਾ ਨੂੰ ਮਦਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਚਾਲਕ ਦਲ ਅਤੇ ਕ੍ਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੁਸ਼ਪੈਠ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਵਜੋਂ ਸਾਡੇ ਇੱਕ ਚਾਲਕ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪੁਰੁਚਿਆ ਹੈ।

ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਲੰਡਨ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਤਾਮਲੇ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਟਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾ ਵਾਪਰਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੀੜਤਾ ਦੀ ਨਿਸਤਾ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪਤੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਪਤਨੀ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰਚੀ ਸੀ ਖਤਰਨਾਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼, ਵਟਸਐਪ ਚੈਟ ਰਾਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਭੇਦ

ਜਲੰਧਰ-17 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡ ਕੁੱਕੜ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਹੈਪੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਸੋਨੀਆ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਬੱਚੇ ਹੋਏ ਜਦੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਗੋਲਡੀ ਅਚਾਨਕ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਸਬੰਧ ਬਣ ਗਏ। ਪ੍ਰੇਮ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਖਾਤਰ ਪਤਨੀ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਮੋਬਾਈਲ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੂੰ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਜਾਂਚ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੈਂਟ ਬਾਣਾ ਪੁਲਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਗੋਲਡੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੋਨੀਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਮਨਜ਼ਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਤਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੁਲੜਮ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਪਕੜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।

ਵਟਸਐਪ ਚੈਟ ਰਾਹੀਂ ਹੋਇਆ ਖੁਲਾਸਾ

ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਵਟਸਐਪ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜ਼ਹਿਰ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਪ੍ਰੇਮੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਗਲਾ ਵੱਡ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਪਤਨੀ ਕੁਝ ਦਿਨ ਜ਼ਹਿਰ ਦਿੰਦੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਪਤੀ ਦੇ ਉੱਥੋਂ ਚਲੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਨੀ ਨੇ ਮੌਕਾ ਸੰਭਾਲਿਆ, ਚਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਾਲ ਕਿਤੇ ਚਲੀ ਗਈ ਅਤੇ ਦੋ ਸਾਲ ਤੱਕ ਘਰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਈ।

ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨਾ ਛੱਡਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਭੇਤ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ

ਹੋਣਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਪਤਨੀ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣਾ ਮੋਬਾਈਲ ਘਰ ਨਾ ਛੱਡਦੀ ਤਾਂ ਕਤਲ ਦਾ ਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਖੁਲ੍ਹਣਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਚੈਟ ਫੜੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਮੋਬਾਈਲ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੂੰ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਜਾਂਚ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੈਂਟ ਬਾਣਾ ਪੁਲਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਗੋਲਡੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੋਨੀਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਮਨਜ਼ਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਤਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੁਲੜਮ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਪਕੜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।

17 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ

ਹੈਪੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਲੜਕੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰੀਬ 17 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਨੀਆ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਬੱਚੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਲੜਕੇ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੂੰ ਭੋਗ ਵਾਲੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪੁਤੱਤ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਉਸ ਨੇ ਮੋਬਾਈਲ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲੜਮ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਤਲ ਦਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਬਾਣਾ ਕੈਂਟ ਦੇ ਤਹਤੀਜੀ ਅਫਸਰ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋਸ਼ਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੋਨੀਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤ ਮਨਜ਼ਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ਼ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜਲਦ ਹੀ ਦੋਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਡਾਰ ਕਰ ਲੈਣਗੇ।

ਵਿਚ ਗੁੰਮੜੂਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ 15 ਫੋਟੋਆਂ ਮੰਗਵਾਈਆਂ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸੇਸਤ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰੇ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਨੂੰਹ ਦੀ ਫੋਟੋ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਫੋਨ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖੇਲ੍ਹਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਰਾਜ਼ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ਿਆ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ 'ਚ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਚੈਟ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਦੋਵੇਂ ਆਪਸ 'ਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹੈਪੀ ਦੀ ਮੌਤ ਜ਼ਹਿਰ ਕਾਰਨ ਨਾ ਹੋਈ ਤਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਉਸ ਨੇ ਮੋਬਾਈਲ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲੜਮ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਤਲ ਦਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਬਾਣਾ ਕੈਂਟ ਦੇ ਤਹਤੀਜੀ ਅਫਸਰ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋਸ਼ਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨੇ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੋਨੀਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤ ਮਨਜ਼ਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ਼ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜਲਦ ਹੀ ਦੋਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਡਾਰ ਕਰ ਲੈਣਗੇ।

10 ਨਵੰਬਰ 2022 ਦੀ ਹੋ ਘਟਨਾ ਦੱਸ ਦੇਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੈਪੀ ਦੀ ਲਾਜ਼ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਘਿਓ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਕ ਰਿਹਾ ਏ ਜ਼ਹਿਰ !

੦ ਹਾਈਡ੍ਰਜਨੋਟਿਡ ਫੈਟ ਅਤੇ ਰਿਫਾਇੰਡ ਤੇਲ ਦੀ ਮਿਲਾਵਟ ਵੀ ਪਾਈ ਗਈ,

21.4 ਫੀਸਦੀ ਨਮੂਨੇ ਫੇਲ੍ਹ ੦ ਖੋਏ ਦੇ ਵੀ 26 ਫੀਸਦ ਸੈਪਲ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਏ

ਜਲੰਧਰ-ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਦੇਸੀ ਘਿਓ ਖਾਣ ਦੇ ਸੌਕੀਨ ਹੋ, ਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਕੇ ਖਾਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਜਾਓ। ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਦੇਸੀ ਘਿਓ ਦੇ 21.4 ਫੀਸਦੀ ਨਮੂਨੇ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਮੂਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸੀ ਘਿਓ ਵਿਚ ਹਾਈਡ੍ਰਜਨੋਟਿਡ ਫੈਟ ਅਤੇ ਰਿਫਾਇੰਡ ਤੇਲ ਦੀ ਮਿਲਾਵਟ ਵੀ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਸਿਰਫ 5 ਤੋਂ 10 ਫੀਸਦ ਹੀ ਸ਼ੁੱਧ ਦੇਸੀ ਘਿਓ ਦੁੱਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦੁੱਧ ਦੇ ਵੀ 13.6 ਫੀਸਦ ਨਮੂਨੇ ਮਿਆਰਾਂ 'ਤੇ ਖਰੇ ਨਹੀਂ ਉੱਤਰੇ ਹਨ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਖੋਏ ਦੇ ਵੀ 26 ਫੀਸਦ ਸੈਪਲ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਏ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2023-24 ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਲਏ ਸਨ ਅਤੇ ਫੁੱਡ ਐਂਡ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਡਮਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੁਣ ਅੰਕੜੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਦੁੱਧ ਦੇ 646 ਨਮੂਨਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 88 ਨਮੂਨੇ ਮਿਆਰਾਂ 'ਤੇ ਖਰੇ ਨਹੀਂ ਉੱਤਰੇ। 2021 ਤੋਂ 2024 ਤੱਕ ਦੁੱਧ ਦੇ 20,988 ਨਮੂਨੇ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਦੁੱਧ ਦੇ 20,988 ਸੈਪਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 3,712 ਨਮੂਨੇ ਫੇਲ੍ਹ ਸਾਬਿਤ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇ।

2023-24 ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਤੋਂ ਬਣੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ 6,041 ਨਮੂਨੇ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 929 ਨਮੂਨੇ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਾਲ 2023-24 ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1,577 ਸਿਵਲ ਕੇਸ ਕੀਤੇ ਅਤੇ 76 ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਬੀਤੇ ਤਿੰਨ ਵਰਿਅਤਾਂ ਵਿੱਚ 194 ਫੇਲ੍ਹ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਏ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੋਵੇਂ ਕੁੱਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਿਲਾਵਟ ਪਾਈ ਗਈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਮਿਆਦ ਪੁਗਾ ਚੁੱਕੇ ਸਕਿਮਡ ਮਿਲਕ ਪਾਊਡਰ ਜਾਂ ਸੂਰੀਆ ਆਦਿ ਮਿਲਾਵਟ ਕਰਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਲਈ ਬੇਹੁੰਦ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਅੜਾਈ ਦਿਵਸ ਧੂਮਪਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਅੜਾਈ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਦੇ ਦਿਸ਼

ਲੰਡਨ (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾ)

ਭਾਰਤੀ ਹਾਈਕਮਿਸ਼ਨ ਲੰਡਨ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤ ਦਾ 78ਵਾਂ ਅੜਾਈ ਦਿਵਸ ਧੂਮਪਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲਗਭਗ 1000 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਭਾਰਤੀ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਕਰਮ ਦੁਰਾਏਸਵਾਮੀ ਨੇ ਲੰਡਨ ਸਬਿਤ ਇੰਡੀਆ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਤਿਰੰਗਾ ਲਹਿਰਾ ਕੇ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗੀਤ ਜਨ ਗਨ ਮਨ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕੀਤੀ ਗਿਆ।

ਸਾਉਬਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੌਰਾਨ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੱਗਾ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ

ਲੰਡਨ (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾ) ਨਵੰਬਰ 2023 ਦੇ ਸਾਉਬਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਮੌਕੇ ਗੁਰ-ਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਸਾਉਬਾਲ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ: ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤਹਿਤ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਜੱਗਾ ਨੂੰ ਸਥਾਨਿਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਈਲਿੰਗ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਝਗੜਾ ਭਾਈ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਖੰਡਾ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਬੈਨਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਖੰਡਾ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਾਲਾ ਬੈਨਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਰਕ ਐਵੇਨਿਊ ਦੀ ਬਾਹਰਲੀ ਦੀਵਾਰ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਤਕਰਾਰ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਕ ਹੋ ਗਿਆ।

ਜੀਵਨ ਜੁਗਾਡਿ ਸਮਾਗਮ 'ਤੇ 'ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖੀ ਜੀਵਨ ਜਾਚ' ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਨੈਕਚਰ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਜੋਹਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਨਮਾਨ

ਜੀਵਨ ਜੁਗਾਡਿ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੱਖ ਜੋਹਨ ਦਾ ਸ਼ਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਕ ਵਾਲੇ, ਸ: ਸਤਿਦਰ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ

ਜਲੰਧਰ-ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰ੍ਰਿੰਧ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ 4 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਆ ਰਹੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚਲ ਰਹੇ 'ਜੀਵਨ ਜੁਗਾਡਿ ਸਮਾਗਮ' ਸਮੇਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸਿੱਖੀ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਤੇ ਬੁਲਾਰੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੱਖ ਜੋਹਨ ਨੇ ਗੁ: ਸੰਤੋਖ ਸਰ ਟਾਹਲੀ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਖ਼ਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਨਾਮ ਸਿਸਰਨ ਸਤਿਸੰਗ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ 35 ਜੀਵਨ ਜੁਗਾਡਿ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਚਲ ਰਹੀ ਲੜੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੱਖ ਜੋਹਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਨਮਾਨ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਬੀਬੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕੋਰ ਬਟਾਲਾ, ਭਾਈ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਕੀਰਤਨ ਤੇ ਕਥਾ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਈ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਕ ਵਾਲੇ, ਭਾਈ ਸਤਿਦਰ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਭਾਈ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ: ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਹਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਚਥੰਡ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਐਡੀ ਮੈਨੇਜਰ ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਪੁੱਜੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਸੌ ਮਿਲੀਅਨ ਡਰੱਗ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਡਰਬੀ-ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼)-

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਮੁਹੱਮਦ ਤਾਰੀਕ ਤੇ ਹਾਈਆਨ ਆਲਮ ਕੋਲੋਂ 10 ਕਿਲੋ ਕੋਕੀਨ ਫੜੀ ਰਾਈ। ਉਹ ਕਾਫ਼ੀ ਲਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਡਰੱਗ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਈ ਮਿਲੀਅਨ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਯੂਕੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡੱਬਈ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪੈਂਡ ਕੈਸ ਵੀ ਫਿਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਯੂਰਪ ਜਾਣ ਲਈ ਆਨਲਾਈਨ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ

ਡਰਬੀ-ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼)-ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਯੂਰਪ ਲਈ ਵੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਂਗ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਪਿਆ ਕਰੇਗਾ। ਜਿਸ ਦੀ ਫੀਸ 6 ਪੋਂਡ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਇਸ ਵੀਜ਼ੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਦੀ ਮਿਆਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਯੂਕੇ ਦੀ ਰੋਮੈਟ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਡਰੱਗ ਨਾਲ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਵਿੱਚ 1172 ਮੌਤਾਂ

ਡਰਬੀ-ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼)-ਨਸੇ ਵਾਲੀ ਡਰੱਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਧ ਗਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਰਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰੇ ਸਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡਰੱਗ ਨਾਲ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਸਾਲ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਵੀ 1172 ਮੌਤਾਂ ਡਰੱਗ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 200-300 ਮੌਤਾਂ ਹੋਰੇ ਸਾਲ ਡਰੱਗ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਪਰ ਮੌਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ ਡਰੱਗ ਨਾਲ ਮਰਨ ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮੀਡੀਆ ਵੱਡੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਹੁਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਡਰੱਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘੱਟੋਂ ਹੋ। ਪਰ ਡਰੱਗ ਫਿਲੀਂਗ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਡਰੱਗ ਭੇਜਦੇ ਹਨ ਤੇ ਵੱਡੀ ਕਮਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਵਿਆਹ ਦਾ ਝਾੜਾ ਦੇ ਕੇ ਨਸ਼ੀਲਾ
ਪਦਾਰਥ ਪਿਲਾ ਕੇ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਬਣਾਏ
ਸਰੀਰਕ ਸਬੰਧ, ਦੋਸ਼ੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ
○ ਵਿਆਹ ਪ੍ਰੈਮੀ ਪ੍ਰੈਮਿਕਾ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਂਦਾ
ਰਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਸਬੰਧ ਰੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨਾਲ

ਖਰੜ-ਵਿਆਹ ਦਾ ਝਾੜਾ ਦੇ ਕੇ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਸਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਬਣਾ ਖਰੜ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਮੀਆਪੁਰ ਚੰਗਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਬਿਲਾਫ਼ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਿਕ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਦੋ ਦਿਨ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਲੜਕੀ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜ਼ਿਕਾਇਤ 'ਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹਰਜਿੰਦਰ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਦੀ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਣਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਪੀੜਤ ਲੜਕੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੋਨੇ ਦੀ ਚੇਨ ਤੇ ਇੱਕ ਆਈਫੋਨ ਗ੍ਰਿਫਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਪਰ ਉਹ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਪੀੜਤ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮ 3 ਮਈ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਕੋਲਡ ਡਰਿੰਕ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੀ ਪਦਾਰਥ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪਿਲਾ ਦਿੱਤਾ।

ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਵੰਡਿਆ

ਪੀੜਤ ਲੜਕੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੌਜਵਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਫੇਜ਼-1 ਸਥਿਤ ਇਕ ਹੋਟਲ 'ਚ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਸਬੰਧ ਬਣਾਏ। ਹੋਟਲ 'ਚ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਫੋਨ ਅਣਿਆ ਤਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਦਾ ਸਾਰਾ ਭੇਤ ਖੁਲ੍ਹੇ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏਵੇਂ ਵਿਚਾਲੇ ਲੜਕੀ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਜ਼ਮ ਉਸਨੂੰ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਪੀੜਤ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਅਦ 'ਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਪੀੜਤਾ ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਦੋ ਰੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨਾਲ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਡਰ ਗਈ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਜ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

ਪਿੰਡ ਭਗਵਾਨਪੁਰ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਲੋਂ ਬੇਅਦਬੀ

● ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਗਿੱਦੜਕੁਟ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਭਲੋਂ (ਕਪੂਰਥਲਾ)-ਇਥੋਂ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਭਗਵਾਨਪੁਰ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪਾਂਚਦੇ ਹੋਏ ਉਥੇ ਪਏ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਭਲੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਭਲੋਂ ਪਹੁੰਚਾਇਆ।

ਘਟਨਾ ਦਾ ਰੌਲਾ ਪੈਣ 'ਤੇ ਕੁਝ ਕੁ ਮਿੰਟਾਂ

ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਤੇ ਰੋਹ ਵਿਚ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੁਟਾਪਾ ਚਾੜਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਭਲੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਭਲੋਂ ਪਹੁੰਚਾਇਆ।

ਪੁਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਡੋਗਰਾਂਵਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੱਸਿਆ। ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਇਸ

ਘਟਨਾ ਕਾਰਨ ਰੋਹ ਵਿਚ ਆਏ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਭਲੋਂ ਮੁਹਰੇ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਂਦਿਆਂ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਵਾਨ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਬਾਣੀ ਭੁਲੋਂ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਨਗਰ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ, ਲੁੱਟ-ਖੋ ਤੇ ਕਤਲ ਵਿਚ ਫਿੱਝਾ ਗਿਆ ਕਾਤਲ

● ਅੰਰਤ ਦੀ ਲਾਸ਼ 8 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸ਼ਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਜਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ

ਉਤਰਾਖੰਡ-ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਤੋਂ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਰਗੀ ਘਟਨਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਨਰਸ ਦਾ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਲੁੱਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੇਗਿਆਂ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਰਸ 30 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਸੀ, ਪ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਭੈਣ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਬਾਣੇ 'ਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਦਿਆਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਉਪਰਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਦਰਅਸਲ, ਲਾਪਤਾ ਅੰਰਤ ਦੀ ਲਾਸ਼ 8 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਯੂਪੀ ਦੇ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲੇ 'ਚ ਸ਼ਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਜਰ ਹਾਲਤ 'ਚ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਟਿਪੋਰਟ 'ਚ ਬਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅੰਰਤ ਦਾ ਬਲਾਤਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਕੇ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਯਾਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਸਪਾਸ ਲੱਗ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਕੈਮਰਿਆਂ ਦੀ ਸਕੈਨਿਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਨਾਲ ਹੀ ਮਹਿਲਾ ਦੇ ਫੋਨ ਦਾ ਈਕੈਨੀਟੀਵੀ ਨੰਬਰ ਵੀ ਨਿਗਰਾਨੀ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਫਟੇਜ਼ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕੀ ਨੋਜਵਾਨ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜੋ ਉਸਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਬੈਗ ਖਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅੰਰਤ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਮੂੰਹ ਦਬਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਝਾੜੀਆਂ 'ਚ ਲੈ ਗਿਆ। ਲੁੱਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਅੰਰਤ ਨੇ ਰੌਲਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ

ਸਟਾਲ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।

ਪੁਲਿਸ ਫੋਨ ਦੇ ਆਈਐਮਈਆਈ ਨੰਬਰ ਰਾਹੀਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ

ਉਸ ਨੇ ਅੰਰਤ ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਖੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪਛਾਣ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਮੂੰਹ ਪੱਥਰ ਨਾਲ ਕੁਚਲ ਦਿੱਤਾ। ਬਰੇਲੀ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਫੋਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਿਮ ਪਾ ਕੇ ਵਰਤਣ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਭਨਕ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਉਹ ਜੋਧਪੁਰ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਐਸਾਈਐਸਪੀ ਮੰਜੂਨਾਥ ਟੀਸੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਜੋਧਪੁਰ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਜੁਰਮ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇੰਗਲੈਂਡ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਪੱਤਾ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਵਿਦਾਇਗੀ

ਲੰਡਨ (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾਂ) ਇੰਗਲੈਂਡ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਪੱਤਾ ਭਜੀ ਖੀਰਾਵਾਲੀ ਨੂੰ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਵੁਲਵਰਹੈਪਟਨ ਵਿਖੇ ਅੰਤਿਮ ਵਿਦਾਇਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰਿਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੰਗਲੈਂਡ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ, ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਈਦੇ, ਕਬੱਡੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਅਤੇ ਉਖੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਖ਼ਸ਼ੀਅਤਾਂ ਹਾਜ਼ਿਰ ਹੋਈਆਂ।

ਅੰਤਮ ਸੰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੈਜਲੀ ਸਟਰੀਟ ਵੁਲਵਰਹੈਪਟਨ ਵਿਖੇ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਅੰਤਮ ਰਸਮਾਂ ਆਦਾ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸ: ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਿਝਰ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੋਮਲ ਦੀਪਾ ਮੌਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਜੀ ਖੀਰਾਵਾਲੀ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਵਧੀਆ ਕਬੱਡੀ ਖੇਡਦਿਆਂ ਨਾਮਣਾ ਥੱਟਿਆ, ਉਥੇ ਹੀ ਬਤੋਰ ਪ੍ਰਮੋਟਰ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਸ: ਲੱਖ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰਧਾਜ਼ਲੀ ਭੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੱਡ ਦਾ

ਭਜੀ ਖੀਰਾਵਾਲੀ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਵਿਦਾਇਗੀ ਦੇਣ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰਿਕ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਕਬੱਡੀ ਪ੍ਰੇਮੀ

ਨਾਮ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਚਮਕਾਇਆ। ਅੰਤਮ ਵਿਦਾਇਗੀ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੀਰਾ ਸੰਮੀਪੁਰ, ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਰਣਦੇਵਾ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਸਾਂਝ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਣਕ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਰਾਣਾ ਪੱਤਾ,

ਸੀਰਾ ਸਿੰਘ ਔਲਖ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੂਲੇ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਈ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੰਠਾ, ਪ੍ਰਮਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਨੇਕਾ ਮੈਰੀਪੁਰ, ਕੰਮਾ ਔਜਲਾ, ਲਹਿਬਰ ਸਿੰਘ ਲਾਹੜ, ਹਿਮਤ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀ, ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਮੇਲਾ, ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਲਡੀ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚੰਠਾ, ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੱਖ, ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰੀਆ, ਸਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਰੇਸਮ ਸਿੰਘ ਡੇਲ, ਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਮੁਠੱਡਾ,

ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਰਗਿੱਲ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ, ਬਲਦੇਵ ਔਜਲਾ ਬੁਲਟ, ਪੰਮੀ ਮੁਠੱਡਾ, ਸੋਖਾ ਢੇਸੀ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾਂ, ਜਾਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੈਲਾ, ਜੀਤੀ ਕੂਨਰ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਲਾ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਛਿਲੋਂ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਮਨਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਢੰਡਾ, ਗੇਲਾ ਸਿੰਘ, ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੱਤੀ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ, ਤਾਰੀ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਯੂ ਕੇ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਕਬੱਡੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਅਤੇ ਖਿਡਕੀ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਚਾਰਲਸ ਤੀਜੇ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਾਲੇ ਸਿੱਕੇ ਜਾਰੀ

ਮਹਾਰਾਜਾ ਚਾਰਲਸ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਇੱਕ ਪੈਂਡ ਦੇ ਸਿੱਕੇ

ਲੰਡਨ (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾਂ) ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਚਾਰਲਸ ਤੀਜੇ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਾਲੇ 1 ਪੈਂਡ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਰੋਇਲ ਮਿਟ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਡਾਕਘਰਾਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 30 ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਿੱਕੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਾਜ-ਭਾਗ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਉਕਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ ਦੀ ਝਲਕ ਮਹੂ-ਮੱਖੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਜੋੜੀ ਉਕਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਾਲੇ ਇਹ ਸਿੱਕੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਮਹਾਰਾਣੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਾਲੇ ਸਿੱਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੇ। ਲੋੜ ਅਤੇ ਮੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੇਂ ਸਿੱਕੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ ਜਾਣਗੇ। ਰੋਇਲ ਮਿਟ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰੇਬੇਕਾ ਮੌਰਗਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜਾ ਚਾਰਲਸ ਤੀਜੇ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਾਲੇ 1 ਪੈਂਡ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਹਣ ਪ੍ਰਚਲਨ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਮਹੂ-ਮੱਖੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਥੈਂਸ ਤੋਂ 2 ਪੈਂਡ ਤੱਕ ਦੇ ਹੋਰ ਸਿੱਕਿਆਂ ਤੋਂ ਅਨੁ ਵੱਖ ਵੱਖ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਤੇ ਪਸੂਆਂ, ਜੀਵਜੰਤੂਆਂ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਉਕਰੀਆਂ ਹਨ।

ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਬਣੇਗੀ : ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ

ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਆਈਐਮਏ) ਨੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੇ ਆਰਜੀ ਕਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ 17 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 6 ਵਜੇ ਤੋਂ 24 ਥੰਟਿਆਂ ਲਈ ਗੈਰ-ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਹੱਤਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗੁਸੋਂ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੈ। ਦਰਅਸ਼ਲ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਪੱਕਾ ਇੰਡੀਅਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਉਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਆਪਣੀ ਹੜਤਾਲ ਖਤਮ ਕਰ ਕੇ ਕੰਮ ਉਤੇ ਪਰਤ ਆਉਣ।

VACANCIES JSR CONTRACTS LTD.

ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਸਟਰਕਟਰ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ ਹੈ

CONSTRUCTION BUILDERS REQUIRED ON VARIOUS SITES IN UK
Job Type: 5319 Construction & building trades not elsewhere classified

Job Description: In this role as an experienced builder, a diverse set of responsibilities during the job consists of 40 hours of dedicated work per week. These encompass a wide spectrum of construction tasks, including but not limited to concrete pouring, excavation, framing, roofing, demolition, scaffolding, and the creation of various structures using materials like stone, brick, and reinforced concrete. Additionally, the role may extend to actively participating in roadwork projects and steelwork, and there might be occasions to perform various trade-related duties. Proficiency in tasks such as blueprint interpretation and equipment operation is required. A firm commitment to adhering to safety protocols, effective collaboration with both colleagues and subcontractors, strict adherence to project timelines and quality standards, and clear and concise communication skills. This position is classified under SOC 5319 and holds a place on the Shortage Occupation List, signifying its vital importance within the construction industry. Annual pay is £26,500.

Person must have CSCS, CCDO, IPAF, Driving Licence, IPAF, SSSTS, Asbestos Awareness and Manual Handling. Overseas candidates must do UK construction industry standard qualifications on arrival and before joining the job.

Contact Mr. Randhawa via email below:
Email: jsrcontractslimited@gmail.com

ਇੰਗਲੈਂਡ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਯੂ.ਕੇ.

**2024-25 ਲਈ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਐਂਡੋਰਸਮੈਂਟ (ਜੀ.ਬੀ.ਈ.)
ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਸਮੀਖਿਆ**

ਇੰਗਲੈਂਡ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (ਯੂ.ਕੇ.) 2024-25 ਲਈ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਐਂਡੋਰਸਮੈਂਟ (ਜੀ.ਬੀ.ਈ.) ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਸਮੀਖਿਆ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। 2024-25 ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮਾਪਦੰਡ ਇੰਗਲੈਂਡ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ: www.kabaddiuk.co.uk ਉੱਤੇ ਦੇਖੋ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਇਸ ਲਿੰਕ ਤੇ ਦੇਖੋ:

<https://kabaddiuk.co.uk/assets/pdf/Proposed-Kabaddi-GBE-Criteria-2024-25.pdf>

ਸਾਰੀਆਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸ਼ੁਕ੍ਰਵਾਰ 30 ਅਗਸਤ 2024 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਤੱਕ ਇਸ ਈਮੇਲ ssm@manaksolicitors.co.uk 'ਤੇ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਇੰਗਲੈਂਡ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਉਪਰੰਤ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਅੰਤਿਮ ਮਾਪਦੰਡ ਹੋਮ ਆਫਿਸ (ਗ੍ਰਾਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ) ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣਗੇ।

ਆਪਣੇ ਸੁਝਾਅ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਈਮੇਲ ਤੇ 30 ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭੇਜੋ ਜੀ

Kabaddi GBE Issuing Criteria for 2024 -25 Review Consultation - 20/08/2024

England Kabaddi Federation (UK) is conducting a consultation as part of its annual review process of Governing Body Endorsement (GBE) Issuing Criteria for 2024 -25. The proposed criteria for 2024-25 can be viewed at www.kabaddiuk.co.uk. or see on the link below:

<https://kabaddiuk.co.uk/assets/pdf/Proposed-Kabaddi-GBE-Criteria-2024-25.pdf>

All interested parties are invited to review the proposed criteria and send any comments they wish to make by email to ssm@manaksolicitors.co.uk by no later than 5:00pm on Friday 30th August 2024. All positive comments and contributions received will be fully considered by the EKF before a final criteria is put forward for approval to the Home Office.

**ਜਾਰੀ ਕਰਤਾ = ਇੰਗਲੈਂਡ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਯੂ.ਕੇ.
ENGLAND KABADDI FEDERATION U.K.**

Email:ssm@manaksolicitors.co.uk / www.kabaddiuk.co.uk

ਭਾਰਤੀ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲੰਡਨ ਸਾਹਮਣੇ ਯੂ.ਕੇ. ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਰੋਸ ਮੁਜਾਹਰਾ

ਲੰਡਨ (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੱਖ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾਂ) ਭਾਰਤੀ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲੰਡਨ ਸਾਹਮਣੇ ਯੂ.ਕੇ. ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਜਥੇਰਦਸਤ ਰੋਸ ਮੁਜਾਹਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1947 ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਮ ਵੱਡਾ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰੋਸ ਮੁਜਾਹਰੇ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਮਾਲਿਸਤਾਨ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੀ ਰਹੇਗੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਈ ਵਧਾਵਾ ਸਿੱਖ ਬੱਬਰ, ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੱਖ ਨੀਟਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮਹਿਲ ਸਿੱਖ ਸਮੇਤ ਲੰਬੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਜੇਲਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਭਾਈ ਜਗਤਾਰ ਸਿੱਖ ਹਾਵਾਰਾ, ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੱਖ ਜੱਗੀ ਜੌਹਲ, ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੱਖ, ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੱਖ ਬੱਗਾ, ਭਾਈ ਹਰਦੀਪ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੱਖ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਜਗਤਾਰ ਸਿੱਖ ਤਾਰਾ, ਭਾਈ ਜਗਤਾਰ ਭਾਈ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੱਖ ਭਿਉਰਾ, ਭਾਈ ਸਿੱਖ ਸ਼ੇਰਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੱਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਭਾਰਤੀ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲੰਡਨ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ

ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਹ ਬੰਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਰੋਸ ਮੁਜਾਹਰੇ ਵਿਚ ਹੋਰਨਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਸਿੱਖ ਆਰਗੋਨਾਈਜੇਸ਼ਨਜ਼ ਯੂ.ਕੇ. ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰਜ਼ ਭਾਈ ਲਵਸਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਡਾਲੇਵਾਲ, ਭਾਈ ਜੋਗ ਸਿੱਖ, ਸਿੱਖਸ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ ਭਾਈ ਦੁਪਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੱਖ, ਭਾਈ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੱਖ ਪੰਮਾ, ਕੌਸਲ ਆਫ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੱਖ ਸਰੋਤਾ, ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੱਖ ਸਰਾਏ, ਧਰਮਯੱਧ ਜਥਾ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਭਾਈ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਵੁਲਵਰਹੈਪਟਨ, ਭਾਈ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੱਖ ਮੁਠੱਡਾ, ਭਾਈ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਖਾਲਸਾ, ਭਾਈ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੱਖ, ਭਾਈ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਦਿਲੋਂ, ਭਾਈ ਕੇਹਰ ਸਿੱਖ, ਭਾਈ ਜਗਤਾਰ ਸਿੱਖ ਹਾਵਾਰਾ, ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੱਖ ਭਿਉਰਾ, ਭਾਈ ਸਿੱਖ ਸ਼ੇਰਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੱਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸੇਰਗੜ੍ਹ ਚੀਮਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੱਖ ਚੀਮਾ ਦੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਮੌਤ

ਲੰਡਨ (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੱਖ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾਂ) ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਦੇ ਸੇਰਗੜ੍ਹ ਚੀਮਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ 23 ਸਾਲਾ ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੱਖ ਚੀਮਾ ਦੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੱਖ ਚੀਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੱਖ ਸਪਾਊਸ ਵੀਜ਼ਾ 'ਤੇ 9 ਕੁ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂ.ਕੇ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਿਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੀਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਗੁਰਵੀਰ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਕੁਈਨਜ਼ ਮੈਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਰਮਫੋਰਡ ਵਿਖੇ ਰੱਖੀ ਰੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਭੇਜਣ ਲਈ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਮਦਦ ਦੀ ਗੁਹਾਰ ਲਾਈ ਗਈ ਹੈ।

GSD

GSD ESTATE AGENTS
RESIDENTIAL & COMMERCIAL PROPERTY EXPERTS
SALES • LETTINGS • MANAGEMENT
EXPERIENCED & INDEPENDENT
FAMILY OWNED & OPERATED

How much is your home worth ?
More properties wanted for qualified applicants
We can sell or let your properties fast
2-3 year rent guarantee schemes available

ਜੀ. ਐਸ. ਡੀ. ਇਸਟੇਟ ਏਜੰਸੀ

ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਕੀਮਤ ਹੈ ?

ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਢੇਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਮਚਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਯੋਗ ਅਰਜੀ ਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਗਰੰਟੀ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏ ਲਈ 2-3 ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵੀ ਉਪਲੱਖ ਹਨ।

ਜਾਇਦਾਦ ਸਬੰਧੀ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਲਹ ਜ਼ਰੂਰ ਲਵੇ

EXCELLENCE AS STANDARD Supporting a greener future

Director: Mr Gurjeet Singh Dhariwal

Visit our website: www.gsdestates.com

Tel: 020 8570 1284 Email: info@gsdestates.com

10 New Heston Road, Heston, TW5 0LJ

GSD Estate Agents Ltd. Company No: 06529322. All rights reserved

ਸੁਮਨ ਮੈਰਿਜ਼ ਬਿਊਰੋ (ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ)

UK'S FIRST ASIAN MARRIAGE BUREAU

UK office based matchmaking service for **BRITISH ASIANS** of all ages from mid 20's to 60's. Professional, graduates and non-graduates, single, divorced and widowed, with and without children
Guaranteed introduction service - Since 1972

Please feel free to contact Parag or Ashaa Bhargava to discuss your requirements confidentially and without obligation!

We are available from 10.00am to 5.00pm Monday to Saturday (Closed Sunday and Bank Holiday Weekends)

Clients/customers are requested to make an appointment if wishing to visit the office or meet us personally.

SUMAN MARRIAGE BUREAU

Bespoke Matchmaking Service

0121 582 9995 or 020 8571 5145

WhatsApp/Signal: 07485 708717

Web: www.s-m-b.com Email: info@s-m-b.com

Providing a personal matchmaking service for all Asian communities

Follow us on Facebook: www.facebook.com/SumanMarriageBureau

Instagram: @SumanMarriageBureau

WE HAVE CLIENTS ALL OVER UK

ਮੇਦੀ ਦਾ ‘ਇਕ ਦੇਸ਼, ਇਕ ਚੋਣ’ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਫਲਾਪ ਕਿਉਂ ਹੋਇਆ ?

੦ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਚਾਰ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਨਾ ਕਰਾ ਸਕਿਆ ੦ ਚਾਰ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਲਾਈਕ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ

ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੌਦੀ
ਲਗਭਗ ਹਰ ਸਾਲ 15 ਅਗਸਤ
'ਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਆਪਣੇ
ਭਾਸ਼ਨ 'ਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ
ਇਲਾਵਾ 'ਵੰਨ ਨੇਸ਼ਨ, ਵੰਨ
ਇਲੈਕਸ਼ਨ' (ਇਕ ਦੇਸ਼, ਇਕ
ਚੋਣ) ਦੀ ਚਰਚਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਦੇ
ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ
ਚਰਚਾ ਇਸ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ
ਕੀਤੀ, ਮੰਨੇ ਜਿਵੇਂ ਹੁਣ ਉਹ
ਇਸ 'ਤੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਅਮਲ
ਕਰਨ ਦਾ ਇਹਾਦਾ
ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਇਹਾਦਾ
ਦਿਨ ਬਾਬਦ ਹੀ ਗਾਬਾਰਾ ਸਾਂਬਿਤ ਹੋ

ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ 16 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਉਸ ਗੁਬਾਰੇ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਚੁੱਭੇ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਹਵਾ ਕੱਢ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਚਾਰ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ। ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਇਹਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਚਾਰਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਲਗਭਗ 30 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣਾਂ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਪਰ ਇੰਝ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਹਗਿਆਣਾ ਅਤੇ

ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
ਹੀ ਐਲਾਨਿਆ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ
ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ
ਇਕੱਠਿਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ
ਇਸ ਵਾਰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀਆਂ
ਚੋਣਾਂ ਵੀ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਨਾਲ
ਐਲਾਨੀਆਂ ਨਹੀਂ
ਗਈਆਂ। ਚੋਣ
ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ
ਪਿੱਛੇ ਜੋ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ
ਤੇ ਉਸ ਵੇਖੇ

ਕਰਨ ਦੀ ਇਰਾਦਾ ਹਨ, ਉਹ ਬੁਝ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਬੱਧਾ ਬਲਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੀ

○ ਦਲਿਤ ਵੋਟ ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ○ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ
ਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ
ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ (ਬਸਪਾ) ਇਕ ਵੀ ਸੀਟ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤ

ਵਾਪਸ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਣਨੀਤੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ 2007 'ਚ ਸੱਤਾ 'ਚ ਪਹੁੰਚਾਇਆ, ਸਰੋਂ ਲਗਭਗ 21 ਫ਼ਿਸਦੀ ਦਲਿਤ ਵੋਟਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਪਸ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ 12 ਫ਼ਿਸਦੀ ਜਾਟਵ ਹਨ, ਜੋ ਮਾਨਿਆਵਤੀ ਦੀ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਸਪ੍ਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਸਪਾ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ 'ਚ ਜਾਤੀਗਤ ਸਮੀਕਰਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕੁਝ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿਚ ਅੱਧ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਅਤਿ ਪੱਛਮੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਦਲਾਅ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਅਰੰਪਤੀ ਰਾਏ ਵੈਕਲਾਵ ਹੈਵਲ ਸੈਂਟਰ ਵਲੋਂ ‘ਡਿਸਟਰਬਿੰਗ ਦ ਪੀਸ’ ਪਰਮਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਦਿੱਲੀ-ਮਸ਼ਹੂਰ ਲੇਖਿਕਾ ਅਰੁੰਧਤੀ ਰਾਏ
ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਸਥਿਤ 'ਡਿਸਟਰਬਿੰਗ ਦ ਪੀਸ' ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਸਾਲ 2024 ਲਈ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਗੈਰ-ਲਾਭਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਵੈਕਲਾਵ ਹੈਵਲ ਸੈਂਟਰ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਰੁੰਧਤੀ ਰਾਏ ਦੇ ਨਾਲ ਇਗਨ ਦੀ ਅੰਰਤ ਤੌਮਾਜ਼ ਸਲੇਹੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਲੇਹੀ ਨੂੰ ਈਗਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਗੀਤ ਲਿਖਣ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ
ਜਿਉਰੀ ਮੈਂਬਰ ਸਲਿਲ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਰਾਏ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਪਦੇ ਅਤੇ ਵਾਂਝੇ
ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਵਸਾਜ਼ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੁਕਰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਲੇਖਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ

ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੱਡੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਹਥਿਆਈ ਅਤੇ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਪਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੋ ਸਵੈ-ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਲੜਦੇ ਹਨ, ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਵੈਕਲਾਵ ਹੈਵਲ ਸੈਂਟਰ ਹਰ ਸਾਲ ਇੱਠ
ਦਲੇਰ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ
ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ
ਲੜ ਰਹੇ ਵਿਸ਼ਵ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ
ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਨਾਮ
ਵੈਕਲਾਵ ਹੈਵਲ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ
ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ
ਵਿਰੋਧੀ ਸੀ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਚੈਕੋਸਲੋਵਾਕੀਆ
ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਿਆ। ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ

ਉਹ ਚੈਕ ਗਣਰਾਜ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸੀ।

ਇਸ ਐਵਾਰਡ ਤਹਿਤ 4.19 ਲੱਖ
ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ,
ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸਮਰਥਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈਵਲ ਦੀ ਵਿਆਸਤ
ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਦੂਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ
ਲੇਬਕਾਰਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ
ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚੋਂ ਲੜ
ਕੇ ਗਨ।

ਜੂਨ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਏ ਨੂੰ 2024 ਲਈ 'ਪੈਨ ਪਿੰਟਰ' ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 2009 ਵਿੱਚ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿਜੇਤਾ ਅਤੇ ਨਾਟਕਕਾਰ ਹੈਰੋਲਡ ਪਿੰਟਰ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਠੱਗ ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਬਾਣੇਦਾਰ ਦੀ ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਭੇਜਣ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ 9.35 ਲੱਖ ਦੀ ਮਾਰੀ ਠੱਗੀ, ਕੇਸ ਦਰਜ਼

ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ-ਬਾਣੇਦਾਰ ਦੀ ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਯੂ. ਕੇ. ਭੇਜਣ ਦੇ ਨਾਲ ਤੋਂ 9.35 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਠੱਗੀ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਏਜੰਟ ਖਿਲਾਫ਼ ਪੋਖਾਦੇਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਸ. ਐਸ. ਪੀ. ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚ ਪਰਮਜ਼ਿਤ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਹਾਜ਼ੀਪੁਰ ਥਾਣਾ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪੁਲਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਬਤੌਰ ਏ. ਐਸ. ਆਈ. ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਨੂੰਹ ਸਿਮਰਨ ਆਈਲੈਟਸ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੀ ਇੱਛਕ ਸੀ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕ ਦੱਸਤ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦੱਸਤ ਨੇ ਇਕ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟ ਸ਼ਿਵਮ ਸਿੰਘ ਪੱਤਰ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਨੈਨੀਤਾਲ (ਉੱਤਰਾਖੰਡ) ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੀ ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਯੂ. ਕੇ. ਭੇਜਣ ਦਾ ਸੌਦਾ 14.50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਤੈਅ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਏਜੰਟ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ 9,35,065 ਰੁਪਏ ਉਸ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਜਮਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਕਮ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਕਤ ਏਜੰਟ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤ ਦਾ ਫੋਨ ਚੁੱਕਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਕਤ ਏਜੰਟ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਚ ਦੋਸ਼ੀ ਏਜੰਟ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਡੀ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਤੀਜਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਥਾਣਾ ਸਿਟੀ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਏਜੰਟ ਸ਼ਿਵਮ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ਼ ਧੋਖਾਦੇਹੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

COMMUNITIES IN GRAVESEND AND DARTFORD ENJOY SOUTH ASIAN HERITAGE MONTH CELEBRATIONS ARRANGED BY COHESION PLUS

COHESION +

ਕੁਹੀਜ਼ਨ + (ਪਲਸ) ਵੱਲੋਂ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਅਨ ਮਹੀਨਾ ਸਫਲਤਾ ਪੁਰਖਕ ਮਨਾਇਆ

ਗ੍ਰੇਵਸੈਮ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਫਿਲਮਾਂ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ

ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਅਨ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੌਰਾਨ, ਕੱਬਕ, ਭਾਰਤ ਨਾਟਿਯਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭੰਗਾਰੇ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖੂਬ ਮਹੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ।

===== For further information on the work of Cohesion Plus =====

Contact Gurvinder Sandher MBE, Deputy Lieutenant of Kent on 01474 369329 / www.cohesionplus.com

ਭਾਰਤ ਦੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਕਿਉਂ ਹੈ ?

ਖਾਸ ਖਬਰ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਉਲੰਪਿਕ ਟੀਮ ਛੇ ਤਮਗੇ ਲੈ ਕੇ ਪੈਰਿਸ ਤੋਂ ਪਰਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਅਤੇ ਪੰਜ ਕਾਂਸੀ ਦੇ ਤਗਮੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਕੋਈ ਵੀ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਛੇ ਤਗਮਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਰਤ ਤਮਗਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ 71 ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਅਰਜ਼ਦ ਨਦੀਮ ਨੇ ਜੈਵਲਿਨ ਥ੍ਰੋਅ ਵਿੱਚ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਇੱਕ ਤਗਮਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤਗਮੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇੱਕ ਤਗਮਾ ਘੱਟ ਜਿੱਤਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨੀਰਜ ਚੌਪੜਾ ਇਕੱਲੇ ਅਜਿਹੇ ਖਿਡਕੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਮੈਡਲ ਜੇਤੂ ਹਨ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾਰੰਦਰ ਮੌਦੀ ਜਾਂਦੇ 15 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਤੋਂ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਤੀਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੰਜਵੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸੱਤਵੇਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 10 ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਉਲੰਪਿਕ ਤਮਗਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ?

ਧਿਆਨ ਰਹੇ ਕਿ ਪੈਰਿਸ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀਆਂ ਦੇ 6 ਚੋਟੀਂ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਮੈਡਲ ਟੇਬਲ ਵਿੱਚ ਟਾਪ 10 ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਮਰੀਕਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਡਲ ਟੇਬਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਚੀਜ਼ ਦੂਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਰਮਨੀ, ਜਾਪਾਨ, ਬਿਟੇਨ ਅਤੇ ਫਰਾਂਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿਖਰਲੇ ਦਸ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਭਾਰਤ ਪੰਜਵੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਤਮਗਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ 71 ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੁੱਲ ਮੈਡਲਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਭਾਰਤ 37 ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਹ ਇਸਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ

○ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਿਤ ਸਕਿਆ ਭਾਰਤ? ○ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਸੋਨੇ ਦਾ ਬਗਮਾ ਜਿਤਕੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪਛਾੜਿਆ ○ ਵਿਨੇਸ਼ ਫਿਗੋਟ ਨੂੰ ਮੈਡਲ ਨਾ ਮਿਲਣ ਪਿਛੇ ਕਿਸਦੀ ਸਾਜਿਸ਼?

ਕੀ ਵਿਨੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਰ ਪਿਛੇ ਬ੍ਰਿਜ਼ਭੂਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਥ ਏ?

ਪੈਰਿਸ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ 50 ਕਿਲੋ ਭਾਰ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਨੇਸ਼ ਫਿਗੋਟ ਨਾਲ ਜੋ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਾਜਿਸ਼ ਬਿਉਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਕਹਾਣੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਮਹਾਸੰਘ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬ੍ਰਿਜ਼ਭੂਸ਼ਨ ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਵਿਨੇਸ਼ ਫਿਗੋਟ ਨੂੰ ਤਗਮਾ ਨਾ ਮਿਲੇ। ਜੇਕਰ ਵਿਨੇਸ਼ ਸੋਨ ਜਾਂ ਚਾਂਦੀ ਤਗਮਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਿਰਕਿਰੀ ਬ੍ਰਿਜ਼ਭੂਸ਼ਨ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮਹਿਲਾ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਦੇ ਜਿਨਸੀ ਬੋਸ਼ਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਨੇਸ਼ ਨੇ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਬ੍ਰਿਜ਼ਭੂਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਲੰਪਿਕ ਲਈ ਕੁਆਲੀਫਾਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਜਿਸ਼ ਬਿਉਰੀ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਿਜ਼ਭੂਸ਼ਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੱਕ ਕੁਸ਼ਤੀ ਸੰਧਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਪਰਕਾਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਸੰਘ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੈਰਿਸ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਉਲੰਪਿਕ ਸੰਘ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੰਪਰਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਵਿਨੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਗਮਾ ਨਾ ਮਿਲੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਜਾਂਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

ਪਰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਕਿ, ਕੀ ਸੱਚਾਮੁੱਚ ਬ੍ਰਿਜ਼ਭੂਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਥ ਇੰਨੇ ਲੰਬੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਰੁਕਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਵਿਨੇਸ਼ ਦਾ ਭਾਰ ਕਿਵੇਂ ਵਧਿਆ, ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ? ਫਿਲਹਾਲ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਨੇਸ਼ ਫਿਗੋਟ ਨਿਯਮ ਤਹਿਤ ਖੇਡ ਕੇ ਫਾਈਨਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ?

ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕੀ ਤੀਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਾਲਾ ਅਮਦਨ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਕੁਝ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ

ਵਿਨੇਸ਼ ਦਾ ਸੁਆਗਤ

ਪੈਰਿਸ ਉਲੰਪਿਕ 'ਚ 100 ਗ੍ਰਾਮ ਭਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲਵਾਨ ਵਿਨੇਸ਼ ਫਿਗੋਟ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਵਾਪਸੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਕੰਮਾਂਤਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਪੁੱਜੀ ਵਿਨੇਸ਼ ਫਿਗੋਟ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਵਾਨ ਬਹੁਰੰਗ ਪੁਨੀਆ, ਸਾਕਸ਼ੀ ਮਲਿਕ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਦੀਪੇਂਦਰ ਹੁੱਡਾ ਸੋਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵਿਨੇਸ਼ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਹੁਰੰਗ ਪੁਨੀਆ ਤੇ ਸਾਕਸ਼ੀ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਮੌਕੇ ਵਿਨੇਸ਼ ਫਿਗੋਟ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੰਡੂਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਪਾਈ। ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੁੱਲੀ ਜੀਪ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਆਈ ਵਿਨੇਸ਼ ਫਿਗੋਟ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਮ ਸਨ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰਿਸ ਉਲੰਪਿਕ 'ਚ ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਾਈਨਲ 'ਚ ਥਾਂ ਬਣਾਈ ਸੀ, ਪਰ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਦੀ ਸਵੇਰੇ ਨੂੰ ਵਿਨੇਸ਼ ਫਿਗੋਟ ਨੂੰ 100 ਗ੍ਰਾਮ ਭਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਲੰਪਿਕ 'ਚ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਣ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਚਕਨਾਚੂਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਨੇਸ਼ ਨੇ ਕੁਸ਼ਤੀ ਤੋਂ ਸੰਨਿਆਸ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਬਦਲਾਅ ਆਵੇਗਾ?

ਲੋੜ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖੇਡ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਉਪਰ ਕੰਟਰੋਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਸਿਫਾਰਸ਼ੀ ਭਰਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਖਿਡਕੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ੇਸ਼ਣ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਕੋਟਲੀ ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਦਾ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਕੀਤਾ ਕਤਲ

੦ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕੁੜੀ ਛੇੜਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਕਾਰਣ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਤਲ

ਮਾਨਸਾ-ਪਿੰਡ ਕੋਟਲੀ ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ 26 ਸਾਲਾ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇਕਲੋਤਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਕਤਲ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਡਤਾਰੀ ਲਈ ਟੀਮਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਛਾਪੇ ਮਾਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਮੁਤਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਹੜੇ ਕਿ ਹਮਲਾਵਰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕਿਸੇ ਲੜਕੀ ਤੋਂ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਦਾ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਹੜੇ ਕਿ ਹਮਲਾਵਰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕਿਸੇ ਪਰਸਾ ਵੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਲ 2023 ਵਿੱਚ ਜਮਾਨਤ 'ਤੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਥਾਣਾ ਸਿਟੀ-2 ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਮੁਤਕ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਨਾਚਾਇਣ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੋਸ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਦੀ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਅੱਲੜ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਸਮੁਹਿਕ ਬਲਾਤਕਾਰ ਹੋਇਆ

ਦੇਹਰਾਦੂਨ-ਕੋਲਕਾਤਾ ਡਾਕਟਰ ਬਲਾਤਕਾਰ ਤੇ ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਗੁੱਸਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਤੋਂ ਵੀ ਸਮੁਹਿਕ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਕਥਿਤ ਸਮੁਹਿਕ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਸ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਦੇ ਬੱਸ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਪੰਜ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਧਰਮਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ (32) ਤੇ ਰਾਜਪਾਲ (57), ਦੇਵੇਂਦਰ (52), ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੇਨਕਰ (38) ਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਫਰੂਖਾਬਾਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ (34 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਡਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਿਆ

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ
ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਭਿਆਨਕ
ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ

ਰਹੇ ਹਨ ਗੁਰਬਤ ਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਮਰ ਵਧਣ ਵਾਲੀ ਆਬਾਦੀ ਤੇ ਅਰਧ-ਗਰਮ ਖੇਤਰਾਂ ਕਰਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰਨ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍਷ੇ ਦੌਰਾਨ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਰੋਗ ਮੋਤੀਆ ਬਿੰਦ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ 1 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਰਜਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਨੇਪਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿੱਠਣ ਲਈ ਹੋਰਨਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ 4 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ 3589 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਅਵਾ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਫੱਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਜਨ-ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ ਕਮੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ।

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਗਰੀਬ ਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕ ਅਜੇ ਵੀ ਹੋਏ ਵਾਲਾ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਬਾਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਯੂਂਝਾ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੰਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ

ਨੀਮ ਹਕੀਮ ਡਾਕਟਰ ਗਲਤ ਇਲਾਜ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ ਨੁਕਸਾਨ

ਲੋਕ ਅਜੇ ਵੀ ਨੀਮ ਹਕੀਮਾਂ ਵਲੋਂ ਸੁਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਟੋਟਕਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਕੇ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਦਵਾਈ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅੰਨੇਪਣ ਅਤੇ ਨੇਤਰਹੀਣਤਾ ਸਰਵੇਖਣ 2007 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅੰਨੇਪਣ ਦਾ ਪ੍ਰਚਲਨ 1 ਫੀਸਦੀ ਸੀ ਸਾਲ 2015 ਤੋਂ 2019 ਦੌਰਾਨ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਨੇਪਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ 0.36 ਫੀਸਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ 5 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨੇਤਰਹੀਣਤਾ ਅਤੇ ਦਿਸਟੀ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਐਨ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਅੰਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਰਵੇਖਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਜਾਰੀ ਅੰਕਿਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਦਰ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ 'ਚ ਮੋਤੀਆਬਿੰਦ ਦੇ 66.2 ਫੀਸਦੀ, ਕੋਰਨੀਅਲ ਯੁਦਲਾਪਨ 7.4 ਫੀਸਦੀ, ਮੋਤੀਆਬਿੰਦ ਦੀਆਂ ਸਰਜੀਕਲ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ 7.2 ਫੀਸਦੀ, ਗਲਾਕੋਮਾ 5.5 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ 7.8 ਫੀਸਦੀ ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਤਾ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 3 ਸਾਲਾਂ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਅੰਨੇਪਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿੱਠਣ ਲਈ ਰਾਜਾਂ, ਕੇਂਦਰ

ਸਮੱਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਲੱਦਾਖ, ਅੰਡੇਮਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਊ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਫੰਡ ਘੱਟ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕੋਪ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅੰਨੇਪਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿ ਉਕਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਮਿਸ਼ਨ ਮੋਡ ਮੋਤੀਆਬਿੰਦ ਸਰਜਰੀ ਮੁਹੰਮ 2022-23 ਦੌਰਾਨ 75 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਸਾਲ 2023-24 ਲਈ 90 ਲੱਖ ਮੋਤੀਆਬਿੰਦ ਸਰਜਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਲ 2024-25 ਲਈ 1 ਕਰੋੜ 5 ਲੱਖ ਮੋਤੀਆਬਿੰਦ ਸਰਜਰੀ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਟੀਚਾ ਨਾਲ ਮੁਹੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕੈਪਚਰ ਕਰਨਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਾਟਾ ਨੂੰ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਪੁੱਚਾਉਣਾ, ਮਿਟਾਉਣ, ਤਥਦੀਲੀ ਜਾਂ ਦਬਾਉਣ ਨੂੰ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਯੰਤਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ: ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਉਪਕਰਨਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ, ਆਯਾਤ, ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੈਂਕਿੰਗ ਲਈ ਪਾਸਵਰਡ ਅਤੇ ਲਾਰਾਇਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਖਰੀਦੋ-ਫੋਰਡ ਨੂੰ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬਾਲ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਸਮੱਗਰੀ : ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਲ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਰਣ, ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦੇਖਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅੰਨਲਾਈਨ ਜਿਨਸੀ ਅਪਰਾਧ: ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਨਸੀ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਨਲਾਈਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਗੁੜੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਜਾਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅੰਨਲਾਈਨ ਸੱਭਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੋਕਣਾ ਹੈ।

ਸਾਈਬਰ ਕ੍ਰਾਈਮ ਸੰਧੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪਟਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਰੋਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

ਗੈਰ-ਜਨਤਕ ਡੇਟਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ: ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਗੈਰ-ਜਨਤਕ ਡੇਟਾ ਨੂੰ

ਕੰਟਰੈਕਟ ਵਿਆਹ ਲਈ ਅੰਡਰ ਗੈਜ਼ੂਏਟ ਦੀ ਥਾਂ ਗੈਜ਼ੂਏਟ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਵਧੀ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੁਣ 'ਬੈਂਡ ਗਰਲਜ਼' ਦੀ
ਛੁੱਕਤ ਘਟੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੜ ਫੜ ਕੇ
ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ ਪੱਕਾ ਹੋਣ ਦਾ ਅਰਮਾਨ
ਪਾਲਦੇ ਸਨ। ਵਕਤ ਨੂੰ ਹੁਣ ਮੌਜ਼ਾ ਪਿਆ ਹੈ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੂੰਵੀਂ ਪਾਸ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਪੱਲੇ
ਆਇਲਸ (ਆਇਲੈਟਸ) ਦੇ ਬੈਂਡ ਵੀ ਹਨ,
ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਖਰਚਾ
ਚੁੱਕਣ ਵਾਲਾ ਲੜਕਾ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ 'ਚ ਸਖਤੀ ਕਰਕੇ ਵਿਦੇਸ਼
ਉਡਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੱਪਰਾਂ ਨੂੰ ਮਧੋਲਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ
ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬਾਰੂੰਵੀਂ ਪਾਸ ਆਇਲਸ ਬੈਂਡ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਲੜਕੀ ਲਈ ਕਤਾਰ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਰਿਹਾ
ਹੈ ਕਿ ਆਇਲਸ ਬੈਂਡ ਵਾਲੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ
ਮਾਪੇ ਓਦਾਂ ਦਾ ਵਰ ਤਲਾਸ਼ਦੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ
ਲੜਕੀ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ
ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਕੈਨੋਡਾ ਨੇ ਹੁਣ ਇਹ
ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ ਪੜ੍ਹਾਈ
ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗਰੈਜੂਏਟ ਲੜਕੀ ਹੀ ਆਪਣੇ
ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਬੁਲਾ ਸਕੇਗੀ।
ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਡਾਂ
ਵਾਲੀਆਂ ਬਾਰੁੜੀਂ ਪਾਸ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ
ਵਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਗਰੈਜੂਏਟ
ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਪੁੱਛ ਵਧੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ
ਗੈਜੂਏਟ ਲੜਕੀ ਆਪ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਹਿਤ
ਕੈਨੋਡਾ ਪੀਆਰ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾਵੋਂ ਨਿਯਮ
ਅੰਡਰ-ਗਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸਜ਼ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀਆਂ
ਨਵੀਆਂ ਕੁਝੀਆਂ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਜਾਂ
ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੋਡਾ ਨਹੀਂ ਸੱਦ
ਸਕਣਗੀਆਂ।

ਮੋਗਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸੈਂਦੇਕੇ ਦਾ ਮੈਰਿਜ ਬਿਉਰੋ
 ਚਾਲਕ ਮਨਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ
 ਉਹ ਭੈਂਡ ਵਾਲੀਆਂ ਬਾਚੁੜੀਆਂ ਪਾਸ ਲੜਕੀਆਂ
 ਦੇ ਕੇਸ ਲੈਣੋਂ ਹਟ ਗਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ
 ਲੜਕਿਆਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੁਣ ਗਰੈਜੂਏਟ
 ਲੜਕੀਆਂ ਵੱਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਆਦਾਤਰ
 ਕੰਟਰੈਕਟ ਵਿਆਹ ਦਾ ਕਿਵਾਜ ਹੈ।

ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਬੰਦ
ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਸਪਾਊਸ ਵੀਜ਼ੇ
ਲਈ ਲੜਕੀ ਦੀ ਗਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਹੋਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ
ਹੈ। ਉਹ ਹੁਣ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੀਆਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹੀ
ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਮਾਲਵੇ ਵਿਚ
ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੜਕੇ
ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੇਚ ਕੇ ਬੈਂਡਾਂ ਵਾਲੀਆਂ
ਕੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਟੱਡੀ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਿਆ ਸੀ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ 'ਸਮਝੌਤਾ ਵਿਆਹ' ਸਨ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋੜਵੰਦ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਆਇਲਸ 'ਚੋਂ ਚੰਗੇ ਬੈਂਡ ਆ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਕੁੜੀ ਦੀ ਪੜਾਈ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਦਾ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਲੜਕੀ ਵਿਆਹ ਕਰਾ ਕੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪੱਕਾ ਕਰਾਉਂਦੀ ਸੀ।

ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮੰਡੀ ਕਲਾਂ ਦਾ ਹਰਦੀਪ
ਸਿੰਘ ਦੀਪਾ, ਜੋ ਵਿਚੋਲੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ,

○ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਬਦਲਾਅ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਇਹ ਝੁਕਾਅ ਹੋਇਆ ○ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿਆਹਾਂ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ ਫਰਾਡ, ਖਰਚਾ ਲੈ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਮੁੱਕਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ ਨੱਢੀਆਂ

ਕੰਟਰੈਕਟ ਮੈਰਿਜ਼ ਕੀ ਹੈ ?

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੁੰਡੇ, ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਣ ਲਈ ਆਈਲੈਟਸ ਪਾਸ
ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਕੰਟ੍ਰੈਕਟ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਜਣੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ
ਇਕੱਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪੀ ਆਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਫਿਰ
ਉਹ ਅਲੱਗ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੰਟ੍ਰੈਕਟ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਮੁੰਡੇ ਵਿਆਹ ਸਮਾਗਮ ਦਾ
ਖਰਚਾ, ਲੜਕੀ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਫੀਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚੇ ਚੱਕਦੇ ਹਨ।
ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਲੜਕੀ ਕੈਨੇਡਾ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ
ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦਾ ਓਪਨ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਮੁੰਡਾ ਤੇ
ਕੁੜੀ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਲੜਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਸਾਰਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੰਟ੍ਰੈਕਟ ਜਾਂ ਅਸਲੀ ਵਿਆਹ ਲਈ ਆਈਲੈਟਸ ਪਾਸ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਗੈਜ਼ੂਏਟ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਡਿਮਾਂਡ ਵਧੀ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ 7 ਤੋਂ ਅੱਠ ਬੈਂਡ ਹਨ।

ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਬਾਰੂਵੰਂ ਪਾਸ ਆਇਲਸ ਚੌਂ ਪੂਰੇ ਬੈਂਡ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸੱਤ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਉਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਪੀਅਰ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੰਗ ਵਧੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪੱਥੇ ਕਲਾਂ ਦਾ ਮੈਰਿਜ਼ ਬਿਉਰੋ ਇੰਚਾਰਜ ਬੇਅਰਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਦੋ ਵਰਿਆਂ ਵਿਚ ਬੈਂਡਾਂ ਵਾਲੇ 33 ਰਿਸ਼ਤੇ ਕਰਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਆਇਲਸ ਬੈਂਡ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਰੈਜੂਏਟ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਪਾਊਸ ਵੀਜੇ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਗਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਦੋ ਤਿੰਨ ਅਜਿਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਆਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਲੜਕਾ ਮਿਲ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ।

‘ਸਮਝੋਤਾ ਵਿਹਾਗ’ ਵਿਚ ਲੰਘੇ ਵਰਿਆਂ ਆਇਲਸ ਕੌਚਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਵਾਲੇ ਇੱਕ
ਵਿਚ ਫਰਾਡ ਕੇਸ ਵੀ ਕਾਢੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਮਾਲਕ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਜੁਵੱਦੀ
ਕੁੜੀਆਂ ਖਰਚਾ ਲੈ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਮਹਰੋਂ ਪਾਸ ਆਇਲਸ ਪਾਸ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਪੁੱਛ

ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਾਪੇ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ
ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਬਦਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ
ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣਾ ਬਾਣਾ ਵੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਬੈਂਡ
ਵਾਲੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਹੁਣ ਵਾਰ
ਵਾਰ ਦੇਣੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਵਰਤਾਰਾ
ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਦਾ
ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਚਿੰਤਕ

ਸਗੋ ਤੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿੰਨੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਵਿਆਹ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਉਡਾਈਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਡਾਈਆਂ ਹੋਣ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ”ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਕਈ ਖੁਲ੍ਹੇ ਸੁਣ ਕੇ ਹੀ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਰਾਤ ਵੀ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਲੋਕ ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਲਈ ਭੈਣਾਂ ਤੱਕ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਦਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਕੰਟਰੈਕਟ ਮੈਰਿਜ਼ ਤੇ ਵੱਟੇ ਦੇ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਘਾੜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੀ ਭਿਣਕ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।” ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਏ ਪੱਕੇ ਮੁੰਡੇ ਜਾਂ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਉੱਤੇ ਪੱਲਿਓਂ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਬਾਕੀ ਟੱਬੇ ਜਹਾਜ਼ ਚੜ੍ਹਨ ਦਾ ‘ਜੁਗਾੜ’ ਕਰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ‘ਨਿਯਮ’ ਬਦਲ ਲਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਆਈਲੈਟਸ ਵਿੱਚ ਲਏ ਚੰਗੇ ਬੈਂਡ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉਤਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੁਗਾੜ ਵਿਆਹ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪਾਊਸ ਵੀਜੇ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਵੀਜੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤਾਂ ਦੀ ਸਟੀਕ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਇਹ ਜੁਗਾੜ ਵਿਆਹ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਚ ਵਿਆਹਾਂ ਸਥਾਪੀ ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਬੈਂਡਾਂ ਵਾਲੀ ਗੈਜ਼ੂਏਟ ਲੜਕੀ ਦੀ ਡਿਮਾਂਡ ਵਧ ਰਾਈ ਹੈ।

ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ
 ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ
 ਹੈ ਕਿ ਆਈਲੈਟਸ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਰੁਸ਼ਾਨ
 ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ, “ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ
 ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ
 ਚਕਾਚੌਧੀ ਕੁੜੀ ਜਦੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
 ਤਾਂ ਮੁੰਡਾ ਅਤੇ ਕੁੜੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ
 ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਮਾਮਲੇ ਉਲੜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
 ਆਈਲੈਟਸ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਆਹ ਪੰਜਾਬ
 ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।
 ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਘੱਟ ਪੜਾਈ ਅਤੇ ਆਈਲੈਟਸ
 ਵਿੱਚ ਬੈਂਡ (ਸਕੌਰ) ਨਾ ਆਉਣ ਕਾਰਨ
 ਅਕਸਰ ਉਹ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦੇ
 ਸਹਾਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹਨ।”

ਮੇਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੈਕੁਲਰ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਦੀ ਫੁਕ ਨਿਵਲੀ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਮੇਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਡਟੀਆਂ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ ੦ ਟੀਡੀਪੀ ਅਤੇ ਜੇਡੀ-ਯੁ ਵਲੋਂ ਮੌਦੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ, ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਹੋਣਗੇ ੦ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਡਟਵਾਂ ਵਿਰੋਧ

ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪ੍ਰਾਣ ਮੰਤਰੀ ਨਹਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ 78ਵੇਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਦੀ ਫਸੀਲ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਗਾਤਾਰ 11ਵੇਂ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿਚ ਜਿੱਥੋਂ 'ਸੈਕੁਲਰ' ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਦੱਸਿਆ, ਉਥੇ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ। ਇਕਸਾਰ ਸਿਵਲ ਕੋਡ (ਯੂਸੀਸੀ) ਤੇ 'ਇਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਇਕ ਚੋਣ' ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਸੱਤਾਪਾਰੀ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਚੋਣ ਮੈਨੈਫਿਸਟੋ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਮੌਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸਮਾਜ ਦਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਵਰਗ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਸੱਚ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਇਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫਿਰਕੂ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਹੈ। ਅਸੀਂ 75 ਸਾਲ ਇਸ ਫਿਰਕੂ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਨਾਲ ਕੱਢੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਹੈ ਜੋ ਪੱਖਪਾਤ ਨੂੰ ਹੱਲਾਗੇਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਲੀਹਾਂ ਤੇ ਵੰਡਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾਬਹਾਬਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪਸਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਣ ਸਾਨੂੰ ਸੈਕੁਲਰ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਵੱਲ ਵਧਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰੂਹ ਹੈ।

ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਿਰ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਕੱਠੂਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਮੌਦੀ ਲਈ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਹੀ ਸੀ। ਤਦ ਇਹ ਗਲ ਅਲੱਗ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਕੋਲ ਬਹੁਮਤ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਖੰਭ ਉਖੜ ਗਏ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਕੋਲ ਬਹੁਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਣ ਉਹ ਇਹ ਕੱਠੂਨ ਲਾਗਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।

ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸਖਤ ਵਿਰੋਧ

ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ
ਤਕਰੀਰ ਵਿਚ 'ਫਿਰਕੂ ਸਿਵਲ ਕੋਡ' ਬਾਰੇ
ਟਿੱਪਣੀ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ
ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ 'ਵੰਡਪਾਊ
ਏਜੰਡੇ' ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪਾਸਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਿਆ
ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਗੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਬੀਅਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ
'ਵੱਡਾ ਅਪਮਾਨ' ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਨਰਲ
ਸਕੱਤਰ ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ
ਸੀ ਸੌ ਮੌਦੀ ਨੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਦੀ ਛਸੀਲ ਤੋਂ

ਯੂਸੀਸੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ?

ਜੁਸੀਸੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਰਾਸਤੀ ਮਾਮਲੇ ਆਉਣਗੇ ਜੋ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਚੱਲਾਂਦੇ ਹਨ।

ਵਰਗੇ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਅੰਡਰ ਆਉਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਲਾਬ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਵਾਬਾਂ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟੱਡੀ ਵਰਗੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੇ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਅਸਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ। ਸਧਾਰਨ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜਨਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਬੁਦਧੇ ਤੱਕ ਪੀੜ੍ਹੀ-ਦਰ-ਪੀੜ੍ਹੀ ਜੋ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਪਣੀ 'ਬੀਰਖਾ', ਸ਼ਾਰਾਰਤ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਤੋੜ-ਮਰੋੜ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਕੀਤੀ।' ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਕੋਲ 'ਫਿਰਕੁ ਸਿਵਲ ਕੋਡ' ਸੀ ਡਾ. ਅੰਬੇਦਕਰ, ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਪਰਸਨਲ ਲਾਅਜ਼ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ 1950ਵਿਆਂ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿਚ ਹਕੀਕੀ ਰੂਪ ਲਿਆ) ਵਿਚ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਚੈਪੀਅਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਨਿਰਾਦਰ ਹੈ। ਆਚਾਰੈਸਾਈਸ ਤੇ ਜਨ ਸੰਘ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਜਸ਼ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।"

ਉਧਰ ਸੀਪੀਆਈ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ
ਡੀ. ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਮੌਦੀ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ
ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਤਕਰੀਰ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ
ਇਕਸੁੱਟ ਕਰਨ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇਣ ਲਈ
ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਸ੍ਰੀ
ਮੌਦੀ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਬੋਲਿਆ ਉਹ ਆਰਾਮੈਂਸਾਊਸ
ਦਾ ਵੰਡਪਾਊ ਏਜੰਡਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਣ ਮੰਤਰੀ ਨੇ
2047 ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ
ਅਨੇਕਤਾ ਤੇ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ
ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹੇ। ਉਹ ਦੇਸ਼ ‘ਤੇ ਇਕਸਾਰਤਾ
ਬੇਘਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।”

ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ
ਨੇ ਯੂਸੀਸੀ ਨਾਲੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾਈ

ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨੇ ਇਕਸਾਰ ਸਿਵਲ ਕੋਡ (ਯੂਸੀਸੀ) ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਬਾਰੇ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਆਪਣੇ ਪੱਤੇ ਖੁਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਕਾਮਨ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਣਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਰੋਆ, ਯੂਸੀਸੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕਲੋਤਾ ਸੂਬਾ

ਗੋਆ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇਕਲੋਤਾ ਅਜਿਹਾ ਸੂਬਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਯੂਸੀਸੀ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਯੂਸੀਸੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੋਆ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਿਮ ਅਤੇ ਇਸਾਈ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਵਿਆਹ, ਤਲਾਕ, ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰਤਾ ਲਈ ਇੱਕੋ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਗੋਆ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਦਾ ਅਰਥ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸੇ ਗਏ ਕੁਝ ਖਾਸ ਨਿਯਮ ਮੰਨਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋੜਾ ਆਪਣੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਗੋਆ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਆਹ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਵੀ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵੀ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ।

ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਹੁਣ ਪਿਛਲੀ
ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਾਂਗ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਏ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ
ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਬਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ
ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ। ਇਸ ਦੇ
ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਆਪਣੇ ਗਠਜੋੜ
ਅੰਦਰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣਾਉਣੀ
ਪਵੇਗੀ। ਟੋਡੀਪੀ ਅਤੇ ਜੇਡੀ-ਯੂ ਵਕਫ਼ ਬੋਰਡ
ਬਿੱਲ ਤੱਕ ਚੁੱਪ ਰਹੇ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਲਈ ਖਤਰਾ ਨਜ਼ਰ
ਆਉਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
ਮੌਦੀ-ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ
ਸੰਭਾਲਣ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।
ਊਪਰ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ
ਭਾਈਵਾਲ ਜੇਡੀਯੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ
ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰੇਗੀ।
ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਤਰਜਮਾਨ ਕੋਸੀ ਤਿਆਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮੂਹਾਂ ਤੇ ਰਾਜਾਂ ਸਣੇ ਸਾਰੇ
ਸਬੰਧਤ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣਾਉਣ
ਮਗਰੋਂ ਹੀ ਜੋਂਤ ਅਜ਼ਮਾਈ ਕਰਨਗੇ।

ਕੀ ਹੈ ਇਹ ਬਿਲ

ਯੂਸੀਸੀ ਵਿੱਚ ਯੂ ਦਾ ਮਤਲਬ
ਯੂਨੀਡਾਰਮ, ਸੀ ਮਤਲਬ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਦੂਜੇ
ਸੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੋਡ ਮਤਲਬ ਯੂਨੀਡਾਰਮ
ਸਿਵਲ ਕੋਡ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਾਂਝਾ
ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਜਾਂ ਇੱਕਸਾਰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਵਜੋਂ
ਆਇਆ ਹੈ। ਸਧਾਰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣਾ
ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ
ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਜਾਤੀ, ਧਰਮ,
ਜਨਮ, ਲਿੰਗਾ, ਕਬੀਲੇ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ
ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਯੂਸੀਸੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ
ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ
ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੇ ਸਿਖਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜਿਆ
ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਯਨੀਫਾਰਮ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਮੱਛੋਂ ਰੱਦ

ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਡਾ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਹੇਮਸ਼ਾ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਕਸਾਰ ਸਿਵਲ ਕੋਡ (ਯ ਸੀ ਸੀ) ਲਾਗੁ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੂਬਾਈ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਹਸਤੀ ਆਜ਼ਾਦ ਹੈ। ਇਸ ਉਪਰ ਕੋਈ ਕੋਡ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕੋਡ ਹੈ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ। ਯੂਸੂਸੀ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਏਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਟੇਟਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਹੈ। ਧਾਮੀ ਮੁਤਾਬਕ, “ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਧੱਕਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੀਆਂ ਰਵਾਇਤਿਾਂ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਵਾਲ ਬਾਰੇ ਲਿਖ ਕੇ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।”

ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਾਨ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੱਘ ਸਰਨਾ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੱਘ ਸਰਨਾ ਸਰਨਾ ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੱਘ ਜੀਕੇ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਜੀਕੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 75 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਪਰਸਨਲ ਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਬੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਪਰਸਨਲ ਲਾਅ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਪਰਸਨਲ ਲਾਅ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨ ਕੇ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਸਨਲ ਲਾਅ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਬੋਸ਼ਕ ਸਿੱਖ ਜੋੜੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਅਨੰਦ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹਦਾ ਤਲਾਕ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਾਡੀਆਂ ਸਾਹੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਦੇ ਥੇ ਧਰਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਲ 2050 ਤੱਕ ਮਰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

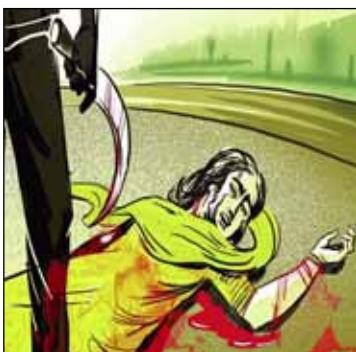
ਲੰਡਨ-ਕੈਂਸਰ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਖੋਜ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਸਾਲ 2050 ਤੱਕ ਮਰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਣ ਵਾਲੀ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਕੈਂਸਰ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੀ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੁੱਢੇ ਮਰਦ ਕੁਝ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰੋਸਟੇਟ ਅਤੇ ਫੇਫ਼ਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਕੈਂਸਰ, ਜੋ ਕਿ ਮਰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਰੂਪ ਹਨ।

ਇਹ ਖੋਜ ਪੂਰੇ 185 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਮੰਨ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਬੇਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਰ ਦਾ ਅੰਦਰਾਂਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ 185 ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 30 ਕੈਂਸਰ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਜਨਸੰਖਿਆ ਡੇਟਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਇਸ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਬੇਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮਰਦ ਅੰਦਰਤਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਿਹਾਰਨੋਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ

ਜ਼ਿਆਰੀ ਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅੰਦਰ ਦਾ ਕੀਤਾ ਕਤਲ

ਠਾਣੇ-ਠਾਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਭਿੰਡੀ ਵਿੱਚ ਪੁਲਸ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਅਭਿਮਨਿਉ ਨੇ ਇੱਕ 74 ਸਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅੰਦਰ ਦਾ ਤੇਜ਼ਗਾਰ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਗਲਾ ਵੱਡ ਦਿੱਤਾ ਫਿਰ ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਲੈ ਕੇ ਫੜਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ ਵਾਰਦਾਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਘਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਟਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਸ 'ਤੇ ਕਤਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਹਨ।"

ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਪਤਾ ਆਨਲਾਈਨ ਜੂਆ ਖੇਡਣ ਦਾ ਆਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਪੈਸੇ ਹਾਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਜੂਦੇ ਵਿਚ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਨਾਦਰ ਦੇ ਘਰ ਲੁੱਟ ਦੀ ਵਾਰਦਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ।

੦ ਅੰਦਰਤਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਕੈਂਸਰ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਜ਼ਿਆਦਾ

ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ 'ਤੇ ਕਾਰਸੀਨੋਜਨਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

65 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ
ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈ ਖਤਰਾ

ਬੇਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 65 ਸਾਲ

ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਮਰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਮਰਦਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਬਚਣ ਦੀ ਦਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬੈਰੇਪੀ ਪ੍ਰਤੀ ਘੱਟ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰਤ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਅੰਦਰਾਂਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 3.4 ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 7.7 ਮਿਲੀਅਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ

ਕਿ ਨਵੇਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 2022 ਵਿੱਚ 6 ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 2050 ਤੱਕ 13.1 ਮਿਲੀਅਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਬੇਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਂਸਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਵੀ ਪਛਾਣੇ ਹਨ, ਬੇਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “2022 ਅਤੇ 2050 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਅਫਰੀਕਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਮੈਡੀਟੀਨੀਅਨ ਵਿੱਚ, ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ 2.5 ਗੁਣਾਵਾਂ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਅੱਧੇ ਵਾਧੇ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ।”

2022 ਤੋਂ 2050 ਤੱਕ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ

2022 ਤੋਂ 2050 ਤੱਕ 8.7% ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਨਾਲ, 2050 ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਫੇਫ਼ਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਕੈਂਸਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਲੋਰੇਕਟਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸਟੇਟ ਕੈਂਸਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਸਟੇਟ ਕੈਂਸਰ 2050 ਤੱਕ ਹੋਰ ਜਾਨਲੇਵਾ ਬਣਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚਮੜੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਕਾਰਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੌਂਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

12 ਫੀਸਦੀ ਭਾਰਤੀ ਮਸਾਲੇ ਸਿਹਤ ਲਈ ਘਾਤਕ ਸਿਧ ਹੋਏ

- ੦ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਐਂਡ ਸਟੈਂਡਰਡ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਟੈਸਟਿੰਗ ਵਿਚ 474 ਨਮੂਨੇ ਫੇਲ੍ਹ
- ੦ ਉਤਪਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੈਂਸਰ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਕਣ ਵਾਲੇ 12% ਮਸਾਲੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਐਂਡ ਸਟੈਂਡਰਡ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ 4054 ਮਸਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 474 ਨਮੂਨੇ ਖਾਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮਈ ਤੋਂ ਜੁਲਾਈ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਈ ਇਸ ਜਾਂਚ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਰਟੀਆਈ ਰਾਹੀਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਐਂਡ ਸਟੈਂਡਰਡ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ-ਮਈ 2024 ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਅਤੇ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਵਿੱਚ ਮਸਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਇਹ ਟੈਸਟ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਉਤਪਾਦ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ।

2023-24 ਵਿੱਚ 37,425 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮਸਾਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ

ਐਮਡੀਐਸ ਅਤੇ ਐਵਰੈਸਟ ਦੇ ਮਸਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਮਾਰਕੀਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵੇਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਉਣ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਸਰਚ ਅਨੁਸਾਰ, 2022 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਘਰੋਲੂ ਮਸਾਲਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਕੀਮਤ 87,608 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2023-24 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਮਸਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ ਦਾ ਮੁੱਲ 37,425 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ।

ਸਿੰਗਾਪੁਰ-ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਮਸਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ

ਅਪ੍ਰੈਲ 2024 ਵਿੱਚ, ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਅਤੇ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਮਡੀਐਸ ਅਤੇ ਐਵਰੈਸਟ ਦੇ ਚਾਰ ਮਸਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੁਣ ਫੂਡ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮਸਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ।

ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 'ਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਤਪਾਦਾਂ 'ਚ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ 'ਬੀਬਲੀਨ ਆਕਸਾਈਡ' ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੈਂਸਰ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ।

ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਦੇ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਐਮਡੀਐਸ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਸਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣਾਂ - ਮਦਰਾਸ ਕਰੀ ਪਾਊਡਰ, ਸਾਂਭਰ ਮਸਾਲਾ ਪਾਊਡਰ ਅਤੇ ਕਰੀ ਪਾਊਡਰ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਐਬੀਲੀਨ ਆਕਸਾਈਡ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਰਸੀਨੋਜਨਿਕ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਐਵਰੈਸਟ ਦੇ ਫਿਸ ਕਰੀ ਮਸਾਲਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਲੋਂ 'ਪੰਥਕ ਹੋਕਾ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਤੱਕ' ਮੁਹਿੰਮ ਦਲਿਤ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਕੀਤੀ ਸ਼ੁਰੂ

○ ਅਧੀਨ ਗਰੀਬ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਦੇਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੱਲ ਕਰਾਂਗੇ-ਮਾਨ

ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ ਗਰੀਬ, ਮਜ਼ਲੁਮ, ਲਿਤਾੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਹੜਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੇ ਰੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਨਬੱਧ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਸਿਆਸੀ ਤੇ ਧਰਮੀ ਨਿਜ਼ਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਪਿੰਡਾਂ, ਕਸ਼ਬਿਆਂ, ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਸਾਂਝੇਵਾਲਤਾ ਦੀ ਸੌਚ ਅਧੀਨ ਇਕ ਸ਼ਸਤਰਾਨਘਾਟ, ਇਕ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਤੇ ਇਕ ਸਾਂਝੇ ਗੁਰੂਆਂ ਸਥਾਨਪਤਿ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਮਾਨ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਨਿਵਾਸ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਭਰਵੇਂ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਮਕਸਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ 'ਪੰਥਕ ਹੋਕਾ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਵਿਹੜੇ

ਤੱਕ' ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ. ਮਾਨ ਵਲੋਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਖੂ ਨੂੰ ਇਸ ਉਪਰੋਕਤ ਟੀਮ ਦਾ ਕਨਵੀਨਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਆਪਣੀ 11 ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ

ਗਠਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਪੂਰਨ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅ) ਦੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰਾ ਸਿਆਸੀ ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਤਕਰੀਬਾਂ, ਲਿਖਤਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਤਕਰਾ ਅੱਜ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਧੋ. ਮਹਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਡਾ. ਜੱਖੂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ।

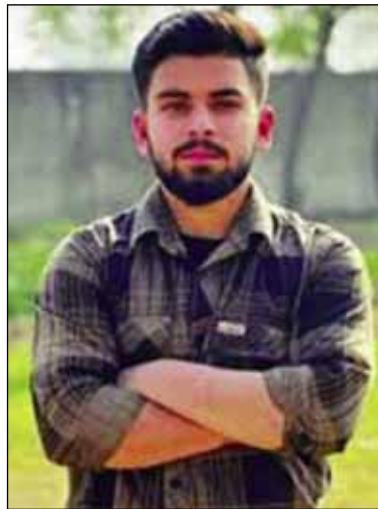
ਜੀਰਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਨੂਰਪੁਰ ਮਾਛੀਆਂ ਰੈਂਗਲੈਂਡ ਬਣਿਆ

○ ਤਿੰਨ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿਚ ਆਏ ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਨੇ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਚਲਾਈਆਂ ਗੋਲੀਆਂ

ਜੀਰਾ-ਜੀਰਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਨੂਰਪੁਰ ਮਾਛੀਆਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਬਣੇ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਥੀ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਗਨਮੈਨ ਵੱਲੋਂ ਗੋਲੀ ਚਲਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਹਮਲਾਵਰ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਜੀਰਾ ਵਿਖੇ ਜੇਤੇ ਇਲਾਜ ਗੁਰਜ਼ੰਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੀਰਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਨੂਰਪੁਰ ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਇਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਗੱਡੀਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਆਏ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਸਿੱਧੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ-ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਥੀਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੇ ਗੰਨ ਮੈਨ ਨੇ ਵੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ 'ਤੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਮਲਾਵਰ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਪੁਲਸ ਦਾ-ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਐੱਸ. ਐੱਚ. ਓ. ਬਾਣਾ ਸਦਰ ਜੀਰਾ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕਈ ਖੋਲ੍ਹ ਬਰਾਬਰ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਗੰਨਮੈਨ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਗਈ ਗੋਲੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੇ ਇਕ ਆਦਮੀ ਦੇ ਵੀ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਲਦ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਡੰਕੀ ਲਾ ਕੇ ਫਰਾਂਸ ਜਾ ਰਿਹਾ ਭੁਲੱਖ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮ

○ ਪੀੜੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਿ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ

ਏਜੰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਜਰਮਨੀ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫਰਾਂਸ ਤੱਕ ਦੇ ਸਫਰ ਦੌਰਾਨ ਲਾਤਵੀਆ ਵਿਚ ਬਰਫ 'ਚ ਫਸਣ ਕਰਕੇ ਸਾਗਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਲਾਤਵੀਆ ਦੂਤਾਵਾਸ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਥੋਂ ਦੀ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਬਰਫ ਵਿਚੋਂ ਲਾਸ਼ ਬਰਾਬਰ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ। ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਰਫ 'ਚ ਮਹਿਲਾਂ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੌਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧੀ ਸਤਵੀਰ ਕੌਰ ਕੈਨੇਡਾ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਬਤੌਰ ਜੇਲ੍ਹ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਭਰਤੀ ਹੋਈ, ਸਿਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਕੀਤਾ

ਜਲੰਧਰ-ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਦਰੂੰਖ ਦੀ ਸਤਵੀਰ ਕੌਰ ਕੈਨੇਡਾ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਬਤੌਰ ਜੇਲ੍ਹ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਭਰਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਤਵੀਰ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਰਾਹ ਅਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਰਿਵਾਰ ਮੁਤਾਬਕ ਸਤਵੀਰ 2018 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਬੱਸ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ। ਸਤਵੀਰ ਕੌਰ ਬਤੌਰ ਬੰਧੂਪਟਨ ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਲਈ ਚੁਣੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ 9 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਸਤਵੀਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਆਪ ਵੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਿੰਨ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਇਕ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਧੀ ਸਤਵੀਰ ਅੱਜ ਇਸ ਕਦਰ ਕਾਬਿਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੈਂਨੂੰ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗੱਡੀ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ 43 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਾਰ ਖਰੀਦੀ। ਸਤਵੀਰ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਬੱਸ ਚਲਾਉਂਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਿੱਨੀਪੈਂਗ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਉਸਦਾ ਇਹ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੌਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।

ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਏਜੰਟ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਹਰੇਕ ਭਾਰਤੀ ਦਾ ਦਰਦ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਵਿਨੋਸ਼ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਈ ਸਫਲ ?

ਅਜੋਕੀਆਂ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਖੇਡਾਂ (ਪੈਰਿਸ
ਉਲੰਪਿਕ) ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਧਿਆਨ
ਪਹਿਲਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਬੋਟੀ ਨੇ ਖਿੱਚਿਆ
ਸੀ, ਉਸ 'ਤੇ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਪਾਸਿਉਂ
ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੀ ਹਨੇਰੀ ਆਈ
ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਘਟਨਾ ਹਰਿਆਣਵੀ ਬੋਟੀ
ਵਿਨੇਸ਼ ਫੋਗਾਟ ਨਾਲ ਪੈਰਿਸ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ
ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਸਭ
ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕਦਮ ਹੈਰਾਨ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨ ਕਰ
ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹੇ ਹਮਦਰਦੀ ਦੇ
ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ
ਹਨ।

ਬੇਟੀ ਵਿਨੋਸ਼ ਫੋਗਾਟ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਾਚਾ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਬਾਬਤ ਧਰਮ ਨਿਭਾਇਆ। ਬੇਟੀ ਖੇਡਦੀ-ਖੇਡਦੀ ਅੱਜ ਉਨੱਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੋਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਅਣਗਿਣਤ ਤਮਗੇ ਜਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਂਦੀ, ਕਾਂਸੀ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਹਨ। ਵਿਨੋਸ਼ ਫੋਗਾਟ ਨੇ ਹਾਰ ਕਦੇ ਨਾ ਮੰਨੀ ਸੀ ਨਾ ਹੀ ਕਦੇ ਦੇਖੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਵੀ ਪੈਰਿਸ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭਲਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸੋਨੇ ਦੇ ਤਮਗੇ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨੇੜੇ ਸੀ। ਕਾਰਨ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਨੋਸ਼ ਫੋਗਾਟ ਨੇ ਸੈਮੀਫਾਈਨਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਰੋਧੀ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰਾ ਕੇ ਉਸ ਪਹਿਲਵਾਨ ਲੇਡੀ ਤੋਂ ਜਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਵੀ ਕਦੇ ਹਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇਖੀ। ਉਹ ਤਕਰੀਬਨ ਬਿਆਸੀ (82) ਵਾਰ ਜਿੱਤਦੀ ਆਈ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਚੰਗੇ ਕਿਲੋ ਭਾਰ ਵਿੱਚ ਖੇਡਦੀ-ਖੇਡਦੀ ਆਪਣਾ ਭਾਰ ਘਟਾ ਕੇ ਪੰਜਾਹ ਕਿਲੋ ਵਿੱਚ ਸੈਮੀਫਾਈਨਲ ਜਿੱਤ ਗਈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਫਾਈਨਲ ਵਿੱਚ ਖੇਡਣ ਵਾਸਤੇ ਭਾਰ ਜੋਖਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਹ ਕਿਲੋ ਸੌ ਗ੍ਰਾਮ ਨਿਕਲਿਆ। ਇਹ ਸਭ ਵਿਨੋਸ਼ ਫੋਗਾਟ ਖਿਡਾਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਕੀ ਨਾਲ ਗਏ ਸਟਾਂਡ

ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ
ਹਰਿਆਣਵੀ ਬੇਟੀ ਫਾਈਨਲ ਖੇਡਣ ਤੋਂ
ਪਹਿਲੀ ਰਾਤ, ਹਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਭਾਰ
ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਰਹੀ, ਭਾਰੀ
ਕਸਰਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਉਸ ਨੇ
ਆਪਣੇ ਨੌਹਾਂ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਵਾਲ ਵੀ ਕਟਾ
ਦਿੱਤੇ, ਆਪਣਾ ਖੂਨ ਵੀ ਕਢਾਇਆ। ਸੁਤਰ
ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਹੁਤ ਵਾਚ ਭਾਰ ਘਟਦਾ-
ਘਟਦਾ ਇੱਕ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਆਣ ਕੇ ਰੁਕ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ। ਹਰਿਆਣਵੀ ਬੇਟੀ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ
ਰੋਇਆ। ਵਿਨੇਸ਼ ਫੋਗਾਟ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਟੀਮ
ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲ ਕੱਟਣ ਲਈ ਉਸਤਰਾਂ
ਫੇਰਨ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਸਨ, ਪਰ ਵਾਲਾਂ ਦਾ
ਭਾਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ
ਸਕਿਆ।

ਸੌ ਗ੍ਰਾਮ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ
ਬਾਹਰ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾਇਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ
ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-
ਵੱਖ ਬਿਧਾਨ ਦੇ ਕੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਹਮਦਰਦੀ
ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ
ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੱਸੀ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ
ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਇਡੀ ਵੱਡੀ ਸੰਸਥਾ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ
ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ
ਖਿਡਾਰੀਆਂ, ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਵਿਨੇਸ਼ ਫੋਗਾਟ ਦੀ
ਭੈਣ ਤੇ ਸਾਥੇ ਨੇ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ

ਅਜਿਹੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਝੁੰਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਬਣਦਾ ਫਰਜ਼ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਲਟਾ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਹਾਸੋਣੀ ਬਣਾਈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਨੇਸ਼ ਫੋਗਾਟ 'ਤੇ ਅੱਜ ਤਕ ਸੱਤਰ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰਚ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਇੰਨਾ ਖਰਚਾਂ ਤੋਂ ਵਜ਼ੀਰ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਹਵਾਈ ਯਾਤਰਾ ਕਰਕੇ ਆਮ ਢੂਲ-ਖਰਚੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦੌਰਾਨ ਅਸੂਲਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਹਰ ਖਿਡਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਭਾਰ ਜੋਖਣ ਵਾਸਤੇ ਪੰਦਰਾਂ ਮਿਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਿਡਾਰੀ ਜਦੋਂ ਚਾਹੇ ਜਿੰਨੀ ਵਾਰੀ ਮਰਜ਼ੀ ਚਾਹੇ ਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਭਾਰ ਜੋਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਬਾਕੀ ਗੱਲ ਰਹੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ, ਕੋਈ ਸਾਥੀ ਹਮਦਰਦ ਜਿਹੜੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖੁਆ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਨਾ ਹੀ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਮਦਰਦ, ਹਮਦਰਦੀ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਖਿਡਾਰੀ ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਬਰੱਸ਼ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਤੇ ਕੁਝ ਲੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪਾਣੀ ਦਾ ਘੁੱਟ ਪੇਟ ਅੰਦਰ ਪਵੇਸ਼ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਊੰਜ ਅਜਿਹੇ ਵਕਤ ਸਭ ਨੂੰ ਖਿਡਾਰੀ

ਵਿਨੋਸ਼ ਫੋਗਾਟ ਭਾਵੁਕ ਹੋਕੇ ਬੋਲੀ 'ਮੇਰੀ ਵਾਰੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਰੱਬ ਸੁੱਤਾ ਰਹਿ ਗਿਆ' !

★ ਹੁਣ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ ਤਗਮਾ

ਡਿਸਕੁਆਲੀਟੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਭਾਰਤੀ ਉਲੰਪਿਕ ਸੰਘ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਡਿਟੇਲ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ

ਰੈਸਲਰ ਵਿਨੇਸ਼ ਫੋਗਾਟ ਦੀ ਸਿਲਵਰ
ਮੈਡਲ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ
ਭਾਵੁਕ ਪੋਸਟ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਇੰਸਟਰਾਗਰਾਮ ਐਕਾਊਂਟ 'ਤੇ ਰੋਂਦੇ ਹੋਏ ਫੋਟੋ
ਪਾਈ ਅਤੇ ਗਾਇਕ ਥੀ ਪ੍ਰਾਕ ਦਾ ਗਾਣਾ
'ਮੇਰੀ ਵਾਨੀ ਤਾਂ ਲੱਗਦਾ ਤੂੰ ਰੱਖ ਸੁੱਤਾ ਰਹਿ
ਗਿਆ' ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੁੱਧਵਾਰ 14
ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਆਫ ਅਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਫਾਰ
ਸਪੋਰਟਸ ਨੇ ਦੀ ਪੈਰਿਸ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ
ਸਿਲਵਰ ਮੈਡਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ
ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਵਿਨੇਸ਼ ਨੇ ਰੈਸਲਿੰਗ ਵਿੱਚ 50 ਕਿਲੋਗਰਾਮ ਮਹਿਲਾ ਕੈਟਾਗਰੀ ਵਿੱਚ 3 ਮੈਚ ਜਿੱਤ ਕੇ ਫਾਈਨਲ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਬਣਾਈ ਸੀ। 8 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਫਾਈਨਲ ਹੋਣਾ ਸੀ ਪਰ ਮੈਚ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਓਲੰਪਿਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵਿਨੇਸ਼ ਦੇ 100 ਗਰਾਮ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਜ਼ਨ ਦੀ ਵਜ਼ਾ ਕਰਕੇ

ਆਬਿਟ੍ਰੋਸ਼ਨ ਫਾਰ ਸਪੋਰਟਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਵਿਸ
ਫੇਡਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ
ਅੰਦਰ ਆਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਡੀਲੇ
ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 30 ਦਿਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ
ਜਾਵੇਗਾ। ਹਰੀਸ਼ ਸਾਲਵੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹਨ,
ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਗਾਈਡ ਕਰਨਗੇ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਨਾਲ ਬੈਠ ਕੇ ਆਪੀਲ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤਿਆਰ
ਕਰਾਂਗੇ।

ਭਾਰਤੀ ਉਲੰਪਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੀਟੀ ਉਸ਼ਾ ਨੇ ਕੋਰਟ ਆਫ
ਆਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਫਰ ਸਪੋਰਟਸ ਨੇ ਨਤੀਜਿਆਂ
ਤੇ ਨਰਾਜ਼ਗੀ ਜਤਾਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਯੂਨਾਇਟਡ ਵਰਲਡ ਰੈਸਲਿੰਗ ਅਤੇ
ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਉਲੰਪਿਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ
ਹੈਰਾਨੀ ਜਤਾਈ ਹੈ।

ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਹੋਣੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਾਰਨ, ਹਰ ਖਿਡਾਰੀ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਮਗਾ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਖਿਡਾਰੀ ਜਿੱਥੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਥੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਂਅ ਉੱਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸੂਬੇ, ਆਪਣੇ ਹਿੰਡ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਸਮੇਤ ਆਪਣੇ ਕੌਚ ਦਾ ਨਾਂਅ ਉੱਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵਿਵੇਂਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਨੋਸ਼ ਫੋਗਾਟ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟਾ ਕੇ ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਹੌਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਸੌ ਗ੍ਰਾਮ ਭਾਰ ਦੀ ਖੇਡ ਨੇ ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਤੇੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸੈਮੀਫਾਈਨਲ ਜਿੱਤਣ ਕਰਕੇ ਚਾਂਦੀ ਤਮਗੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਉਲੰਪਿਕ ਅਸੂਲਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਆਪਣਾ ਦੁੱਖ ਰੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ ਕੁਸ਼ਤੀ ਜਿੱਤ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਹਾਰ ਗਈ ਹਾਂ।

ਬੇਟੀ ਨੇ ਭਾਡਕ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਗੋਮ ਨੂੰ
ਸਦਾ ਲਈ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ
ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਮੁਤਾਬਕ
ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਝੋਕ ਦਿੱਤੀ
ਹੈ। ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਕਰ
ਸਕਦੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਹਮਦਰਦੀ ਵੀ ਨਿਰਾਸ਼
ਹੋਏ ਹਨ। ਪਰਿਵਾਰ, ਪਿੰਡ ਸਮੇਤ ਸਭ ਅਜਿਹੇ
ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਲਮ ਵਿੱਚ ਹਨ।
ਇਹ ਅਲੱਗ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਾਚਾ ਜੀ
ਅਤੇ ਹਮਦਰਦ ਨੇੜ੍ਹਾਅਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ
ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਭ
ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਪਿਛੇ ਸਮੇਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨਾਲ
ਦਿੱਲੀ ਧਰਨੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਸਮੇਤ
ਭਲਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।
ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਵਾਨ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਗੱਲਾਂ
ਸੁਣਨੀਆਂ ਪਈਆਂ। ਲੰਮਾ ਧਰਨਾ ਦੇਣ ਦੇ
ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ
ਕੋਈ ਐਫ ਆਈ ਆਰ ਸੰਬੰਧਤ ਭਾਜਪਾ
ਆਗੂ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਅਗਰ
ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਪਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਹਿਣਾਂ
'ਤੇ ਹੋਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਤਕ ਸੰਬੰਧਤ ਮੁਦਈਆਂ
ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ
ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚਾਂ ਨਿਕਲ ਕੇ
ਬੇਟੀ ਵਿਨੋਸ਼ ਫੌਗਾਟ ਵਰਗੀਆਂ ਧੀਆਂ ਸੋਨੇ ਦੇ
ਤਮਗਿਆਂ ਨੂੰ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਹੱਥ
ਪਾਉਣ ਲਈ ਜੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦਾ ਹੱਸਲਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਮਾੜਾ
ਬੀਤਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸਿਖਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਅਤੇ
ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਭ ਖਿਡਾਰੀ ਵਾਈਡੀ
ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼
ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸ਼ੈਨੀ
ਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੌਸਲਾ ਦੰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਹੈ
ਕਿ ਸੌ ਗ੍ਰਾਮ ਵੱਧ ਭਾਰਤ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਜਿੱਤ
ਕੇ ਹਾਰੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਜੋਤੂਆਂ
ਵਾਂਗ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਬਣਦੀਆਂ ਸ਼ੁਲਤਾਂ ਉਸ
ਦੀ ਝੇਲੀ ਪਾਵਾਂਗੇ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਭ ਚੌਣਾਂ
ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਬਾਵਜੂਦ ਇਸਦੇ ਅਜਿਹੇ
ਐਲਾਨ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ ਦੇ ਰਚੇਤਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਵਿਦਵਾਨ ਭਾਈ ਕਾਨੂ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ

ਜਨਮ ਦਿਨ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ

ਮੋਬਾਈਲ : (+91) -98143-24040

Email :- bhagwansinghjohal@gmail.com

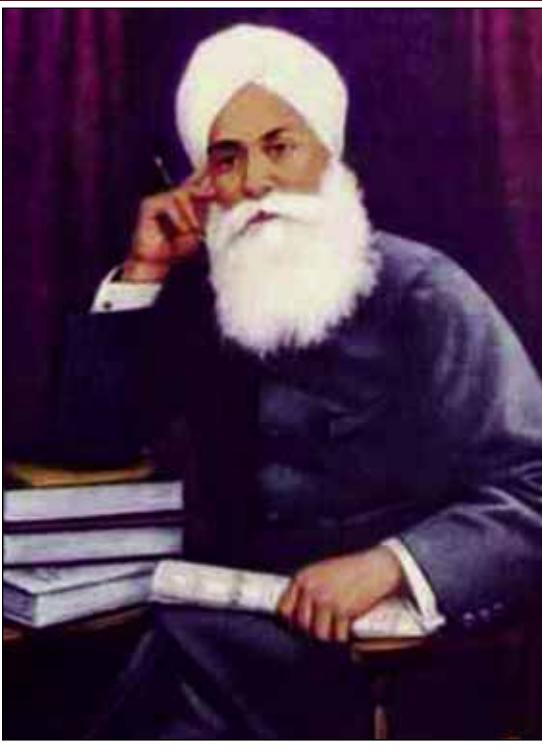
ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ, ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਅਧਿਆਤਮਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅਸਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਨਣ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਕਾਰਜ ਭਾਈ ਕਾਨੂ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਨੇ ਕੀਤਾ, ਉਸਦਾ ਅੱਜ ਤੱਕ ਬਦਲ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸਾਰੁਚਾ ਕਾਰਜ ਉਨ੍ਹਾਂ 20 ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਧ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਕੀਤਾ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੇ ਰਚੇਤਾ ਭਾਈ ਕਾਨੂ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਨੂੰ “ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼” ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ, ਇਸ ਵੱਡੇ ਕਾਰਜ ਕਰਕੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਸਤਿਕਾਰ ਮਿਲਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਆਪ ਦਾ ਜਨਮ 30 ਅਗਸਤ 1861 ਈ. ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸਬਜ਼-ਬਨੇਰਾ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਨਾਗਾਇਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਮਾਤਾ ਹਰਿ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾਭਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਅਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਵਜੋਂ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਸਨ।

ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਢਲੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿੱਖਿਆ ਭਾਈ ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਬਾਬਾ ਕਲਾਇਅਨ ਦਾਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਨਾਭਾ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ 5 ਕੁ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਘਰ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਉਹ ਵਿਦਵਾਨਾਂ 'ਚ ਸਤਿਕਾਰੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਅੰਗਲੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੱਤਾਂ ਲਈ, ਲਖਨਊ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਰਿਹਾਂ ਕੇ ਫਾਰਸੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ।

ਭਾਈ ਕਾਨੂ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਨੇ ਭਰ ਜਵਾਨੀ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਫਾਰਸੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਛੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। 1883 ਈ. ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਨਿਵੇਦਕੇ ਧਰਮ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰਨਾ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ। 1884 ਈ. ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਆਪ ਵਾਪਸ ਨਾਭਾ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜ਼ ਨਾਭਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢੰਢੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਂਦਾ। ਉਹ ਨਾਭਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ, ਮੈਂਬਰ ਜੂਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕੌਸਲ ਨਾਭਾ, ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਤੈਨਾਤ ਰਹੇ। ਇਕ ਸਮੇਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਕਾ ਰਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਉਸਤਾਦ ਵੀ ਰਹੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਆਪ ਕੀ ਵਾਰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵੀ ਗਏ।

ਭਾਈ ਕਾਨੂ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਨੇ ਕੋਸ਼ ਨੂੰ

ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮਹਾਨ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੰਤ ਭਾਈ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਡਿਤ ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਉਦਾਸੀ, ਪ੍ਰੋ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੰਸੀਪਲ ਧਰਮਾਨੰਤ ਸਿੰਘ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰਥਲਾ, ਮੁਕੰਦ ਸਿੰਘ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸ਼ਿਲਾ, ਭਾਈ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵੈਦਾ ਤਰਨਤਾਰਨ, ਭਾਈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਵੈਦ, ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿਲਾ, ਮੌਲਵੀ ਹਕੀਮ ਮਿਰਜ਼ਾ ਮੁਹੰਮਦ ਬਨੋਲਾ, ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਹਿਸਟੋਰੀਅਨ, ਲਾਲਾ ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਵਰਗੇ ਮਹਾਪਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨੇਕ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸਾਖਤ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੋਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਕਤਰੇਤ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਸ਼ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਸੈਂਕੜੇ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ਾਂ, ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਲਗਨ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਅੱਖਾਂ ਪੱਧੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ

“ਗੁਰਮਤਿ ਸੁਧਾਕਰ” ਗੁਰਛੰਦ ਦਿਵਾਕਰ ‘ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਅਲੰਕਾਰ, ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਸਟੀਕ’, ਗੁਰਮਤਿ ਮਾਰਤਾਂਡ ’ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਮਹਿਮਾ ਰਚਨਾਵਲੀ ਵੀ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉਪਰ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਾ. ਰਛਪਾਲ ਕੌਰ ਨੇ 1983 ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਕਾਨੂ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਦੇ ਅਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਸਫਰਨਾਮੇ ਵੀ ਪੁਸ਼ਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਨਿੱਗਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਭਾਈ ਕਾਨੂ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਨੂੰ ਚੀਡ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਵਲੋਂ 21ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। 1932 ਈ. ਵਿੱਚ ਰਿਦੋਸਤਾਨ ਦੀ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਭਾਈ ਕਾਨੂ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਸਰਦਾਰ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਖਿਤਾਬ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਇਹ ਨਾਮਵਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ 23 ਨਵੰਬਰ 1938 ਈ. ਨੂੰ ਨਾਭਾ ਵਿਖੇ ਸਾਨੂੰ ਸਦੀਵੀਂ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਿਆ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ, ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਨਿੱਗਰ ਯੋਗਦਾਨ ਸਦਕਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਮਰ ਰਹਿਣਗੇ।

ਮਿਲਦਾ ਪਰ ਇਸ ਮਹਾਨ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਅਜੇਕ ਸਮੇਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਵਾਪਰੀਆਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਦੁਖਾਂਤਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਕੇ ਛਾਪਣ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਣ ਦਾ ਬਨਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਭਾਈ ਕਾਨੂ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਮਹੰਤਵਪੂਰਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ’ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਭਾਕਰ

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਡਰਬੀ ਵਿਖੇ

ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਡਰਬੀ ਵਿਖੇ ਦੇ (ਧਾਰਮਿਕ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ) ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਵਿਖੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬਨਾਉਣ ਤੇ ਵੱਡਣ ਦੀ ਸੇਵਾ, ਦੇਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ, ਮੈਨੀ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਖੋਲਣਾ ਤੇ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ ਉਹ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸ਼ੁਣ ਪਾਠੀ ਹੋਣ। ਉਹਨਾਂ ਪਾਸ ਯੂ ਕੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇ। ਵਧੀਆਂ ਤਨਖਾਹ ਕੰਮ ਅਤੇ ਯੂ ਕੇ ਦੇ ਇੰਪਲੈਨਿਮੇਟ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਤੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਪੰਥੀ ਹੈ ਕੰਮ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ 34 ਪੰਟੇ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸ਼ਰਤਾਂ:- ਤਬਲੇ ਦੇ ਮਾਹੀਰ ਹੋਣ। ਸੇਵਾਦਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾਰੀ ਹੋਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਚਾਹੀਦਾ ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪਤੇ ਤੇ 6 ਸਤੰਬਰ 2024 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰਜਨੀਆਂ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕਿਲਪਾਲਤਾ ਕਰਨ।

ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ : ਲੰਗਿਬਰ ਸਿੰਘ - 07846 776698

2 VACANCIES FOR RELIGIOUS WORKERS AT GADG DERBY U.K.

Two Religious workers urgently required at Guru Arjan Dev Gurdwara Derby, UK. Duties: Singing holy hymns from Holy Guru Granth Sahib Ji, Assa Di Vaar and other Sikh bani Kirtan with instruments, Playing Drums/Table. Cook & Distribute Holy Sweet - Doing Chaur Sahib - Look after Manji Sahibs before going to homes, Opening and closing Gurdwara Sahib. Location: Derby.

Duration & Remuneration: Attractive Salary will be according to UK employment Law. Boarding and Lodging will be provided. Work 34 hours per week.

Requirements: Vast Knowledge of Gurmat and Harmonium. Must Write, read and speak Punjabi. Must have sufficient experience in Harmonium teaching. Clean character certificate required from previous employer. Sevadaar must be Amritdhari. Must have right to work in U.K.

Please apply with cv's to Email:admin@gadgderby.co.uk

General Secretary Mr. Lehmber Singh - 07846 776698

Closing date - 6th September, 2024

GURU ARJAN DEV GURDWARA SAHIB

Stanhope Street, Derby, DE23 6QJ, U.K.

Tel: 01332 776872 / 01332 270644

ਵਾਹ ਨਦੀਮ ! ਵਾਹ ਨੀਰਜ ! ਧੰਨ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮਾਵਾਂ !

ਪ੍ਰੰ . ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ

ਪੈਰਿਸ ਦੀਆਂ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ 'ਚ ਜਿਥੇ ਬੀਬੀ ਵਿਨੇਸ਼ ਫੋਗਟ ਹੱਥਾਂ ਕਿਸੇ ਸਾਜ਼ਿਸੀ ਛੜਖੱਤਰ ਕਰਕੇ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਖੁੱਸ਼ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਦਰਦ ਭਰੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਆਈਆਂ ਉਥੇ ਨਦੀਮ, ਨੀਰਜ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਸੀ ਮੌਹ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਪਾਈਆਂ। ਹਿੰਦ-ਪਾਕਿ ਦੀ ਦੋਸਤੀ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਗਲੇ ਮਿਲਣਵਾਲੇ ਪਿਆਰੇ ਬੋਲ ਬੋਲੇ। ਜੈਵਲਿਨ ਸੁਟਣ 'ਚ ਅੱਵਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪਾਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੰਮੇ ਝੰਮੇ ਜੁਆਨ ਅਰਸ਼ਦ ਨਦੀਮ ਤੇ ਦੋਮ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸੋਹਣੇ ਸੁਣੱਖੇ ਹਰਿਆਣਵੀ ਗੁਰੂ ਨੀਰਜ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦਿਲੋਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਦੋਸਤਾਨਾਂ ਜੱਫੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁਭ ਇਛਾਵਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਅੱਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਮੌਹ ਪਿਆਰ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਹੀ ਮੁਕਾ ਦਿੱਤੀ!

ਪਾਨੀਪਤ ਲਾਗਿਓਂ ਨੀਰਜ ਦੀ ਮਾਂ ਬੀਬੀ ਸਰੋਜ ਦੇਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੇ ਐਤਕੀ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤਰ ਨੀਰਜ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਦੀ ਥਾਂ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਮੈਡਲ ਹੀ ਜਿੱਤ ਸਕਿਆ ਤੇ ਉਹਦਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਦੋਸਤ ਨਦੀਮ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤ ਗਿਆ। ਨਦੀਮ ਵੀ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤਰ ਈ ਐ ! ਉਹਨੇ ਕਿਹੜਾ ਘੱਟ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਭਗਵਾਨ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਗ ਲਾਵੇ ! ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਮੇਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਦੋਹਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਚੁਰਮਾ ਖੁਆਵਾਂਗੀ।

ਸਰੋਹਦ ਦੇ ਦੂਜੇ ਬੰਨੇ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਸ਼ਬੇ ਮੀਆਂ ਚੰਨ੍ਹ ਰਹਿੰਦੀ ਨਦੀਮ ਦੀ ਮਾਂ ਬੀਬੀ ਰਜ਼ੀਆ ਪਰਵੀਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੇਰੇ ਨਦੀਮ ਵਾਂਗ ਉਹਦਾ ਦੋਸਤ ਨੀਰਜ ਵੀ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤਰ ਈ ਏ। ਦੋਵੇਂ ਵੱਡੀਆਂ ਉਮਰਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋਣ। ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਗ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣ। ਅੱਲਾ ਦੋਹਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਮਿਹਰ ਦਾ ਹੱਥ ਰੱਖੇ।

ਇਹ ਹੈ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਅਸਲੀ ਭਾਵਨਾ।

ਜਦੋਂ ਯੂਨਾਨ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਤਨ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਦਿਨੀ ਲੜਾਈਆਂ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਅਜੇਕੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਫਰਤਾਂ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸਤ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੇ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਪਿੜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ਿਆ। ਜਦ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਖੇਡ ਦਾ ਹਿੰਦ-ਪਾਕਿ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਥੇ ਵੀ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਮਝਣ। ਉਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕ ਵਿਰੁਧ ਭੜਕਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਉੱਲੂ ਸਿੱਧਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸ ਵਤੀਰੇ ਨਾਲ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਤਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੀ ਰਿਹੈ ਜਦ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਤਾਂ ਕੱਥ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਸਰਹੱਦਾਂ ਏਨੀਆਂ ਪੱਕੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ

ਮਾਵਾਂ ਤਾਂ ਮਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ

“ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਸੋਨੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੇ ਸੋਨ ਤੁਮਗਾ ਜਿੱਤਿਆ ਉਹ ਵੀ ਸਾਡਾ ਪੁੱਤ ਹੀ ਹੈ।”

- ਨੀਰਜ ਚੋਪੜਾ ਦੇ ਮਾਤਾ

“ਨੀਰਜ ਵੀ ਮੇਰਾ ਬੇਟਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਅਰਸ਼ਦ ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ। ਉਹ ਦੋਸਤ ਵੀ ਹਨ।”

- ਅਰਸ਼ਦ ਨਦੀਮ ਦੀ ਮਾਤਾ

ਸੋਨਾ ਤੇ ਚਾਂਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗੱਭਰੂਆਂ ਦੇ ਨਾਮ

ਕਿ ਆਪਸੀ ਮੇਲ ਗੋਲ ਦੀ ਥਾਂ ਵਣਜ ਵਧਾਰ ਦੇ ਰਾਹ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸਤ ਹਕੂਮਤਾਂ ਨੂੰ ਨਦੀਮ, ਨੀਰਜ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਦਿਲੋਂ ਨਿਕਲੇ ਬੋਲ ਗੈਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਹਿੰਦ-ਪਾਕਿ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਨਫਰਤ ਦੀ ਥਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰ ਲੋਚਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਹੁਣ ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਐਸੇ ਸੌ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਲਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋੜ੍ਹੇ ਬਹੁਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀ ਵਸਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਹੁਣ ਗਲੋਬਲ ਵਾਸਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲੋਬਲ ਭਾਸ਼ਾ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਜਿਥੇ ਗਏ ਹਨ ਉਥੇ ਆਪਣਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵੀ ਲੈ ਗਏ ਹਨ। ਐਸੇ ਅਨੇਕਾਂ ਮੁਲਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡ ਮੇਲੇ ਲਗਾਤਾਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕੇ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਰੇੜਕੇ ਨੇ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਗੁਆਂਢਪੁਣੇ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਬੰਗਾਲ ਨੂੰ ਨਰਕ ਬਣਾਇਆ ਤੇ

ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇ 'ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡਾਂ' ਚੁਕੁਲ

ਫਿਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਜਹਨਮ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਦੋਹਾਂ ਪੰਜਾਬਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਾਹ 'ਚ ਵੱਡੀ ਰੁਕਾਵਟ ਇਹੋ ਹੈ ਕਿ ਦੋਹੇਂ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਬਾਰਡਰ ਉਤੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਲੜਾਈ ਛੇੜ ਦੇਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਲੜਾਈ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਮਾਰ ਬਾਰਡਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਲੜਾਈ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਉਹਦਾ ਬਹੁਤਾ ਸੇਕ ਦੋਹਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਇਸੇ ਬਹਾਨੇ ਨਹੀਂ ਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤੋਪਾਂ ਤੇ ਡਰੋਨਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਹੈ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਵਾਈ ਮੁਸਾਫ਼ਿਰਾਂ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਵੀ ਓਡਾ ਵੱਡਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅੱਡਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਡੇ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਲੱਖਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਸਾਫ਼ਿਰ ਵਿੱਲੀ ਦੇ ਪੱਕੇ ਖਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ।

ਅਮਨ ਅਮਾਨ ਰਹੇ ਤਾਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਖੁਸ਼ਕ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਸਗੋਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ। ਇੰਜ ਆਪਸੀ ਵਧਾਰ ਵਧ ਫੁੱਲ ਸਕਦੇ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੇ ਲਾਹੌਰ, ਫਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੇ ਕਸੂਰ, ਫਾਜ਼ਲਕਾ ਤੇ ਮੁਲਤਾਨ ਸੜਕੀ ਫੌਆ ਚੁਆਈ ਨਾਲ ਵਧਾਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਏਸੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਉੱਨ ਮੰਡੀ ਫਾਜ਼ਲਕਾ ਤੋਂ ਹੈਡ ਸੁਲੇਮਾਨਕੀ ਨਾਲ ਜਾ ਲੱਗਣੀ ਸੀ ਤੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਹਿਬ ਭੇਗ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਨਾਲ ਆ ਲੱਗਣਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਵੀ ਬੀਤ ਗਏ ਤੇ ਝੂਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਉਹਤੋਂ ਸਬਕ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਵਰਿੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਐਸੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਘਟੀਆਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਚਿਰੀਂ ਵਿਛੜੇਵਤਨੀਆਂ ਦੇ ਮੇਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਰਮਨੀ ਨੇ ਜਰਮਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਵੰਡਦੀ ਬਰਲਿਨ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਢਾਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵੀਅਤਨਾਮੀਏ ਵਿਛੜ ਕੇ ਇਕ ਹੋਏ ਸਨ। ਦੱਖਣੀ ਤੇ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਲੋਕ ਬਾਹਾਂ ਅੱਡ ਕੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਵੱਲ ਵਧੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਵੀ ਧਾਰ ਕੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਉਮਡ ਪੈਣ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵਜਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਚਤੁਰ ਚਲਾਕ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਹੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਰੋਕੀ ਰੱਖਣ। ਲੜਾਈਆਂ ਕਿਸੇ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਐਵੇਂ ਨਹੀਂ ਲੜਾਈਆਂ ਦਾ ਬਦਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ। ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਬਾਨੀ ਬੈਰਨ ਦਿ ਕੁਬਰਤਿਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਭੇਜਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸੱਚਾ ਵਧਾਰ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕੁਝ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਲੜਾ ਕੇ, ਨਫਰਤ ਫੈਲਾਅ ਕੇ ਬਥੇਰਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਅਮਨ ਅਮਾਨ ਨਾਲ ਵਸ ਕੇ ਵੇਖਣ ਕਿ ਹਿੰਦ-ਮਹਾਂਦੀਪ ਮੁੜ ਸੋਨੇ ਦੀ ਚਿੜੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣਦਾ ਹੈ ?

principalsarwansingh@gmail.com

TAIL
PIECEDalip Singh Wasan, Advocate
Email: dalipsinghwassan@yahoo.co.in**BOTH PRESIDENT AND PRIME MINISTER OF INDIA TALK OF GROWTH AND DEVELOPMENT**

Happy Independence Day to People of India because on this Day both President and Prime Minister of India declared that India is maintaining growth rate and is going ahead in development reaching its targets by 2047. These declarations are based on government records and must be accepted. And all these achievements are based because we could maintain peace and planned growth. Much had been done by the British who had made India one, initiated growth and development and we can note that they gave us written law, well established administration, police, army wings, judiciary Police and judiciary. Roads, telecom, canals, bridges, transport, schools, colleges, training institutions, universities were established and human resources could be established matching science and technology. All these corporate houses too were established during their tenure and we adopted all on Independence and continued our growth on planned manner. Today we are sufficient on all fronts and even we have entered International Market and our goods and products are sold in all the countries and are appreciated. There had been some riots and even terrorists activities, but those too are not created by the people, but by the political groups just for votes. The people had been living jointly even during periods of Mughals and remained joint even in British Rule period. There had been no riots and terrorism during these two periods. These two items are bad and we just waste our energy on futile exercises. Our Constitution talks of Secularism and no discrimination on the basis of religions and we must follow Secularism and live peacefully. Our country is Rich because of natural resources and ensure that dreams of our President and our Prime minister must be fulfilled within prescribed period.

MEMBERS IN THE PARLIAMENT MUST CONCENTRATE ON THE BILL INDEPENDENTLY

As far as our Constitution is concerned, Parliament is Supreme and all others are just office holders and authorities under the Constitution. Each member though nominated by contesting groups, but when after elections he takes oath of Constitution he attains the status of Representative of the people and is here in the Parliament as per his own Conscience, Wisdom, Will and discretion and must keep in mind welfare of the people who have elected him as their Representative. The practice adopted here in India violates this basic principle of democracy. Members are not here as Darbaaries of Mughals and appreciate all actions of the Monarch. This whip system too violates the concept of independence of the members. The present system of seating members into two groups supporters and opposition too must go and all the members must be seated with equal status and must be independent to come out with their own independent conscience, wisdom, will and discretion and this system must continue even in voting on the Bill, Project, Scheme and the Policy.

The majority should form the government which is an authority, but Supremacy of the Parliament must be maintained and authorities under the Constitution should not turn Parliament.

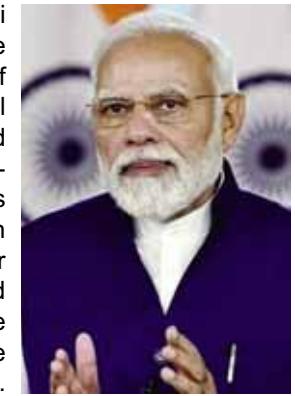
And the members who come in Parliament through votes of the people must keep in mind the welfare of the people and must work as per their own independent conscience, wisdom, will and keep in mind welfare of the people.

The people could create the situations and when they did not give absolute majority, they want that all members are equal and must work as per their own conscience, wisdom, will and discretion and each one must keep in mind the oath which he has signed.

Mr. Rahul Gandhi from the so-called oppositions declared that he shall come with a Bill on MSP of food grains, the members must decide their positions and after taking part in discussion effectively, must vote as per their own conscience, will, wisdom, and discretion. And even Bills, Projects, Schemes and Policies coming from the side of government too must be considered and are passed without any discrimination.

PRIME MINISTER NARENDAR MODI AGAIN TALKS ON ONE NATION ONE ELECTIONS

Our Prime Minister Shri Narendra Modi and his party people BJP often talk on One Nation One Elections even after results of present Parliament Elections, they are still having the same target in their minds. And the people of India are not raising any objections on this demand. Our democracy is based on Elections and as per provisions in our Constitution, we elect our Representatives to sit in Parliament and decide our fate. Our Parliament is the biggest in the world and all areas of the country are represented in the Parliament. And when all areas are covered, there is no need of establishing state level legislative assemblies. We have one army with its wings, almost one judiciary, one administrative system, one education, one medical system and one type of police and criminal laws, and even we could introduce one income tax system and sales tax system, we can abolish these state level legislative assemblies too.

The state level legislative assemblies had been established by the British as per provisions of Constitution they had framed, but after independence, there was no need of these institutions because often threats are created raising discriminations. Number of politicians too has raised and often small political parties even based on religions are established threatening unity and integrity of India.

This time Congress party could collect all oppositions into one INDIA and could come out as a big opposition and even the winners could not get absolute majority.

When we have one Nation and sets of laws too are one, division of country into administrative units could run the country. Parliament which is representing all the areas must be the only highest legislative house and control the country. Time has come when we should abolish state legislative assemblies and this target of one Nation One Elections could be achieved. We had the Parliament and let us abolish all legislative assemblies. The people too shall be relieved of this big burden on maintaining state legislative houses.

ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਡਾਲੀ ਵਿਖੇ**ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ (ਪਾਰਮਿਕ ਸੇਵਾਦਾਰ) ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ****1 VACANCY- JOB TITLE: RELIGIOUS WORKER - TIER-5 - FULL TIME****Duration:** Contract (1 Year)

To carry out the non-pastoral duties and to assist the Minister of Religion and to meet the service needs of Sikh Community.

Duties & Responsibilities: Performing Kirtan and Kitchen Sewa.

- * Be honest, reliable, collect, manage and ensure administration of Ardas money.

- * Must pay the highest respect to the guru Maharaj Ji, as well as public (Guru Ki Sadh Sangat) is essential: be present in Main hall Saturday / Sunday until the Diwan Samaphy, unless you are required/agreed via Temple elsewhere on duty.

- * Undertake any other reasonable duties/activities in pursuing the Organization's religious programmes.

- * On occasions the candidate may be required to carry out Kirtan for family functions at the homes of the devotees.

- * Benefits include full board and lodges.

Salary: National Minimum Wage for 23 hours a week.

Personal Specifications:

The post holder will need to display the following:

1. Previous experience holding a similar role is essential.
2. Knowledge and understanding of the Sikh Religion and Guru Granth Sahib.
3. Strong motivation and empathy towards the aims and objectives of the organisation.
4. Strong organisational skills.
5. Good communication and interpersonal skills.
6. Ability to work on own initiative as well as within a team.
7. Willingness to work unsocial hours.
8. Knowledge of musical instruments vastly used in Sikh Faith.

Other details: Applicants must be able to demonstrate that they are legally entitled to work in the U.K. and where applicable, must provide original proof of their work right and legal status in the United Kingdom. The Temple committee reserve the rights to make official enquiries to make checks against any documents provided.

Apply/Contact via Phone 01384 238936, or email: sdevsingh56@googlemail.com

Closing date: 15th September 2024

GURDWARA GURU TEG BAHADUR SAHIB DUDLEY
7 VICAR STREET, DUDLEY, WEST MIDLANDS, DY2 8RQ

**ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ
ਦੁਪਾਲਪੁਰ, ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਦੇ
ਸਾਬਕਾ ਸ਼੍ਰੋਤ: ਗਾ: ਪ੍ਰ.
ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ**

Email : tsdupalpuri@yahoo.com

ਅੱਲਾ ਖਾਣ ਵਕਤ ਮੂੰਹ ਦਾ ਜ਼ਾਇਕਾ ਖੱਟਾ-ਕੌੜਾ ਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਐ ਤੇ ਇਵੇਂ ਹੀ ਸਿਆਲਿਆਂ ਵਲੋਂ ਕਹੀ ਗੱਲ ਮੌਕੇ ਮੁਤਾਬਕ ਤਾਂ ਅਤਿਕਥਨੀ ਜਾਪਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਅੱਲਾ ਖਾਣ ਬਾਅਦ ਮੂੰਹ ਵੀ ਸੁਆਦਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸਿਆਲਾ ਵੀ ਯਾਦ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕਹਾਵਤ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਥੇ ਅੱਲੇ ਦਾ ਖਾਧਾ ਅਤੇ ਸਿਆਲੇ ਦਾ ਕਹਿਆ ਹੋਇਆ ਮਗਰੋਂ ਸੁਆਦ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸੰਨ 2002 ਦਾ ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨਾ ਚੜ੍ਹਦਿਆਂ ਹੀ ਆਉਂਦੇ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਾਲੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਾਲਾਨਾ ਚੌਣ ਲਈ, ਬਾਦਲ ਧੜੇ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਟੌਹੜਾ ਸਾਹਬ ਦੇ ਨਵਗਠ ਸਰਬ ਹਿੰਦ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਕਮਰਕੋਸ਼ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਹੁਣਾ ਸਾਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜਥੇਦਾਰ ਟੌਹੜਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਲਾਗਲੇ ਇਤਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਚਾ ਸਾਹਬ ਵਿਖੇ ਰੱਖਿਆ। ਫਿਰ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਉਦੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਨ, ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਡਰੋਂ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਾਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬੱਸਾਂ ਵਿਚ ਲੱਦ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਆਪਣੇ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚਲੇ ਫਾਰਮ ਬਾਲਾ ਸਰ ਨੂੰ।

ਉਥੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਾਨੂੰ ਕੁੱਝ ਕੁ ਨੂੰ ਬੁੰਗਰ ਸਾਹਬ ਬਾਲਾ ਸਰ ਤੋਂ ਲੈ ਗਏ ਚੌਟਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਸੇ ਵਾਲੇ ਫਾਰਮ 'ਤੇ

ਅਕਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ? ਛੋਟਾ ਮੂੰਹ ਬੜੀ ਬਾਤ !

ਜਿੱਥੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇਲਕੇ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਮੈਡੈਲ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ 'ਰੱਖੋ ਹੋਏ' ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਥੋਂ 'ਛਕਣ ਛਕਉਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ' ਚੌਟਾਲਿਆਂ ਵਲੋਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਰਾਤਾਂ ਰਹਿਣ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਦੋ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਮੱਦਦ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਤੱਤਕੇ ਬਗਾਵਤ ਕਰ ਆਇਆ ਸਾਂ।

ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਕਿਸੇ ਮੌਕੇ ਮੇਰਾ ਇਹ 'ਬਗਾਵਤੀ ਕਿੱਸਾ' ਛਿੜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਚੌਟਾਲਿਆਂ ਦੇ ਫਾਰਮ 'ਚੋਂ ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੈਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸਾਂ ਉਦਣ ਸੰਨ 2002 ਦੇ ਅਕਤੂਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ 25 ਤਰੀਕ ਸੀ। ਇਹ ਤਰੀਕ ਪੱਕੀ ਯਾਦ ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲੇ 24 ਅਕਤੂਬਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਾਮਰੰਦਰ ਛਤਰਪਤੀ ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਵਿਚਾਰੇ ਦੀ 21 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਅਪੋਲੋ ਹਸਪਤਾਲ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਉਦੋਂ ਕਿਵੇਂ ਦਸ ਕੁ ਮੀਲ ਰੇਤਿਆਂ ਵਿਚ ਪੈਦਲ ਚੱਲ ਕੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸੜ੍ਹਕ 'ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਇਕ ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਉੱਤੇ ਬਹਿ ਕੇ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਦੇ ਨੂੰ ਮੈਂ ਡੱਬਵਾਲੀ ਕਿੱਦਾਂ ਪਹੁੰਚਿਆਂ ਸਾਂ, ਇਸ ਸਾਰੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਬਚੇ ਵੈਸੇ ਮੈਂ ਦੋ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿਚ ਲੇਖ-ਲੜੀ ਲਿਖੀ ਸੀ ਜੋ ਉਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ 'ਜਦ ਮੈਂ ਭੜ੍ਹਾਂਦਾਂ ਦੇ ਕਾਢੇ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ' ਛਾਪੀ ਸੀ !

ਲਉ ਜੀ ਹੁਣ ਅਖੀਰ 'ਚ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਅੱਲੇ ਦੇ ਖਾਣ ਵਰਗੀ ਅਤੇ ਸਿਆਲੇ ਦੀ ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਵਾਲੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਦੀ। ਜਦ ਮੈਂ ਬਾਦਲ ਦਲ ਤਿਆਗ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਆ

ਗਿਆ ਤਾਂ ਪੰਥਕ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਅਨੇਕਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਮੈਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਦੇ ਫੌਨ ਆਉਣ ਲੱਗੇ। ਕੁੱਝ ਦੋਸਤ ਮੇਰੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਵੀ ਸਨ। ਪਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਸਾਜ਼ਰ, ਜੋ ਉਸ ਮੌਕੇ ਟੌਹੜਾ ਸਾਹਬ ਨਾਲ ਸਨ, ਮੈਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇਣ ਘਰੇ ਆਏ। ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਬਾਦਲ ਪੱਖੀ ਵਿਧਾਨਕਾਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਆਗੂਆਂ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ, ਜਥੇਦਾਰ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੁੰਗਰ, ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਮੁਖਮੈਲ ਪੁਰ ਵਗੈਰਾ ਸਾਡੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਮੁੜ ਬਾਦਲਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣ ਲਈ ਤਰਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੇ ਲਾਲਚਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵੀ ਕਰਨ ਲੱਗੇ !

ਅਜਿਹੇ ਖਿੱਚ-ਤਾਣੀ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕ ਦੇਣ ਆਏ ਅਜੋਕੀ ਵਿੱਦਿਅਕ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਸਥਾ 'ਨਾਦ ਪ੍ਰਗਾਸ' ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਬਾਨੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਮੇਰੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਸਤਸਾਤੀ ਹੋਣ ਸਦਕਾ ਮੇਰੇ ਵੀ ਜਾਣੂ ਸਨ। ਬਾਦਲ ਦਲ ਤਿਆਗ ਕਾਰਨ ਮੇਰੇ ਸਨਮਾਨ ਵਜੋਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਇਕ ਸਾਦੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਬੇਲਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਸਨ-

'ਖਾਲਸਾ' ਜੀ, ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਜਮਾਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਮਾਂ ਵਿਚ 'ਬਦਲ ਦਲ' ਬਣਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਜਿਵੇਂ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਆਪਣੀ ਜਕੜ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗਾ ਪਵੇ ਗਾ। ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਵੀ

ਕਦੇ ਵੀ ਪਰਟੀ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਦਲ ਵਿਚਲੇ ਸਾਰੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਅ ਜੀ ਦੁਪਾਲ ਪੁਰੀ ਵਾਂਗ ਬਗਾਵਤ ਦਾ ਰਾਹ ਅਖਿਤਾਰ ਕਰਨਾ ਹੀ ਪਵੇ ਗਾ ! ਤਦ ਜਾ ਕੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਮੁੜ 'ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ' ਬਣ ਸਕੇ ਗੀ !

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਉਦੋਂ ਮੈਨੂੰ 'ਵਧਾ ਚੜ੍ਹਾ' ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੇਰੀ ਸਿਫਤ' ਹੀ ਲੱਗੇ ਸਨ ਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕੁੱਝ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਤਜ਼ਰਬੇ ਕਾਰਨ ਸੋਚਦਾ ਸਾਂ ਕਿ ਅਹੁਦਿਆਂ ਜਾਂ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਆਗੂਆ ਬਾਦਲ ਪ੍ਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣ ਗੇ ? ਪਰ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸਰਦਾਰ ਚੌਡਾ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਚੰਦੂ ਮਾਜ਼ਰਾ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਵਰਗੇ ਸਿਰਕੱਢ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੋਂ ਅਸਤੀਵਾ ਮੰਗ ਰਹੇ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਬਾਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਬੋਲੇ ਹੋਏ ਬੋਲ ਹੁਣ ਸੱਚੇ ਹੋ ਰਹੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ! ਉਪਰੋਕਤ ਬਗਾਵਤੀ ਆਗੂਆ ਸਫਲ ਹੋਣਗੇ ਜਾਂ ਅਸਫਲ ? ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿਚ ਪਿਆ ਹੈ ! ਸਿੱਖ ਸਕਾਲਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਠ ਕੁੱਕੀ ਗਿੱਲ ਵਲੋਂ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਪ੍ਰਤੀ ਬੋਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਤਰਾਂ-

'ਬੁੱਲਿਆ ਚਾਦਰ ਮੈਲੀ ਸਾਬਣ ਬੋਡਾ ਬੈਠ ਕਿਨਾਰੇ ਧੋਵੇਂ ਗਾ।'

ਦਾਗ ਨਹੀਂ ਮਿਠਾਣੇ ਪਾਪਾਂ ਵਾਲੇ ਧੋਵੇਂ ਗਾ ਤੇ ਰੋਵੇਂ ਗਾ !'

001-408-915-1268

ਸੁਗ ਸੇ ਪਹਿਚਾਨੀਐ ਜੁ ਲੈਂਡੇ ਈਨ ਕੇ ਹੇਤ || ਪੁਰਜਾ ਪੁਰਜਾ ਕਟਿ ਮਰੈ ਕਬਹੂ ਨ ਛਾਡੈ ਖੇਤ ||

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਅਣੋਖ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਇਲਾਵਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ

ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਅਣੋਖ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਦਿਲਾਵਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ ਦਾ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਰੇ ਜਲਾਲ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਅਣੋਖ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ ਨਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਭੋਗ 30 ਅਗਸਤ (ਸੁਕਲਵਾਰ) 2024 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7 ਵਜੇ ਪਵੇਗਾ।

ਕੌਮੀ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਦਿਲਾਵਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ ਨਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਭੋਗ 31 ਅਗਸਤ (ਸੁਕਲਵਾਰ) 2024 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7 ਵਜੇ ਪਵੇਗਾ।

ਪੰਥ ਲਈ ਆਪਾ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰ ਗਏ ਕੌਮੀ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਾਡੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਉੱਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿਖੇ ਸਮਹੱਸਰ ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੀਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੀ ।

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ : ਜਥੇਦਾਰ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਲਵਾਨ, ਭਾਈ ਮਹਾਂਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਦ

ਵੱਲੋਂ: ਜਥੇਦਾਰ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹਵਾਰਾ ਕਮੇਟੀ

Farewell

Sardarni Ranjit Kaur Mand

02-06-1933 to 14-08-2024

FRIDAY 23RD AUGUST 2024

10.45am to 11.15am - Antim Darshan
at 17 Ashford Avenue, Hayes, UB4 0LY

11.45am to 12.15pm - Antim Darshan
at Gurdwara Sri Guru Singh Sabha, Park Avenue, UB1 3AW

1.15pm - Breakspear Crematorium
Breakspear Road, Ruislip, HA4 7SJ

Followed by Sehra | Paath Bhog at Gurdwara Singh Sabha, Park Avenue

Jaswant S Mand: 07888 717576

Kulvir S Mand: 07710 183031

ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ

562. ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਕਿਹੜੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ?

ਉੱਚੀ ਮਤਿ ਨੂੰ ਮਾਂ (ਉੱਚੀ ਮਤਿ ਦੀ ਗੋਦੀ ਵਿਚ ਪਲੇ), ਸੰਤੋਖ ਨੂੰ ਪਿਉ (ਸੰਤੋਖ ਰੂਪੀ ਪਿਤਾ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿਚ ਰਹੇ) ਤੇ ਉੱਚਾ ਆਚਰਨ ਭਰਾ ਬਣਾ - ਇਹ ਤੇਰੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਨ। ਉੱਦਮ ਅਤੇ ਉੱਚੀ ਸੁਰਤਿ ਮੇਰੇ ਸੱਸ ਸੁਹਰਾ ਬਣ ਗਏ ਤੇ ਨੇਕ ਕਰਨੀ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੌਲਿਆ। ਪਵਿੱਤਰ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਮੇਰਾ ਵਿਆਹ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਨਾਤਾ ਤੱਤਨਾ ਮੇਰਾ ਵਿਆਹ ਹੈ। ਹੇ ਨਾਨਕ! ਆਖ ਸੱਚਾ ਨਾਮ ਇਸ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਮੇਰੀ ਸੰਤਾਨ ਹੈ। “ਮਾਤਾ ਮਤਿ ਪਿਤਾ ਸੰਤੋਖੁ॥ ਸਤੁ ਭਾਈ ਕਰਿ ਏਹੁ ਵਿਸੇਖੁ॥ ॥1॥ ... ਸਰਮ ਸੁਰਤਿ ਦੁਇ ਸਸੁਰ ਭਏ॥ ਕਰਣੀ ਕਾਮਣਿ ਕਰਿ ਮਨ ਲਏ॥ ॥2॥ ਸਾਹਾ ਸੰਜੋਗੁ ਵੀਆਹੁ ਵਿਜੋਗੁ॥ ਸਚੁ ਸੰਤਤਿ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜੋਗੁ॥ ॥3॥ 3॥ ਅੰਗ 151-152”।

563. ਗਿਆਨੀ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਰੂਪੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗਿਆਨੀ ਕਿੱਦਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇ (ਹੁੰਦਾ ਹੈ)? ਅਤੇ ਆਪ ਹੀ ਉਤਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗਿਆਨੀ ਮਨੁੱਖ ਉਹੁ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਅਸਲੇ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਬੁਝੋ (ਜਾਣ) ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਗੁਰੂ ਦੀ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ (ਸਿਮਰਨ) ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਜੇਹਾ ਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਦਰਗਹ ਵਿਚ ਕਬੂਲ ਹੋ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਵਾਲ ਜਦੋਥੁੰ

ਵਾ. ਤਰਲੋਕ ਮਿੱਥ ਸਹੇਤਾ, ਬੰਦਰ ਬੇ, ਕੈਨੇਡਾ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ। “ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਗਿਆਨੀ ਕੈਸਾ ਹੋਇ॥ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਬੁਝੈ ਸੋਇ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ॥ ਸੋ ਗਿਆਨੀ ਦਰਗਹ ਪਰਵਾਣੁ॥ ॥4॥ 30॥ ਅੰਗ 25”। ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ, ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਤੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ ਉਹੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਵਿਚਾਰ (ਆਪਣੇ ਅੰਤਰ ਆਤਮੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ, ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ ਤੇ ਸੱਚਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜੇ ਕੋਈ ਫੁਪਦੇ ਤਾਂ ਫੁਪਦਾ ਨਹੀਂ)। “ਅੰਤਰਿ ਸਾਚੁ ਬਾਹਰਿ ਸਾਚੁ ਵਰਤਾਏ॥ ਸਾਚੁ ਨ ਛਘੈ ਜੇ ਕੋ ਰਖੈ ਛਘਾਏ॥ ਗਿਆਨੀ ਬੁਝਹਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ॥ ॥5॥ ਅੰਗ 232”। ਜੋ ਦੁਬਿਧਾ ਨੂੰ ਮਾਰ ਲੇ ਉਹ ਸ੍ਰੋਸ਼ਟ ਗਿਆਨ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। “ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੋਈ ਸੁ ਗਿਆਨੀ॥ ॥6॥ ਅੰਗ 425”। ਉਹੀ ਭਗਤ ਹਨ ਉਹੀ ਗਿਆਨੀ (ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਵਾਲੇ) ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ। “ਸੇ ਭਗਤ ਸੇ ਤੜ ਗਿਆਨੀ ਜਿਨ ਕਉ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਏ॥ ॥6॥ ਅੰਗ 506”। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸਦਾ ਬਿਰ ਪ੍ਰਭੂ (ਵਸਦਾ) ਹੈ, ਜਿਹੇ ਮੁੰਹ ਵਿਚ ਭੀ ਪ੍ਰਭੂ (ਦਾ ਨਾਮ) ਹੈ; ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ (ਕਿਤੇ ਭੀ) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦਾ (ਭਾਵ ਜਿਸਨੂੰ ਹਰ ਇਕ ਵਿਚ, ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿਚ, ਪ੍ਰਭੂ ਦਿਸਦਾ ਹੈ), ਹੇ ਨਾਨਕ! ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਹ ਲੱਛਣ (ਗੁਣ) ਹੋਣ ਉਹ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। “ਸਲੋਕੁ॥ ਮਨਿ ਸਾਚਾ ਮੁਖਿ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ਅਵਰੁ ਨ ਪੇਖੈ ਏਕਸੁ ਬਿਨੁ ਕੋਇ॥ ਨਾਨਕ ਇਹ ਲੱਛਣ ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਹੋਇ॥ ॥7॥ ਅੰਗ 272”। ਇਹ ਸਲੋਕ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ 8ਵੀਂ ਅਸਟਪਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ‘ਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਸਟਪਦੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪਦੇ ‘ਚ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਵਿਚ ਪੰਜ ਸਥਾਲ ਤੱਤਾਂ (ਧਰਤੀ, ਹਵਾ, ਪਾਣੀ, ਅਗਨੀ ਤੇ ਅਕਾਸ਼) ਦੇ ਗੁਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫੇਰੀਂ ਅਸਟਪਦੀ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਗੁਰਵਾਕ ‘ਚ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਰੂਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। “ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਆਪਿ ਪਰਮੇਸ਼ਰ॥ ॥8॥ ਅੰਗ 273”। ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਵਿਅਰਥੀ ਹੀ ਸਹਿਮ ‘ਚ ਡੱਬਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ,

ਬਾਧੇ ਜਿਹ ਨਾਹਨਿ ਤਿਹ ਤੁਮ ਜਾਨਉ ਗਿਆਨੀ॥ ਨਾਨਕ ਮੁਕਤਿ ਤਾਹਿ ਤੁਮ ਮਾਰ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਸਮਾਇਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। “ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਜਿ ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਸਮਾਇਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। “ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਜਿ ਹਉਮੈ ਮੇਟਿ ਸਮਾਏ॥ ॥੮॥ ੫੧੨”। ਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਥਾਂ ਸਦਾ-ਬਿਧਿ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ ਦਿਸਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸਦੀ ਸੋਝੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਭੁਲਾਏ ਭੁਲਦੇ ਨਹੀਂ ਉਹ ਸਦਾ-ਬਿਧਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਹਰ ਥਾਂ ਸਦਾ-ਬਿਧਿ ਹੈ। “ਗਿਆਨੀਆ ਨੋ ਸਭ ਸਚੁ ਹੈ ਸਚੁ ਸੋਝੀ ਹੋਈ॥ ਓਇ ਭੁਲਾਏ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨ ਭੁਲਨੀ ਸਚੁ ਜਾਣਨ ਸੋਈ॥ ॥੭॥ ਅੰਗ 425”। ਉਹੀ ਭਗਤ ਹਨ ਉਹੀ ਗਿਆਨੀ (ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਵਾਲੇ) ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ। “ਸੇ ਭਗਤ ਸੇ ਤੜ ਗਿਆਨੀ ਜਿਨ ਕਉ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਏ॥ ॥੬॥ ਅੰਗ 506”। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੇ ਨਾਨਕ! ਗਿਆਨੀ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ (ਭਾਵ, ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ) ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਹੈ (ਤੇ ਗਿਆਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ) ਹਰ ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਨੇ ਜਿੱਤਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। “ਨਾਨਕ ਗਿਆਨੀ ਜਗ੍ਹ ਜੀਤਾ ਜਗ੍ਹ ਜੀਤਾ ਸਭ ਕੋਇ॥ ॥੮॥ ਅੰਗ 548”। ਗਿਆਨੀ (ਵਿਕਾਰਾਂ/ਮਾਇਆ ਦੇ ਹੱਲਿਆਂ ਵਾਲੇ) ਸੁਚੇਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅਗਿਆਨੀ ਮਨੁੱਖ ਅਗਿਆਨਤਾ ਹੀ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਭਾਵ ਕੂੰਜੀ ਕਮਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। “ਗਿਆਨੀ ਹੋਇ ਸੁ ਚੇਤਨੀ ਹੋਇ॥ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧੁ ਕਮਾਇ॥ ॥੮॥ ਅੰਗ 556”। ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੈ ਮੇਰਾ ਗਿਆਨੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਵੈਰੀ ਤੇ ਮਿੱਤਰ ਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤੇ, ਭਾਵ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਜਣਾ ਦਿੱਤੇ। “ਧੰਨ ਧੰਨ ਹਰਿ ਗਿਆਨੀ ਸਭ ਕੋਇ॥ ॥੮॥ ਅੰਗ 548”। ਗਿਆਨੀ ਸਭ ਕੋਇ॥ ॥੮॥ ੫੧੨”। ਮਨਮੁਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਹਿਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਚਿੰਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ।

ਅਰਕੰਸਾਸ ਵਿਚ ਇਕ ਗਾਸ਼ਤੀ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਬਰਖਾਸਤ

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੋਹੋਰਨੀਆ (ਹਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)-ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅਰਕੰਸਾਸ ਰਾਜ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਗਾਸ਼ਤੀ ਗੱਡੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਢਿੱਗੀ ਵਿਚ ਇਕ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਗ੍ਰਿਹਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਵਾਇਰਲ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦੇਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਜਨਸੱਥੋਂ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਣ ਉਪਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਸਬੰਧਿਤ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਜੋਸ਼ ਹੈ। ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੰਭਾਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਉਪਰੰਤ ਘਟਨਾ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਯੂ ਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ਉਪਰ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੰਭਾਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਉਪਰੰਤ ਘਟਨਾ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਯੂ ਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ਉਪਰ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੰਭਾਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਉਪਰੰਤ ਘਟਨਾ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਯੂ ਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ਉਪਰ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਫੈਟਾਨਾਈ ਖਾਧੀ ਸੀ ਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਾਲਾ ਚੋਗ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਾਲਾ ਚੋਗ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਕ ਸਮੇਂ ਕੈਦੀ ਬੇਹਰਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਨਸੱਥੋਂ ਪੁਲਿਸ ਮੁੱਖੀ ਰਿਕ ਐਲੀਆਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਐਂਡ ਬੀ ਆਈ ਨੂੰ ਸੁਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲਿਟਲ ਰਾਕ ਦਫਤਰ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਨੀ ਲਿਪਣੀ ਸਿੱਖਣੀ

ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵੱਲੋਂ 1 ਤੋਂ 4

ਲੈਵਲ ਤੱਕ ਚਾਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਸਿੱਖ ਸਕੁਣ ਡੈਟ ਕੋਮ, ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਛਾਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਇਹਨਾਂ (Work Books) ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਆਸਾਨੀ

ਨਾਲ ਬੰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹਨਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਛਾਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਵਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਵਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਵਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਵਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਵਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਵਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਵਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਵਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਵਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਵਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਵਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਵਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਵਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ

ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਫਿਲਮ ਸਮੀਖਿਕ, ਫਿਲਮ ਪ੍ਰੋਡਕਿਊਸਰ, ਫਿਲਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਫਿਲਮ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਜਿਗਰੀ ਯਾਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਚਨਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ

ਲੜੀਵਾਰ ਨਾਵਲ

ਸ਼ਿਵਚਰਨ
ਜੱਗੀ (ਕੁਸ਼ਾ)

ਫੋਨ : 07853 317 891

Email: jaggikussa@yahoo.de

ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ
ਕਿਸ਼ਤ-65

ਕਾਂਡ 26

ਬੱਗਾ ਬੁਲਿਟ ਦੀ ਕਿੱਕ ਮਾਰ ਕੇ ਕਿਸੇ ਰਾਠ ਵਾਂਗ ਉਪਰ ਬੈਠਾ ਅਤੇ ਰੇਸ ਦੇ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਗਿਆ।

—"ਬੀਬੀ ਇਹਨੂੰ ਕਹਿ ਬਾਹਲੀ ਰੇਸ ਨਾ ਦੇਇਆ ਕਰੋ...!" ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਘਟਦੇ ਖਤਕ ਸੁਣ ਕੇ...!" ਹੀਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ।

—"ਵੇ ਪੁੱਤ ਉਹਨੂੰ ਕੌਣ ਸਮਝਾਵੇ ਕਮਲੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ...?" ਉਹ ਤਾਂ ਪੱਥਰ ਐ ਪੁੱਤ...!"

ਅੱਧੀ ਰਾਤੋਂ ਹੀਰੇ ਦੀ ਤਬਿਅਤ ਅਚਾਨਕ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ। ਬੱਗਾ ਬੁਲਿਟ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਮੁੜ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ। ਕੌਰੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨੂੰ ਹੱਥਾਂ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਧੈ ਗਈ। ਅਮਰੋ ਰੋਂਦੀ ਕੁਰਲਾਉਂਦੀ ਆਂਦੀਆਂ ਗੁਆਂਦੀਆਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖਤਕਾਉਂਦੀ ਭੱਜੀ ਫਿਰਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੁਝ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੀਰਾ ਹੱਥਾਂ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਗੁਆਂਦੀਆਂ ਦਾ ਟਰੈਕਟਰ ਟਰਾਲੀ ਲਿਆਂਦਾ। ਹੀਰੇ ਨੂੰ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਮੋਗੇ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਹੋ ਗਏ। ਹਨੁੰਕਾ ਕਾਫੀ ਗੁੜਾ ਸੀ।

ਪਰ ਤਰਸ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ-ਪਾਣੀ ਹੋਇਆ ਮੰਡਾ ਟਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਹਵਾ ਬਣਾਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੀਰਾ ਜਿਵੇਂ ਬੇਸੁਰਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਮਰੋ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਰ ਉਹ ਉਤਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਘਬਰਾਈ ਅਮਰੋ ਦਾ ਕਾਲਜਾ "ਫੱਕ-ਫੱਕ" ਵੱਜੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਰਾਤ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਵਜੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਟਰੈਕਟਰ ਟਰਾਲੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਅੱਗੇ ਜਾ ਲਾਈ।

ਪਰ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਸੀ। ਗੇਟਕੀਪਰ ਘੂੜ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਟਰੈਕਟਰ ਵਾਲੇ ਮੰਡੇ ਨੇ ਗੇਟ ਵਿੱਚ ਧੱਤ ਮਾਰੇ ਤਾਂ ਮਸਾਂ ਜਾ ਕੇ ਗੇਟਕੀਪਰ ਨੇ ਅੱਖ ਪੱਟੀ।

—"ਕੀ ਗੱਲ ਐ...?" ਲਾਟੂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਰੱਤੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਬੈਟਰੀ ਵਾਂਗ ਜਗੀਆਂ ਸਨ।

—"ਇਕ ਮੰਡਾ ਯਿਮਾਰ ਐ, ਉਹਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਐ, ਹੋਰ ਅਸੀਂ ਮਿਟੀ ਕੱਢਣ ਆਉਣਾ ਸੀ...?" ਟਰੈਕਟਰ ਵਾਲਾ ਮੰਡਾ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸੀ।

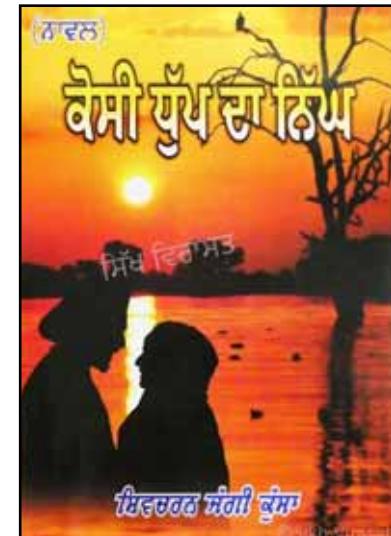
—"ਤੁਸੀਂ ਮਾੜੀ ਮੇਟੀ ਸੁਰਤ ਨਾਲ ਪਿਆ ਕਰੋ ਯਾਰ...!" ਕੌਰੇ ਦਾ ਰੋਹ ਵੀ ਭੜਕ ਉਠਿਆ।

—"ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਗੁਲਮ ਬੋਚੂ ਆਂ...!" ਗੇਟਕੀਪਰ ਨੇ ਅਜੀਬ ਅਕਾਸ਼ਬਾਣੀ ਕੀਤੀ।

ਨਾਵਲਾਂ, ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਾਂ, ਥਾਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਖ਼ਾਲੀ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਨਾਂ, ਥਾਂ ਜਾਂ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ। ਅਗਰ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਮੇਲ ਖਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕ ਸਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ!

-ਸੰਪਾਦਕ

ਕੇਮੀ ਪੁੱਪ ਦਾ ਨਿੱਘ

ਲੋਕ ਪਹੁੰਚਦੇ ਰਹੇ।

ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਵੀ ਪਹੁੰਚਣੇ ਸੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਇੰਦਰ ਅਤੇ ਨਸੀਬ ਕੌਰ ਵੀ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਪਰ ਨਸੀਬ ਕੌਰ ਮੇਰੋ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਬੈਠੀ ਸੀ। ਉਹ ਹੀਰੇ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਦੀ ਪੈਂਦ ਕੋਲ ਬੈਠੀ ਸੀ।

—"ਮੈਂ ਬਾਈ ਬਖਤੌਰ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰ ਕੇ ਦੱਸ ਆਇਆ ਸੀ ਆਉਂਦਾ ਹੋਇਆ...!" ਜੰਟੇ ਨੇ ਕੌਰੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਪਰ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਕੌਰ ਨਾ ਬੇਲਿਆ। ਬੋਲਦਾ ਵੀ ਕੀ...? ਜੁਆਨ ਜਹਾਨ ਮੰਡਾ ਭੰਗ ਦੇ ਭਾੜ੍ਹੇ ਤੁਰ ਗਿਆ ਸੀ।

—"ਬਾਈ ਜੰਟਿਆ, ਬੱਗੇ ਨੂੰ ਫੋਨ ਲਾ ਕੇ ਦੱਸ...!" ਅਚਾਨਕ ਕੌਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ।

—"ਉਹਦਾ ਨੰਬਰ ਹੈਨ੍ਨੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲੇ ਬਾਈ, ਨੰਬਰ ਦੇਹ ਉਹਦਾ, ਫੋਨ ਮੈਂ ਕਰ ਦਿਨੈ...!"

—"ਆਬਦੀ ਭਾਬੀ ਤੋਂ ਲੈ ਲਾ...!" ਜੰਟਾ ਉਠ ਕੇ ਅੰਦਰ ਚਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੇਰੋ ਤੋਂ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਲੈ ਕੇ ਫੋਨ ਮਿਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਬੈਲ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਰ ਬੱਗਾ ਫੋਨ ਚੁੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਿਹਾ। ਜਦ ਜੰਟੇ ਨੇ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਵਾਰੀ ਫੋਨ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਸ਼ਾਇਦ ਬੱਗੇ ਨੇ ਅੱਖ ਲੱਗਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ। ਹਰਾਮਜਾਦੀਏ...?" ਅਮਰੋ ਨੇ ਲਾਸ਼ ਤੋਂ ਉਠ ਕੇ ਅੱਖਾਂ ਲਾਲ ਕਰ ਕੇ ਕਿਹਾ।

—"ਪਰ ਇਹਨੂੰ ਮਰੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਘੰਟੇ ਹੋ ਗਏ ਨੇ...!" ਨਰਸ ਬਰ-ਬਰ ਕੰਬਣ ਲੱਗ ਪਈ।

—"ਚੱਲ ਬੱਸ ਕਰ ਚਾਚੀ...! ਆਪਣਾ ਹੀਰਾ ਚਲਿਆ ਗਿਆ, ਰੱਬ ਦਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨ...!" ਮੰਡੇ ਨੇ ਮੇਰੋ ਨੂੰ ਚਿਲਾਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਹੀਰੇ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਕੱਪੜਾ ਦੇ ਕੇ ਮੂੰਹ ਢਕ ਦਿੱਤਾ।

—"ਚਲੋ...!" ਕੌਰੇ ਨੇ ਸਟਰੈਚਰ ਰੋਤੁ ਲਿਆ।

—"ਪਰ ਇਹਦਾ ਤਾਂ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪਉਗਾ...!" ਨਰਸ ਬੋਲੀ।

—"ਕਿਉਂ...? ਇਹਨੂੰ ਹੁਣ ਤੂੰ ਝੁਆਰੂ ਧਰਨੈ...? ਜਦੋਂ ਲੋੜ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਉਠੀ ਨਾ, ਹੁਣ ਤੈਨੂੰ ਇਹਦਾ ਹੇਜ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ, ਤੇਰੀ ਭੈਣ ਦੀ ... ਕੁੱਤੀ ਦੀ...?" ਮੰਡਾ ਲੀਡਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਿਆ।

—"ਚੱਲ ਰੋਕ ਕੇ ਦਿਖਾਓ ਕਿਹੜਾ ਰੋਕਦੈ, ਜੇ ਸਿਰ 'ਚ ਮਧਾਣੀ ਚੀਰਾ ਨਾ ਪਾਅਤਾ...!" ਉਹ ਸਟਰੈਚਰ ਧੱਕ ਕੇ ਬਾਹਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਗੇਟਕੀਪਰ ਅਤੇ ਨਰਸ ਬੱਗੇ ਫੁੱਟੋ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਭੈਅ ਆਇਆ ਸੀ।

—"ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੱਸ ਕੇ ਆਵਾਂ...?" ਗੇਟਕੀਪਰ ਘੁੱਟਾਂਬਾਣੀ ਝਾਕਿਆ।

—"ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਾਲੀ...! ਦੱਸਣ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨੀ ਕਿ ਕੋਈ ਆਇਆ ਸੀ...!" ਨਰਸ ਅਤੀਅੰਤ ਰੁੱਖੀ ਬੋਲੀ।

ਗੇਟਕੀਪਰ ਚੁੱਪ ਵੱਟ ਗਿਆ।

ਹੀਰੇ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਘਰ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ। ਅਮਰੋ ਸਵੇਰ ਹੋਣ ਤੱਕ ਰੋਈ ਪਿੱਟੀ ਗਈ। ਜੁਆਨ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਭੈਅ ਆਇਆ।

—"ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਆਏ ਕੋਈ...?" ਕੌਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਕੌਰੇ ਦਾ ਭੁੱਟਾਂਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠੀ ਅਮਰੋ ਵੀ ਰੋ ਪਿੱਟ ਕੇ ਬੱਕ ਹਾਰ ਗਈ ਸੀ।

—"ਕੋਈ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਆਏ ਕੋਈ...?" ਜੰਟਾ ਵੀ ਉਠ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨਾਲ ਪੰਜ ਸੱਤ ਹੋਰ ਮੰਡੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ।

ਹੀਰੇ ਦਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਸਕਾਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੋ ਗਈ।

—"ਬਾਈ ਜੰਟਿਆ, ਮਾਰ ਖਾਂ ਓਹਨੂੰ ਫੇਰ ਫੂਨ, ਕੀ ਐ ਚੱਕ ਈ ਲਵੇ...? ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਰਸ਼ਣ ਤਾਂ ਕਰ ਲਉ...!" ਕੌਰੇ ਦਾ ਮੁੜ ਮਨ ਭਰ ਆਇਆ, "ਪਰ ਉਹਨੂੰ ਹੈਨ੍ਨੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਦਰੇਗ...! ਬੱਸ ਆਪ ਹੁਦਰਾ ਈ ਐ...!"

ਚਲਦਾ...

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ

9815802070

ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ
ਪੰਜਾਬ ਦੇ 37ਵੇਂ ਰਾਜਪਾਲ
ਵਜੋਂ 79 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ
ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ
ਚਾਰਜ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਕੋ

ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਵਰਤਾਰਾ ਖੇਤਰਨਾਕ

ਸਰਹੁੰਦੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਨੇ
ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਤਾਈਨਾਤ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਸਾ
ਏਜੰਸੀ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਵਧਾਕੇ
ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕੰਟਰੋਲ ਵਧਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਕੀ ਇਹ ਦੋ ਸਮਾਂਤਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਉਣ
ਵਾਂਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ? ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੁਣੀ
ਹੋਈ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਪੱਧਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਵੀ
ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਕਈਂ
ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਤੋਂ ਉਲਟ ਪਾਰਟੀਆਂ
ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈ ਬੈਠੀਆਂ ਹਨ,
ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ
ਭਾਵਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ
ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦੇ ਰਿਹਾ ?

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਮਾਂਤਰ
ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ। ਇਸ ਨਾਲ
ਪੁਲਿਸ, ਪ੍ਰਾਸ਼ਾਸਨ 'ਚ ਵਿਗਾੜ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ
ਹੈ। ਆਈ. ਏ. ਐਸ. ਅਫਸਰ, ਆਈ. ਪੀ.
ਐਸ. ਅਫਸਰ, ਜਿਹੜੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ
ਲਈ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ, ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ
'ਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ
'ਤੇ ਫਰਕ ਪੈਦਾ ਹੈ। ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ
ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਆਪ
ਚਲਾਉਣ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਪੰਜਾਬ, ਪੱਛਮੀ
ਬੰਗਾਲ ਵਰਗੇ ਸਰਹੱਦੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ
ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਖੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੋਡਦਾ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਸਿਖਰਾਂ ਛੋਹ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੱਭਿ ਕੁਝ ਆਪਣੀ ਮੁੱਠੀ 'ਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਸੱਭ ਪੈਂਦੀ ਸੜਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸੁਬਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਉਤੇ ਜਦੋਂ ਛਾਪਾ ਪੈਂਦਾ
ਹੈ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਵਿਆਪਕ
ਰੋਸ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਿੱਲੀ
ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਦੰਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ
ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਟਕਰਾਅ ਸਿਖਰਾਂ 'ਤੇ ਪੁੱਜਦਾ
ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੁਬਿਆਂ ਲਈ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ
ਮੰਗ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉੱਠਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ
ਵਿੱਚੋਂ ਬਗਾਵਤੀ ਸੁਰਾਂ ਉੱਠਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੀ
ਇਹੋ ਸੀ ਕਿ ਅੰਦਰੂਨ ਸਹਿਬ ਦਾ ਸਿਆਸੀ
ਮਤਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪਾਸ
ਕੀਤਾ। ਭਾਵੇਂ ਮੌਕੇ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ
ਇਸ ਮਤੇ ਨੂੰ ਵੱਖਵਾਦੀ ਦੱਸਿਆਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ

ਏਕਤਾ ਤੇ ਅਰਥਡਤਾ ਲਈ ਖਤਰੇ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼
ਕੀਤਾ। ਪਰ ਇਸ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਪੱਖ
ਉਲੀਕੇ ਗਏ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਕਈ
ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ,
ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਭਾਵੇਂ ਉਹ
ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਹੁਣ ਵਾਲੀ
ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ, ਉਹ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ
ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ “ਇੱਕ ਮਿਉਨਿਸਪਲ ਕਮੇਟੀ”
ਵਾਂਗਰ ਚਲਾਉਂਦੀ ਦਿਖਦੀ ਰਹੀ।

ਅੰਦਰੂਨ ਮਤਾ ਫੈਡਰਿਲਜ਼ਮ ਨੂੰ
 ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ “ਇਸ
 ਨਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਸੁਖਿਆਂ ਵਿੱਚ
 ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਦਖਲ ਕੇਵਲ ਮੁਲਕ ਦੇ ਫਿਡੇਸ਼,
 ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਤਾਰ ਢਾਕ, ਤੇ ਰੇਲਵੇ
 ਅਤੇ ਕਰੰਸੀ ਦੇ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਵੇ
 ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਮਹਿਕਮੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਪਣੇ
 ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ
 ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਈਨਾ ਆਪ ਬਨਾਉਣ
 ਦਾ ਪੁਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ।”

ਇਸ ਮਤੇ ਦਾ ਮੰਤਵ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਦਿਆਂ ਸੁਭਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦੁਆਉਣਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਨੇਕਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਮਤਾ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਆਪਸੀ ਗੱਠਜੋੜ ਅਤੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਛੱਡਿਦਿਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਲਗਭਗ ਛੱਡ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬਿਆਂ
ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਥਾਪੇ “ਸੂਬੇਦਾਰਾਂ”
(ਰਾਜਪਾਲਾਂ) ਰਾਹੀਂ ਬੇਲੋੜਾ ਦਖਲ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ
ਤਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸੂਬੇ, ਸੂਬਿਆਂ ਲਈ
ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ
ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਵੱਧ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ
ਲਈ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਣ ਲੱਗੇ ਹਨ।

ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਦੋਂ
ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਮੱਦ ਖੇਤੀ
ਚ ਦੱਸ਼ਲ ਦੇਕੇ ਆਪਣੇ ਤੰਤਰ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ
ਬਣਾਏ, ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਘੀ
ਢਾਂਚੇ 'ਚ ਸਿੱਧਾ ਦੱਸ਼ਲ ਮੰਨਿਆ, ਖੇਤੀ
ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਚੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਚੱਲਿਆ, ਕੇਂਦਰੀ
ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਪਿਸ ਲੈਣੇ ਪਏ।

ਹੁਣ ਵਾ ਪਜਾਬ ਚ ਕਾਨੂਨ ਵਿਵਸਥਾ
ਢਹਿ ਦੇਰੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਮੁੱਦਾ ਬਲਕੇ ਕੇਂਦਰ
ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਉਸਾਰੀ ਜਾ ਰਹੀ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ

ਹਾਈਵੇ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਨਾ ਕਰਨ
ਵਰਗੀਆਂ ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ
ਗਜ਼ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ
ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਵਲੋਂ ਕੁਝ
ਸੜਕੀ ਪ੍ਰਾਨੀਕਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ
ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਹਾਈਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ
ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਸੂਬੇ ਨੂੰ
ਲਗਾਤਾਰ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਏਜੰਡਾ
ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।
ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੁੱਠੀ 'ਚ ਦੇਣ
ਦਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਏਜੰਡਾ ਧੰਨ ਬੁਬੇਰਾਂ ਦੀ
ਕਠਪੁਤਲੀ ਬਣਕੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਨਿੱਜੀਕਰਨ 'ਚ
ਵਾਧੇ ਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਸੂਬੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕੇਂਦਰ
ਹੱਥ ਫੜਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਸ
ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤਾਂ ਇਸਦਾ
ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ
ਪਾਰਟੀਆਂ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ, ਇੱਕ
ਚੋਣ, ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ, ਇੱਕ ਬੋਲੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ
ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਗੁੰਝਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ ਸੰਘਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ
ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ
ਦਾ ਵਰਣਣ ਹੈ। ਸੰਘੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ
ਮਹੱਤਵ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇ ਰੱਖਿਆ, ਵਿੱਤ, ਰੇਲਵੇ,
ਬੈਂਕਿੰਗ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ
ਇਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ,
ਜਦਕਿ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ, ਵਣਜ, ਵਪਾਰ
ਆਦਿ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ ਤੇ ਰਾਜ ਇਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ
ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ 'ਚ
ਵਣ ਸਿੱਖਿਆ ਆਦਿ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ। ਧਿਆਨ
ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੋਨਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ
'ਚ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮਤਡੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ
ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੋਏਗਾ।
ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ
ਏਕਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜੜ੍ਹਗੀ ਮੰਨਿਆ
ਗਿਆ। ਸੰਘਵਾਦ 'ਚ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ,
ਲਿਖਤ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ
ਸਰਵਉਚਤਾ, ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਆਪਾਲਕਾ,
ਦੋਹਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵੀ ਵਰਣਣ ਹੈ।
ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਠੋਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ
ਮੁਲਕਾਵਨਾ 'ਚ ਸੋਧ ਕਰਨੀ ਸੌਖੀ ਨਹੀਂ।

ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘਵਾਦ ਅੱਗੇ ਸਦਾ
 ਚਣੌਤੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਬੇਤਰੀ ਅਸੰਤੋਸ਼,
 ਕੇਂਦਰੀ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਧੋੱਸ-ਧੋੱਕੇ ਕਾਰਨ ਵਧਦਾ
 ਰਿਹਾ। ਜਿਸਨੇ ਵੱਖਵਾਦ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ।
 ਕੇਂਦਰ ਸਦਾ ਹੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ
 ਛਾਪਾ ਮਾਰਨ ਲਈ ਕੋਝੇ ਹੱਥਕੰਢੇ ਅਪਨਾਉਂਦਾ
 ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜਪਾਲਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ
 ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਧਾਰਾ 356 ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ
 ਕਰਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਗਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ।
 ਇੱਕ ਸਰਵੇਂ ਅਨੁਸਾਰ 2000 ਸੰਨ ਤੱਕ
 100 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੇਰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ
 ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਈ। ਹਣ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ
 ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਸਰਕਾਰਾਂ
 ਦਲਦਬਲੀ ਅਤੇ ਦਬਾਅ ਅਧੀਨ ਤੱਤੀਆਂ ਜਾ
 ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ
 ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ 'ਚ ਮਤਭੇਦ
 ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ ਸਫ਼ਾ 35 ਤੇ ਪੜ੍ਹੋ

ਗਾਸ ਵਿਅੰਗ

ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਜੁਨੇਜਾ

ਰੁਲਦੂ ਭਾਈ ਛੌਤੂ ਖੜਕਾ ਖੜਕਾ, ਸਿਰ ਮਾਰ-ਮਾਰ, ਮਸਤ ਧੁਨ ਵਿਚ ਗਾ ਰਹੇ ਸਨ: ਸਾਡੇ ਗੁਆਂਢੀ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੇ, ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਬਹੁਤ ਨਿਆਰੇ, ਹਾਕਾਂ ਮਾਰਨ ਖੜ੍ਹ ਚੁਬਾਰੇ, ਸਾਡੇ ਗੁਆਂਢੀ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਸਤੀ ਦਾ ਇਹ ਆਲਮ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਲ ਖਲੋਤੇ ਆਪਣੇ ਵੀ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਲੱਗਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਰੱਬ ਨੇੜੇ ਕਿ ਘੁਸੁਨ ਵਾਲੀ ਕਹਾਵਤ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਕੇ ਏਦਾਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਬੰਧੂ, ਰੱਬ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਗੁਆਂਢੀ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰੱਬ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਨਾ ਪੂਜਾ ਪਾਠ ਕਰਵਾ ਕੇ ਬਹੁੜੇ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਨੇ ਨੱਕ ਰਗਵਾ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਵੇ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਨੀਆਂ ਚੌਕੀਆਂ ਭਰਵਾਵੇ ਤੇ ਕਿਨੇ ਜਗਾਰਾਤੇ ਕਟਵਾਵੇ, ਪਰ ਗੁਆਂਢੀ ਨੇ ਤਾਂ ਇਕੋ ਚੀਕ, ਇਕੋ ਲੰਮੀ ਕੁਕ ਸੂਣ ਕੇ, ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ ਦੌੜੇ ਆਉਣਾ ਹੁੰਦੇ। ਇਸੇ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਗੁਆਂਢੀ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਰੱਬ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਨੇੜੇ ਤੇ ਉਹਦੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਪਿਆਰਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਰੁਲਦੂ ਭਾਈ ਦਾ ਗੁਆਂਢੀ-ਪ੍ਰੇਮ ਦੇਖ ਕੇ ਅਸ਼-ਅਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸੁਣੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਵਾਹ-ਵਾਹ ਕਰ ਉਠੋਗੇ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੋਸ਼ ਜੋਸ਼ ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਵਾਹ-ਵਾਹ ਦੁਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਹ-ਆਹ ਹੀ ਸੁਣੇ। ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਗੱਲ ਤੁਰਦਿਆਂ ਹੀ ਰੁਲਦੂ ਭਾਈ ਨਾਪੁਰਾਦ ਆਸ਼ਕਾਂ ਵਾਂਗ ਦੇਵੇਂ ਹੱਥ ਛਾਤੀ ਨਾਲ ਲਗਾ ਕੇ ਕਵਿਤਾਉਣ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਬਹੁਤਾ ਹੀ ਇਸਰਾਰ ਕਰਨ ਤੇ ਰੁਲਦੂ ਭਾਈ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪਿਆਰੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਲਈ ਕੁਝ ਖਿਲੋਣੇ ਭੇਜੇ। ਖਿਲੋਣੇ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਚਾਅ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਪਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਦੁਸਰਿਆਂ ਦਾ ਕਿਉਂ ਛਿੱਡ ਦੁਖਣ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਖਿੱਡਣਿਆਂ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਂ ਕੁ ਨਾਂ ਦੇਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਖਿੱਡੇ ਭੇਜਣੋਂ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੂੰ ਮਸਾਂ ਰੋਕਿਆ, ਮੁੰਡਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਮਸਾਂ ਹੋਰ ਹੋਰ ਪਸੇ ਲਾਇਆ। ਰੁਲਦੂ ਭਾਈ ਵਜਦ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਕਈ ਚਮਤਕਾਰੀ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਸਾਡਾ ਗੁਆਂਢੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸੁੱਕੇ ਫਲ, ਚਮਨ ਦੇ ਮੇਵੇ ਭੇਜਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਅੱਖੇ-ਸੱਖੇ ਵੇਲੇ ਗੱਦੇ ਭੇਜਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਕਰੋਜ਼ਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚਿੱਟਾ ਪਾਊਡਰ। ਅੱਜਕਲੁ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ 'ਚ ਕੋਈ ਪਿੰਡੇ ਦੀ ਮਰੀ ਜੂਂਅ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਦਿੱਦਾ ਤੇ ਉਹ ਕਰੋਜ਼ਾਂ, ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪਾਊਡਰ ਚੁਟਕੀ ਮਾਰ ਕੇ ਦੇ ਦਿੱਦੇ। ਉਹ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚਾਲੇ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਨੀ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਰਹਿਣ ਦਿੱਦਾ। ਗੁਆਂਢੀ ਤਾਂ ਏਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹਿਦਿਲੇ ਨੇ ਕਿ ਏਨਾ ਮਹਿੰਗਾ ਤੋਹਫਾ ਦੇ ਕੇ ਕਈ ਵਾਰੀ ਸ਼ਕਲ ਵੀ ਨੀ ਦਿਖਾਉਂਦੇ। ਗੁਪਤਦਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਕੰਡਿਆਲੀ ਵਾੜ ਉਪਰੋਂ ਦੀ ਚਿੱਟੀਆਂ ਬੈਲੀਆਂ ਸੁੱਟ ਕੇ ਛਿਪਣ-ਛੁੱਹ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਪਾਊਡਰ

ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ

ਖਾ-ਪੀ ਕੇ ਨੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਕਦੇ ਮੌਕਾ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਛਕ ਕੇ ਦੇਖਣਾ। ਤਾਰਾਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਆਕਾਸ਼ ਨਾਲ ਜਾ ਜੁੜਦੀਆਂ। ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਦੀਨ-ਦੁਨੀਆ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਪਣਾ ਪਰਾਇਆ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ। ਸਭ ਕੁਝ ਹੌਲਾ-ਹੌਲਾ ਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਮੌਲਾ-ਮੌਲਾ ਹੀ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ। ਸਾਡਾ ਪਿਆਰਾ ਗੁਆਂਢੀ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਲੁਟਾ ਕੇ, ਸਾਡੀ ਸੁੱਖ ਮੰਗਦਾ। ਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣੋਂ ਵੀ ਹੈ ਸੰਗਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਮੁਹਾਵਰਾ ਵੀ ਜੜ੍ਹੁਰ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਦੋ ਦਿਲ ਮਿਲਦਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਦਰਾ ਮਾਰੇ ਭਾਨੀ, ਸਾਡਾ ਗੁਆਂਢੀ ਆਪ ਨੰਗ ਹੋ ਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਅਮੀਰ ਦੇਖਣਾ ਲੋਚਦੇ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਹੀ ਸੋਚਦੇ। ਧੰਨ ਹਨ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਗੁਆਂਢੀ ਤੇ ਧੰਨ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁਆਂਢੀ-ਪ੍ਰੇਮ। ਦੁਨੀਆ ਐਵੇਂ ਨੀ ਰੱਬ ਭੁਲਾ ਕੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਦੀ।

ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਚੂਰਨ ਦੀਆਂ

ਪੁੜੀਆਂ ਚੌ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਨੋਟ ਨਿਕਲਦੇ ਦੇਖਦੇ ਸਾਂ। ਹਜ਼ਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ, ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ, ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਲੇਟ ਹਜ਼ਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਨੋਟ ਚਲਾਏ ਨੇ, ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਤੇ ਏਦੂੰ ਵੀ ਵੱਡੇ ਨੋਟ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਹੀ ਦੇਖ ਲਏ ਸਨ। ਕੋਈ ਜੁਆਕ ਕਹਿੰਦਾ, ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਨੋਟ ਹੈ। ਤਾਂ ਦੂਸਰਾ ਝੱਟ ਹੀ ਜਵਾਬ ਚ ਕਹਿ ਦਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਨੋਟ ਹੈ, ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਕਿਆ ਹੈ ਕਾਲੀਆ, ਹੈ... ਹੈ... ਹੈ... ਤੇ ਝੱਟ ਹੀ ਤੀਸਰਾ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਨੋਟ ਹਵਾ ਚ ਲਹਿਰਾ-ਲਹਿਰਾ ਕਹਿਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਦੇਖੀਏ ਜਨਾਬ, ਪਚਾਸ ਹਜ਼ਾਰ ਕਾ ਨੋਟ, ਫਿਰ ਕਭੀ ਐਸਾ ਮੌਕਾ ਕਬ ਮਿਲੇਗਾ, ਨੋਟਾਂ ਕੇ ਯੇ ਫੁੱਲ ਕਬ ਖਿਲੇਗੇ। ਦੇਖੀਏ ਅੰਚ ਜੀਵਨ ਸਫਲਾ ਕੀਜੀਏ, ਇਹ ਸਾਡੀ ਬਚਪਨ ਦੀ ਖੇਡ ਸੀ।

34 ਸਛੇ ਦੀ ਬਾਕੀ

ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਨਾਟਕ, ਪੰਜਾਬ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੱਖਣੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੰਤਰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਉਹਨਾਂ ਵਾਲੋਂ ਰੋਸ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦੇਣੇ 'ਚ ਮਤਰੇਈ ਮਾਂ ਵਾਲੇ ਸਲੂਕ, ਰਾਜਪਾਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਸ਼ਾਸ਼ਨਿਕ ਕੰਮਾਂ 'ਚ ਬੋਲੋੜੇ ਦੇਖਲ ਆਦਿ ਮੰਗਾਂ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦੇਣੇ 'ਚ ਮਤਰੇਈ ਮਾਂ ਵਾਲੇ ਸਲੂਕ, ਰਾਜਪਾਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਸ਼ਾਸ਼ਨਿਕ ਕੰਮਾਂ 'ਚ ਬੋਲੋੜੇ ਦੇਖਲ ਆਦਿ ਮੰਗਾਂ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੰਘਵਾਦ ਦੀ ਸੰਘੀ ਘੁੱਣਣ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਕਮਾਂ ਵਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਹੱਥ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਧਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਤਿੰਨੇ ਫੌਜਾਂ ਰਾਗੀ ਕਾਨੂੰਨ 'ਚ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਏ ਜ਼ੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਡੱਕਣ ਦੇ ਅਧਿਤਾਰ, ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਾਸ਼ਾਸ਼ਨ ਕੋਲ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਇਹ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਬੰਦੀ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਬੰਦੀ ਨਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਪਾਊਡਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਲੋੜ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਕਰੇ ਅਤੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਚ ਬੋਲੋੜੇ ਦੇਖਲ ਅੰਦਰਾਂ ਨਾ ਕਰੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇਵੇ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਪੱਕਾ ਪੈਸ ਵਾਲੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਅਰਾਜਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ, ਅੰਡੜਾ ਲਈ ਖਤਰਾ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸਾਡੇ ਸੱਤ ਦਹਾਕੇ ਬੀਤਣ ਬਾਅਦ ਵੀ ਗਰੀਬੀ, ਭੁੱਖਮਰੀ ਜਿਹੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਦੇ ਜੂਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਚੈਨੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਵਨਾ ਤਾਂ ਸਮਝ ਹੀ ਗਏ ਹੋਵੋਗੇ ?

ਸਾਡਾ ਗੁਆਂਢੀ ਸਾਡੀ ਬਚਪਨ ਦੀ ਇਸ ਖੇਡ ਬਾਰੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਰੁਲਦੂ ਭਾਈ ਗੁਆਂਢੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਦਾ ਵੀ ਬਖਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਦੇਖ ਬੰਧੂ, ਪਿਆਰਾ ਗੁਆਂਢੀ ਬੰਡਲਾਂ ਦੇ ਬੰਡਲ, ਹੋ ਲਾਲ ਨੋਟਾਂ ਦੇ, ਛਾਪ-ਛਾਪ ਸਾਨੂੰ ਭੇਜਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਏਜੰਟਾਂ, ਮਿੱਤਰਾਂ ਹੱਥ ਸਾਡੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਪਹੁੰਚ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕੁਝ ਰਾਹ 'ਚ ਰਹਿੰਦੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰੱਬ ਬੁਰਾ ਕਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੈਕ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ, ਪਤਾ ਨੀ ਕਿਹੜਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਲਾਉਂਦੇ ਨੇ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਏ ਨੋਟਾਂ ਨੂੰ ਨਕਲੀ ਕਹਿ ਕੇ ਮੌਜ ਦਿੰਦੇ ਨੇ। ਅਸੀਂ ਲੱਖ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਐਨਕ ਨਾਲ ਦੇਖੋ, ਭੁਗਾਂ ਇਹ ਅਸਲੀ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਜਾਣਗੇ। ਖੜਕ ਕਰਦੇ ਨੇਟ, ਹਟਵਾਲੀਏ ਝੱਟ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਨੇ, ਬਾਅਦ 'ਚ ਭਾਮੇ ਸਿਰ ਪਿੱਟ-ਪਿੱਟ ਰੱਦੇ ਈਫਿਰਨ। ਜੋ ਖੁਸ਼ੀ ਉਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਨੋਟ ਹੱਥ 'ਚ ਫੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੀ।

ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਦਕਾ ਅਸੀਂ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਆਪੀਰ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਸੁਫਨੇ ਦੇਖਣ ਲਗਦੇ ਹਾਂ। ਬੈਕ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਅਲੀ ਕਰੀਸੀ ਕਹਿਣ ਲਗਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਦਿਲ ਦਾ ਹਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਹੀ ਜਾਣੀਐ। ਰੁਲਦੂ ਭਾਈ ਏਨਾ ਕਹਿ ਕੇ ਇਕਦਮ ਉਦਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਬੁੱਲ੍ਹ ਸੁੱਟ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਦੁਨੀਆ ਅੱਜਕਲੁ ਸੱਚੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਸਮਝ ਹੀ ਕਿਥੋਂ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਕਲੀ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਮਦਾਰੀ ਦੇ ਬਾਂਸ ਵਾਂਗ ਉੰਚਿਉਂ ਉੱਚਾ ਕਰ ਕਰ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਰੁਲਦੂ ਭਾਈ ਅੱਗੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖੀ ਸੂਰ ਦੇ ਚੱਸਦੇ ਹਨ, ਸਾਡੇ ਪਿਆਰੇ ਗੁਆਂਢੀ ਕੋਲ ਰੁਝੇਵੇਂ ਬਹੁਤ ਹਨ। ਆਪ ਤਾਂ ਆ ਨੀ ਸਕਦੇ ਪਰ ਕਦੀ-ਕਦੀ ਸਾਡਾ ਹਾਲ-ਹਵਾਲ ਜਾਣਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਜਾਣੂਆਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਭੇਜਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਬੜਾ ਦੁੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਮਿਲਣ ਆਏ ਪਿਆਰੇ ਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਦੂਸਰੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਜਾਸੂਸ ਦੀ ਉਪਮਾ ਦੇਣ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਆਪਸੀ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਮੋਹ ਨੂੰ ਜਾਸੂਸੀ ਜਿਹੇ ਘਟੀਆ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਦੁਤਕਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਾਡੀ ਪੈਣ ਵਾਲੀ ਗਲਵਕੜੀ ਨੂੰ ਫੇਰਬ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ। ਝੂਠ ਅਧਿਆਇਆ ਜਾਵੇ।

ਰੁਲਦੂ ਭਾਈ ਦਾ ਮਨ ਦੁਖੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਸ਼ਿਕਵਾ ਹੈ, ਲੋਕ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਸਾਡੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਗੁਆਂਢੀ ਜਿਸ ਭਾਵ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਭਾਵਨਾ ਸਮਝ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਮਿੱਠੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਚਿੱਟਾ ਪਾਊਡਰ ਵੱਡੇ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਬੰਡਲ, ਆਏ ਹੋਏ ਬੰਦੇ ਇਸ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੀ ਤਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦੇ, ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੇ ਇਸ ਆਲਮ ਦੇ ਤਾਰੀ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਰੁਲਦੂ ਭਾਈ ਇਕ ਸ਼ਿਅਰ ਵੀ ਜੜ੍ਹੁਰ ਪੜ੍ਹੇ ਹਨ, ਨਾ ਸਮਝੋਗੇ ਤੋਂ ਮਿਟ ਜਾਉਗੇ

ਪ੍ਰੋ: ਸਿੰਘਾਰਾ ਸਿੰਘ ਛਿੱਲੋ
(M.A, M.PHIL,
BJMC, B.ED)

ਮੋਬਾਈਲ:
07806945964

ਲੜੀ ਮੌਝਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ
ਕਿਸਤ - 31

ਮਨ ਇਕ ਉਹ ਸਫੈਦ ਕੱਪੜਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗੋ, ਉਸੇ ਹੀ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਜੇ ਰੰਗ ਇਕ ਵਾਰ ਇਸ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਤਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਮਨ ਇਕ ਸੁਖਮ ਸੰਕਲਪ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਮਸ਼ੀਨ ਵਿਚ ਫਿੱਟ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਉਹ ਪੁਰਜਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਹਰ ਪੱਖਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਚ ਦਾ ਵਹਾਂ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਯੰਤਰ ਵੀ, ਪਰ ਇਹ ਇਕ ਹਕੀਕਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਥਿਰ ਰੂਪ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਦੇ ਸਥਿਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਨ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਪੁਰਾਣੀ ਘੜੀ ਦੇ ਪੈਂਡਲੂਮ ਵਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਹਰ ਵਕਤ ਇਧਰ ਉਪਰ ਪੁੰਮਦੀ ਹੋਈ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗਤੀਮਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਸਾਡਾ ਮਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਮਹਾਰ ਲੱਗ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਨਾਸ ਮਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਮਨ ਸਾਡਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਾਡੇ ਕਾਬੂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹੋ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਾਡੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਨਰਕੀ ਕੁੰਭ ਬਣ ਕੇ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ “ਮਨ ਜੀਤੇ ਜੱਗ

ਮੇਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ ?

ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰਹਿ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੀ ਪੁਰਤੀ ਕਰਨੀ ਲੋੜਦਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੁਰਤੀ ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹਰ ਜੀਵ ਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰੰਤੁ ਇੱਛਾਵਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਤੇ ਮਹਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵੀ ਅਧੂਰੀਆਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮਨ, ਵਰਤਮਾਨ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜਦਾ ਹੈ ਤੇ ਭੂਤ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਵਿਚਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਵਰਤਮਾਨ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਕੁੰਦਨ ਵਰਗੀ ਸਿਹਤ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੁੰਭੀ ਨਰਕ ਵਿਚ ਸੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ।

ਜੀਤ” ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਵੀ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮੁੰਨਿਮ ਸਾਹਿਬ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਮਨ ਉਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੈ। ਸ਼ੇਖ ਸ਼ਾਅਦੀ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਨਾ ਆਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਦਾਨਿਸ਼ਵਰ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ “ਸਾਈਂ ! ਸਾਡਾ ਹੀ ਮਨ, ਸਾਡਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ ?”

ਸਾਈਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ “ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਆਹਿਆਂ ਦੀ ਸੂਣੇ ਤੇ ਫੇਰ ਆਪਣੀ ਕਰੋ, ਬੰਦਾ ਘੱਟ ਖਾਏ ਤਾਂ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਵਰਗਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪੇਟ ਤੁੰਨੇ ਖਾਏ ਤਾਂ ਢਿੱਗ ਢੇਰ ਬਣੇਗਾ, ਲੇਟਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਹੋਰ ਸੂਣੇ, ਕਿਸੇ ਲੋੜਵੰਦ ਦੀ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਸਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਤਾਬੇਦਾਰ ਬਣ ਜਾਏਗਾ, ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪੁਰਤੀ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਤਾਬੇਦਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ

ਉੱਤੇ ਹੁਕਮ ਚਲਾਏਗਾ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਤੁਸੀਂ ਮਨ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੇ।” ਦਾਨਿਸ਼ਵਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਚਲਕੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਅਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਅਹਿਸਾਨ ਵੀ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਉਹ ਸੱਜਣ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਆਪਣੇ ਮਨ ‘ਤੇ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਸਿਹਤ ਕਰੀਏ, ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਦੁਗਣਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਸਾਡਾ ਬਣਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸਾਡੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਖੜਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੇਖ ਸ਼ਾਅਦੀ ਨੂੰ ਮੁੰਨਿਮ ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਚੇ ਉਸ ਦਾ ਸੰਕਾ ਨਵਿਰਤ ਹੋ ਗਿਆ।

ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰਹਿ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੀ ਪੁਰਤੀ ਕਰਨੀ ਲੋੜਦਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਲੋੜਾਂ

ਦੀ ਪੁਰਤੀ ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹਰ ਜੀਵ ਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰੰਤੁ ਇੱਛਾਵਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਤੇ ਮਹਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵੀ ਅਧੂਰੀਆਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਨ, ਵਰਤਮਾਨ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜਦਾ ਹੈ ਤੇ ਭੂਤ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਵਿਚਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਵਰਤਮਾਨ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਕੁੰਦਨ ਵਰਗੀ ਸਿਹਤ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੁੰਭੀ ਨਰਕ ਵਿਚ ਸੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ।

ਮਨ, ਸੁਖ ਰਹਿਣੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਦਲਿੱਦਰੀ ਬਿਰਤੀ ਪੈਂਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪਸੂ ਬਿਰਤੀ ਅਫਾਲਿਓਂ ਵਾਸਤੇ ਪਰੋਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਅੰਦਰ ਲਾਲਸਾ ਦੀ ਅਗਨੀ ਪ੍ਰਚੰਦ ਕਰਕੇ ਲੋਭੀ ਤੇ ਵਿਭਚਾਰੀ ਬਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਕਟ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸਿਹਤ ਦਾ ਮਾਲਿਕ ਕਦੇ ਹੋ ਗੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

ਸੋ ਹਥਲੀ ਚਰਚਾ ਵਿਚਲਾ ਕੇਂਦਰੀ ਨੁਕਤਾ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਸੇਵਕ ਬਣਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤਾ। ਦਲਿੱਦਰੀ ਤੇ ਸੁਖ ਰਹਿਣੇ ਬਣਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟਿਵ ਰੱਖੋ। ਇੱਛਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਕਾਬੂ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਰੀਰਕ, ਮਾਨਸਿਕ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮਸਲੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਖਰਚਾ ਤਾਂ ਬਚੇਗਾ ਹੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ਗਲ ਤੇ ਮਾਨਣਯੋਗ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ।

— ਚਲਦਾ

ਕਮਲ ਹੈਰਿਸ ਦਾ ਆਖਰੀ ਨਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ- ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਉਮੀਦਵਾਰ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹਮਲੇ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੀਆ ਬੰਗਾ)–ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁੰਦੇ ਲਈ ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਡੈਨਲ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਉੱਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ 'ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਨਿੱਜੀ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉਪਰ ਮਜ਼ਾਕ ਵੀ ਉਡਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ, ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਤੁਹਾਡਾ ਆਖਰੀ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿ “ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ, ਇਹ ਮੰਦਭਾਗ ਕਿਵੇਂ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ?” ਟਰੰਪ ਦੀ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉਪਰ ਚੁਟਕੀਆਂ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਮਸਾਲਾ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉਪਰ ਟਰੰਪ ਦੇ ਕਈ ਆਖਰੀ ਨਾਂ ਰਖੇ ਗਏ ਜੋ ਮਜ਼ਾਕੀਆ ਵੀ ਹਨ ਤੇ ਅਪਮਾਣਜਨਕ ਵੀ।

ਇਟਲੀ 'ਚ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਫੁੱਬਣ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ

ਯਮਨਾਨਗਰ : ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਹਾਦਸੇ ਦੌਰਾਨ ਮੌਜੂਦਾਂ ਹੋਣ ਦਾ ਮੰਦਭਾਗ ਸਿਲਸਿਲਾ ਰੁਕਣ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਿਹਾ। ਤਜ਼ਾ ਘਟਨਾ ਇਟਲੀ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਜਰਮਨੀ ਮੂਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਤਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਾਨ ਚਲੇ ਜਾਣ ਦੀ ਦੁੱਖਦਾਈ ਮਹਿਸੂਲੀ ਆਈ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਤਰਨਦੀਪ ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਗੀਵਾ ਦੇਲ ਗਾਰਦਾ ਵਿਖੇ ਪੁੰਮਣ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਥੋਂ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਫੁੱਬ ਰਹੇ ਜਰਮਨੀ ਮੂਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਤਰਨਦੀਪ ਖੁਦ ਹੀ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਫੁੱਬ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੌਂਤ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਮਾਰਚ 1947 ਜਦੋਂ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗੀਆਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ...

ਦੰਗੇ ਕੱਲੇ ਅਜਾਦੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਏ। ਇਹ ਅਗਸਤ 1947 ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਗਸਤ 1946 ਚ ਕਲਕਤੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਉਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਸੰਬਰ ਚ ਹਜ਼ਾਰਾ ਚ ਤੇ ਫਿਰ ਮਾਰਚ 1947 ਚ ਦੰਗੀਆਂ ਦੀ ਅੱਗ ਲਾਹੌਰ, ਮੁਲਤਾਨ, ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੇ ਜਲੰਧਰ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਪੋਸਟ ਚ ਲਿਖਾਂਗਾ। ਗੱਲ 4 ਮਾਰਚ 1947 ਦੀ ਹੈ, ਲਾਹੌਰ ਸਮੇਤ ਦੰਗੀਆਂ ਦੀ ਅੱਗ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਚ ਵੀ ਭੜਕ ਉੱਠੀ ਸੋਂ ਇਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹੀ 4 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 6 ਮਾਰਚ ਤਕ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਇਸਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਗਿਆਨੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਜੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ “ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਉਜਾਝਾ” ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ।

ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਨੇ : - ਇਸ ਦਿਨ ਸਭ ਤੋਂ ਭੜਕਾਉ ਘਟਨਾ ਗੱਡੀ ਵਾਲੀ ਹੋਈ। ਬਟਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਜੰਜੀਰ ਖਿੱਚ ਕੇ ਰੋਕ ਲਈ। ਸ਼ਰੀਫਪੁਰੇ ਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਰਛੇ ਤੇ ਛੁਰੇ ਲੈ ਕੇ ਗੱਡੀ ਤੇ ਆਣ ਪਏ। ਡੱਬਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਵੀਹ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਖਬਰ ਜੰਗਲ ਦੀ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਪੂਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਚ ਫੈਲ ਗਈ ਤੇ ਪਲਾਂ ਵਿਚ ਸਾਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਵਿਆਰ ਲੈ ਕੇ ਬਜਾਰਾਂ ਵਿਚ ਫਿਰਨ ਲੱਗੇ। ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਗਿਣ ਮਿਥ ਕੇ ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਕੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਸੋ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਾਸਾ ਭਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਉਹਨਾਂ ਪੈਂਦੀ ਸੱਟੇ ਅੱਗਾਂ ਲਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਹੋਲੀ ਦੇ

ਦਿਨ ਸਨ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਤੇ ਗਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਸੋ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ। ਉਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬੇਇੱਜਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਸੋ 5 ਮਾਰਚ 1947 ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬੁਡੇਰਿਊ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲ ਵਧਣ ਲੱਗੇ। ਪਰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਇਕ ਵੀ ਆਦਮੀ ਜਿਉਂਦੀ ਜਾਨ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ? ਸਿੱਖ ਜਿੰਨੇ ਕੁ ਸਨ ਉਹ ਮਰਦਾਂ ਵਾਂਗ ਹਿੱਕਾਂ ਡਾਹ ਕੇ ਲੜੇ। ਇਸ ਦਿਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵਧੇਰੇ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਬੇਖਬਗੀ ਚ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਵੀ ਫਟਕਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦਿਨ ਸੱਤ ਦੇ ਕਰੀਬ ਆਦਮੀ ਮਰੇ ਤੇ ਫੱਟੜ ਹੋਏ। ਛੇ ਮਾਰਚ ਦਾ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਿਆ ਤਾ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਘਮਸਾਣ ਵਿਚ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਹਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਲੀਗੀ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਕਾਂਗਰਸੀ, ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਜੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਉਹ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਕਸਮਾਂ ਖਾ ਕੇ ਤੁਰੇ ਸਨ ਕਿ ਨਮਾਜ਼ ਹਰਿਮੰਦਰ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਪੜਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਜ ਵਾਸਤੇ ਉਹਨਾਂ ਬੇਅੰਤ ਹਵਿਆਰ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜੇ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਫਾਤਿਹ ਕਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਫਾਤਿਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਪੁਰਾਣੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਸਿੱਧ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਫਾਤਿਹ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਾਰਾ ਰਿੰਦੇਸਤਾਨ ਉਸ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਕਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਉੱਤੇ ਸਾਰਾ ਟਿੱਲ ਲਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਦਿਨ ਦੋ ਵਜੇ ਦੂਪਿਹਰ ਤਕ ਉਹ ਹਰ ਮੌਰਚੇ ਉੱਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਰਹੇ। ਸਿੱਖਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਦਿਨ ਸਭ ਤੋਂ ਭਾਰੂ ਸੀ। ਜੰਖੇਦਾਰ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਗੋਕੇ ਨੂੰ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਖਬਰ ਖੜੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜੀ। ਉਥੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੋਲੇ ਦਾ ਦੀਵਾਨ ਸਜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਆਪ ਜੀ ਉਥੇ ਬਾਚਾਂ ਕੁ ਵਜੇ ਵੀਹ ਕੁ ਮਿੰਦ ਦਾ ਜੋਸ਼ ਭਰਿਆ ਲੈਕਚਰ ਦੇ ਕੇ ਉਥੋਂ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪਏ। ਆਪ ਜੀ ਦੋ ਵਜੇ ਦਾਢਤਰ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਬਾਹਰੋਂ ਨੇੜੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਿੰਘ “ਮਰਉ ਤੇਥੀ

ਹਰਿ ਕੇ ਦੁਆਰ ” ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਜੰਖੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪ ਬੰਦੂਕ ਲੈ ਕੇ ਜੱਥੇ ਦੇ ਅੱਗੇ ਲੱਗ ਕੇ ਤੁਰ ਪਏ ਤੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਜੰਗ ਦਾ ਰੁਖ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ ਦੇ ਬਜਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਰਪਾਨਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਢੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਜੰਦਰੇ ਤੋੜ ਕੇ ਹਵਿਆਰ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਿੱਤੇ। ਸਿੰਘ ਤਿੰਨ ਜੱਥੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇ। ਮਾਸਟਰ ਤਾਚਾ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਜੰਖੇਦਾਰ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਗੋਕੇ ਤੇ ਸਰਦਾਰ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਜਲਾਲਉਸਮਾ ਆਪ ਬੰਦੂਕਾਂ ਲੈ ਕੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਆ ਗਏ। ਸਰਦਾਰ ਈਸ਼ਿਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਝੈਲ ਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰ ਵੀ ਇਸ ਧਰਮ ਯੁਧ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਾ ਰਹੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਟੱਕਰ ਫੁਹਰੇ ਵਾਲੇ ਦੌਕ ਵਿਚ ਹੋਈ। ਦਸ ਮਿੱਟ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਪਿੱਛੋਂ ਕਸਮਾਂ ਖਾ ਕੇ ਆਏ ਹੋਏ ਗਾਜੀ ਕੰਡ ਵਿਖਾ ਕੇ ਨੱਸ ਉੱਠੇ। ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਕ ਪਾਸਿਊ ਜੰਖੇਦਾਰ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਪ ਗੋਲੀਆਂ ਬਰਸਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸਿਊ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਗੱਡੂ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਸੱਧਰਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਤੌਜੇ ਪਾਸੇ ਬਿਲੀਂ ਪਾਸਿਊ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਗੱਡੂ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਸੱਧਰਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਜੰਖੇਦਾਰ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਪ ਗੋਲੀਆਂ ਬਰਸਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸਿਊ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਗੱਡੂ ਗੱਡੂਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਰਹ ਰੋਕੀ ਖੜਾ ਸੀ। ਦੌਥੀ ਬਾਹੀ ਖਾਲੀ ਸੀ, ਜਿਧਰ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਮੁਸਲਿਮ ਪੁਲਿਸ ਲੀਗੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਵਾਸਤੇ ਖੜੀ ਸੀ। ਜੰਖੇਦਾਰ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਇਸ ਕਹਿੰਦੀ ਹੋਵੇਂ ਸਾਹਮਣੇ ਗਾਜੀ ਖਲੋ ਨਾ ਸਕੇ ਤੇ ਅੰਤ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਆਸਰਾ ਲੈ ਕੇ ਉਸੇ ਪਾਸੇ ਨੱਠ ਉੱਠੇ। ਫੇਰ ਕੀ ਸੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪੈਰ ਨਾ ਲੱਗ ਸਕੇ। ਹਾਲ ਬਜਾਰ ਵਿਚ ਦੋ ਕਾਈਆਂ ਟਾਕਰਾ ਹੋਇਆ ਪਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਸਾਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭੱਜ ਉਠਦੇ ਰਹੇ।

ਕਿਤਾਬ :
ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਉਜਾਝਾ ਵਿੱਚੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਜ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਗਲਾਸਰੋ ਵੱਲੋਂ ਮਰਹੂਮ ਸ਼ਾਇਰ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ-ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਸ਼ਾਇਰ ਬਾਬਾ ਨਜਮੀ ਅਤੇ ਸਾਬਰ ਅਲੀ ਸਾਬਰ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਰਕਤ

ਗਲਾਸਰੋ, (ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਸ਼ਾਂਝ ਪੁਆਦਯਾ)-ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਗਲਾਸਰੋ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਮਰਹੂਮ ਸ਼ਾਇਰ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਗਲਾਸਰੋ ਦੇ ਸੈਣਟ ਨਿਨੀਅਨ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਾਇਰ ਬਾਬਾ ਨਜਮੀ, ਸਾਬਰ ਅਲੀ ਸਾਬਰ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਗਾਇਕ ਧਰਮਜੀਤ ਮਸਾਣੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮਰਹੂਮ ਸ਼ਾਇਰ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਿੰਦ ਦਾ ਮੌਨ ਰੱਖ ਕੇ ਸ਼ਰਕਾਰ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਗੀਤ ਹੀਰ, ਟੱਪੋ, ਮਾਹੀਏ ਗਾ ਕੇ ਦਰਸ਼ਕ ਸ਼ੁਮਣ ਲਾ ਦਿੱਤੇ। ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਸਾਬਰ ਅਲੀ ਸਾਬਰ ਨੇ ਰੱਬਾ, ਤੇਰਾ ਕੀ ਏ, ਅੱਖਰ ਸਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਦੇ, ਬੜੀ ਲੰਮੀ ਕਹਾਣੀ ਆਦਿ ਨਜਮੀ ਨੇ ਗੀਤ ਹੀਰ ਦੇ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਕਵੀ ਦੀ ਨਜ਼ਾਰੀ 'ਤੇ ਲਿਖੀ ਪੁਸਤਕ 'ਦ ਮੈਨ' ਵੀ ਲੋਕ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਟੇਜ ਦੀ ਭੁਮਿਕਾ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਿਲਬਰ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਤਰਲੋਚਨ ਮੁਠੱਡਾ, ਕਮਲਜੀਤ ਮਿਨਹਾਸ, ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੇਵ ਰਾਹੀਂ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮਿਸ਼ਨਰੀ

510 432 5827

ਰੱਖੜੀ- ਹਿੰਦੂਮਤ

ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ
ਵਾਲਾ ਡੋਰਾ, ਰਖਸ਼ਾਬੰਧਨ,
ਰਕਸ਼ਾਮੂਦ੍ਰ ਜੋ ਸਾਵਣ ਸੁਦੀ
15 ਨੂੰ ਬੰਨਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਭੈਣ ਭਾਈ ਦੇ ਹੱਥ ਅਤੇ ਪਰੋਹਿਤ ਯਜਮਾਨ ਦੇ
ਹੱਥ ਬਨ੍ਹ ਕੇ, ਧੰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਮਹਾਨ
ਕੋਸ਼) ਰੱਖੜੀ ਜਾਂ ਰਕਸ਼ਾਬੰਧਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਰੀਤ
ਹੈ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਰਾਜਪੂਤਾਂ
ਵਿੱਚ, ਇਹ ਰਸਮ ਪੁਰਾਣੀ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।
ਇਸ ਦਿਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਕਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿੰਦੂ
ਅੰਰਤਾਂ, ਮਰਦ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਤੇ ਰੱਖੜੀ ਬੰਨ੍ਹ
ਕੇ, ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਧੰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਆ
ਕਰਨ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਣ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ
ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਬਦਾਲੀ ਜਦੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ
ਹਿੰਦੂ ਅੰਰਤਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਕਿਆ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂ
ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਤੇ ਬੰਨ੍ਹਿਆਂ ਰੱਖੜੀਆਂ ਨੇ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਨਾਂ
ਕਰਵਾਇਆ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੇ ਕੜੇ
ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਂ ਵਾਲੇ ਸਿੱਧਾਂ ਨੇ ਸੈਕੜੇ ਹਿੰਦੂ
ਲੜਕੀਆਂ, ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਬਚਾ ਕੇ
ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਘਰੋਂ ਘਰੀ ਪਹੁੰਚਾਈਆਂ। ਇਹਨ
ਰੱਖੜੀ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਿੰਦੂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ
ਕਰਤੂਤ ਦੇਂਦੇ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਘਰੀਨਾਂ ਨਾਂ ਵੜਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹੁਣ ਇਹ
ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਭਿੱਟੀਆਂ ਗਈਆਂ
ਹਨ। ਕੀ ਅਖੌਤੀ ਰੱਖੜੀ ਦੀ ਰਸਮ ਇਹ ਹੀ
ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਤੇ ਬਦਕਿਸਮਤ ਨਾਲ
ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆ
ਜਾਣ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਤਾਂ ਕੀ
ਸਗੋਂ ਜੇ ਕੋਈ ਬਹਾਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ
ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਛੱਡਣ ਆਵੇ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭਿੱਟੀਆਂ
ਗਈਆਂ ਕਹਿ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵੀਆਂ ਦੀ ਤੱਹੀਨ
ਕਰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਨਾਂ ਵੜਨ ਦਿਉ? ਬਾਬੇ
ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਨੇਕਾਂ ਫੋਕੇ ਅਤੇ
ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਰਸਮਾਂ ਰੀਤਾਂ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ
ਭਰਵਾਂ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ- ਜਾਲਉ ਐਸੀ ਰੀਤਿ
ਜਿਤੁ ਮੈ ਪਿਆਰਾ ਵੀਸਰੈ ॥ ਨਾਨਕ ਸਾਈ
ਭਲੀ ਪਰੀਤਿ ਜਿਤੁਸਹਿਬ ਸੇਤੀ ਪਤਿ ਰਹੈ
॥੨॥ (590) ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੜੀ
ਵਰਗੀ ਕੋਸੀ ਫੋਕੀ ਰਸਮ ਪ੍ਰਵਾਣ ਨਹੀਂ। ਗੁਰੂ
ਸਹਿਬਾਨਾਂ ਅਤੇ ਰੱਬੀ ਭਰਾਤਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੁੱਟਾਂ
ਤੇ ਭੈਣਾਂ ਤੋਂ ਕਦੀ ਰੱਖੜੀ ਨਹੀਂ ਬੰਨ੍ਹਵਾਈ ਫਿਰ
ਅਜੋਕੇ ਬਹੁਤੇ ਅਖੌਤੀ ਸਿੱਖ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਰਸਮ
ਵਾਲੀਆਂ ਰੱਖੜੀਆਂ ਕਿਉਂ ਬੰਨ੍ਹਵਾ ਰਹੇ ਹਨ?
ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਤਾਂ ਅਜੋਕੇ ਬਹੁਤੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰ
ਸਿਧਾਂਤਾਂ (ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵੀਚਾਰ) ਤੋਂ ਟੁੱਟ
ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਦੂਜਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਟਾਈਪ ਲਿਖਾਰੀਆਂ
ਅਤੇ ਆਰਟਿਸਟਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਇਤਹਾਸ ਨੂੰ
ਮਿਥਿਹਾਸ ਨਾਲ ਮਿਲਗੇਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਜਿਵੇਂ ਕੁਝ ਹਿੰਦੂਵਾਦੀ ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਭੈਣ ਨਾਨਕੀ ਤੋਂ
ਰੱਖੜੀ ਬੰਨ੍ਹਵਾਉਣ ਦੀ ਝੂਠੀ ਕਹਾਣੀ ਘੜ
ਕੇ, ਮਨੋ ਕਲਪਿਤ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀਆਂ
ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ
ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਫੋਕੀ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਰਸਮ
ਰੱਖੜੀ ਰਾਹੀਂ ਨੀਮ ਹਿੰਦੂ ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ
ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸੁਕੇ। ਗੁਰੂਆਂ ਭਰਾਤਾਂ ਅਤੇ
ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਗੁੱਟਾਂ ਤੇ ਅੰਨ੍ਤ ਭੈਣਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਰਸਮ “ਰੱਖੜੀ” ਅੰਰਤ ਲਈ, ਮਰਦ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ

ਰੱਖੜੀ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਅਤੇ
 ਬੰਨ੍ਹਾਉਂਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰੰਗਾਂ
 ਬਰਚਰੀਆਂ ਦਿਲ
 ਪਿਚਵੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ
 ਛਾਪਣਾ ਇਸੇ ਹੀ
 ਬੇਈਮਾਨੀ ਅਤੇ ਕੁਟਲ
 ਨੀਤੀ ਦੀ ਕੜੀ ਹੈ।
 ਗੁਰਮਤੀ ਸਿੱਖ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ
 ਕਰਮਕਾਂਡੀ, ਫੋਕੀ ਅਤੇ
 ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ
 ਰੱਖੜੀ ਦੀ ਰਸਮੀ ਰੱਖਿਆ

ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਬਹੁਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੜੀ ਵਾਲੀ ਫੌਕੀ ਰਸਮ ਨਹੀਂ, ਕੀ ਉਥੇ ਭਰਾ ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ ਸਰੋਂ ਉਥੇ ਭੈਣਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਮਝਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੋ ਭਰਾਵੇਂ ਪਿਆਨ ਨਾਲ ਸਮੱਝੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰੱਖੜੀ ਵਰਗੀਆਂ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਰਸਮਾਂ ਪ੍ਰੋਹਿਤਾਂ, ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਅਤੇ ਕੁਟਲ ਨੀਤੀਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਸਰੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਲੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਮਨ ਭਾਉਂਦਾ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਨਤਾ ਧਰਮ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਠੱਗਾਂ ਦੇ ਭਰਮ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਕੇ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਰਾ ਸੋਚੋ! ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਭਰਾ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੈਠੀ ਭੈਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਚਲੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਰਸਮ ਹੈ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਪਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਫੌਕੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਤਿਆਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਵਰਜਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਕ, ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਅਤੇ ਲਾਈਲੱਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸਰੋਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਪੁਜਾਰੀ, ਗਿਆਨਵੇਤਾ ਅਤੇ ਬਿਥੇ ਬੁੱਧੀ ਨਾਲ ਖੋਟੇ ਖਰੇ ਦੀ ਪੁਰਖ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਭਰਮਾਂ ਤੋਂ ਸਦਾ ਬਚਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਕੜਾ ਪਹਿਨਾਇਆ ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖ ਦਾ ਹੱਥ ਚੁੱਕ ਕੜਾ ਪਾ ਕੇ, ਨਾਲ ਹੀ ਰੱਖੜੀ ਬੰਨ੍ਹਣਾ, ਗੁਰੂ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤੌਹੀਨ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਿੱਖ ਨਕਲੀ, ਜਾਅਲੀ, ਦੰਭੀ, ਪਾਖੰਡੀ ਅਤੇ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਹੈ। ਸੋ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੋਚੋ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰੋ ਕਿ ਰੱਖੜੀ ਬੰਨ੍ਹਣ ਵਾਲਾ ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾ ਪੈਰੋਕਾਰ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖ ਬੀਬੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗੂਣੇ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਤੁੱਤ ਕੇ, ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਰਸਮ ਰੱਖੜੀ ਜੋ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ, ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਦੇਣਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਰੂਆਂ ਭਰਾਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਵਿਤਰ ਦਿਹਾਂਤਾਂ ਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਤ ਮੁਤਾਬਿਕ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਦਦ ਕਰਕੇ ਹੌਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸੰਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਾਣੀ

ਵਿਚਾਰਦੇ ਅਤੇ ਧਾਰਦੇ
ਹੋਏ- ਗੁਰ ਸਿਖਾ ਇਕੋ
ਪਿਆਰੁ ਗੁਰ ਮਿਤਾ
ਪੁਤਾ ਭਾਈਆ ॥

(648) ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ
ਰੱਖਣਾ ਚਹੀਦਾ ਹੈ।
ਭੈਣਾ! ਆਪਣਾ ਰਾਖਾ
ਸਦਾ ਕਰਤਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝੋ
ਜੋ ਸਭਦੀ ਰੱਖਿਆ
ਕਰਦਾ ਹੈ- ਰਾਖਾ ਏਕੁ
ਹਮਾਰਾ ਸੁਆਮੀ ॥

(1136) ਗੁਰ ਦੀ

ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਅਤੇ
ਰੱਖਿਆ ਆਪ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ
ਨੂੰ ਅਬਲਾ ਕਹਿ ਕੇ ਦਸ਼ਾ
ਅਂ ਨੂੰ, ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਗਿਆਨ
ਸ਼, ਸਬਲਾ ਬਣਾ ਕੇ ਅਕਾਲ
ਖਾਲਸਾ ਸਾਜ਼, ਅੰਤ ਅਤੇ
ਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਖਸ਼ ਦਿੱਤੇ
ਗੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਾਜ਼ੀ ਨਿਵਾਜੀ
ਵੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ, ਰੱਖੜੀ
ਪਿਆਰ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ
ਭਰਮ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਾ ਕੇ
ਹੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ
ਅਂ ਨੂੰ, ਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਦੇ
ਕੱਟ-ਕੱਟ ਕੇ ਸਦਾ ਲਈ ਖਤਮ
ਖੀ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਵਿਹੜੇ ਅਤੇ
ਵਿੱਚੋਂ ਛੋਕੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਦਾ
ਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਦੀ ਬੁਹਾਰੀ ਨਾਲ
ਫਲ ਰੱਖੋ। ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ
ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ, ਰਾਗੀਆਂ,
ਅਂ, ਕਵੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ
ਗਰਮਤਿ ਵਿਰੋਧੀ ਰਸਮਾਂ ਦਾ
ਗ, ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਸੌਮੇਂ
ਨੂੰ ਸਦਾ ਬਾਹਮਣਵਾਦ ਦੇ
ਅੰਡਾਂ ਅਤੇ ਛੋਕੀਆਂ ਰੀਤਾਂ,
ਕੇ ਸਾਫ਼ ਸੁਖਗ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ
ਰਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ
ਵੰਡਣਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ
ਚੋਂ ਐਸੇ ਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਦੇ
ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ
ਖੜੀ ਵਰਗੀਆਂ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ
ਲਾਮੀ ਵਾਲੀਆਂ ਕਰਮਕਾਂਡੀ
ਦੀ ਗਰਦਾਸ਼ ਤੋਂ ਸਿੱਖੀ ਦੇ
ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਜੇ
ਲਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ
ਰੱਖੜੀ ਜੋ ਅੰਤ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ
ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ
ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ
ਗ ਨਾਨਕ ਜਿਸ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ
ਮਰਦ ਦੀ ਬਰਬਰਤਾ ਦਾ ਢੰਕਾ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਵਸ ਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ
ਲੀਝਾ ਕਪੜਾ, ਰੁਪਿਆ ਪੈਸਾ
ਮਦਦ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੋ ਸੰਸਾਰ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਦੇਣ
ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਯਾਦਗਾਰੀ
ਵੇਗਾ।

ਕਿਸਤ 7ਵੀਂ
ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ

- ਲੇਖਕ -
ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ
ਗੁਲਸ਼ਨ
ਸੰਪਰਕ ਲਈ:
+44 7956 302743

ਭੱਟ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਦਿਗ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ

ਨਡੀਸੇ ਵਜੋਂ ਹਮਲਾਵਰ ਜਰਨੈਲ ਲੱਲਾ ਬੇਗ ਅਤੇ ਮਿਰਜ਼ਾ ਕਮਰ ਬੇਗ ਸੈਨਾਨੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਗੁਰੂ ਕਿਆਂ ਦੀ ਹੋਈ। ਇਸ ਵਿਚ ਆਗੂ: ਭਾਈ ਜੇਠਾ, ਭਾਈ ਕਟਾਰਾ, ਭਾਈ ਭੇਮਾ ਅਰ ਭਾਈ ਸੁਖਾ ਆਦਿ ਸਹਿਤ ਸੈਕੰਡੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ। ਭੱਟ ਵਹੀ ਨੇ ਰਾਇ ਮਾਂਡਨ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇਉਂ ਕੀਤਾ ਹੈ:

ਸੁਖ ਬੇਟਾ ਮਾਂਡਨ ਕਾ ਪੋਤਾ ਉੱਦੇ ਕਾ ਪੜਪੋਤਾ ਨਾਥੂ ਕਾ ਬੰਸ ਲਾਖਨ ਕੀ ਸੂਰਜ ਬੰਸੀ ਗੋਤਮ ਗੋੜਾ ਰਠੋਰ ਉਦਾਨਾ ਬਾਸੀ ਲਾਡਵਾ ਬਨੇਸਰ ਸਾਲ ਸੋਲਾਂ ਸੈ ਇਕਾਨਵੇਂ ਪੋਖ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ ਸਤਾਰਾ ਮੰਗਲਵਾਰ ਕੇ ਦਿੰਹੁ ਮਹਿਰਾਜ ਗਾਮ ਕੇ ਮਲਿਹਾਨ ਸ਼ਾਹੀ ਫੌਜ ਕੇ ਗੈਲ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਚਨ ਪਾਏ ਦੋ ਘੜੀਆਂ ਦਿਬਸ ਖਲੇ ਸਮੇਂ ਮਾਥੇ ਰਨ ਮੈਂ ਜੂਝ ਕੇ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਪਾਈਆਂ। ਆਗੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਗਤ ਗੁਰੂ ਜਾਨੇ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਜਪਨਾ। (ਭੱਟ ਵਹੀ ਮੁਲਤਾਨੀ ਸਿੰਧੀ)

ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦਾ ਜੰਗ

ਜਰਨੈਲ ਮਰਵਾ ਕੇ ਬਚੀਆਂ ਸ਼ਾਹੀ ਫੌਜਾਂ ਬੁਰੇ ਹਾਲੀਂ ਪਿਛੇ ਪਰਤ ਗਈਆਂ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਇਥੋਂ ਫੌਜਾਂ ਸਮੇਤ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਆਗਏ। ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਦ ੩੦ ਵੈਸਾਖ ੧੯੬੨ ਬਿ./੧੯੬੩ਪ ਈ. ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਇਥੇ ਆਣ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੈਂਦਾ (ਪਾਇੰਦਾ) ਖਾਂ ਨਾਮੀ ਜਰਨੈਲ ਵੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੰਭਾਲ ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ, ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਾਹੀ ਫੌਜ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਆਣ ਹਮਲਾਵਰ ਹੋਇਆ। ਤਕਰੀਬਨ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਹੋਈ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਹਮਲਾਵਰ ਹੋਏ ਜਾਲੰਧਰ ਦਾ ਫੌਜਦਾਰ ਉਸਮਾਨ ਖਾਂ ਜਾਂਗੜੀ ਅਤੇ ਕਾਲੇ ਖਾਂ ਆਦਿ ਸਾਰੇ ਹਮਲਾਵਰ ਜਰਨੈਲਾਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਕਿਆਂ ਸਫ਼ਾਇਆ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੈਂਦੇ ਖਾਂ ਵੀ ਅੰਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਹੋਂਦੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਭਾਈ ਬਿਧੀ ਚੰਦ, ਭਾਈ ਜੇਠਾ, ਕਿਸਨਾ, ਨਠੀਆ, ਲੱਖੂ, ਅਮੀਆ ਸਿੰਘਾ ਪ੍ਰਹਿਤ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਜੀਤ ਮੱਲ ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਕੇ ਜਰਨੈਲਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾਂ ਤੇਗਬਹਾਦੁਰ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਲੜਾਈ ਦੇ ਕਰਤਥ ਵਿਖਾਏ। ਅੰਤ ਮੈਦਾਨ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਰਿਹਾ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਹਾਂ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਫੌਜਾਂ ਸਹਿਤ ਕੀਰਤਪੁਰ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦਾ ਆਲਾ ਦੁਆਲਾ ਸ਼ਾਹੀ ਫੌਜ ਦੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰ ਭਾਰੀ ਗਰਮੀ ਦੇ ਦਿਨ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਲਾਸਾਂ ਦੀ ਬਦਬੂ ਵਿਚ ਇਥੇ ਰੁਕਣਾ ਸਿਹਤ ਲਈ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੋ, ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਅਗਲੇ ਭਲਕ ਪਹਿਲੀ ਜੇਠ ੧੯੬੨ ਬਿ./੧੯੬੩ਪ ਈ.

ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਚਾਲੇ ਪਾ ਦਿੱਤੇ। ਭੱਟ ਵਹੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ:

ਉ. ਕਿਸਨਾ ਬੇਟਾ ਕਉਲੇ ਕਾ ਪੋਤਾ ਅੰਬੀਏ ਕਾ...ਬਾਸੀ ਦੁਬੁਰਜੀ ਉਦੇਕਰਨ ਕੀ ਪ੍ਰਗਨਾ ਸੋਹਦਾ ਸਾਲ ਸੋਲਾਂ ਸੈ ਬਾਨਮੇ ਬੈਸਾਖ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ ਤੀਸ ਸੋਮਵਾਰ ਕੇ ਦਿਹੁ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਚਨ ਪਾਇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਕੇ ਮਲਹਾਨ ਪ੍ਰਗਨਾ ਜਲੰਧਰ ਸਾਮੇ ਮਾਥੇ ਜੂਝ ਕਰ ਮਰਾ। (ਭੱਟ ਵਹੀ ਮੁਲਤਾਨੀ ਸਿੰਧੀ)

ਅ. ਨਠੀਆ ਬੇਟਾ ਬੱਲੂ ਕਾ, ਮਾਧੇ ਬੇਟਾ ਬੱਲੂ ਕਾ, ਪੋਤੇ ਮੂਲੇ ਕੇ... ਬਾਸੀ ਅਲੀਪੁਰ ਪ੍ਰਗਨਾ ਮੁਲਤਾਨ ਸੰਮਤ ਸੋਲਾਂ ਸੈ ਬਾਨਮੇ ਬੈਸਾਖ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ ਇਕਤੀਸ ਮੰਗਲਵਾਰ ਕੇ ਦਿਹੁ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਪ੍ਰਗਨਾ ਜਲੰਧਰ ਫੌਜਦਾਰ ਅਸਮਾਨ ਖਾਨ 'ਜਾਂਗੜੀ' ਗੈਲ ਭਿੜੇ। ਤੀਨ ਪਹਿਰ ਘੇਰ ਜੁਧ ਹੂਆ। ਜਾਂਗੜੀ ਮਾਰਾ ਗਿਆ। ਪੈਂਦੇ ਖਾਨ ਨੇ ਆਗੇ ਵਧ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ 'ਤੇ ਵਾਰ ਕੀਆ ਜੋ ਖਾਲੀ ਗਿਆ। ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਾਰ ਸੇ ਪੈਂਦੇ ਖਾਂ ਮਾਰਾ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਕਿਆਂ ਦੀ ਜੀਤ ਹੂਈ। ਭਾਈ ਮਾਧੇ ਰਨ ਕੁਸੀ ਮੈਂ ਸਾਮੇ ਮਾਥੇ ਜੂਝ ਕੇ ਮਰਾ। ਨਠੀਆ ਕਈ ਰਨ ਜੂਝਦੇ ਸੁਰਿਆਂ ਗੈਲ ਲਰ ਕੇ ਘਾਇਲ ਹੂਆ। ਕਈ ਹੋਰ ਜੋਧੇ ਸਾਮੇ ਮਾਥੇ ਲੜ ਕੇ ਸ਼ਹਦਤਾਂ ਪਾਇ ਗਏ। (ਭੱਟ ਵਹੀ ਭਾਦਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਗਨਾ ਬਨੇਸਰ)

ਕੀਰਤਪੁਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦਿਆ ਹੋਇਆਂ ਫਗਵਾਤੇ ਦੇ ਕੋਲ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਸ਼ਾਹੀ ਫੌਜ ਨੇ ਫਿਰ ਪਿਛੋਂ ਹੱਲ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਬੜੀ ਸੂਰਮਤਾਈ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਪਿਛੇ ਆ ਰਹੇ ਜਰਨੈਲਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਹੋਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਈ ਬੱਲੂ ਜੀ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਦਾਸਾ ਅਤੇ ਸੁਹੇਲਾ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ। ਭੱਟ ਵਹੀ ਅਨੁਸਾਰ:

ਦਾਸਾ ਬੇਟਾ ਬੱਲੂ ਕਾ, ਸੁਹੇਲਾ ਬੇਟਾ ਬੱਲੂ ਕਾ ਪੋਤੇ ਮੂਲੇ ਕੇ ਬਾਸੀ ਅਲੀਪੁਰ ਪ੍ਰਗਨਾ ਮੁਲਤਾਨ ਸਾਲ ਸੋਲਾਂ ਸੈ ਬਾਨਮੇ ਜੇਠ ਮਾਸ ਕੀ ਸੰਕਰਾਂਤ ਬੁਧਵਾਰ ਕੇ ਦਿਹੁ ਗਾਮ ਫਗਵਾਤਾ ਪ੍ਰਗਨਾ ਜਲੰਧਰ ਕੇ ਮਲਹਾਨ ਪਾਛੇ ਆ ਰਹੀ ਤੁਰਕ ਫੌਜ ਗੈਲ ਸਾਮੇ ਮਾਥੇ ਜੂਝ ਕਰ ਸੁਆਸ ਦੀਏ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਗਲੇ ਦਿਵਸ ਜੇਠ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ ਦੂਜ ਵੀਰਵਾਰ ਕੇ ਦਿਹੁ ਤੀਸਰੇ ਪਹਿਰ ਕੀਰਤਪੁਰ ਜਾਇ ਪਹੁੰਚੇ। ਆਗੇ ਸੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਆਦਿ ਸਿੱਖਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਆਇ ਕਾ

ਬਡਾ ਆਉ ਭਗਤ ਕੀਆ। (ਭੱਟ ਵਹੀ ਮੁਲਤਾਨੀ ਸਿੰਧੀ)

ਕੋਟਲਾ ਨਿਹੰਗ ਖਾਨ

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਆਇਆਂ ਅਜੇ ਦੋ ਕੁ ਮਹੀਨੇ ਹੋਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਹੰਡੂਰ (ਨਾਲਗੜੁ) ਦਾ ਰਾਜਾ ਹਿੰਮਤ ਚੰਦ ਆਪਣੇ ਦੀਵਾਨ ਧਰਮ ਚੰਦ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਮਦਦ ਲਈ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, 'ਗੁਰੂ ਜੀ! ਰੋਪੜ ਦਾ ਨਵਾਬ ਨਾਸਰ ਅਲੀ ਖਾਂ ਸਾਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਨਜਾਇਜ਼ ਤੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦਾ ਕਿਨਾਰਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਸਾਥੋਂ ਖੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਅਪ ਜੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਕੇ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੋ, ਜੀ!' ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾ ਹਿੰਮਤ ਚੰਦ ਹੰਡੂਰੀਆ ਵੀ ਗੁਆਲੀਅਰ ਦੇ ਕੈਦੀ ਰਾਜਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਛੁਡਾ ਕੇ ਲਿਆਏ ਸਨ। ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਪੁੱਤਰ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਇਕ ਸੌ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਸਾਵਣ ੧੯੬੨ ਬਿ./੧੯੬੩ਪ ਈ. ਨੂੰ ਰਾਜੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਭੇਜਿਆ।

ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ

ਪਾਇ ਸੰਮਤ ਸੋਲਾਂ ਸੈ ਬਾਨਮੇ ਸਾਵਣ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ ਪਹਿਲੀ ਕੇ ਦਿਹੁ ਸੌ ਸਿੱਖਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਲੈ ਰਾਜਾ ਹਿੰਮਤ ਚੰਦ ਕੇ ਸਾਥ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਕੇ ਤੱਟ ਪਰ ਆਏ। ਤੀਜੇ ਪਹਿਰ ਨੰਗਲ ਗੁਜਰਾਂ ਕੇ ਮੈਦਾਨ ਮੈਂ ਦੂੰਹ ਤ੍ਰਢਾਂ ਥੀ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਏਕ ਪਹਿਰ ਲੋਹੇ ਸੇ ਲੋਹ ਖੜਕਿਆ। ਫੜੇ ਮਾਰ ਲੋਂ ਕੇ ਨਾਹਰੇ ਦੂੰਹ ਤ੍ਰਢਾਂ ਸੇ ਲਾਇ ਗਏ। ਕਾਈ ਦਕੀਕਾ ਬਾਕੀ ਨਾ ਛੋਰਾ। ਨਬਾਬ ਕਾ ਭਤੀਜਾ ਮੁਹਮਦ ਬੇਗ ਬੰਦੇ ਮਰਵਾਇ ਹਾਰ ਖਾਇ ਮੈਦਾਨ ਛੋਰ ਕੇ ਭਾਗ ਗਿਆ। (ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਕੌਸ਼ਿਸ਼, ਗੁਰੂ ਕੀਆਂ ਸਾਖੀਆਂ, ਸਾਖੀ ਤੀਜੀ, ੧੯੬੦ ਈ.)

ਲੜਾਈ ਹਾਰਨ ਉਪਰੰਤ ਨਵਾਬ ਨਾਸਰ ਅਲੀ ਨੇ ਕੋਟ ਪਠਾਣਾਂ ਦੇ ਚੌਧਰੀ ਸਮਸ ਖਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ। ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਰਾਜਾ ਹਰੀ ਚੰਦ ਹੰਡੂਰੀਆ ਅਤੇ ਨਾਸਰ ਅਲੀ ਦਾ ਸਮਝੋਤਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਮਝੋਤੇ ਤੋਂ ਬਾਦ ਚੌਧਰੀ ਸਮਸ ਅਲੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਆਇਆ ਜਿਥੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਭੱਟ ਵਹੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ:

ਉ. ਸਮਸ ਖਾਂ ਬੇਟਾ ਸਮਸਰ ਖਾਂ ਕਾ ਪੋਤਾ ਸੁਲਤਾਨ ਖਾਂ ਕਾ ਪੜਪੋਤਾ ਮੁਹਮਦ ਇਸਹਾਕ ਖਾਂ ਕਾ ਬੰਸ ਸੁਲੇਮਾਨ ਕੀ... ਬਾਸੀ ਕੋਟ ਪਠਾਨਾਂ (ਕੋਟਲਾ ਨਿਹੰਗ ਖਾਂ) ਪ੍ਰਗਨਾ ਰੋਪੜ ਸੰਬਤ ਸੋਲਾਂ ਸੈ ਬਾਨਮੇ ਸਾਮਨ ਮਾਸ ਕੀ ਪੂਰਨਮਾਸੀ ਕੇ ਦਿਹੁ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਮਹਿਲ ਛਟਮ ਕੇ ਸਾਥ ਲੈ ਕੇ ਅਪਨੇ ਗ੍ਰਹਿ ਆਇਆ। ਏਸ ਕੀ ਬੇਗਮ ਨਸੀਰਾ ਨੇ ਬੇਟੇ ਆਲਮ ਕੇ ਗੈਲ ਲੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਆਇ ਸਿਜਦਾ ਕੀਆ। ਇਨ ਕਾ ਕੋਟ ਪਠਾਨਾਂ ਮੈਂ ਆਨਾ ਸੁਨ ਚਮਾਂ ਦਿਸਾ ਕੀਆਂ ਸਿਖ ਸੰਗਤਾਂ ਹੁਮ ਹੁਮਾਇ ਕੈ ਦਰਸਨ ਪਾਨੇ ਆਈਆਂ।... (ਭੱਟ ਬਹੀ ਤਲਉਂਡਾ ਪ੍ਰਗਨਾ ਜੀਂਦਾ)

ਅ. ਸਾਲ ਸੋਲਾਂ ਸੈ ਬਾਨਮੇ ਸਾਵਣ ਮਾਸ ਕੀ ਪੂਰਨਮਾਸੀ ਕੇ ਦਿਹੁ ਤੀਜੇ ਪਹਿਰ ਨਿਬਾਬ ਨਾਸਰ ਅਲੀ ਖਾਂ ਸੇ ਵਿਦਾਇਗੀ ਲੀ। ਕੋਟ ਪਠਾਨਾਂ ਕਾ ਚੌਧਰੀ ਸਮਸ ਖਾਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪਨੇ ਗਾਉਂ ਮੈਂ ਲੇ ਆਇਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਕੋਟ ਪਠਾਨਾ ਮੈਂ ਆਨਾ ਸੁਨ ਚਮਾਂ ਤ੍ਰਢਾਂ ਕੀਆਂ ਸਿਖ ਸੰਗਤਾਂ ਹੁਮ ਹੁਮਾਇ ਕੈ ਦਰਸਨ ਪਾਨੇ ਆਈਆਂ।... ਕਾਈ ਪਾਰਵਾਰ ਨਾ ਰਹਾ। (ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਕੌਸ਼ਿਸ਼, ਸਾਖੀ ਤੀਜੀ)

ਚਲਦਾ....

ਰਮੋਸ਼ ਬੱਗਾ ਚੌਹਲਾ

ਮੋਬ. 09463132719

ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ-ਜਾਣ ਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸਚਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਧਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਢਾਲਿਆ ਹੀ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰੱਸ਼ਨੀ ਨੂੰ ਦੂਰ-ਦੂਰਾਡੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਆਪਣਾ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪਿਆਰਿਆਂ-ਨਿਆਰਿਆਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਬਦਲੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸੰਗਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਰਹਿਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਮਾਣ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਵਿਦਵਾਨ, ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ।

ਸਿੱਖ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੇਦ-ਵਿਆਸ ਅਤੇ ਪਾਦਰੀ ਸੇਂਟ ਪਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਾਸਰਕੇ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਈਸ਼ਵਰ ਦਾਸ (ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਚੜੋਰਾ ਭਾਈ) ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ 1559 ਈ. ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਕੁੱਝ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਰਾਏ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਜਨਮ ਸ੍ਰੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ 1553 ਈ. ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਬਚਪਨ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੀ ਬਿਤਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵੀ ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਰੋਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਵਕਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਇਸਲਾਮੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪਕੜ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾ ਲਈ। ਹਸੰਦਿਆਂ ਖੇਲੇਂਦਿਆਂ ਪੈਨੰਦਿਆਂ ਖਾਵੰਦਿਆਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਵੀ ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤੋਂ ਭਲੀਭਾਂਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ- ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਅਤੁ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਧਰਮ ਮੈਂ ਗ੍ਰਹਿਸਤੁ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ।

ਬਾਬੇਕਿਆਂ ਦੀ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਸੇਚ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਹਿੱਤ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਲਾਹੌਰ, ਆਗਰਾ, ਕਾਂਸ਼ੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਏ। ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਤੱਕ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਫਤਹਿਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ, ਗਵਾਲੀਅਰ, ਉਜੈਨ,

ਬਹੁਨਾਨਪੁਰ, ਲਖਨਊ ਅਤੇ ਜੋਨਪੁਰ ਆਦਿ ਬਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੋੜਾ ਅਟਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੋਝੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾੜਨ ਲਈ ਵੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਰੋਲ ਸਦਕਾ ਹੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਮੁੜ ਲੀਹ ਉੱਪਰ ਆ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਰਹਤਾਰ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਦਾ ਕੰਮ ਆਰੰਭਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾਗੁਰੂ ਆਸ਼ੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਇਸ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ (ਗੁਰੂ) ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ ਨਿਮਰਤਾ ਦਾ ਸਥਾਤ ਦਿੰਦੀਆਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੇਵਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਬੈਠਾ ਸ਼ੋਭਦਾ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਨਿਮਰਤਾ।

ਵੇਖ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਕਹਿ ਕੇ ਰੱਜਵਾਂ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਇਹ ਪਾਵਨ ਪੰਕਤੀਆਂ:-

ਭਾਈ ਜੀ ਸੁਨੀਏ ਨਿਰਾਧਾਰ ॥

ਤੁਮਰੀ ਬਾਣੀ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ॥

ਮਨਹੁ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਟੀਕਾ ਭਯੋ ॥

ਯਾਹਿ ਪੜ੍ਹੇ ਸਗਲ ਦੁਖ ਰਾਯੋ ॥

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਛੇਵੇਂ ਨਾਨਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਦੇ ਆਰੰਭਲੇ ਸਮੇਂ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ 1609 ਈ. ਨੂੰ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਨੌਹ ਰੱਖੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਈ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਕਿਤੇ ਦੂਰ ਨੇੜੇ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਤੇ ਸੇਵਾ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ (ਬਾਬਾ ਬੁੰਦਾ ਜੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ) ਵੱਲੋਂ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਈਰਖਾਲੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੇ ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਬਾਬਤ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭਰਮ ਭੁਲੇਖਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਵੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਨਿਭਾਈ ਜਾਂਦੀ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਲੋਹ-ਲੰਗਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਵੱਸ਼ਕ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਦਸਵੰਧ ਕੱਢਣ ਦੀ ਪਿਰਤ ਪਾਉਣ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਵੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੀਤਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਿਰਤ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵੀ ਕਾਇਮ ਹੈ।

1605 ਈ. (ਸੰਮਤ 1662) ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਅਕਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਅਗਲੀਆਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਕੰਨ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਭਰ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਰਚਿਤ (ਗੁਰੂ) ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼

ਲਿਖਤ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਅਕਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸੰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਬਲ ਵੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਕੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਬੁੰਦਾ ਜੀ (ਗੁਰੂ) ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਬਟਾਲੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਅਕਬਰ ਨੇ ਬਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪਾਠ ਕਰਨਾ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਾਠ ਦੀ ਅਰੰਭਤਾ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਆਇਆ ਉਹ ਸੀ :-

‘ਖਾਕ ਨੂਰ ਕਰਦੰ ਆਲਮ ਦੁਨੀਆਈ ॥’

ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਕਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਤਸੱਲੀ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਪੜ੍ਹੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਅਕਬਰ ਨੇ 51 ਮੋਹਰਾਂ (ਗੁਰੂ) ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅੱਗੇ ਰੱਖ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸੀਸ ਝੁਕਾਇਆ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਉਸ ਨੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਦੁਸ਼ਾਲਾ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਅਨਿਨ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਸਰਵਸ੍ਰੋਸ਼ਟ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਲਿਖਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ 40 ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਵਾਰਾਂ (ਪੰਜਾਬੀ) 675 ਬਿੰਜ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਸ਼ਲੋਕ (ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ) ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਨਮ ਸਾਖੀਆਂ ਨੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਚੜੇ ਦੰਗ ਨਾਲ ਕਵਿਤਾਇਆ ਹੈ। ਵਰਣਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕ-ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਲਾਭਦਾਇਕਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਰਚਨਾ ਦਾ ਨਿੱਠ ਕੇ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਤਲੇ ਸਵਾਸ ਸ੍ਰੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਲਈ ਅਤੇ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ 15 ਅਗਲੀਆਂ ਤਾਂ ਸੁਦੀ ਪੰਜਵੀਂ 1637 ਈ. ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਚੋਲਾ ਤਿਆਗ ਗਏ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਬਦਲੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਣੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਵਿਸ਼ਵ ਜੰਗ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਸ਼ੁਰੂ, ਨਾਟੋ ਲਈ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਬਣਿਆ ਚੀਨ

੦ ਨਾਟੋ ਵਲੋਂ ਚੀਨ ਨੂੰ ਘੇਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਤ ਮਹਾਸਾਗਰ ਵਿਚ ਜੰਗੀ ਬੇੜੇ ਕੀਤੇ ਇਕੱਠੇ ੦ ਯੂਕਰੇਨ ਡਰਟੀ ਬੰਬ ਨਾਲ ਕਰੇਗਾ ਹਮਲਾ... ਰੂਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਦਾਅਵਾ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣੂੰ ਹਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ੦ ਰੂਸ ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਜੰਗ ਨੇ ਵਧਾਇਆ ਪਰਮਾਣੂੰ ਧੁੱਧ ਦਾ ਖਤਰਾ ੦ ਰੂਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਅਖਬਾਰ ਆਰ ਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵਿਚ ਛਪੀ ਖਬਰ, ਯੂਕਰੇਨ ਇਨਕਾਰੀ ੦ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਰੂਸ ਵਿਚਾਲੇ ਫਿਰ ਸ਼ਾਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰਮਾਣੂੰ ਰਥਿਆਤਾਂ ਦੀ ਦੰੜ, 14 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਸੰਧੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

ਪ੍ਰਦੈਸਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ

9815700916

ਵਿਸ਼ਵ ਜੰਗ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ
ਚੁਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ
ਅਮਰੀਕਾ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ
ਵਿਚ ਥਾਣੇਦਾਰੀ ਕਰਨਾ
ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ
ਸਿੱਖਾਤੀਸ਼ ਜਾਨੀ ਅਤੇ

ਦੇਸਾਂ ਦਾ ਨਮਦਾ ਕਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੂਸ ਨੂੰ ਯੁਕਰੇਨ
ਨਾਲ ਜੰਗ ਵਿਚ ਫਾਸ਼ੀ ਬੈਠਾ ਹੈ ਤੇ ਯੁਕਰੇਨ
ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੋਂ
ਨਿਊਜ਼ ਵੈਬਸਾਈਟ ਬਲੂਮਬਰਗ ਡਾਟ ਕਾਮ ਦੀ
ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ
ਨਜ਼ਰ ਚੱਖ ਰਹੇ ਨਾਟੋ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾੰਤ
ਮਹਾਸਾਗਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਫੌਜੀ ਮੌਜੂਦਗੀ
ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ
ਤੱਕ ਨਾਟੋ ਸਿਰਫ਼ ਰੂਸ ਨੂੰ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ
ਖਤਰਾ ਮੰਨਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਸਾਲ ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ
ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਚੀਜ਼ਾਂ
ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਮੰਨਿਆ
ਗਿਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਚੀਜ਼ ਨਾਟੋ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ
ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾਟੋ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼
ਫੌਜ ਵੀ ਤਾਈਨਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਵਿਚ ਇਟਲੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ
ਵਾਰ, ਇਟਲੀ ਨੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਾਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾੰਤ
ਮਹਾਸਾਗਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਏਅਰਕ੍ਰਾਫਟ
ਕੈਰੀਅਰ ਕੈਵਿਟ ਤਾਈਨਾਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕੈਚੁਰ ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਇਤਾਲਵੀ ਫੀਰੋਟ ਨੇ
ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਗੁਆਮ ਰਾਪੂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਯੂਆਸੈ
ਏਅਰਕਾਫਟ ਕੈਰੀਅਰ ਸੁਆਸੈਸੈਸ ਨੇ ਅਸ਼ਾਹਮ
ਲਿੰਕਨ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਸੀ।
ਕੈਵਰ ਕੈਰੀਅਰ ਸਟਾਈਕ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ
ਰੀਅਰ ਐਡਮਿਰਲ ਲਿਆਨਕਾਰਲੇ ਸਿਏਪੀਨਾ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ, ਸਾਡੀ ਸਾਂਝੀ ਤਾਕਤ ਤੇ ਸਾਡੀ
ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੈ। ਕੁਝ ਸੁਰੱਖਿਆ
ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਰਪੀਅਨ ਜਲ
ਸੈਨਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਘਰਸ਼
ਵਿੱਚ ਇਕ ਅਗਾਂਹਵਾਹੂ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣਗੇ।
ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਚੀਨ
ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਤਲਾਅਪੂਰਨ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ।
ਯੂਰਪ ਹੁਣ ਚੀਨ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉਪਰ ਹੈ।

ਚੀਨ ਤਾਇਵਾਨ ਦੇ ਕੋਲ ਲਗਾਤਾਰ
ਲੜਾਕੂ ਅਤੇ ਬੰਬਾਰ ਜਹਾਜ਼ ਉਡਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਤਾਈਵਾਨ
ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਤਾਇਵਾਨ
ਨਾਲ ਜੰਗ ਵਿਚ ਉਲੜ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ
ਤਾਈਵਾਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ
ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਤਾਇਵਾਨ ਤੇ ਹਮਲੇ
ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵੀ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼
ਵਿਚ ਸਿਧੇ -ਅਸਿਧੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ, ਯੂਰਪੀਅਨ ਜਲ ਸੈਨਾਵਾਂ
ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
ਨਾਟੋ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਰੱਖਿਆ ਸੰਹੀਂ ਹੈ ਜੋ
ਸਿਰਫ ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ
ਹਮਲਿਆਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ

ਹਿੰਦ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਢੂਜੇ ਦੀ
ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ
ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ।

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਏਅਰਕੂਵਾਫ਼ ਕੈਰੀਅਰ
ਐਚਐਮਐਸ ਪ੍ਰਿਸ ਆਫ਼ ਵੇਲਜ਼ ਅਤੇ ਇਸਦਾ
ਸਟਾਈਕ ਗਰੁੱਪ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ
ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਫਰੋਂਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ
ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚਾਰਲਸ ਡੀ ਗੌਲ ਕੈਰੀਅਰ
ਸਟਾਈਕ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਮਹਾਸਾਗਰ ਖੇਤਰ
ਵਿੱਚ ਭੇਜੇਗਾ। ਇੱਕ ਸਟਾਈਕ ਸਮੂਹ ਇੱਕ
ਏਅਰਕੂਵਾਫ਼ ਕੈਰੀਅਰ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ
ਬਣਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹਾ ਸੈਨਿਕ ਦਲ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਸ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ, ਕਰੂਜ਼ਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ
ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਹਾਜ਼
ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਨਮਨੀ ਅਤੇ ਨੀਂਦਰਲੈਡ
ਹੋਰ ਉੱਤਰੀ ਅਟਲਾਂਟਿਕ ਸੰਧੀ ਸੰਗਠਨ (ਨਾਟੋ)
ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹਨ ਜੋ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੰਗੀਨੀ
ਜਹਾਜ਼ ਭੇਜਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ
ਕਾਰਣ ਯੂਰਪ, ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਚੀਨ ਦਾ
ਤਣਾਅ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਧੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ
ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰੂਸ ਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਤਿਖੀ ਜੰਗ ਵਿਚਾਰ
ਅਮਰੀਕਾ-ਰੂਸ ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿਚਾਲੇ ਚੱਲ
ਰਹੀ ਜੰਗ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਫੌਜ ਹੁਣ ਰੂਸ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ
ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੁਤਿਨ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ
ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਰੂਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ
ਹੈ ਕਿ ਯੂਕਰੇਨ ਡਰਟੀ ਬੰਬ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰ
ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰ ਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਜੋ ਰੂਸ ਦੀ
ਸਰਕਾਰੀ ਅਖਬਾਰ ਹੈ, ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਈ
ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ, ਰੂਸੀ ਫੌਜੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ
ਹੈ ਕਿ ਯੂਕਰੇਨ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿੱਪੋਡੇਵਸ਼ਸਕ
ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 'ਡਰਟੀ ਬੰਬ' ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਮਾਣੂ
ਭੜਕਾਹਟ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਫੌਜ ਰੂਸ ਦੇ
ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਜ਼ਪੋਰਿਜ਼ੀਆ ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਪਾਵਰ
ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਰੂਸੀ ਕੁਰਸਕ ਨਿਊਕਲੀਅਰ
ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ
ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਕਤੂਬਰ
2022 ਵਿੱਚ ਰੂਸ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਯੂਕਰੇਨ
ਇੱਕ ਡਰਟੀ ਬੰਬ ਹਮਲੇ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ
ਹੈ।

ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ
ਊਰਜਾ ਪਲਾਂਟਾਂ 'ਤੇ ਡਰਟੀ ਬੰਬਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ
ਕਰਨ ਦੇ ਤੁਸੀਂ ਦਾ ਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
ਯਾਦ ਰਹੋ ਕਿ ਡਰਟੀ ਬੰਬ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ
ਹਥਿਆਰ ਹੈ, ਜੋ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲੋਂ
ਬਹੁਤ ਸਸਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਟੈਕ
ਤੇਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਖ਼ਬਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ
ਗੂਸ ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਜੰਗ ਤਿਥੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਪਿਛ ਉਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ
ਯੂਰਪੀਅਨ ਦੇਸ਼ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਣ ਗੂਸ
ਚਿੜੀਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਜੰਗ ਪਿਛੇ
ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਹਥ ਹੈ। ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਮੰਡੀ ਇਹ
ਜੰਗ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੈ। ਜੰਗ ਹੋਵੇਗੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ

ਹਥਿਆਰ ਵਿਕਣਗੇ । ਪਰ ਸੁਪਰ ਤਾਕਤਾਂ ਨਹੀਂ
ਜਾਣਦੀਆਂ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਯੁਧ ਛਿੜਿਆ ਤਾਂ
ਦੁਨੀਆਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ । ਰੂਸ ਅਮਰੀਕਾ
ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸੰਧੀ ਵੀ ਤੇੜ੍ਹ
ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਰੂਸ ਕੋਲ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ 90% ਭੰਡਾਰ ਹੈ। ਸਾਲ 2010 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਾਬਾ ਉਬਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰੂਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਮਿਤਰੀ ਮੇਦਵੇਦੇਵ ਨੇ ਇੱਕ ਸੰਧੀ ਤੋਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਨਾ ਨਿਊ ਸਟਾਰਟ ਸੰਧੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਧੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਰੂਸ ਕਿੰਨੇ ਪਰਮਾਣੂੰ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸੰਖਿਆ ਕਾਨੂੰ ਵਿੱਚ ਰਹੇ। ਇਹ ਵੀ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿੰਨੀਆਂ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਤਿਆਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਸੰਧੀ 2026 ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਧੀ ਤਹਿਤ ਰੂਸ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 1550 ਪਰਮਾਣੂੰ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ,

700 ਲੰਬੀ ਦੂਰੀ ਦੀਆਂ ਮਿਜਾਈਲਾਂ ਅਤੇ
ਬੰਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦੇ
ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਇਹ ਪਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ
ਦੂਜੇ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ
ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਸੰਧੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ
ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ
18 ਦੌਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। 2011 ਵਿੱਚ
ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਧੀ ਨੂੰ 2021 ਵਿੱਚ ਹੋਰ
5 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ
ਸੰਧੀ ਫਰਵਰੀ 2026 ਤੱਕ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।
ਮਾਰਚ 2020 ਵਿੱਚ ਕੋਵਿਡ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ
ਕਾਰਨ, ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਾਈਟ ਦੇ
ਦੌਰੇ ਰੁਕ ਗਏ ਸਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਰੂਸ
ਨਵੰਬਰ 2022 ਵਿੱਚ ਸਾਈਟ ਵਿੱਜਿਟ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ
ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ
ਹੋਏ ਸਨ। ਪਰ, ਰੂਸ ਨੇ ਇਸ ਬੈਠਕ ਨੂੰ ਯੂਕੇਰੇਨ
ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਾਰਣ
ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਰੂਸ
ਲਗਾਤਾਰ ਟਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਰੂਸ ਅਤੇ
ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੁਹ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਅਜਿਹਾ
ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਸੰਧੀ ਅੱਗੇ ਵਧੇਰੀ। ਖਾਸਕਰ,
ਰੂਸ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ
ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦੰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ
ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

پُرکرلن نال جੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੂਸ ਨੂੰ
ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ
ਖੇਡ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸੌਂਕ ਹੈ। ਇਹ ਨਵੀਂ ਸਟਾਰਟ
ਸੰਧੀ ਦੁਆਰਾ ਅੜਿੱਕਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਮਰੀਕਾ ਇਸ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਬੁਲ੍ਹ ਕੇ
ਪੁਕਰੇਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਵੀ
ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਰੂਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਨੇ ਫਰਵਰੀ 2023 ਵਿੱਚ
ਹੀ ਇਸ ਸੰਧੀ ਤੋਂ ਹਟਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੁਤਿਨ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਰੂਸ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ

ਕਿ ਸੰਧੀ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਰੂਸ ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਕੁਝ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਰੂਸ ਨਵੇਂ ਹਥਿਆਰ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਵੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੰਧੀ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਨਵੇਂ ਹਥਿਆਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰੂਸ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਰੂਸ ਨੇ ਕੁਝ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਏ ਹਨ ਜੋ ਉਪਰਾਹਿਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਆਰਬਿਟ ਵਿੱਚ ਤਾਈਨਾਤ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰੂਸ ਨੇ ਇਸ ਸੰਧੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਕੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਇਹ ਸੰਧੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦ ਇਕਨਾਮਿਸਟ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਸੈਂਟਰ ਵਾਰ
ਆਰਮਜ਼ ਕੰਟਰੋਲ ਐਂਡ ਨਾਨ ਪਲੋਰੋਫਿਰੇਸ਼ਨ ਦੇ
ਸੀਨੀਅਰ ਨਿਤੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜੱਹਨ ਏਰੋਬ ਨੇ
ਵਾਸ਼ਿੰਗਾਟਨ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸ ਦਾ ਸੰਧੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ
ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਅਮਰੀਕਾ 'ਤੇ ਦਬਾਅ
ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਚਾਲ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਿਊਟਿਸ਼ਨ
ਅਖਬਾਰ ਗਾਰਡੀਅਨ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ
ਵਿੱਚ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ 'ਇਨਸਟੀਚਿਊਟ
ਫਾਰ ਡਿਸਾਰਮੈਂਟ ਰਿਸਰਚ' ਦੇ 'ਸੈਂਟਰ ਆਫ
ਆਰਮਜ਼ ਕੰਟਰੋਲ ਐਂਡ ਸਟ੍ਰੈਟਜਿਕ ਵੈਪਨਸ
ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ' ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਖੋਜਕਾਰ ਐਂਡਰੀ
ਬਾਕਲਿਟਸਕੀ ਵੀ ਇਸੇ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਨਤ
ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸ ਸੰਧੀ
ਤੋਂ ਹੋਰ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੈਆ ਹੈ ਕਿ

ਉਹ ਅਮਗਕਾ ਪ੍ਰਤਾ ਸਥਤ ਰੂਬੁ ਅਪਣਾਈਗਾ ।
 ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਰੂਸ
 ਯੂਕਰੇਨ ਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜੰਗ
 ਸਮੇਤ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹੋਰ ਯੁੱਧ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ
 ਕੁਟਨੀਤਕ ਯਤਨ ਵਧਾਏ ਜਾਣ । ਕੁਝ ਅਫ਼ਰੀਕੀ
 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਝਗੜੇ ਸੁਲਝਾਉਣ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ
 ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ । ਗੁਰਟ
 ਨਿਰਲੇਪ ਲਹਿਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਬਿਕਸ ਕੁਝ
 ਭੁਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਨਾਟੇ ਦੀ
 ਪਾਸੋਂ ਸਾ ਹੋਵੇ ।

ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਰੱਖਣ
 ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ
 ਦੀ ਸੰਪੰਨੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਨ
 ਲਈ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕੀਤੀ
 ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਪਰਮਾਣੂ ਸੰਚਾਲਿਤ
 ਹਥਿਆਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਅਲਰਟ ਤੋਂ ਵੂਰ
 ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ। ਇਸ ਬਾਰੇ
 ਕੁਟਨੀਤਕ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਘਾਤਕ
 ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ
 ਉਸਾਰੀ ਆਧੁਨਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਸਭਿਆਤਾ ਦੀ
 ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬਿੱਟੁ ਅਰਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਖੋਂ
ਫੌਰਨ ਕਾਫ਼ੀ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਲਹਿੰਦਾ ਇਹਦੇ

ਲਹੁ ਦੀ ਤਸੀਰ ਵੱਖਰੀ ਏ ! ਇਹਦੇ ਅਵਚੇਤਨ ਵਿੱਚਲੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਅੰਬਰਸਰ ਤੇ ਲਹੋਰ ਵਿੱਚ ਵੱਜੀ ਲਕੀਰ ਵੀ ਵੱਡ ਨੀ ਸਕੀ ! ਇਹਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚਲਾ ਅਲਬੇਲਪਣ ਕੁਲ ਲੋਕਾਈ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਏ ! ਇਹ ਜਿੱਤ ਦੇ ਹੰਕਾਰ 'ਚਖੀਵਾ ਨੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਹਾਰੇ ਦੀ ਮਾਂ ਕਹਿ ਛੱਡਦੀ ਏ, ਉਝਣ ਉਹ ਵੀ ਤੇ ਆਪਣਾ ਈ ਆ" ਵਧਾਈਆਂ ! ਤੇ ਜਿੱਤੇ ਦੀ ਮਾਂ ਅਖ ਛੱਡਦੀ ਅੱਲਾ ਮੇਰੇ ਚਾਂਦੀ ਆਲੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜੇ ! ਹੈ ਨਾ ਕਮਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਿੰਹੁ ਦੀ !

ਹਰਿਆਣਾ ਕਿਹੜਾ ਉਪਰਾ ਵਾ, ਆਪਣਾ ਈ, ਆ ਜੇ ਕੋਈ ਸਮਝੇ ਤੇ ੩. ! ਨਾਲੇ ਭਲਾ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਕੌਣ ਜਾਣਦਾ ! ਆਹ ਇੱਕ ਭੈਣ ਵਿਨੇਸ਼ ਫੋਰਾਟ ਨੇ ਦੋ ਤੁਲੇ ਸੋਨਾ ਕੀ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਸਾਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਪਿੱਟ ਉੱਠੇ ! ਕਾਲੇ ਇਲਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹਵਨ ਕਰਉਣ ਤੱਕ ਗਏ ! ਹਾਂ ਜਾਂ ਕੁੜੀ

ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਹਾਂ !

ਹਿੱਕ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਕਿਓਂ ਗਈ ! ਓਦੋਂ ਤੱਕ ਪਿੱਟਦੇ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਤਾਂਈ ਉਹਦਾ ਦੋ ਛਾਂਕਾਂ ਭਰ ਵਧਾ ਕੇ ਮੈਡਲ ਗਲੋਂ ਲਾਹ ਨੀ ਲਿਆ ! ਲਾਹਨਤ ਨਹੀਂ ਲੱਖ ਲਾਹਨਤ ਕਵਾਂਗੇ ਜਿੰਨਾਂ ਧੀ ਧਿਆਣੀ ਤੇ ਏਨੇ ਗੰਦੇ ਕਮੈਂਟ ਕੀਤੇ ! ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਰੋਣਹਾਕੀ ਕਰ ਮਾਰਿਆ ! ਵਜ਼ਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੁੜੀ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਦੌਰਾਨ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ, ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰ ਰਹੇ ਜਨ ਸੰਘੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਲੀਡਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਿਆ ! ਪਰ ਜੋ ਕੁਝ ਇਸ ਭੈਣ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਦੇ ਆਈ ਟੀ ਸੈਲ ਨੇ ਮੀਡੀਏ ਵਿੱਚ ਸਿਰਜਿਆ ਅਤਿ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਸੀ ! ਪਰ ਸਦਕੇ ਭਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਿੰਨਾਂ ਕੁੜੀ ਨੂੰ

ਹੋਸਲਾ ਦਿੱਤਾ !

ਪਰ ਗੱਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਰਦੇ ਆਂ ਜਿੰਨਾਂ ਦੇ ਪੁਰਵਜ਼ਾਂ ਪਰਾਈਆਂ ਵੀ ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਕਰਕੇ ਜਾਣੀਆਂ ! ਗਜ਼ਨੀ ਦੇ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਕੱਜੇ ! ਕੱਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਕੀਤੇ ! ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਰੋਣਹਾਕੀ ਕਰ ਮਾਰਿਆ ! ਵਜ਼ਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੁੜੀ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਦੌਰਾਨ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ, ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰ ਰਹੇ ਜਨ ਸੰਘੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਲੀਡਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਿਆ ! ਪਰ ਜੋ ਕੁਝ ਇਸ ਭੈਣ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਦੇ ਆਈ ਟੀ ਸੈਲ ਨੇ ਮੀਡੀਏ ਵਿੱਚ ਸਿਰਜਿਆ ਅਤਿ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਈ ਪਾ ਘੱਤਿਆ ! ਤੇ ਆਖਿਆ ਕੌਣ ਕਹਿੰਦਾ ਕੁੜੀਏ ਨੂੰ ਹਾਰੀ ਏ ? ਤੁੰਨੂੰ ਤੇ ਦਿਲ ਜਿੱਤ ਲਈ

ਗੱਲਾਂ ਸਾਡੇ ਫੌਜੀਆਂ ਨੇ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ

ਲੜਾਈ ਵੇਲੇ ਦਾਸਤਾਂ ਪਾੜ ਪਾੜ ਕੇ

ਬੀਬੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤ ਢੱਕੀ ! ਗੱਲ ਫੇਰ ਲਹੁ ਦੀ

ਤਸੀਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੰਜਾਬ ਵਿਨੇਸ਼ ਦੇ ਹੱਕ

ਚੇ, ਖਲੋਤਾ ! ਬਾਪੂ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ

ਹੋਣਾ ਤੇ ਧੀ ਧਿਆਣੀ ਦੇ ਗਲ ਆਪਣਾ ਮੈਡਲ

ਈ ਪਾ ਘੱਤਿਆ ! ਤੇ ਆਖਿਆ ਕੌਣ ਕਹਿੰਦਾ

ਕੁੜੀਏ ਨੂੰ ਹਾਰੀ ਏ ? ਤੁੰਨੂੰ ਤੇ ਦਿਲ ਜਿੱਤ ਲਈ

ਨੇ ! ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਹੋਣਾ ਨੂੰ ਕੌਣ ਨੀ ਜਾਣਦਾ ਜਿਹੜੇ ਆਪ ਵੀ ਭਲਿਆਂ ਸਮਿਆਂ ਚੇ, ਖੇਡਦੇ ਰਹੇ ਆ ! ਤੇ ਹਰ ਜੇਤੂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਾਏ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਚੇ, ਲੇਖ ਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖਿਆਂ ! ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਮੋਹ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਬੇ ਦੀ ਘਾਲਣਾ ਤੇ ਫਰਾਖਦਿਲੀ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ !

ਤੇ ਆਪਣਾ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਆਲਾ ਅਗਸ਼ਦ ਨਦੀਮ ਜਿਨ੍ਹੇ ਫਰਾਂਸ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਏਡਾ ਵਗਾਹ ਕੇ ਨੇਜ਼ਾ ਮਾਰਿਆ ਬਈ ਰਿਕਾਰਡ ਈ ਤੋੜ ਕੇ ਰੱਖਤਾ ! ਦੱਸਤਾ ਬਈ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ੇਰ ਬੁਰੀਆਂ ਸੁੰਘਣ ਆਲੇ ਹੈਂਗ ਅਜੇ, ਕਿਤੇ ਨੀ ਗਏ ! ਫੇਰ ਵੇਖੋ ਸਾਡਾ ਮਾਨਮੱਤਾ ਕਲਚਰ, ਸਹੁਰਾ ਸਾਹਬ ਨੇ ਵੀ ਖਰੀ ਮੈਂਹ ਦਾ ਸੰਗਲ ਫੜਾਤਾ ਬਈ ਪੁੱਤਰਾ ਪੀ ਦੁੱਧ ਤੇ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਚਾਰ ਕਰਮਾਂ ਹੋਰ ਪਰਾਂ ਸੁੱਟੀਂ ਨੇਜਾ ! ਇਹ ਆ ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬ ਜਿੱਥੇ ਪੁੱਤ ਭਾਈ ਤੇ ਧੀ ਜਵਾਈ ਸੱਭ ਦਾ ਫਿਕਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਾਬੇ ਦੋਹੀਂ ਪਸੀ ਹੈਂਗ ਆ ! ਤੇ ਅਸੀਸਾਂ ਦੇਣ ਆਲੀਆਂ ਅੰਮੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਵੀ ! ਹੋਸੇ ਪੰਜਾਬ, ਵੱਸੇ ਪੰਜਾਬ !

Turning Obstacles into Opportunities: The Path to Success

Iqbal Singh Lalpura

As Guru Nanak wisely said,

"Dukh Daru Sukh Rog Bhaia" - obstacles can become solutions, and worldly pleasures can be a sickness. In our journey through life, we encounter challenges that can either hinder our progress or propel us towards success. The choice is ours.

I. Ninda Bhalri kahu ki nahi - Let's Not Criticize Others

When faced with obstacles, we can choose to build a wall or construct a bridge. Every setback presents an opportunity to learn, adapt, and grow. By embracing this mindset, we transform obstacles into catalysts for success. Criticism and negative feedback can be valuable tools for growth, but only if we learn to receive them constructively.

II. Hum nahi changeae Bura nahi koi - The Fault Lies with Me

Developing emotional maturity is crucial for achieving success. When we can listen to negative comments without losing our temper or confidence, we've reached a milestone. This ability to remain composed under pressure allows us to focus on our goals, rather than getting distracted by criticism. By taking ownership of our mistakes and weaknesses, we can work towards self-improvement and personal growth.

III. Nischey Kar aapni JEET Karon - My Mission is Success

Instead of seeking external validation, convince yourself that you've done the best you can. Self-validation is the key to unlocking true success. When we're confident in our abilities and decisions, we pursue our passions with unwavering dedication, leading to genuine fulfillment and achievement. By setting clear goals and working towards them with determination, we can overcome even the most daunting obstacles.

As Guru Nanak guides us, "Nanak Satgur Bhatiya puri Hove Jugat" - the Guru teaches us to live a joyful life and attain salvation while remaining untouched by worldly temptations, like a lotus flower in muddy water. By cultivating a positive mindset and staying focused on our goals, we can navigate life's challenges with ease and grace.

In conclusion, success is not about avoiding obstacles but about learning to navigate them effectively. By turning stones into bridges, cultivating emotional maturity, and

practicing self-validation, we'll achieve our goals and live a life of purpose. Remember, it's not what happens to us that matters, but how we respond that defines our journey to success.

Let's embark on this journey together, embracing obstacles as opportunities for growth and self-improvement. With the wisdom of Guru Nanak guiding us, we can overcome any challenge and achieve true success and fulfillment.

Chairman National commission for
Minorities government of India
Mobile : 9780003333

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿੱਚ

ਯੂ ਕੇ ਵਿੱਚ 1965 ਤੋਂ ਛਾਪ ਰਿਹਾ ਹਫਤਾਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣਾ ਪੇਪਰ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਪਰ ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਟਾਂ ਅਤੇ ਗਰੋਸਰੀ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੋਂ ਦੋ ਪੈਂਡ ਦਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਸਬੰਧੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰਿਸਤੇ ਨਾਤੇ ਵਾਲੇ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਯੋਗ ਜੀਵਨ ਸਾਬੀ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਅੱਜ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:
ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ: 01332 372 851 M: 07966 388 388

ਲੇਖਿਕਾ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਚਾਹਨ (ਸਾਉਬਾਲ)

ਸਿੱਖਾਂ ਕੋਲ ਤਾਂ ਤਿਲ ਹਨ ਹੀ ਨਹੀਂ
ਮੁਠੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬੁੱਕ ਕਿਬੋਂ, ਜੋ ਦਸ਼ਾ ਇਸ
ਵੇਲੇ ਇਹ ਭਮੀਰੀਆਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ,
ਲੱਗਦਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ
ਨਹੀਂ ਚੁਫੇਰੇ ਝਾਡੀ ਮਾਰੋ ਕਿਵੇਂ ਭਰਿਣਾਂ
ਵਾਂਕ੍ਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦੁੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
ਵੱਲ ਉੱਗਲਾਂ, ਭੱਖਦਾ ਮੁੰਦਾ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਿ
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੇ
ਰੰਗ ਬਦਲਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਰੱਖ ਕੇ ਸਿੱਖ
ਸਾਹਬ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ
ਦਿੱਤੇ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਾ
ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਬੇਦਾਰ ਅਤੇ ਨਾ
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਪੈਰੋਕਾਰ ਹਨ ਚੱਕ
ਲਏ ਪੋੜ ਕਿਹੜੀ ਮਰਿਯਾਦਾ ਕਿਹੜਾ
ਰੰਗ ਆਦਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਗੁਰ-
ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਹਨ ਨਾ ਹੀ
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਕੁਝ ਸਾਧਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿੱਜੀ
ਆਉ ਬੁੰਦੁਹਾਈ ਜੋ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ
(ਮਾਨਚੈਸਟਰ ਸਮਾਰਾਮ) ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਧਰਮ
ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰੇ ਦੀ ਨੁਮਾਇਸ਼
ਹਨ ਮਸ਼ਹੂਰੀਆਂ ਹਨ ਚਲੋ ਸੱਦਾ ਜਬੇਦਾਰ
ਰਘਬੀਰ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਢੁੱਕਦੀ
ਨਕਤਾਚਿੰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਜਬੇਦਾਰ ਸਾਹਬ
ਇੰਨੀ ਵਾਰੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ
ਧਿਆਨ ਕਿਥੇ? ਪਰ ਜੋ 7 ਕੁ ਸਿੱਖ
ਮਿਲਣ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਬ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣ
ਗਏ, ਕੋਣ ਹਨ। ਕੋਈ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ
ਸਜਾਉਣਾ, ਕੋਈ ਕਬਾਵਾਚਕ, ਕੋਈ
ਭਿਡਰਾਂਵਾਲਾ ਪੂਜਕ, ਕੋਈ ਦਸ਼ਮ ਗ੍ਰੰਥੀ,
ਯਾਨੀ ਸਭ ਵਿਰੋਧੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ
ਲਏ ਤਾਂ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਆਖਿਆ ਕਿ
ਦਰਬਾਸਤਾਂ ਸਨ ਰੰਗ ਬਦਲਣ ਦੀਆਂ
ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਬੂਲ
ਕਰਕੇ ਲਾਗੂ ਕਰਤਾ, ਹਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਉੱਚ
ਪ੍ਰਧਾਨੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕੀ ਤੁਸੀਂ
ਜੋ ਭੀ ਕੁਝ ਇਥੇ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਾਂਚ ਜਾਂ
ਸਲਾਹਾਂ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਕੀਹੇ ਸਲਾਹਾਂ
ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਬੰਦ ਲਾਏ, ਵਹੀਂਾਂ ਕੱਢੋ,
ਆਹ ਕੀਰਤਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਕੈਡਮੀਆਂ
ਤੋਂ ਰੜ੍ਹੇ ਮਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰੋ ਨਾਲੇ ਕਹਿਦੇ ਸੀ ਇਹ
ਮਨਾਹੀ ਹੈ, ਹੁਣ ਇਹ ਰੋਡੇ ਦਲੀਏ ਜੋ
ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ
ਜਬੇਦਾਰੀ ਲਈ ਹੁਣ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ
ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਰੀ ਲਈ ਤਰਲੋ ਤੇ ਚੈਨਲ 'ਤੇ
ਸਭ ਕੋਈ ਰਾਰੀ, ਢਾਡੀ, ਕਬਾਵਾਲਾ,
ਲਫ਼ਟੈਨ ਕਪਤਾਨ ਬੈਠ ਗਏ ਭੇਡਣ, ਇਕ
ਅਖ਼ਬਾਰੀ ਤੇ ਟੀਜੂਬੀ ਵਾਲਾ ਕਦੀ ਇਕ
ਚੈਨਲ ਤੇ ਕਦੀ ਭਾਜਪਾਈ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਜੀ
ਆਹ ਮੇਰੀ ਖਬਰ ਦਿਖਾਉ ਜਬੇਦਾਰ ਝੂਠ
ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ
ਜਬੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦੁਰਕਾਰ ਦੀ ਬੋਲੀ ਨਸਰ
ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਨਹੀਂ ਕਿ
ਜਦੋਂ ਹਵਾਰਾ ਜਬੇਦਾਰ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਾਂ
ਕੀ ਹੱਕ ਹੈ ਜਬੇਦਾਰ ਰਘਬੀਰ ਸਿੱਖ ਨੂੰ
ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਤੇ ਭੇਡਣ ਦਾ, ਹੁਣ
ਫਰਜ ਬਣਦਾ ਹੈ ਪੰਬਕ ਧਿਰਾਂ ਜੋ ਜਬੇਦਾਰ

ਜੇ ਜਾਣਾ ਤਿਲ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸੰਭਲ ਬੁੱਕ ਭਰੀ

ਨੂੰ ਸੱਦਦੀਆਂ ਹਨ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ ਬੋਲਣ
ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੱਦਦੇ ਹਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਤਾਂ
ਅਧਿਕਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣ ਦਾ, ਰਹੀ ਗੋਲ
ਜਾਜਪਾ ਦੀ ਧੀਰੇ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਪਲਟੂ-ਕੁਮਾਰ
ਨੂੰ ਬਦਹਜ਼ਮੀ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਬਦਲਤਾ ਰੰਗਾ
ਤੇ ਆਹ ਦੇ ਅਜਾਦ, ਬਜ਼ਾਦ ਭੁਗਤੇ
ਉਧਰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਜਾਏ ਭੇਤ ਕਿ ਇਹ ਕੀਹਨੇ
ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕੀਤੇ ਸੀ, ਰਾਬਥ ਨਾ ਕੀਜੇ
ਮੁਰਖ ਰਾਵਾਰਾ, ਸੁਰਜ ਢੰਗਿਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ
ਹੈ ਮੌਦੀ ਸਾਹਬ ਦਾ ਸੱਜਾ ਖੱਬਾ ਹਟੂ ਪਾਸੇ
ਭੇਨ ਕੇ, ਰੱਠਜੋੜ ਜੋਰ ਫੜ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਰੱਬ
ਭੀ ਫੁੱਕਾਰ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਦਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ
ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਢਾਅ ਲਾਉਣ ਲਈ ਜੋ
ਮਗਰਮੱਛ ਪਾਲ ਰਹੇ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਖਾਣਗੇ ਇਕ ਦਿਨ ਕਿਵੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ
ਦਾ ਬਾਪੂ ਹੁਣ ਸਭ ਬਾਪੂ ਭਾਸੁਣੀਆਂ
ਬਣਿਆ ਪਿਆ, ਜੀ ਸਭ ਯਾਨੀ ਅਕਾਲੀ
ਪਾਸੇ ਹੋਣ ਪੰਜ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸਾਨੂੰ
ਵਾਰਾਡੇਰ ਸਾਰੀ ਸੰਭਾਲਣ ਦਿਉ, ਜਦੋਂ
ਲੱਖੀ ਕੰਝ ਲੱਗੂ ਪਤਾ ਆਹ ਹੁਣ ਸਰਬ-
ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਐਮਾਪੀ ਦਾ ਭਰਾ ਜਸਵਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਨੇ ਭੀ ਪੜ੍ਹਤੀ ਪਾਤੀ, ਭੈਣ ਭੀ ਆ
ਗਈ ਕਹਿੰਦੀ ਮੈਂ ਭੀ ਹੁਣ ਚਾਲੀ ਸਾਲ
ਪਿੱਛੋਂ ਸਾਡੇ ਬਾਪ ਨੂੰ ਲੋਕੀ ਯਾਦ ਕਰਨ
ਲੰਗੇ ਤਾਂ ਮੂਹਰੇ ਆਉਂਚੀ ਲਿਆਉਣ
ਵਾਲੇ ਦੇਖੋ ਕੌਣ, ਦੇ ਹਨ ਚੈਨਲੀ
ਬੰਸਰੀਆਂ ਮੱਕੂ, ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਂਝਾ ਤੇ
ਇਕ ਹੋਰ ਹੈ ਮੁਕਤਸਰ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਕਿਧਰੇ ਟਾਕਰਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ
ਟਿਕ ਟਿਕਾਅ ਹੋਉ ਭੈਰਮੀ ਮਚਾਈ ਹੈ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਦਰਦ ਕੇਵਲ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ
ਹੈ ਭੱਤਾ ਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਲੜ੍ਹੇ
ਹੁਣ ਧੱਕੇ ਜਾਤ-ਬਰਾਦਰੀ ਇਥੋਂ ਦੀ ਪਰਖੀ
ਦੀ ਹੈ, ਕਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਜਾਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ
ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੇ ਬੱਸ ਅਕਾਲੀ ਦਲ
ਫੜਾਉ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਣ ਦੀ ਰਾਲ੍ਹੀ
ਲੰਗਦੇ ਕੀ ਹੈ, ਇੰਕਸ਼ਾਫ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੰਘ ਜੋ
ਕਿ ਕੋਈ ਪੈਂਤੀ ਕੁ ਸਾਲ ਦਾ ਹੈ,
ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਸਿੱਖ
ਸੇਵਕ ਸਸਾਇਟੀ ਯੂਕੋ, ਨਉਂ ਸਿੰਘ
ਬਹੁਰੈਤ ਗੋਤ ਤੋਂ ਤੇ ਦੂਜੇ ਹਿੰਦੂ ਭੀ ਇਹੀ
ਅਬਾਰਤ, ਚੰਗਾ ਟੋਲੀ ਇਕੋ ਬੋਲੀ, ਬੰਸ
ਬਾਦਲਾਂ ਵਿਰੁੱਧ, ਸੁਖਬੀਰ ਨੂੰ ਦੁਖਬੀਰ,
ਬਾਦਲ ਸਾਹਬ ਨੂੰ ਭੱਦੀ ਬੋਲੀ ਜੀ ਲੁੱਟ ਕੇ
ਖਾ ਲਿਆ, ਮੈਂ ਸੋਚਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਹੁਤਿਆਂ
ਦੀਆਂ ਤਾਂ ਮਾਵਾਂ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ
ਹੋਣਗੀਆਂ ਲੁੱਟ ਕੀਹਦੀਆਂ ਨੱਬ
ਮਛਲੀਆਂ ਲਈਆਂ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਖੱਤਰੀ,
ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਤੇ ਜੱਟ ਭੱਤੇ ਲੈ ਲੈ ਕੇ ਲੁੱਟੇ ਫੇਰ
ਨੋਕਰੀਆਂ ਰਿਜ਼ਰਵ, ਸੀਟਾਂ ਭੀ ਪੰਜਾਬ
ਖਾਣਾ ਤੁਸੀਂ ਕਿ ਬਾਦਲਾਂ ਨੇ ਜੇਕਰ ਉਹ
ਮਾੜੇ ਹਨ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਰਹਿਣ
ਦਿਉ ਸੇਵਕ ਬਣਦੇ ਨੇ ਲੁੱਟਣ ਨੂੰ ਸਿੱਖ
ਨਹੀਂ ਹਨ ਇਹ ਆਹ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਤਾਂ
ਚਲੋ ਸ਼ਹੀਦ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤਾਂ ਸੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ
ਜਿਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਨੇ ਬਾਪੂ, ਚਾਚੇ, ਮਾਤਾ ਤੇ
ਭਰਾ ਜਾਂ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਦੇਖੋ
ਹਾਲੇ ਤਾਂ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਲਈ
ਵਕੀਲ ਲਈ ਸਭ ਖਰਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ

ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਕਰਵਾਏ
ਤੇ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚੁੱਧ ਖੜ੍ਹ ਗਏ ਇਹ
ਸਭ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਚਿੰਤਿਤ ਦਰਸਾਉਂਦਾ
ਹੈ, ਮੈਂ ਜੁਰੂ ਆਖੂਰੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ
ਨੂੰ ਦਸਵੰਧ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਦੇਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿੰਨਾ ਪੈਸਾ ਖਰਚ
ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਾਈ ਦੀ
ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਟਰੋ
ਤਾਂ ਫੇਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਨਕਤਾਚੀਨੀ ਹੋਵੇਗੀ,
ਬਦਨਾਮੀ ਭੀ, ਇਹ ਅਹਿਮ ਮੁੰਦਾ ਮੈਨੂੰ
ਅੰਦਰੋਂ ਬੜਾ ਸਤਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਹੈ
ਰੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦਾ ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ
ਰੈਂਗਸਟਰ ਭੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪੁੱਤ ਹਨ ਪਿਆਰੇ
ਹਨ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਤਾਰੇ ਹਨ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਨੇ ਤਾਂ
ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਸੋਝ, ਸੁਘੜਤਾ ਭਰੀ ਹੈ
ਪਰ ਵਿਗਿਆਨੀ ਖੇਜ਼ਾਂ ਕਿ ਕੁਝ ਤੱਥ ਜਿਮੇਵਾਂ
ਸੰਸਕਾਰ, ਖਾਧ, ਖੁਰਾਕ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੇ
ਤੁਹਾਡੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਕਿਬੇ, ਵੱਸੇ ਕਿਬੇ, ਉਥੋਂ
ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਸਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪਰ
ਰੈਂਗਸਟਰ ਜੰਮੇ ਨਹੀਂ (ਸਾਰੇ) ਬਣਦੇ
ਹਨ, ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ
ਅਣਉਚਿਤ ਰੀਤਾਂ ਆਦਿ, ਗੁਸੇ ਵੱਡੇ, ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ
ਧੱਕ ਧਰਦੀਆਂ ਨੇ, ਮੈਂ
ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇਕ ਕਤਲ
ਲਈ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬ, ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਵਿਵੇਂ
ਸਰਗਰਾਮ, ਕਤਲ ਬੜੇ ਹੋਏ ਮੁਸੇਵਾਲੇ ਦਾ
ਧਨ ਕਰਕੇ, ਪਰਿਵਾਰ ਸਿਆਸੀ
(ਕਾਂਗਰਸੀ) ਰੈਂਗਸਟਰ ਭੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ
ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਵੱਲ ਵਧੋ ਨਾ ਕਿ ਹੋਰ ਧੱਕੋ,
ਉਹ ਭੀ ਚੰਗੇ ਘਰਾਣੇ ਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਹਨ,
ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰੋ। ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਨਾ
ਬਣਾਉ, ਵੱਖਰੀ ਰੱਖੇ ਮੈਂ ਭਾਵੇਂ ਅਕਾਲੀ
ਸਮਰੱਥਰ ਹਾਂ ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ
ਕੜੀ ਭੀ ਹਾਂ, ਉਹਦੇ ਲਈ ਕਲਮਬੰਧੀ
ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਬਿਕਰਮ ਮਜ਼ੀਠਾ ਨੂੰ ਸਲਹ ਹੈ
ਕਿ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਕਿੜ੍ਹਾ
ਤਾਂ ਕੱਢੋ ਪਰ ਸੁਖਪਾਲ ਖਹਿਰੇ ਦੀ ਰੀਸ਼ਾ
ਸਟੇਟਬਾਜ਼ ਨਾ ਬਣੋ ਉਹਦਾ ਤਾਂ ਪਿਛੋਕੜ
ਪੁਲਸੀਆ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਵਾਜ਼ਬ ਨਹੀਂ
ਸਮਝਦੀ ਕਿ ਹਰ ਦਮ ਜੀ ਸਰਕਾਰ
ਰੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨੱਬ ਪਾਵੇ, ਭਾਈ ਸਾਰੀਆਂ
ਹੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੇਲੇ ਰੈਂਗਸਟਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ,
ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਕੀ ਬੱਸ ਇਕ ਮੁੱਦੇ ‘ਤੇ ਹੀ
ਘੋਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਤਾਂ
ਮਸ਼ਕਰੀਆਂ ਨਾਲ ਤਮਾਸ਼ੀਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਐਨੀ ਨੇਰੀ ਆਈ ਖੁਸ਼
ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਨੇ
ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਨੇ ਤੇ ਉਹਨੂੰ ਹੋਰ ਕੋਈ
ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਤੇ ਵਿਵੇਂ
ਛਾਲਤੂ ਮੁੱਦੇ ਹੀ ਚੱਕੀ ਰੱਖਦੇ ਨੇ, ਪੰਜਾਬ
ਬਰਬਾਦੀ ਦੇ ਰਹ 'ਤੇ, ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਸੰਸਾਰ
‘ਤੇ ਆਫਤ ਕਿਉਂ ਕਿਵੇਂ ਤੇ ਕਿਹੜੀ
ਚਿੰਤਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਫੋਲਾ ਫਾਲੀ ਖੇਜ਼ਾ
ਕਰਨ ਦੀ ਆਦੀ ਹਾਂ, ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲ
ਮੇਲਣ ਲਈ ਸੁਣੋ ਸਭ ਕੁਝ ਪਹਿਲਾਂ ਭੀ ਸੀ,
ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਸਮੇਲੀ ਅੱਜ ਅੱਗ ਸੌਸਲਾ
ਮੀਡੀਏ ਅਤੇ ਮੀਡੀਏ ਕਰਕੇ ਹੈ, ਪੁਰਾਤਨ
ਸਮੇਂ ਫਲਾਕਟਾਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਦਾਦੀਆਂ

ਰੋਲਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਸੁਣੀਆਂ ਸਨ, 70-80 ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਹਾਰ, ਲਭਾਂ ਲੁੰਡੀਆਂ, ਚੁਗਲੀਆਂ ਆਦਿ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਮਰਾਸਣ (ਬੀਰਬਲ ਦੀ ਵੱਸ) ਨੂੰ ਮਰਗ ਵੇਲੇ ਮਕਾਣਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਸੋਸ ਕਰਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਸਨ ਕਿਰੜਾ ਟੈਲੀਫੁਨ ਸਨ, ਨਾਈ ਸੁਨੇਹੇ ਦਿੰਦੇ ਸਨ, ਮਕਾਣ ਨੇ ਪਿੰਡ ਵੜਨ ਵੇਲੇ ਨਾਈ ਨੂੰ ਚੌਸਣਾ, ਤੇ ਨਾਇਣ ਨੇ ਛੇਰ ਪਾਸੇ ਵਿੱਚ ਸੱਦਾ ਦੇਣਾ ਤੇ ਮਰਾਸਣ ਨੇ ਕੀਰਨੇ, ਵੈਣ ਪਾ ਕੇ ਸਿਆਪਾ ਕਰਵਾਉਣਾ, ਰੱਭਰੂ ਤੇ ਢੁਰੋਂ ਨੇਂਡਿਓਂ ਆਈਆਂ ਮਕਾਣਾ ਲਈ ਰੱਟੀ ਬੰਨ ਕੇ ਬਾਹਰ ਫੜਾ ਆਉਣੀ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭੀ ਨਾਈ ਹੁੰਦਾ ਸੀ) ਬਜ਼ੁਰਗ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਵਧੀਆ ਰੋਟੀ ਪਾਣੀ ਲੜ ਬਨਣਾ, ਚਾਰ ਪਾਣੀ ਭੀ ਦੇਣਾ ਹੋਇਆ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਮਕਾਣ ਆ ਗਈ ਮਰਾਸਣ ਚੱਕੀ ਪੀਂਹਦੀ ਸੀ ਭੱਜੀ ਨੱਠੀ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਪਿਆ ਪੰਜ ਛੇ ਸਾਲ ਦਾ ਪੁੱਤ ਨਹਿੰਦਾ (ਰਲ੍ਹਾ) ਦਰਾਂ ਮੂਹਰੇ ਬਠਾ ਕੇ ਆਖ ਗਈ ਹਿੱਲੀ ਨਾ ਆਟਾ ਕੁੱਤੀ ਖਾ ਜੁ, ਨਿਆਣਾ ਜੁਆਕ ਅੱਕ ਕੇ ਅੰਤ ਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਚੰਲਿਆ ਗਿਆ, ਹੁਣ ਮਰਾਸਣ ਨੇ ਵੈਣ ਪਾ ਪਾ ਕੇ ਰੋਣ ਲਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਮੂਹਰੇ ਬੋਲਦੀ ਸੀ ਤੇ ਤੀਮੀਆਂ ਮਗਰ ਜਦੋਂ ਹੀ ਮਰਾਸਣ ਰਲ੍ਹਾ ਦੇਖਿਆ ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਆਟਾ ਖਾ ਜੁ ਕੁੱਤੀ ਰਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਘਰ ਨੂੰ, ਮਗਰੇ ਲੱਗਾਰੀਆਂ ਤੀਮੀਆਂ ਹਾਏ ਹਾਏ ਰਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਘਰ ਨੂੰ ਮੁੰਡਾ ਭੱਜ ਗਿਆ, ਆਹ ਸੀ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ, ਬੰਦੇ ਬਾਹਰ ਬੜੇ ਤੇ ਬੈਠਦੇ ਸਨ, ਹੁਣ ਆਹ ਹੈ ਮਸਾਹਰਾ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਏ ਦਾ, ਪਰ ਛੁਟਕਾਰਾ। ਭਾਵੇਂ ਹੁਣ ਭੇਡੀ ਤਾਂ ਹੋਣ ਲੱਗਾ ਪਈ ਹੈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦੋਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਆਹ ਸਾਡੇ ਭੀ ਚੈਨਲੀਏ ਇਹੀ ਕੁਝ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਤਾਂ ਇੱਲ ਦੀ ਬਾਂ ਕੁੱਕੜ ਨੀ ਆਉਂਦਾ, ਪਰ ਪ੍ਰਾਪਾਰੀਂਡਾ ਵਿੱਧ, ਕੱਲ ਭੱਖਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਬ ਰੰਗਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਸਿੱਖ ਨੇ ਬੜੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼ਾਇਦ ਵੀਡੀਓ ਹੈ, ਮੈਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਫ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਨ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਲੇਖਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਜੋ ਜੀਵਿਨ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ, ਦੇਖਿਆ, ਵਿਚਰਿਆ ਉਹਦੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲੀਆਂ ਲਈ ਜਰੂਰ ਚਿੰਤਕ ਹੁੰਦੀ ਹਾਂ, ਹੁਣ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਬੜੀਆਂ ਘੁੱਸਪੰਨਾਂ ਹਨ ਤਾਂ ਵਿਆਕਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹਾਂ, 40 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਧਰਮ ਉਖਾੜ ਧਰਿਆ ਹੈ ਤੇ ਵਿਆਕਤੀ ਪੂਜਾ ਹੈ, ਸਾਧਾਰਣ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਹੀ ਤੇ ਗਲਤ ਕੀ ਹੈ, ਕਬਜ਼ੇ, ਧਾਵੇ, ਸਾਧ, ਡੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂਲਤ, ਆਹ ਸੀਚੇਵਾਲ ਦਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਹਰਿ-ਦੁਆਰ ਦੇ ਸਾਧੂਆਂ ਦਾ ਰੰਗ, ਸਭ ਮਿਲਾਵਟ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸਰਕਾਰੂ ਬੰਦੇ ਨੇ ਇਹ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਕੇ ਡੇਰੇ ਸਾਂਭੇ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਕਿਥੋਂ ਰਹਿ ਜੂ, ਪੰਥ ਅੱਖਰ ਵਰਤਣ ਲਈ ਸਿੱਖ ਜੋ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਬ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤੇ ਵਿਰੋਧਤਾ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਝਾਅ ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰੀ ਛੱਡੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਰੰਗ ਸਾਮਿਲ ਨਹੀਂ

43 ਸਫੇ ਦੀ ਬਾਕੀ

ਐਮੇ ਹੀ ਕੋਸਰੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣਾ ਧਰਿਆ, ਇਹ ਕਦੀਮ ਦਾ ਹਿੜ੍ਹ ਰੰਗ ਹੈ ਸਿੱਖ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਸਨ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਰਲਗੱਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭੁਮਿਕਾ ਟਕਸਾਲ, ਡੇਰੇ ਦੀ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਧਾਸੁਆਮੀ ਅਦਾਰੇ ਨਾਲ ਆਡਾ ਅਪਣੇ ਹਿੱਤ ਲਈ ਲਾਇਆ ਸੀ, ਰਾਧਾਸੁਆਮੀ ਤਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਮਾਹਰਾਜ ਅਖਦੇ ਹਨ ਕੋਈ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬੱਸ ਦੁਫੇੜ ਪਾ ਧਰੀ ਉਹ ਸਰਕਾਰੂ ਬਣ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਧਿਰ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਨਾ ਤਾਂ ਟਕਸਾਲੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਾਧਾਸੁਆਮੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਕੁਝ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਅਕਾਲੀ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਮੱਕਾਰੀ ਕਾਂਚਾਰਸੀ ਤੇ ਦਾਦੂਵਾਲ ਨੇ ਸੌਦੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦਾ ਰੇੜਕਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਵਾਇਆ ਆਪ ਹਰਿਆਣੇ ਦਾ ਸਰਕਾਰੂ ਹੁਣ ਆਹ ਖਟੜਾ ਸੁਣ ਲਉ ਕੱਲ ਚੰਨਲ (ਸਿੱਖ) ਤੇ ਮੁਕਤਸਰ ਦੇ ਜਸ਼ਵੀਰ ਸਿੱਘ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਵਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਝੂਠ ਪਲੰਦਾ ਛਿੱਥਾ ਜਦੋਂ ਗੱਲ ਉਹਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਵੇ ਇਹ ਫੇਰ ਕਰਾਂਗੇ ਅੱਜ ਤਾਂ ਬੇਅਦਬੀ ਤੇ ਮੇਰਾ ਸੁਖਬੀਰ ਨਾਲ ਮਾਮਲਾ ਹੀ ਬੋਲੀਏ, ਬੁੱਧੀ ਵਾਲੇ ਸਮੀਖਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਨੇ ਖਟੜਾ ਬੈਂਦਲਿਆ ਪਿਆ ਸੀ ਬੱਸ ਸੱਚਾ ਬਣਦਾ ਸੀ ਭਲਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕੀ ਕਰਨ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਉਦੋਂ ਸੁਖਬੀਰ ਸਾਫ ਸੀ, ਕਦੇ ਨਾ ਆਇਆ ਵੇਂਤੂ ਹੱਸਦਾ ਖੇਡਦਾ, ਕਦੇ ਨਾ ਆਇਆ ਜਵਾਈ ਬਣਕੇ, ਹੁਣ ਚੰਲ ਮੁੰਡਿਆ ਸਾਡਾ ਨਾਈ ਬਣਕੇ, ਹਰ ਵੇਲੇ ਨੀ ਤੱਤੀ ਨੀਮੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਗੱਲ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਸ ਵਾਲੇ ਤੇ ਕਚਹਿਰੀ ਬੈਠਣੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਕੁਰਸੀ ਤੋਂ ਪਹਾੰ ਤਾਂ ਫੇਰ ਧਰਮ ਤੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚਿਮਾਂ ਮੰਗਣ, ਸਰੋਂ ਉਪਰ ਦੜੀਆਂ ਦੇਖੋ ਖਟੜਾ ਪੁਲਸੀਆ (ਸਿੱਟ) ਆਗੂ ਬਣ ਗਿਆ, ਜੋਰਾ ਸਿੱਘ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਣ ਗਿਆ, ਖਟੜਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿੱਚ ਤੇ ਜੋਰਾ ਸਿੱਘ ਆਮ, ਜਦੋਂ ਉਥੋਂ ਦਾਲ ਨਾ ਗਲ੍ਹੀ ਭੱਜ ਨਿਕਲਿਆ, ਹੁਣ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਜੀ ਅਸੀਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਹੈ ਪੁੱਛੋ ਕੀ ਕਰਨ ਭੁੱਲਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਝੂਠ ਬੋਲਣ, ਹੁਣ ਹਵਾ ਸੁਖਬੀਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਤਾਂ ਚਲੋ ਉਥੋਂ ਖੱਟੀਏ ਸਦਾ ਨੀ ਬਚਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਲ-ਬੁਲ ਬੋਲਦੀ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਦਰਾਬਾਜ ਨੇ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਤਾਂ ਸੁਹਿਰਦ ਕੋਈ ਲੱਭਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਦੇਸੀ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਾਂ ਧਰਮ ਤੋਂ ਕਮਾਈ ਲਈ ਬੜੇ ਜਬੇ ਜੱਬੀਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਕਬਾਵਾਚਕ, ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਤਾਂ ਸੁਨਾਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਹੁਣ ਇਹ ਕਬਾਵਾਚਕ (ਸਾਰੇ ਨਹੀਂ) ਗਣਵਾਨ, ਵਿਦਵਾਨ ਭੀ ਹਨ ਪਰ ਆਹ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਤਾਂ ਕਬਾ ਭੀ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੀ ਆਹ ਸ਼ਹੀਦ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਹਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਹੁਣ ਸੱਚ ਪੁੱਛੋ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਆਖ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਲਿਖ ਕੇ ਬੋਰਡ

ਲਾਇਆ ਹੈ ਬੀਬੀਆਂ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਲਈ ਪਰ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲ੍ਹ ਹੈ ਲੱਤਾਂ ਨੰਰੀਆਂ ਰੱਖਣ ਦੀ, ਵਿਤਕਰਾ ਤਾਂ ਹੈ ਪਰ ਗੱਲ ਤਾਂ ਚੰਗੀ ਹੈ ਕਿ ਬੀਬੀਆਂ ਸ਼ੁਹਣਾ ਪਹਿਨ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਜਾਣ ਬਾਹਰ ਭੀ ਨੰਗੇਜ਼ ਤਾਂ ਕੋਈ ਰਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਪਰ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧਰਮ ਹੀ ਉਖੜ ਵਿਖੜ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕੀ ਆਖੀਏ, ਅਗਲੀਆਂ ਗੱਲ ਨੂੰ ਆਉਦੀਆਂ ਹਨ, ਬੰਦੇ ਭੀ ਸਭ ਹੰਕਾਰੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਸੀਂ ਧਰਮ ਪਾਲਕ ਹਾਂ, ਘਰ ਬੈਠੇ ਰਾਮ ਧਿਆਣੀਏ, ਡਰੀਏ ਡਾਢੇ ਤੋਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਸੁਣ ਸੁਣ ਤੇਰੀ ਕਾਮਣੀ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ਹੋਏ, ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਰਮ ਦਾ ਪਸਾਰਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਕਰੋਪ ਹੋਵੇ, ਬੇਅਦਬੀ ਨੂੰ ਇਕ ਧਰਮ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣਾ ਧਰਿਆ ਹੈ ਹੁਣ ਫੇਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ ਜੀ ਆਹ ਫੇਰ ਹੋ ਗਈ, ਹੈਰਾਨੀ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਹੀ ਬੇਅਦਬੀ ਲੱਭਦੇ ਹਨ? ਕਿਤੇ ਨਾ ਬਧੇ ਆਪ ਹੰਕਾਰੀ ਧਰਮ ਰਾਇਤਿਸ ਕਰੇ ਖੁਆਰੀ ਕਸਰ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵਰਾਣ ਪੁਰੇ ਦੀਆਂ ਵਾਵਾਂ, ਕਾਲੀਆਂ ਛਾਉਣ ਘਟਾਵਾਂ, ਆਹ ਦੇਖੋ ਹਾਲ ਸਾਡੀ ਕੈਮ ਦਾ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਹਿੰਦੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਮਿਟਾਈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਉਚ ਨੀਚ ਮਿਟਾਈ ਸੀ, ਜਾਤਾਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ ਪਰ ਉਚੇ ਕੀਤੇ ਕੀ ਰੰਗ ਲਾਰੇ ਨੇ, ਪਖਡੀ ਨੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ 84 ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਰੀਗੀ ਕਾਮਰੇਡ, ਨਕਸਲੀਏ ਬਣ ਗਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਬਾਣੇ ਪਾ ਕੇ ਨਾ ਕਿ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਕਿਧਰੇ ਖਾਲਸਾ ਪਾਰਟੀ, ਕਿਧਰੇ ਆਹ ਦਲ ਖਾਲਸਈ, ਕਿਧਰੇ ਕਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਹੁਣ ਸ਼ੈਮਲੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਤੇ ਤਾਂ ਬੰਸ ਸਾੜ੍ਹ-ਸਤੀ ਆ ਗਈ, ਆਹ ਵਿਧਾਇਕ ਅਕਾਲੀ ਸੁਖੀ ਹੁਣ ਜਾਂ ਘਨੜੇ ਚੜ੍ਹਿਆ ਆਪ ਦੇ ਕੀ ਲੈਣ ਗਿਆ ਹੈ ਗਲੋਂ ਤਾਂ ਢਾਈ ਸਾਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪਏ ਨੇ ਬੇਸਬਰੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿੱਚ ਕਸੂਰ ਨਹੀਂ ਪਰ ਕਸੂਰ ਤਾਂ ਹਰ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ, ਬੰਦੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਤਾਂ ਕੀ ਰੱਬ ਨੂੰ ਬਦਲਣਗੇ ਜਾਂ ਆਪ ਨੂੰ, ਮੰਨ ਲਓ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਉਖੜ ਗਿਆਂ ਹਾਂ ਕੀ ਅਸੂਲਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਬੇਸਬਰੇ ਤੇ ਬੇਆਸੂਲੇ ਹੋ ਕੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰੋਗੇ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸੁਖੀ ਅਸਤੀਫਾ ਦਿੰਦਾ ਤੇ ਫੇਰ ਵਿਧਾਇਕੀ ਤੋਂ ਭੀ ਅਸਤੀਫਾ ਜਿਮੇ ਅੰਗਾਫੋਲ ਨੇ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਆਮ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ, ਆਹ ਤਾਂ ਜਾਤ ਦਿਖਾਉਣੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਚਾਰਿੰਤਰ ਚੰਗਾ ਹੋਇਆ ਹੁਣੇ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਐਕਾਤ ਬੇਤਰ ਦੇ ਲੋਕ ਪਰਖ ਲੈਣਗੇ, ਆਉਂ ਆਪਾਂ ਕੋਸੀ ਬੇਤਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ, ਇਖਲਾਕ ਤਾਂ ਹੁਣੇ ਹੈ ਨਹੀਂ ਦਰਦ ਜਾਂ ਵੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਬਦਲ ਗਈ ਕੇਵਲ ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਲੈ ਮੁੱਕਰ ਪਾਏ, ਦੇਦਾਂ ਦੇਹ ਲੈਂਦੇ ਬਕ ਪਾਏ, ਆਹ ਹੀ ਪੜ੍ਹੁਦੇ ਨੇ, ਮੁੱਦਾਂ ਜੋ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਬ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਇਥੇ ਕੌਣ ਹਨ ਪਛਾਣ ਲਵੇ, ਜੇਕਰ ਗਿਆਨੀ ਹਾਗ੍ਰੀਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਆਖੇ ਤੇ ਗੋੜੀਆਂ ਮਾਰੇ ਬੁੱਡ 'ਤੇ ਗਲਤ ਅੱਖਰ ਭੀ ਪ੍ਰੋਖੇ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਤਖਤ ਮਹਾਨ ਹੁਣ ਉਹੀ ਬੰਦਾ ਜਬੇਦਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਡੇ ਸਫ਼ਾਂ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਦਾ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜਬੇਦਾਰੀ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਕੀਤਾ ਨਾਲੇ ਸੰਤ

ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਲਹਿਰ ਦੇ ਹਾਥੀ ਤਾਂ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੇਟ ਕੇ ਟਕਸਾਲਾਂ ਉਭਾਰੋ,
ਭਰਾਮਾਂ ਰੰਗ ਭੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਦੇਣ ਹੈ,
ਸੈਕਰਖੇਟੇ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਭੀ ਇਸੇ
ਕੜੀ ਦੇ ਯੂਦੀਓਂ ਪਰਚੇ ਦਾ ਹੀ ਹੈ ਕੀ
ਮੰਨਲਾਏਗਾ ਹੈ ਕਿ ਆਹ ਪੰਬਕ ਹਨ ਜਾਂ
ਸਾਧ ਸਫ਼ਾਂ ਸਿਆਸੀ ਟਾਟੀਰੀਆਂ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ
ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿੜ੍ਹ ਖਾਲੀ ਦਿਉ
ਅਸੀਂ ਟੱਪਣਾ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਇਕ
ਕਬਾਵਾਚਕ ਦੀ ਚੈਨਲ 'ਤੇ ਸੁਣੋ, ਹਰ
ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ
ਕਰੋ, ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੋ, ਜਾ ਕੇ ਦੇਰਾ ਕਰਾਵੋ,
ਭਲੇਮਾਟਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ ਰਹਿਤ ਮਰਿਯਾਦਾ ਦਾ
ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰਹਿਤ ਮਰਿਯਾਦਾ
ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਬ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ
ਮੰਨਦੇ ਨਹੀਂ, ਗਾਰੀਬ ਗੁਰਬਾਦ ਕਿਥੋਂ
ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਕਰ ਲਉ, ਦੇਰਾਂ ਕਰਵਾਉ
ਲਉ, ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਫਾਣੀ ਨੂੰ ਤਾਂ
ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਨਾਲ ਹੀ ਸਿੱਖ ਫਿਲਾਸ—
ਛੀ ਵਾਲੇ ਚੈਨਲ ਨੇ ਵਧੀਆ ਰੱਲ ਆਖੀ
ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਆਖਦੇ ਨੇ ਗਲਤ
ਗੁਰਬਾਣੀ ਉਚਾਰਣ ਨਾਲ ਪਾਪ ਸੰਤਾਪ
ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਸਭ ਪਾਠੀ ਕਦੀ ਭੀ ਕੋਈ
ਲਾਗ ਕੰਨਾ, ਮਾਤਰਾ ਕਾਹਲੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ
ਜਬਾਨ ਕਈ ਵਾਰੀ ਬਿੜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਭ
ਪਾਪੀ ਹਨ, ਸੰਤਾਪੀ ਹਨ, ਇਹ ਪਾਧਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ
ਸਭ ਸਾਧਾਂ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ ਡੇਰਿਆਂ ਦੀ
ਕਬਾਵਾਚਕ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸਿੱਖ ਕਬਾਵਾਚਕਾਂ ਦੀ
ਭੀ ਮਹੱਤਤਾ ਘਟਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਹ
ਕਬਾਵਾਚਕ ਨਹੀਂ ਕਬਾਘਾਤਕ ਨੇ,
ਅਜਿਹਾ ਨੂੰ ਫੜਕੇ ਨੂੰਝੋਂ ਤੇ ਪੁੱਛੋ ਕਿ ਕਿਥੋਂ
ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲਿਆ ਤੱਗ ਟੁੱਟਿਆ ਸਿੱਖ
ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਫੇਰ ਸਬਦ ਨਾਲ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ,
ਕਿਵੇਂ ਲਾਇਆ ਹੈ? ਅੰਡ ਪਾਠ ਇਕੋ
ਵੇਲੇ ਕਈ ਕਿਹੜੀ ਮਰਿਯਾਦਾ ਹੈ ਸਾਧਾਂ
ਦੀ, ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਜਾਤ—
ਪਾਤ ਦਾ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਆਹ ਖਾਲਸੇ ਸਭ
ਨੂੰ ਲਤਾੜੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਐਮਾਪੀ ਬਣਾਉ
ਕੇ ਦੋ ਚੂਰ ਨਹੀਂ ਦਿਨ ਧਰਮ ਦੀਆਂ
ਖਲਾਪਾੜਾਂ ਕਰਨਗੇ ਕਈ ਬਣਨਗੇ
ਚੈਨਲਾਂ 'ਤੇ ਦੋ ਇਕ ਤੇ ਵੱਡਾ ਪੱਤਰਕਾਚ
ਦੂਜਾ ਕਾਰਕੁਨ ਪੂੜਾਂ ਪੱਟਦੇ ਨੇ ਸਮਾਜ
ਦੀਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਲਾਹ
ਦੇਵਾਂਗੇ ਭਲਾ ਟਾਟੀਰੀਆਂ ਸਲਾਹਾਂ ਦੇਣ ਤਾਂ
ਤਰ ਰਾਏ ਸਿੱਖ, ਦੂਜਾ ਹੈ ਲੋਕ ਮਾਲੀ
ਸਹਾਇਤਾ 'ਤੇ ਚੱਲਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੋਕ
ਕਿਵੇਂ ਹਰ ਮਹੀਨੇ 5000 ਪੌਡ ਦਾਨ
ਕਰਦੇ ਨੇ ਸਿਰ ਚੱਕਰ ਖਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਸੀਂ
ਤਾਂ ਮਸਾਂ ਮਹੀਨੇ ਮਗਾਰੋਂ 5 ਪੌਡ ਦਸਵੰਧ
ਦੇਣ ਜਾਈਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਬਾਈਂ ਭੀ ਭਾਰਾ
ਪਾਉਣੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਸੰਚ ਕੀ ਹੈ?) ਪਰ
ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਜੱਖਣਾ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ
ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਜੀ
ਅਕਾਲ ਤਥਵਤ ਦੇ ਜਬੰਦਾਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਘਰੀ ਬਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨੰਬਰ ਇਕ
ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਬਠਾ ਤਾਂ ਲੈ ਆਂਦੀ ਗੈਰ-ਪੰਬਕ
ਪਾਰਟੀ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਹੁਣ ਕੀ ਸਿਵਾ
ਸਾਹਿਬ ਭੀ ਪੰਬ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾ ਦੇਣ ਤੁਸੀਂ
ਹੈਂ ਕੋਣ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਭੱਤਿਆਂ 'ਤੇ
ਪਲਣੇ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਸਿਰ ਨੀਮੇ ਕਰੋ ਤੁਸੀਂ
ਤਾਂ ਮੰਗ ਮੰਗ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋ ਪ੍ਰਤੀਭਤ

ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਜੀ ਵਢਦ ਰਾਜੋਆਣਾ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਇਹ ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣੇ ਸੁਨਣ ਹਵਾਰਾ ਧੜਾ ਇਨਸਾਫ਼ੀ ਮੌਰਚਾ ਵਰਚਾ ਦਾ ਹੈ, ਨਾਲੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਤਖਤ ਤਾਂ ਕੀ ਹੱਕ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਆਮ ਨੂੰ ਆਖੋ, ਆਹ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਭੜਥੂ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਕੇ ਹੁਣ ਉਹੀ ਝੀਡਾ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸਰਕਾਰੂ ਬਣਿਆ ਸੀ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਦਰਾਬਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਚਰਿੱਤਰ ਪੱਖੋਂ ਠੋਸ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਭੱਜ ਤੜਾਕੇ ਵਾਲੇ ਨੇ ਲਾਲਚੀ ਲੋਭੀ ਹਨ, ਹੁਣ ਦੀ ਦੇਖ ਲਵੇ, ਕਿਵੇਂ ਹਾਲ ਦ੍ਰਹਾਈ ਪਾਈ ਫਿਰਦੇ ਨੇ ਕੇਵਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਮਾੜਾ ਜਥੇਦਾਰ ਕੋਣ ਧਾਰਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਾਰਨ ਦੀ, ਨਾਲੇ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਅਕਾਲੀ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਅਖੇ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਜਾਈ ਵੇ, ਸਾਡਾ ਸ਼ਗਾਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਾਨਾ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਧੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਪੁੱਤ ਇਹ ਐਮੇ ਹੀ ਮੋਹਤਵਰ, ਸ਼ੱਕਰ ਘੀ ਖਾਣ ਨੂੰ ਜੁੱਤੀਆਂ ਖਾ ਕੇ ਹੱਟਣਗੇ, ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਤਾਂ ਬਾਤ ਹੈ ਕਿ ਸੁਹਿਰਦ ਕੌਮਾਂ ਆਪ ਹੁਦਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਫਿਰਦੀਆਂ, ਉਹ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਕੌਮ ਦੇ ਹਿੱਤੂ ਹਨ ਪਰ ਸਾਡੇ ਤਾਂ ਬੁਰਾ ਨਾ ਮਨਾਇਉ ਕੋਈ ਸਾਧਾਰਨ ਸਿੱਖ ਆਹ ਭੁਤਪੁਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕੇਵਲ ਕਿਰਪਾਨ ਗਾਡਰੇ ਪਾ ਕੇ ਬਾਣੇ ਬਣ ਘਾਤਕ ਬਣਦੇ ਹੋ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣਾ ਬਿੱਲਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਹਦਾ ਮੁੱਢ 78 ਤੋਂ ਹੀ ਬੱਡ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਅਰਦਾਸ ਕਿ ਚਲੋ ਨਿਰੰਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖੀਏ, ਆਪ ਪਿੱਛੇ ਹੱਟ ਗਏ ਤੇ ਫੌਜਾ ਸਿੱਖ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਰਕੇ ਸ਼ਹੀਦ, ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਥਰ ਤੋਲਦੇ ਹੋ ਕਿ ਬਾਦਲ ਸਾਹਬ ਨੇ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਕੱਢਿਆ ਸੁਖਰਿਉ ਇਹ ਹਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫੇਰ ਬੇਅਦਬੀ ਲਈ ਹਰ ਦਮ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਫੜੇ ਪਰ ਆਪ ਤੁਸੀਂ ਫੜੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਏ ਜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਹਨ ਪੈਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੋਂ ਬੀਮਾਰੀ ਲਈ ਆਇਆ ਪਰ ਹੁਣ ਹੀ ਦੇਖ ਲਵੇ ਜਿਹੜੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਨਹੀਂ ਸਲਾਹਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਯਾਨੀ ਨਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਾ ਮਰਿਯਾਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਸਦਾਚਾਰ ਹੋਰ ਸੁਣੋ ਹੁਣ ਫੇਰ ਆਹ ਚੈਨਲ ਇਕੋ ਚੋਡੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਕਹਿੰਦਾ ਬਾਹਰੋਂ ਚਲੋ ਚੋਣ ਲੜਨ ਸਿਗ ਨੀ ਆਉਂਦੀ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲਾਂ 6 ਮਹੀਨੇ ਰਹਿ ਕੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਬਦਲਣ ਫੇਰ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਗੁਮਰਾਹੀ ਹਨ ਪੀਪਨੀਆਂ ਲੱਭ ਗਈਆਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਬਟੋਰਨ ਨੂੰ, ਚਲੋ ਆਮ ਪੰਜਾਬੀ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਝੰਜਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੇਵਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਹਿਰ ਕਰਕੇ ਆਏ ਹੀ ਕੁਕਦੇ ਨੇ, ਹਾਲੇ ਭੀ ਕਈਆਂ ਨੇ ਆਉਣਾ ਲਿਆਉਣਾ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਸੁਹਿਰਦ ਸਿੱਖ ਤਾਂ ਦਾਤਾ ਮਿਹਰ ਕਰੀ ਸਾਨੂੰ ਸੁਮੱਤ ਬਖਸ਼, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖ, ਬੇਨਤੀ ਹੈ।

-ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਚਾਹਲ ਸਾਉਬਾਲ

ਪਛਤਾਵਾ ਗੋਸ਼ਟੀ

ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਪੰਥਕ ਮਸਲੇ,
ਕਿਹੜੀ ਕਿਹੜੀ ਵਿਚਾਰ ਗੋਸ਼ਟੀ?
ਕੌਣ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕਰੇਗਾ,
ਬੇ ਅਕਲੇ ਕਾਲੀਓ ਹੁਣ ਦੋਸਤੀ?

ਕਿਹੜਾ ਪੰਥ ਹੈ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੱਛੇ,
ਕਿਹੜੀ ਮਰਿਯਾਦਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ,
ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁਣ ਤੇ ਡੋਬ ਦੇਣਗੀਆਂ,
ਵਿਰੋਧ ਵਾਲੀਆਂ ਮਾਰੂ ਛੱਲਾਂ।

ਕਾਲੀਓ ਪਾਣੀ ਸਿਰਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘ ਗਿਆ!
ਵਕਤ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਨੀਂ ਆਣਾ,
ਹੁਣ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਲੇ ਰਹਿ ਗਿਆ,
ਪਿੱਟਣਾ ਅਤੇ ਰੋਣਾ ਕੁਰਲਾਣਾ।

ਕਰਤੁਤਾਂ ਕਾਲੀਆਂ ਕਾਲੇ ਹਿਰਦੇ,
ਚਿੱਟੇ ਕੱਪੜੇ ਕੀ ਕਰਨਗੇ?
ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਦਾ ਡੰਨ ਹੁਣ,
ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਭਰਦੇ ਮਰਨਗੇ।

ਜਿੱਥੇ ਮਰਜ਼ੀ ਜਾ ਨੱਕ ਰਗੜੇ,
ਭੁੱਲਾਂ ਹੁਣ ਬਖਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ,
ਪਲੀਤ ਹੋਣੀਆਂ ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰੂਹਾਂ,
ਗੋਸ਼ਟੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਧੋ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ।

ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੀ ਰੁੱਸ ਗਿਆ ਹੈ,
ਨਾ ਆਨੰਦ ਪੁਰ ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਲੇ,
ਨੱਠ ਲਓ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਨੱਠਣਾ,
ਬਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕੋਗੇ ਹੁਣ ਨਿਚਲੋ।

ਤਰਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁਰਕਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ,
ਅਸੂਲਾਂ ਦੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਹੀ ਛੱਡੋ,
ਧਰਮ ਨੂੰ ਪੁਰਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੁਣ,
ਜਿਹੜਾ ਮਰਜ਼ੀ ਸੱਧ ਤੁਸੀਂ ਕੱਢੋ।

ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾ ਕੇ,
ਸਿਰਸੇ ਜਾ ਕੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕੇ,
ਕੁਰਸੀਆਂ ਖਾਤਰ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ,
ਵਿੱਗੇ ਟੇਢੇ ਕੀਤੇ ਕਈ ਠੇਕੇ।

ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਮਲੇ,
ਕਦੀ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਸ਼ਾਨਾਂ ਮੱਤੇ,
ਘੋਨ ਮੋਨ ਜਿਹੇ ਕਾਕੇ ਬਿੱਟੂ,
ਨਿੱਤ ਲੱਗਦੇ ਨੇ ਸਾਡੇ ਮੱਥੇ।

ਅਕਾਲ ਦਾ ਐੜਾ ਉਡ ਗਿਆ ਹੈ,
ਕਾਲ ਹੁਣ ਸਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੂਕੇ,
ਕਾਲਖ ਦਾ ਨੁੰਗਾ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਲੇ,
ਉਸੀਦ ਦੀ ਚਿੜੀ ਕਿਤੇ ਨਾ ਚੂਕੇ।

ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੁੰਦਰਾ
ਕੌਵੈਂਟੀ ਯੂ ਕੇ

* * * * *

ਕਾਵੀ-ਕਿਆਰੀ

ਅਜ਼ਾਦੀ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੋ ਸੰਤਾਲੀ ਵੇਲੇ, ਜਦ ਸਾਡਾ ਬਟਵਾਰਾ ਹੋਇਆ।
ਘਰ, ਹਵੇਲੀਆਂ, ਬਾਰਾਂਦਰੀਆਂ, ਕੁੱਲੀ ਤੇ ਹਰ ਚਾਰਾ ਹੋਇਆ।

ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਸ਼ੁਮਾਰੀ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਰਵਾਈ ਹੀ ਨਾ,
ਨਹਿਰੂ ਤੇ ਜਿਨਾਹ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਲਾਗੂ ਸੀ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਹੋਇਆ।

ਵੰਡੇ ਰਾਜ ਕਰੋ ਦੀ ਨੀਤੀ ਵਾਲਾ ਫੇਰ ਫਿਰਗੀ ਦੇਖੋ,
ਭਾਰਤ ਦਾ ਬਟਵਾਰਾ ਕਰਕੇ, ਲੰਡਨ ਦੇ ਵਿਚ ਜਾ ਖਲੋਇਆ।

ਰਾਤੋਂ ਰਾਤ ਹੀ ਟੁੱਟੇ ਰਿਸ਼ਤੇ, ਹਮਸਾਏ ਸੀ ਵੈਰੀ ਹੋ ਗਏ,
ਉੱਜੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਾ ਪੁੱਛੋ, ਦਾਗ ਹਿਜਰ ਦਾ ਕਿੱਦਾਂ ਧੋਇਆ।

ਸਾਂਝ ਲੋਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵੈਣਾਂ ਦੀ, ਭੁੱਲ ਗਏ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਡੇ,
ਅਣਪਛਾਤੇ ਹੱਥ ਕਿਸੇ ਨੇ, ਬੀ ਨਫਰਤ ਦਾ ਏਦਾਂ ਬੋਇਆ।

ਰੱਤ ਚੌਂਦੀਆ ਘੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ, ਰੋ ਰੋ ਕੇ ਜਦ ਸੁੱਕ ਗਏ ਹੰਝੂ,
ਐਖੇ ਵੇਲੇ ਮੱਦਤ ਦੇ ਲਈ, ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਕੋਈ ਨਾਲ ਖਲੋਇਆ।

ਪੈਂਹਠ, ਕਹੱਤਰ, ਕਾਰਗਿਲ ਦੇ ਜੰਗ ਜਦੋਂ ਫਿਰ ਹੋਵਣ ਲੱਗੇ,
ਪੁੱਛੋ ਨਾ ਪੰਜਾਬੀ ਪੁੱਤਾਂ, ਖੂਨ ਆਪਣਾ ਕਿੰਨਾ ਚੋਇਆ।

ਮੁੜ ਪੰਜਾਬੀ ਧੜਕਣ ਦੇਖੋ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਲਈ ਧੜਕਣ ਲੱਗੀ,
ਕਰਤਾਰਪੁਰੀ ਲਾਂਘੇ ਨੇ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ ਸਿੱਟੀ ਨੂੰ ਛੋਹਿਆ।

ਪੈਣੀ ਸਦੀ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਹੀ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਾਂ,
ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਪੁੱਛੋ ਨਾ ਕਿੱਦਾਂ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਹੈ ਬੂਹਾ ਚੋਇਆ।

ਫਰਿਆਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਡੇ ਦਿਨ ਹੁਣ ਬਾਗੀ ਹੋ ਰਹੇ,
ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਹੈ ਜਜ਼ਬਾ ਦਿਲਾਂ 'ਚ ਆਣ ਸਮੋਇਆ।

ਚੜ੍ਹਦੇ ਤੇ ਲਹਿੰਦੇ ਦੇ ਵਾਲੇ, ਸੁਖੀ ਵਸਣ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਡੇ,
'ਚੇਸੀ' ਨੇ ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਕਹਿ ਕੇ ਵਾਪੇ ਦੇ ਸਦਮੇ ਨੂੰ ਟੋਹਿਆ।

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਢੇਸੀ

ਪੰਜਾਬੀ

ਡਾ. ਮੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਏ

ਮੈਂ ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ ਇਸ਼ਕ ਮੇਰਾ,
ਭਾਵੇਂ ਬੋਲਣੀਆਂ ਹੋਰ ਬੋਲੀਆਂ ਵੀ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।

ਬੈਰ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਹੋਰਨਾ ਬੋਲੀਆਂ ਦੀ ਵੀ,
ਪਰ ਛਤਰ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਉੱਤੇ ਹੀ ਤਾਣਦਾ ਹਾਂ।

ਜੰਮਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਇਸ਼ਕ ਹੋਇਆ,
ਸੀ ਮੇਰੇ ਹਾਣ ਦੀ ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਇਸਦੇ ਹਾਣ ਦਾ ਹਾਂ।

ਗੁੜ੍ਹਤੀ ਮਿਲੀ ਹੈ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੀਆਂ ਮੈਨੂੰ ਲੋਰੀਆਂ ਦੀ,
ਕਾਇਲ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ, ਮੁਹਾਵਰੇ ਅਤੇ ਅਖਾਣ ਦਾ ਹਾਂ।

ਗੁਰਮੂਰੀ ਪੜ੍ਹੇ ਤਾਂ ਹੈ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਭਲਕ ਪੈਂਦੀ,
ਬੁੱਲ੍ਹੇ, ਵਾਰਸ ਅਤੇ ਬਾਹੁ ਨੂੰ ਵੀ ਪਹਿਚਾਣਦਾ ਹਾਂ।

ਸਮੋਇਆ ਏਸ 'ਚ ਸਾਡਾ ਸਾਂਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਰਸਾ,
ਲੱਭਦੇ ਨੇ ਹੀਰੇ ਮੌਤੀ ਜਦ ਵੀ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਛਾਣਦਾ ਹਾਂ।

ਹੀਰ ਰਾਂਝਾ, ਮਿਰਜ਼ਾ ਸਾਹਿਬਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੋਰ ਆਸਕਰ,
ਅਨੰਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸਿਆਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਵਿਚ ਮਾਣਦਾ ਹਾਂ।

ਪੁੱਤ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ ਮੇਰੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ,
'ਰਾਏ' ਪੰਜਾਬੀ ਲਈ ਰੱਖਾਂ ਰੁਤਬਾ ਬਹੁਤ ਉਚਾਣ ਦਾ ਹਾਂ।

ਗੀਤ-

=ਨਾ ਆਕੜ-ਆਕੜ...=
ਨਾ ਆਕੜ ਆਕੜ ਤੁਰਿਆ ਕਰ,
ਇੱਕ ਦਿਨ ਆਕੜ ਜਾਣਾ ਤੂੰ
ਤੇਰੀ ਏਸ ਆਕੜ ਕਰਕੇ,
ਓਤਕ ਨੂੰ ਪਛਾਣਾ ਤੂੰ

ਹੁਣ ਚਿੜਿਆ ਨਸ਼ਾ ਜਵਾਨੀ ਦਾ,
ਤੂੰ ਤੂੰਮ ਤੂੰਮ ਕੇ ਤੁਰਦਾ ਏਂ
ਜੇ ਕੋਈ ਸਿਆਣਾ ਮੌਜੇ ਤਾਂ ਫਿਰ,
ਮੋਹਿਆਂ ਵੀ ਨਾ ਮੁੜਦਾ ਏਂ
ਉਸ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਸਮਝਦਾ ਏਂ,
ਤੇ ਬਣਦੈਂ ਆਪ ਸਿਆਣਾ ਤੂੰ
ਨਾ ਆਕੜ ਆਕੜ.....

ਦੂਜਾ ਨਸ਼ਾ ਹੈ ਦੌਲਤ ਦਾ,
ਜੇ ਆਉਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਏ
ਜਿਸ ਦੌਲਤ ਦਾ ਤੂੰ ਮਾਣ ਕਰੇਂ,
ਇਹ ਤੈਨੂੰ ਟਿਕਣ ਨਾ ਦਿੰਦੀ ਏ
ਸਭ ਕੁੱਝ ਏਥੇ ਛੱਡ ਜਾਣਾ,
ਨਾਲ ਨਾ ਕੁੱਝ ਲਿਜਾਣਾ ਤੂੰ
ਨਾ ਆਕੜ ਆਕੜ.....

ਦਾਰੂ,ਫੀਮ,ਪੋਸਤ,ਚਿੱਟਾ,
ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਨਾ ਛੱਡਦਾ ਤੂੰ
ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਅੰਨਾਂ ਹੋ ਕੇ,
ਕੁਕਰਮ ਬੜੇ ਹੀ ਕਰਦਾ ਤੂੰ
ਮੋਹ-ਮਾਇਆ ਦੇ ਜਾਲ 'ਚ ਪੈ,
ਉਲਝਾਈ ਜਾਨੈਂ ਤਾਣਾ ਤੂੰ
ਨਾ ਆਕੜ ਆਕੜ.....

ਭਲੂਰੀਆ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੱਸਿਆ,
ਉਹ ਨਸ਼ਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤੂੰ
ਚੜੀ ਰਹੇ ਜੋ ਨਾਮ ਖੁਮਾਰੀ,
ਕਿਉਂ ਨਾ ਪਿਆਲਾ ਪੀਤਾ ਤੂੰ

ਪੱਕੇ ਡੇਰੇ ਲਾਈ ਬੈਠਾ,
ਜਿਵੇਂ ਨੀ ਏਥੋਂ ਜਾਣਾ ਤੂੰ
ਨਾ ਆਕੜ ਆਕੜ.....

ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਭਲੂਰੀਆ

* * * * *

ਕਬਿੰਤ 'ਕਾਲੀਆਂ ਦਾ !

ਕਿਵੇਂ ਕਿਥੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸ਼਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ
ਪੜ੍ਹ ਸੁਣ ਬਖਬਰਾਂ ਉਦਾਸ ਹੋਵੇ ਚਿੱਤ ਜੀ।
ਭੁੱਲ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ
ਸਰਸੇ ਨੂੰ ਗਏ ਜੋ ਵੈਣਾਂ 'ਚ ਲੈਣ ਜਿੱਤ ਜੀ।
ਛੋਟੇ ਢੀਡਸੇ ਦੇ ਹੈ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਨਸ਼ਰ ਹੋਈ
ਵੱਡੇ ਛੋਟੇ ਬਾਦਲ ਦੀ ਸ਼ਾਜਿਸ਼ ਕਥਿੱਤ ਜੀ
ਸੱਤਾ ਦੇ ਨਸੇ ਦੇ ਵਿਚ ਕੁੱਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ
ਕਾਨ ਵਾਲੀ ਹਾਂਡੀ ਭਾਈ ਚੜ੍ਹਦੀ ਨਾ ਨਿੱਤ ਜੀ
ਓਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਹੁਣ ਮੰਗੇ ਮਾਫੀ
ਕੌਤਕ ਅਜੀਬ ਵੇਖੋ ਰੱਬ ਦੇ ਸੜੱਬ ਦੇ।
ਆਖਦਾ ਭਮੱਦੀ ਸਦਾ ਚੱਲਣ ਚਲਾਕੀਆਂ ਨਾ
ਆਖ ਗਏ ਸਿਆਣੇ ਹੱਥ ਲੰਮੇ ਹੁੰਦੇ ਰੱਬ ਦੇ।

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਭਮੱਦੀ (ਚਾਡੀ)

ਫੋਨ ਵਟਸਐਪ+91 9814700348

- ਲੇਖਕ -
ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਤਲ
ਯੂ. ਕੇ.
ਫੋਨ : 07417443300

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਦੇ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਵੇਂ ਧਰਤੀ, ਚੰਦ, ਸੂਰਜ, ਸਿਤਾਰੇ, ਪੋਣ-ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਚਉ-ਰਸੀਹ ਲੱਖ ਜੀਵ-ਜੀਤੂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਯੁਗਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਟੱਲ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਇਸ ਸੁਦਰ ਤੇ ਸੌਭਨੀਕ ਫਲਵਾਰੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ, ਸੁਵਾਰਨ ਅਤੇ ਸਿੰਗਾਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਭੂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਅਵਤਾਰ ਭੇਜਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਭਟਕੇ ਲੋਕਾਂ ਤਾਂਦੀਂ ਰੰਬੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਕੁਹਾਏ ਪਏ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਮਾਰਗ ਵੱਲ ਤੇਜਦੇ ਹਨ। ਐਸੀ ਹੀ ਮਹਾਨ ਆਤਮਾ, ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਛੁਮੇਲੀ ਵਾਲੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਹਿੱਤ, ਫਰਵਾੜੇ ਤੋਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਅੱਡਾ ਰਿਹਾਣਾ ਜੱਟਾ ਤੋਂ ਦੋ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਪਿੰਡ ਡੁਮੇਲੀ ਦੇ ਉਤਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਕਲਰ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਇਕ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਛੱਪਰੀ ਤੇ ਭੋਗ ਬਣਾ ਕੇ ਘੋਰ ਤੱਤਸਿਆ ਕੀਤੀ। ਜਿਥੇ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹੂ ਸੰਗੀਤ ਅਚਾਰੀਆ ਸੰਤ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਕਿ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਭੁਲੋ-ਭੱਟਕੇ ਕਲਜੁਗੀ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮਿਕ ਸਾਂਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਵਿੱਦਿਆ ਤੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਜੋਤਿ ਲੱਟ-ਲੱਟ ਬਲਦੀ, ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਹਨੌਰੇ ਦਾ ਸਫ਼ਾਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਂ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਬੀਆ ਬਾਣ ਜੰਗਲ ਦੀ ਨਿਆਈ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਦੁਆਬੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਚਾਨਣ ਨਾਲ ਰੁਸ਼ਨਾਉਣ ਲਈ ਪਿੰਡ ਡੁਮੇਲੀ ਵਿੱਚ ਇਕ ਦਿਹਾਤੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਉਲੰਕਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪ ਜੀ ਤੋਂ ਵਰੋਸਾਏ ਸੰਗੀਤਚਾਰੀਆਂ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਮਹਾਰੇ ਇਸੇ ਹੀ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ 28 ਕੱਤਕ 2014 ਬਿ. ਮੁਤਾਬਿਕ 13 ਨਵੰਬਰ, 1957 ਈ. ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7 ਵਜੇ ਪੰਜ ਭੁਤਕ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਤਿਆਰਿਆ ਸੀ। ਡੁਮੇਲੀ ਵਾਲੇ ਮਸਤਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੱਤਕ ਦੇਖਿਆ।

ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ, ਪੰਥਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰ ਕਾਰਜਾਂ, ਸੇਵਾ, ਸਿਮਰਨ, ਮਹਾਨ ਤੱਤਸਿਆ, ਰੋਸ਼ਨ ਮੁਨਾਰੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਦਾ ਹੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਮਾਰਥ ਦੇ ਪਾਂਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰੁਸ਼ਨਾਈ ਦਿੱਤੀ ਰਹੇਗੀ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਸ. ਸੁਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸ. ਕਰਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਚੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ. ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੀ ਪਾਵਨ ਚਰਨ ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੰਮ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਬਨਾਉਣੀ 1935 ਵਿੱਚ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ-ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ।

ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੰਗਾਸਰ ਜੈਤੇ ਵਿੱਖੇ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ 27 ਅਗਸਤ, 1923 ਈ. ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਡਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ 14 ਸਤੰਬਰ, 1923 ਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ 9 ਫਰਵਰੀ, 1924 ਨੂੰ ਜੈਤੇ ਦੇ ਸੇਰਚੇ ਲਈ ਚੱਲੇ ਸੱਤਵੇਂ ਤੇ ਅੱਠਵੇਂ ਜਥੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਛੁਮੇਲੀ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖੁਰਦਪੁਰ ਅਤੇ ਸ. ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਚੰਬੇ ਨੇ 29 ਜੂਨ, 1924 ਨੂੰ ਕੀਤੀ। ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਸਾਬ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਡਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਪੁਲਸ ਦੀਆਂ ਡਾਂਗਾਂ ਖਾਣੀਆਂ, ਮਾਰਾਂ ਸਹਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੇ ਚੱਕੀਆਂ ਪੀਸੀਆਂ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਤੋਂ ਅਨੇਕਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਸਹਾਦਤ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾਸਰ ਜੈਤੇ ਦਾ ਮੋਰਚਾ ਛਤਹਿ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਪੰਥ ਦੇ ਹਵਾਲੇ

ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਪਿੰਡ ਕਾਰੀ ਸਾਰੀ ਵਿੱਖੇ 15 ਨਵੰਬਰ 1874 ਈ. ਨੂੰ ਗੁਰਿਸਥ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਪਿੰਡ ਡੁਮੇਲੀ ਵਿੱਖੇ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਨਾਨਕੇ ਸਨ। ਛੋਟੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਿਆਣ, ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਹਾਚਪੁਰੀ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਮਹਾਪੁਰਖਾਂ ਨਾਲ

75ਵੀਂ ਸਲਾਨਾ ਬਰਸੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਨਿਮਰਤਾ ਤੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਪੁੰਜ ਸਨ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਛੁਮੇਲੀ ਵਾਲੇ

ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਅਮਲੀ ਜੀਵਨ ਸੀ। ਸਾਰੀ ਆਖੂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਤੀਬਰ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥਿਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਗੁਰਾਂਤਿ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਸਿੰਘ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਤੱਤਦੇ ਹਿਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਠਾਰਦੇ ਤੇ ਤਾਰਦੇ ਰਹੇ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਬੇਦਰੀ ਵਾਲੇ ਇਸ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜੋ ਕਿ ਗੰਧਰਬ ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਵਿੰਦਿਆਲੇ ਅਤੇ ਦਵਾਈ ਖਾਨਾ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੇ ਆਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੰਗੀਤ ਅਚਾਰੀਆ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਪਿਤਾ ਸ. ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਗ੍ਰਾਹੀ ਮਾਤਾ ਸ਼ਾਮ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁਝ ਤੋਂ 15 ਸਤੰਬਰ 1926 ਈ. ਨੂੰ ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪਿੰਡ ਭੁਲਾ ਰਾਈ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਸੰਨ 1935 ਈ. ਨੂੰ 9 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਆਪ ਜੀ ਭੇਂਤਾ ਡੁਮੇਲੀ ਵਿਖੇ ਸੰਤ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਾਸ ਆ ਗਏ। ਮਹਾਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਵਲੀਅਰ ਘਰਾਣੇ ਦੀ ਅਪਰੰਪਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਡਬਲ ਐਮ.ਏ. ਕਰਵਾਈ। 1 ਫਰਵਰੀ 2000 ਈ. ਨੂੰ ਆਪ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਮਹਾਨ ਧਨੀ, ਸੇਵਾ ਸਿਮਰਨ ਦੀ ਪੂਜਨੀਕ ਸ਼ਬਦੀਅਤ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਰਧਾ ਪੂਰਵਕ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਆਖਿਰ ਪੰਥ ਦੇ ਮਹਾਨ ਪਰਉਪਕਾਰੀ, ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦੇ ਰਸੀਏ ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ 21 ਅਗਸਤ, 1949 ਈ. ਦਿਨ ਬੁਧਵਾਰ 6 ਅੱਸੂ 2007 ਬਿ. ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰੀ ਸਿਖਾਰ ਰਾਏ। ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪਾਵਨ ਮਿਠੀ ਸਾਲਾਨਾ ਯਾਦ ਹਰ ਸਾਲ ਉਚ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਰਹਿਨਮਾਈ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ 21 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਮਨਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

* * * * *

ਜੋ ਮਜ਼ੋਰਟੀ ਕਰੇ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲੇ ਮੰਨੋ

ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਲਿਖ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਇਕ ਕਰਾਲੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਾਚੇ ਇਕ ਸਫ਼ਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚ ਬਾਰੇ ਪੱਤਾ ਚਲ ਸਕੇ ਇਕ ਰੱਲ ਜੁਹੂ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਕੋਰਟ ਕਰਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਬੜਨ ਹਨੀ ਸਕਦੇ ਸਿਰਫ ਬੈਠ ਕੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਹੱਲ ਕਰੋ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਦੇ ਬਾਕੀ ਯੂਕੇ ਵੱਲੋਂ ਮਹਾਪੁਰਖਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲਵੇ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣ ਵਰਗੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾਲ ਲਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਪੁਰੇ-ਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਇਕ ਸੁਲਾਕ ਮਨੁੱਖ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦੇ। ਮਸਲਾ ਜੋ ਬਾਕੀ ਕਹਿਣੀ

ਜਾਂ ਮਜ਼ੋਰਟੀ ਕਰੇ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਮੰਨੋ। ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਬਾਰੇ ਪੱਤਾ ਲਿਆ ਸੀ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਕੇ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਬਾਂ ਤੇ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ, ਜਨਮ ਦਿਨ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਫੇਕਸ਼ਨ ਮਨਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਪੁਰਾਣੇ ਬਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੋਗਾ। ਵੇਂਟਾਂ 100% ਪਾਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। -ਕੇ ਐਸ ਜੋਰੀ

ਸਰਕਾਰੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਸਬੂਤ ਕਾਲੇ ਕਨੂੰਨ ਬਨਾਮ ਯੂਏਪੀਏ

ਜਸਵੰਤ ਜੀਰਖ

• • •

ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦੇਸ਼-ਧ੍ਰੋਹ ਦੇ ਕੇਸ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਯੂਏਪੀਏ ਤਹਿਤ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ, ਰੰਗ ਕਰਮਾਂ, ਵਕੀਲ, ਡਾਕਟਰ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਦਿ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਮੁਕਦਮਾ ਚਲਾਏ ਸਾਲਾਂ ਬੱਧੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਕਈਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਬਹੁਤ ਨਾਜ਼ਕ ਦੌਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੀ ਹੈ। ਫਾਦਰ ਸਟੈਨ ਸਵਾਫ਼ੀ ਵਰਗੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਮ ਤੋੜ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਦਮਨ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਸਮਝ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਫੈਲਾ ਕੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚਿਹ੍ਰੇ ਸਮਾਜ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਤੀਖਣ ਬੁੱਧੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਹਿਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਈ।

ਮਾਮਲਾ ਭਾਵੇਂ ਭੀਮਾ ਕੋਰੇਗਾਓਂ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸ਼ਾਹੀਨ ਬਾਗ ਜਾਂ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਨੀਪੁਰ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇ; ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੀ ਹੱਕੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਰਮ ਆਧਾਰਿਤ ਫਿਰਕੂ ਚੰਗਤ ਰਾਹੀਂ ਛਲ ਕਪਟ ਤੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਬਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼-ਧ੍ਰੋਹ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਮਨੀਪੁਰ ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਹੁਲੜਬਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਵਸਤਰ ਕਰ ਕੇ ਸੜਕਾਂ ਤੋਂ ਘੁਮਾਉਣਾ ਕੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ? ਸ਼ਾਹੀਨ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਖਿਲਾਫ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਮੁੱਕੇ ਕਈ ਹੋਰ ਇਨਸਾਫ਼ ਪਸੰਦ ਜਵੇਬਦੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਹਮਾਇਡ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰੀ ਬਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜਿਥੇ ਸਰਗਰਮ ਕਾਰਭੁਨਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਈ ਸੰਗੀਨ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਰੂਆਤ ਫਰਾਉਣ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਪਾਇਆਂ ਹੋਏ... ਵਰਗੇ ਨਾਅਰੇ ਲਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪਾਉਣ ਦੀ ਬੁੱਲ੍ਹੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਹ ਲੋਕ ਦੇਸ਼-ਧ੍ਰੋਹ ਵਰਗੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਪਰ ਅਫਸੋਸ! ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਅਜਿਹੀ ਬੁਰਛਾਗਰਦੀ ਸ਼ਰੂਆਤ ਹੁੰਦੀ ਦੇਖੀ ਗਈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੀਮਾ ਕੋਰੇਗਾਓਂ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਬਣਾਇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਦੇਸ਼-ਧ੍ਰੋਹ ਵਰਗੇ ਕੇਸ ਸਰਕਾਰੀ ਸ਼ਹਿ ਹੇਠ ਦਰਜ ਕਰ ਲਈ ਗਏ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉੱਥੇ ਹਾਜ਼ਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਕੋਲਸੇ ਪਾਟਿਲ ਵਰਗੇ ਸਮਾਜ ਚਿੰਤਕ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਭਾਵੇਂ ਸਭ ਕੁਝ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਬਜੂਦ ਹਕੂਮਤੀ ਜ਼ਬਰ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਇੱਕ ਏਜੰਸੀ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਝੂਠਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਇੱਕ

ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਭੁਨਾਂ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰੋਂ ਦੇਸਤਾਵੇਜ਼ ਫਿੱਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਦੇਸ਼-ਧ੍ਰੋਹ ਦਾ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਫੈਸਰ ਜੀਐਨ ਸਾਈ ਬਾਬਾ ਜੋ ਸਰੀਰਕ ਤੰਤਰ 'ਤੇ 90% ਅਪਾਹਜ ਹੈ, ਵਰਗੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਕਾਰਭੁਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਸ਼-ਧ੍ਰੋਹੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਬੰਦ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰ. ਸਾਈ ਬਾਬਾ ਮਨੁੱਖੀ ਤੇ ਜਾਮੁਹਰੀ ਹੱਕ ਕੁਚਲਣ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਫਿਰਕੂ ਟੋਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਕੁਟਮਾਰ ਕੀਤੀ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਤਾਂ ਵੀ ਲੱਗੀਆਂ ਪਰ ਕੇਸ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੀ ਦਰਜ ਕਰ ਲਈ ਗਏ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਆਧਾਰਿਤ ਫਿਰਕਪ੍ਰਸਤ ਟੋਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਬਲ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਉੱਪਰ ਤਸ਼ਦਦਦ ਕਰ ਕੇ ਦਨਦਨਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨਾ ਕੀ ਸਿੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਇਕ ਪਾਸੇ 2022 ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੁੱਗਣੀ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਬਜਾਈ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੁੱਗਣੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਉਣੇ ਕੀ ਦੇਸ਼/ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ? ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਧੋਖਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਦੇਸ਼-ਧ੍ਰੋਹ ਦਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ? ਇਸ ਧੋਖੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਬੁਰੂਆਂ ਅਤੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਲੱਗੇ ਕਿਸਾਨ ਮੌਰਚੇ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਬਚੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੋਝੀ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ, ਉਹ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਹੋ ਨਿਬੰਧਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਚੱਲੇ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਿਕੜਮਬਾਜ਼ੀ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੀ, ਉਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਕਮਾਉ ਪਬਲਿਕ ਅਦਾਰੇ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ ਅਤੇ

ਅੰਨ੍ਹਾਂ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਉਣ ਦੀਆਂ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਨਿਭਾਇਆ। ਘੱਲ ਨੂੰ ਲੀਹੋਂ ਲਾਹੂਣ ਲਈ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ, ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਸਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਘੜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਦੇਸ਼-ਧ੍ਰੋਹ ਤਾਂ ਕੀ, ਕੋਈ ਆਮ ਕੇਸ ਵੀ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਕਿਸਾਨ ਇਸ ਘੱਲ ਦੇਰਾਨ ਗਲਤ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਗਏ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ। ਕੀ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਰਤਾਓ ਦੇਸ਼-ਧ੍ਰੋਹ ਨਹੀਂ?

ਗੁਜਰਾਤ ਕਤਲੇਅਮ ਦੇਰਾਨ ਬਿਲਕੀਸ ਬਾਨੋ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਦੀ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਵੀ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; ਲੰਮੀ ਅਦਾਲਤੀ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਵਾਈ ਗਈ ਪਰ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਭਾਜਪ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਰਿਹਾਈ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਮਠਿਆਈ ਵੰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਵੇਂ ਹੀ ਕਿਸਾਨ ਇਸ ਦੇਰਾਨ ਵਿੱਚ ਬਚੇ ਵੀ ਬਚੇ ਹੋਏ ਹਨ? ਕਿਵੇਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਇਸ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗੀ? ਲੋਕ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਚੁਣਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ? ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਮੰਗਣਾ ਦੇਸ਼-ਧ੍ਰੋਹ ਹੈ? ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣੇ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਹਿਤੈਸੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿਤ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇ।

ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨਬੰਦੀ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵੇਲੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਤਿੰਨ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਬਰਦੇ ਜਮਹੂਰੀ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਮਹੂਰੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਬੋਹੁਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਿਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਦੇਸ਼ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕੁ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਲੋਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੀ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਰੋਕਣ ਲੋਕ ਅਤੇ ਜ਼ਬਾਨਬੰਦੀ ਦੀ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਮਹੂਰੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਬੋਹੁਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਿਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਦੇਸ਼ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕੁ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਲੋਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੀ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਰੋਕਣ ਲੋਕ ਅਤੇ ਜ਼ਬਾਨਬੰਦੀ ਦੀ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਦੇਸ਼-ਧ੍ਰੋਹ ਨਹੀਂ? ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪੱਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਪੰਜੇ 'ਚੋਂ ਕੰਢਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਾ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਕਮ ਧਿਰ ਉਲਟਾ ਦੇਸ਼-ਧ੍ਰੋਹ ਕਿਹੜੀ ਹੈ।

ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੁ

ਅਲਕੜਾ (ਪੈਰਿਸ)

ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਸਾਊਥ ਈਸਟ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਟਲੀ ਬਾਡਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਕਈ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਉਚੇ ਉਚੇ ਪਰਬਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੰਬੀ ਸੈਨ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਲਪਸ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦਾ ਬਾਡਰ ਵੀ ਬੋਡੀ ਦੂਰੀ ਉਪਰ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਐਲਪਸ ਪਰਬਤਾਂ ਦੇ ਕੌਲ ਹੀ ਫਰਾਂਸ ਦਾ ਖੁਬਸੂਰਤ ਛਾਮੂਨਿਕਸ ਨਾਂ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਸਬਾ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਸਾਲ 1924 ਵਿੱਚ ਭਾਵ ਸੌ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ ਸੀ।

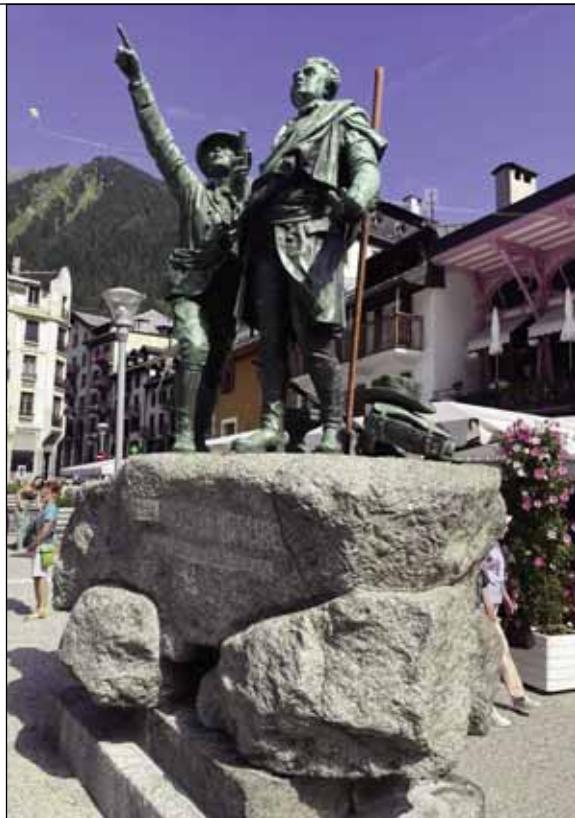
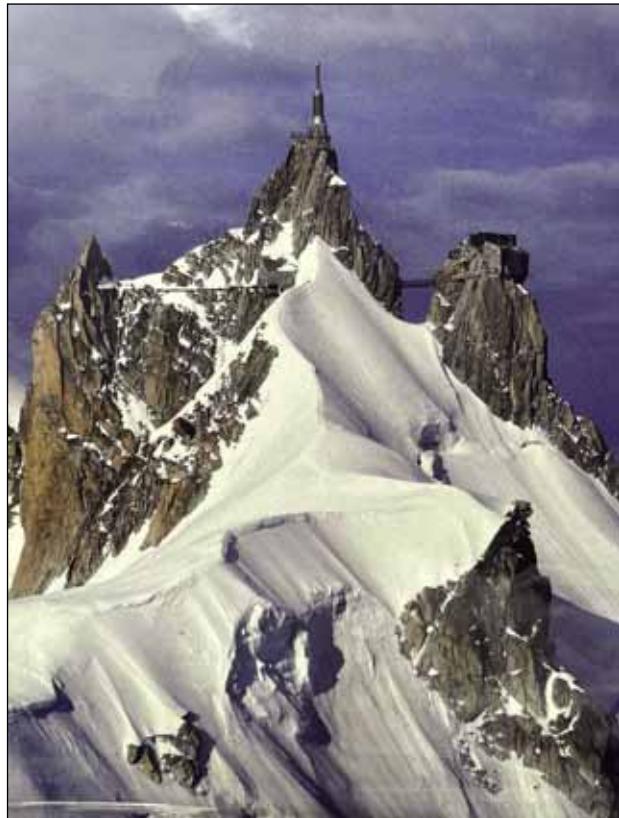
ਕੁਦਰਤੀ ਸੋਮਿਆ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਇਹ ਕਸਬਾ ਸੁੰਦਰਤਾ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਸਫ਼ਾਈ ਪੱਖੋਂ ਆਪਣੀ ਮਿਸਾਲ ਆਪ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਸੱਤ ਕਿ.ਮੀ. ਦੀ ਦੂਰੀ ਉਪਰ 4807 ਮੀਟਰ ਉਚਾ "ਮੰਟ ਬਲਾਂਨ" ਨਾਂ ਦਾ ਪਰਬਤ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਯੋਰਪ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚਾ ਪਰਬਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੜ੍ਹਦੀ ਸਵੇਰੇ ਦੀ ਧੁੱਪ ਵਿੱਚ ਸੁਨਿਹਰੀ ਭਾਵ ਮਾਰਦੀ ਪਰਬਤ ਦੀ ਚੋਟੀ ਦੇ ਅਦਭੁਤ ਨਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਦਿਸ਼ਾ ਵੇਖਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਇਸ ਦਾ ਖੂਬ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ। ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਚੋਟੀ

ਉਪਰ ਚਿੱਟੀ ਚਾਦਰ ਵਾਂਗ ਬਰਫ ਦੀ ਤਹਿ 15 ਤੋਂ 30 ਮੀਟਰ ਤੱਕ ਜੰਮ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਪਰ ਜਾਣ ਲਈ ਕੈਬਿਨਲਿਫਟ ਲੱਗੀ ਹੋਈ

ਯੋਰਪ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਪਰਬਤ (ਮੰਟ ਬਲਾਂਨ)

ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ "ਟੈਲੋਹੈਰਿੱਕ ਆਗਿਉ ਦੀ ਮਿੱਦੀ" ਦੇ ਨਾਮ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀਹੀ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਤਹਿ ਕਰਕੇ 3806 ਮੀਟਰ ਦੀ ਉਚਾਈ ਤੱਕ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ, ਅੰਤਰਾਂ, ਆਦਮੀ ਤੇ ਬੜੁਗਰਗ ਪਹਾੜ੍ਹ ਉਪਰ ਜਾਣ ਲਈ ਸਰਦੀਆਂ ਵਾਲੇ ਕੋਟ ਪਹਿਨੀ ਲਾਈਨਾਂ ਬਣਾਈ ਖੜ੍ਹੇ ਵੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਉਪਰ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਦਮੇ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਣ ਤੋਂ ਮਨੁੰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਲੀ ਤੁਰਨ ਦੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦੀ ਨਸੀਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਪਰ ਰਾਤ ਬਾਤਾਉਣ ਦੀ ਮਨਾਹੂੰ ਹੈ। ਇਥੇ ਦੀ ਵਸਨੀਕ ਜਿਆਦਾ ਕਰਕੇ ਟੂਰਿਸਟ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਚੋਟੀ ਉਪਰ 8 ਅਗਸਤ 1786 ਨੂੰ ਹੋਰੇਸ ਦਾ ਸੋਲਾਉਰਨ ਨਾਲ ਦਾ ਪਹਿਲੇ ਆਦਮੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਾਈਡ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮ ਛੇ ਵਜੇ ਕੇ 23 ਮਿੰਟ ਤੇ ਪੁੱਚਣ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਪਰਬਤ ਰੋਹੀ ਅਤੇ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੇ ਜਨੋਵਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਸੀ। ਕੁਦਰਤੀ ਸੋਮਿਆ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਇਥੋਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਣ ਦੀ ਹੁੱਚੀ ਵੀ ਵੇਖਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਸ ਤੋਂ ਲਈਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਹੋਟਲ ਦੇ ਡਰਾਂਗਿਗ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹੋਟਲ ਦੇ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਫੱਟਿਆਂ ਉਪਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਲਾਈਨਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਹੈਰਾਨੀ ਜਨਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਟਰੈਨ ਦੀ ਲਾਈਨ ਕੋਲ ਬੰਦ ਪਏ ਪਬਲਿਕ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕੈਬਿਨ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਕੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਜਾ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਪਰਬਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ 24 ਜਨਵਰੀ 1966 ਨੂੰ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਜ਼ਹਾਜ਼ ਹਾਦਸਾ

ਗ੍ਰਹਿਸਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ 117 ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਇੰਤਫਾਕ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਨ 1950 ਵਿੱਚ ਵੀ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜ਼ਹਾਜ਼ ਇਥੇ ਹੀ ਡਿੱਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 48 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ

ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਸਭ ਕਾਸੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਹਾੜ੍ਹ ਉਪਰ ਚੜ੍ਹਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਤਾਰਾਂ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਵੀ ਵਿਜ਼ਟਰਾਂ ਲਈ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਬੰਗ ਮਨਹੰਦੇ ਦੇ

rajinder.pardesi7@gmail.com

ਤੇਜਿੰਦਰ
ਮਨਹੰਦਾ
ਪ੍ਰਦੇਸੀ

**ਕੋਈ ਐਸਾ ਵਾਇਰਸ ਤਿਆਰ ਕਰ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੋਟਰ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੀ ਵੋਟ ਪਾਵੇ!
ਅਤੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਮਰ ਜਾਵੇਂ!!**

ਭਾਦੋਂ ਧੁੱਪਾਂ ਕਹਿਰ ਦੀਆਂ, ਝੜੀਆਂ ਕਈ ਕਈ ਪਹਿਰ ਦੀਆਂ

ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਅਬਿਆਣਾ ਕਲਾਂ

9878111445

ਦੇਸੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਤੌਰ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਰੁੱਤਬਾ ਰੱਖਦਾ ਭਾਦੋਂ ਮਹੀਨਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦਾ ਛੇਵਾਂ ਮਹੀਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅਗਸਤ ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਸਮ, ਅਧਿਆਤਮਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖਾਂ ਭਾਦੋਂ ਮਹੀਨਾ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਬਿਖੇਰਦਾ ਹੋਇਆ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਜੀਉਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਖੋਟੇ ਖੋਟੇ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੇਹਾ ਬੀਜਣਾ ਉਹੀ ਕੱਠਣ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਨਾਲ ਮੰਦੇ ਕਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੋਜ਼ਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਦੋਂ ਮਹੀਨੇ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂਦਾਰੀ ਅਤੇ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਲਹਿਜ਼ੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ:-

“ਭਾਦੂਇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀਆ

ਦੂਜੈ ਲਗਾ ਹੇਤੁ,

ਲਖ ਸੀਗਾਰ ਬਣਾਇਆ

ਕਾਰਜਿ ਨਾਹੀ ਕੇਤੁ,

ਜਿਤੁ ਦਿਨ ਦੇਹ ਬਿਨਸ਼ਾ

ਤਿਤੁ ਵੇਲੈ ਕਹਸਨਿ ਪ੍ਰੇਤ,

ਪਕਿੜ ਚਲਾਇਨਿ ਦੂਤ ਜਮ

ਕਿਸੈ ਨ ਦੇਤੀ ਭੇਤੁ,

ਛਡਿ ਖੜੋਤੇ ਖਿਨੈ ਮਾਹਿ,

ਜਿਨ ਸਿਉ ਲਗਾ ਹੇਤੁ,

ਹਥ ਮਰੋੜੈ ਤਨੁ ਕਪੇ

ਸਿਆਹਹੁ ਹੋਆ ਸੇਤੁ,

ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ

ਕਰਮਾਂ ਸੰਦੜਾ ਖੇਤੁ”

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ

ਚਰਣ ਬੋਹਿਥ ਪ੍ਰਭ ਦੇਤੁ,

ਮੇ ਭਾਦੂਇ ਨਰਕਿ ਨ ਪਾਈਅਹਿ

ਗੁਰੂ ਰਖਣ ਵਾਲਾ ਹੇਤੁ”

ਭਾਦੋਂ ਵਿੱਚ ਜੱਟ ਨੂੰ ਵੱਜਿਆ ਮੁੜਕੇ ਦਾ

ਜੱਡਾ ਕਹਾਵਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਰ ਗਿਆ “ਭਾਦੋਂ ਵਿੱਚ ਜੱਟ ਸਾਧ ਹੋ ਗਿਆ” ਗੱਲ ਇਉਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮਹੀਨਾ ਲੁਹੁ ਵਾਂਗ ਚੌਂਦੇ ਮੁੜਕੇ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਪਰ ਹੱਥੀਂ ਕਿਰਤ ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਜੱਟ ਦਾ ਸਿਦਕ ਅਤੇ ਸਿਰੜ ਵੀ ਭਾਦੋਂ ਹੀ ਪਰਖਦਾ ਸੀ। ਖੇਤੀ ਮੌਹ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਮਹੀਨਾ ਮੌਹ ਅਤੇ ਹੁੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜੱਟ ਨੂੰ ਵਿਹਲਾ ਨਹੀਂ ਬੈਠਣ ਦਿੰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਮੱਕੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘਾਹ ਵੱਢਣਾ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਰੜ ਦਾ ਸਿਖਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਦੋਂ

ਮਹੀਨੇ ਮੱਕੀਆਂ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਰੁਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਫਸਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਵਿੱਚ ਇਉਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਭੜਦਾਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਦੋਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਵਰਤਾਰਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਹਰ ਮੌਹ ਵਰਦਾ ਹੈ ਅੰਦਰ ਪਸੀਨਾ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਧੁੱਪ ਅਤੇ ਮੌਹ, ਹੁੰਮਾਂ ਅਤੇ ਨਮੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਨੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਗਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ:-

“ਭਾਦੋਂ ਧੁੱਪਾਂ ਕਹਿਰ ਦੀਆਂ
ਝੜੀਆਂ ਕਈ ਕਈ ਪਹਿਰ ਦੀਆਂ”

“ਭਾਦੋਂ ਦੀ ਤਿੜਕੀ
ਮਤਰੇਈ ਦੀ ਝੜਕੀ”

ਦੁਪਹਿਰੇ ਨਿਕਲੀ ਧੁੱਪ ਦੀ ਆਰ ਪਾਰ ਹੁੰਦੀ ਚਮਕ ਨੂੰ ਮਤਰੇਈ ਮਾਂ ਵਾਲੇ ਸਲੂਕ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਤਰੇਈਆਂ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੂਜੇ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕਦਮ ਝਿੜਕ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਮਾਂ ਅਤੇ ਮਤਰੇਈ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਹੈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਭਾਦੋਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਧੁੱਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਫਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਦੋਂ ਮਹੀਨਾ ਤਪਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੰਨਰੀਆਂ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਹੀਰ ਦਾ ਮੁਕਲਾਵਾ ਵੀ ਇਸੇ ਭਾਦੋਂ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਾ ਹੈ:-

“ਭਾਦੋਂ ਦਾ ਹੀਰ ਦਾ
ਧਰਿਆ ਮੁਕਲਾਵਾ,
ਉਸ ਨੂੰ ਖਬਰ ਨਾ ਕਾਈ,
ਮਹਿੰਦੀ ਸ਼ਗਨਾਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹ ਗਈ
ਦੂਣ ਸਵਾਈ”

ਇਸੇ ਲਈ ਗਵਾਹੀ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ:-
“ਤੀਆਂ ਸਾਉਣ ਦੀਆਂ
ਭਾਦੋਂ ਦੇ ਮੁਕਲਾਵੇ”

ਸਾਉਣ ਮਹੀਨਾ ਸ਼ਗਨਾ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਨਣ ਲਈ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਚਾਅ ਮਲਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕਠੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਦੀਆਂ

ਦੀ ਚਾਨਣੀ ਚੌਦਸ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ:-

“ਆਰੀ ਆਰੀ ਆਰੀ

ਮੇਲਾ ਤਾਂ ਛਪਾਰ ਲੱਗਦਾ,

ਜਿਹੜਾ ਲੱਗਦਾ ਜਹਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰੀ”

ਭਾਦੋਂ ਸੁਵੱਖਤੇ ਤੋਂ ਆਖਣ ਤੱਕ ਜੀਵਨ ਦੇ ਪੰਧ ਨੂੰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਪਲ ਹੀ ਬਦਲਵੇਂ ਪਰਛਾਵੇਂ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ:-

“ਭਾਦੋਂ ਦੇ ਛਰਾਟੇ

ਗੁੰਨੇ ਰਹਿ ਗਏ ਆਏ”

ਗਰਮੀ, ਮੌਹ, ਧੁੱਪ ਅਤੇ ਮੁੜਕਾ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਦਾ ਰੰਗ ਵੀ ਬਦਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨਕਸੇ ਨੂੰ ਸੁਰਾਂ ਇਉਂ ਬਿਆਨਦੀਆਂ ਹਨ:-

“ਭਾਦੋਂ ਬਦਰੰਗ, ਗੋਰਾ ਕਾਲਾ ਰੰਗ”

ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਦੋਂ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਰੁਕਬਾ ਤਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ

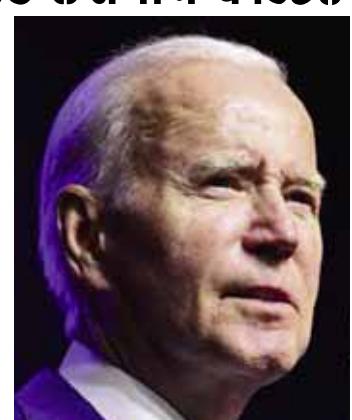
ਮਾਰ ਝੱਲਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨੀ ਜੀਵਨ ਲਈ ਇਹ ਕਸਵੱਟੀਆਂ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਬੁਦਰਤ ਅਤੇ ਬਨਸਪਤੀ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਇਹ ਭੁਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਤਪਸ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਬਨਸਪਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭੁਤਾਂ ਦੇ ਬਦਲਾਓ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਨਾਲ ਅਗਲੀ ਭੁਤ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

○ ○ ○

ਵਿਦਾਇਗੀ ਭਾਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ ਰੋਣ ਲੱਗੇ ਜੋਆ ਬਾਇਡਨ

ਸ਼ਿਕਾਗੇ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਆ ਬਾਇਡਨ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਮ ਨਜ਼ਰ

ਆਈਆਂ ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਗੇ ਵਿਖੇ ਆਰੰਭ ਹੋਈ ਫੈਮਕੈਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੌਮੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਵਿਦਾਇਗੀ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਣ ਲਈ ਉਠੇ। ਜੋਆ ਬਾਇਡਨ ਮੰਚ ਫਰਸਤੂਤੇ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੈਂਕਿਊ ਜੋਆਂ ਦੇ ਨਾਹਰੇ ਲਾਏ। ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਕਰੜੇ ਹੱਥੀਂ ਲੈਂਦਿਆਂ ਜੋਆ ਬਾਇਡਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਖਾਤਰ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹਿਲੇਰੀ ਕਲਿੰਟਨ ਨੇ ਕਮਲ ਹੈਰਿਸ ਰਾਹੀਂ ਟਰੰਪ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਹਾਰ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਪ੍ਰੀਤਦਿਆਂ ਜੋਆ ਬਾਇਡਨ ਨੇ ਜੋਰਦਾਰ ਭਾਸ਼ਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਹਿੱਸਾ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ। ਟਰੰਪ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਬਾਇਡਨ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਿਰਫ ਜੇਤੂ ਰਹਿਣ ਮਹਰੋਂ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਮੁਲਕ ਪਿਆਰਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਕੁਝ ਲੋਕ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਹਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦਿਕਿ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਹਾਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਚ ਪਹੁੰਚਿਆ ਐਮਪਾਕਸ ਵਾਇਰਸ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਵਧੀ

ਐਮਪਾਕਸ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਸੰਕਰਮਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਐਮਪਾਕਸ ਦੀ ਲਾਗ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਦਰ ਨਾਲ ਫੈਲੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਐਮਪਾਕਸ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤਿੰਨ ਮਰੀਜ਼ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਉੱਤੇਰੀ ਮੈਂਬਰ ਪਖਤੁਨਖਵਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸੁੱਕਰਾਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਐਮਪਾਕਸ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਮਰੀਜ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਏਸੀ ਤੋਂ ਆਉਣ ਫਰਸਤੂਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

MATRIMONIAL

ਮੁੜਾ ਜਾਂ ਕੁੜੀ ਵਿਆਹੁਣ ਦਾ ਛਿਕਰ ਛੱਡੋ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼
ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ : 01332 372851

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਇਸ਼ਾਂਡਿਗਰਾਹ ਛੱਪਵਾਉਣ ਲਈ ਕੇਵਲ 60 ਪੈਸ਼

Matrimonial advert is only £60 for 4 weeks

NOTE: All replies should be sent in a stamped envelope and marked with the ref. No. in the top left hand corner.
Panjab Times, Bridle Gate Lane, Derby, DE24 0QW

For Hindu boy, very handsome, never married, 50 years, 5'10, M.S & B.E in IT, Software professional in Reading city. Looking Sikh/Hindu bride, tall, well educated professional match. contact on email: s2009king@gmail.com or reply to ref. 844 (3044)

A British born gentleman mid 40s looking for sincere homely female 38+ divorcee and over stayer considered any cast please contact 07882 379881 or reply to ref. 843 (3038)

ਕੰਗਨਾ ਰਣੌਤ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਐਮਰਜੈਂਸੀ' ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਿੱਖ ਨਾਗਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੰਡੀ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਸੰਸਦ ਕੰਗਨਾ ਰਣੌਤ ਦੀ ਅਉਣ ਵਾਲੀ ਫਿਲਮ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦ੍ਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਇਤਰਾਤ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੱਖ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੀ ਰਿਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। 'ਇਹ ਫਿਲਮ ਇਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ' ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੱਖ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਮ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਬਖ਼ਾਰਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਗੜਨ ਦਾ ਖਦਾਸਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਵਾਦੀ ਜਾਂ ਅੱਤਵਾਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਫਿਲਮ ਇੱਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਹਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵੱਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਫਰਤ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣਾ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

CHANGE OF NAME

I, BREEZY D/O MR MAHENDRA PANDI WHOSE PERMANENT ADDRESS IN INDIA IS NO. A1/704, PROVIDENT WELWORTH CITY, 7TH CROSS MARASANDRA, DODDATUMKUR, BENGALURU RURAL, PIN: 561203, KARNATAKA AND NOW LIVING AT 5 VIOLA STREET, BOOTLE, L20 7DP, UK HEREBY GIVE NOTICE OF MY INTENTION TO CHANGE MY NAME TO IYAL GODWIN. (U)

CHANGE OF NAME

Please one tick box

- £30 Print in UK only
- £60 Print UK & India
- £80 Print UK & India (Express)

NOTE:
Please allow
28 days for
publication
in India

I MR / MRS / MISS _____

SON / DAUGHTER / WIFE OF MR _____

WHOSE PERMANENT ADDRESS IN INDIA IS _____

AND IS NOW LIVING AT _____

HEREBY GIVE NOTICE OF MY INTENTION

TO CHANGE MY NAME TO _____

TEL _____

Please send the completed form with payment to:
Panjab Times, Bridle Gate Lane, Derby, DE24 0QW
or email the wording to: panjabtimes@aol.com

TO PAY BY CREDIT CARD TEL: 01332-372851

Account Name: Punjab Times Trust Ltd
Account No: 20853011 Sort Code: 20-25-85

ਪੁਲਾੜ ਚ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਸੁਨੀਤਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਲਗੀ ਸਮੱਸਿਆ

ਸੁਨੀਤਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਬੁਚ ਵਿਲੋਰੇ ਨੂੰ ਹੁਣ ਪੁਲਾੜ ਚ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ 58 ਸਾਲਾ ਸੁਨੀਤਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਨੂੰ ਹੁਣ ਅਧਿਨੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚ ਕੁੱਝ ਸਮੱਸਿਆ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਈਕ੍ਰੋ-ਗ੍ਰੈਵਿਟੀ ਚ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪੇਸ-ਡਲਾਈਟ ਐਸੋਸੀਏਟਡ ਨਿਊਰੋ-ਅਕਲਰ ਸਿੰਡ੍ਰੋਮ (ਐਸਏਅਨਐਸ) ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੈਟੀਨਾ, ਕੌਰਨੀਆ ਤੇ ਲੈਨਜ਼ ਦੇ ਸਕੈਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਬੋਇੰਗ ਦੇ ਪੁਲਾੜ ਵਾਹਨ ਸਟਾਰਲਾਈਨਰ ਦੇ 9 ਦਿਨਾ ਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਸਪੇਸ-ਸਿੱਪ ਚ ਗੜਬੜੀ ਕਾਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਪੇਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਹੀ ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੱਖ ਬਾਜਵਾ ਕੈਨੇਡਾ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਵੈਨਕੂਵਰ ਪੁੱਜੇ ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ

ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੱਖ ਬਾਜਵਾ ਅਤੇ ਕਮਲ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤ ਅਤੇ ਸਮਰਥਕ

ਵੈਨਕੂਵਰ-(ਮਲਕੀਤ ਸਿੱਖ)-ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੱਖ ਬਾਜਵਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਵੈਨਕੂਵਰ ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ ਪ੍ਰਹੁੰਚੇ। ਜਿਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ-ਮਿਤੱਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚ ਗੈਰੀ ਗਰੇਵਾਲ, ਮਨਜੀਤ ਪੰਧਰ ਅਤੇ ਅਵਤਾਰ ਗਰੇਵਾਲ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਮ ਜਿਕਰਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਇੰਡੀਅਨ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਮਲ ਧਾਲੀਵਾਲ ਵੀ ਹਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ ਸਜ਼ਾ

ਬਰੈਪੰਟਨ : ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਜਾਨਲੇਵਾ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਮੁਤਾਬਕ 11 ਸਤੰਬਰ 2021 ਨੂੰ ਵਾਪਰੇ ਹਾਦਸੇ ਦੌਰਾਨ ਏਕਮਜ਼ੋਤ ਸਿੱਖ ਸੰਪੁ ਆਪਣੀ ਗੱਡੀ ਵਿਚ 120 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਦੀ ਰਹਿਤ ਨਾਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬਰੈਪੰਟਨ ਵਿਖੇ ਇਕ ਟੈਕਸੀ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿਤੀ ਅਤੇ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਹਾਦਸੇ ਵੇਲੇ ਏਕਮਜ਼ੋਤ ਸੰਪੁ ਦੀ ਫੌਕਸਵੈਗਨ ਜੈਟਾ ਕਾਰ ਵਿਚ ਜਸ਼ਨੀਤ ਬਡਾਵਾਲ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੇ ਏਕਮਜ਼ੋਤ ਸੰਪੁ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਏਕਮਜ਼ੋਤ ਸੰਪੁ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾਹ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੜ ਸਕਦੀ ਹੈ ਵਿਨੇਸ਼ ਫੋਗਾਟ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਮਸ਼ਹੂਰ ਪਹਿਲਵਾਨ ਵਿਨੇਸ਼ ਫੋਗਾਟ ਦੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੜਾਂਦੀ ਹੈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਨੇਸ਼ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ ਪਰ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਨੇਸ਼ ਨੇ ਪੈਰਿਸ ਓਲੰਪਿਕ ਚ 100 ਗ੍ਰਾਮ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਫਾਈਨਲ ਚ ਅਯੋਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਤਰਾਂ ਦੇ ਫੀਸਟਾਈਲ 50 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਵਰਗ ਚ ਸੋਨ ਤਮਗਾ ਜਿੱਤਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਨੇਸ਼ ਕਿਸ ਪਾਰਟੀ ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ।

ਸਿਹਤ ਤੇ ਸੁੰਦਰਤਾ

ਹਲਦੀ ਦੇ ਸੇਵਨ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਹੁੰਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਫਾਇਦੇ

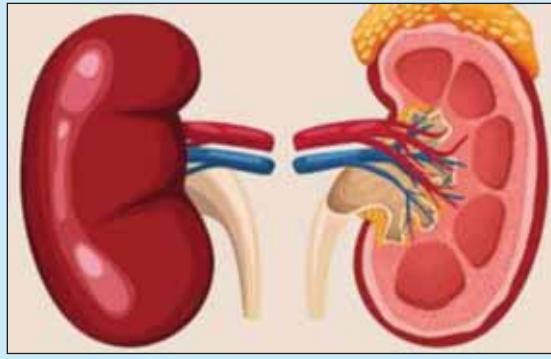
ਹਲਦੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਲਦੀ ਖਾਣੇ ਦਾ ਸੁਆਦ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕਈ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਹਲਦੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਾਈਬਰ, ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ, ਵਿਟਾਮਿਨ ਬੀ6, ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਅਤੇ ਵਿਟਾਮਿਨ ਛਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਰਸੋਈ 'ਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਲਦੀ 'ਚ ਕੈਂਸਰ ਵਿਰੋਧੀ ਤੱਤ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕੈਂਸਰ ਵਰਗੀ ਬੀਮਾਰੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਇਲਾਵਾ ਹਲਦੀ ਕੈਂਸਰ ਨੂੰ ਵਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ 'ਚ ਰਾਮਬਾਣ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹਲਦੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦਿਮਾਗ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਦਿਮਾਗ ਦੀਆਂ ਨਾੜੀਆਂ ਦੇ ਸੁੰਗੜਣ ਵਰਗੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਹਲਦੀ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਤੱਤ ਕੈਲੈਸਟਰਲ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਖੂਨ ਨੂੰ ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੀ ਲਈ ਹਲਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ 'ਚ ਜ਼ਰੂਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ।

ਹਲਦੀ 'ਚ ਐਂਟੀ-ਮਾਈਕੋਬੀਅਲ ਗੁਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਗਰਮ ਦੁੱਧ ਦੇ ਨਾਲ ਲੈਣ ਨਾਲ ਦਮਾ, ਫੇਫ਼ਿਆਂ 'ਚ ਰੋਸ਼ਾ ਆਦਿ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਆਰਾਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਹਲਦੀ 'ਚ ਕੈਲੋਸ਼ੀਅਮ ਅਤੇ ਮਿਨਰਲਸ ਜਿਥੇ ਕਈ ਪੌਸ਼ਕ ਤੱਤ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਭਾਰ ਘਟਾਉਣ 'ਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਰੀਰ 'ਚ ਸਰਬੀ ਘੱਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਭਾਰ ਘਟਾਉਣ 'ਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੀ ਲਈ ਹਲਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ 'ਚ ਜ਼ਰੂਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ।

ਕਿਡਨੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਹੈਲਦੀ

ਮੋਟਾਪਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਡੀ ਫਿਗਰ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਰੋਂ ਇਹ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਘਰ ਵੀ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੋਟਾਪੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ੁਗਰ, ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਤੇ ਕਿਡਨੀ ਸਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਖਤਰਾ ਕਾਫੀ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਦੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਫਿਲਟਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਲਾਈਟਸ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਵੀ

ਬਣਾਏ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਨੂੰ ਵੀ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਪਰ ਵਧਦੇ ਮੋਟਾਪੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਕਿਡਨੀ ਫੰਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਕਿਡਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸੰਤੁਲਿਤ ਖੁਰਾਕ, ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ, ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਸਰਤ ਤੇ ਸਿਗਾਰਟਨੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਦੂਗੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਬੁਦਾਪੇ 'ਚ ਵੀ ਕਿਡਨੀ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਿਡਨੀ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੁਝਾਅ : ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਹੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕੈਲੋਸ਼ੀਅਮ, ਘਾਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਰੀਰ 'ਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਖਾਸ ਸੰਕੇਤ ਕਸਰਤ ਕਰੋ-ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕੁਝ ਕਸਰਤ

ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਲੋਕ ਮੋਟਾਪੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰੱਹਿੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਫਿਟ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਸਰਤ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਜਿੰਮੇ ਜਾਣਾ ਤੇ ਡੰਬਲ ਚੁੱਕਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜੰਗਿੰਗ, ਸਾਈਕਲਿੰਗ, ਤੈਰਾਕੀ ਵਰਗੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਫਿਟ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੋਟਾਪਾ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਤੇ ਸ਼ੁਗਰ ਵੀ ਕੰਟਰੋਲ 'ਚ ਰਹੇਗੀ।

ਡਾਈਟ 'ਚ ਬਦਲਾਅ-ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰੀਆਂ ਪੱਤੇਦਾਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਮੌਸਮੀ ਫਲ ਤੇ ਸਾਬਤ ਅਨਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁਰਾਕ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਮਕ ਤੇ ਚੀਨੀ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੋਟਾਪਾ ਵੀ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਕਸਰਤ, ਸਿਹਤਮੰਦ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਿਗਾਰਟਨੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਕਿਡਨੀ ਨੂੰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਹੈਲਦੀ ਕਸਰਤ, ਹਲਦੀ ਪਾਚਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ 'ਚ ਵੀ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਪੇਟ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਗੈਸ,

ਸਿਹਤਮੰਦ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਿਗਾਰਟਨੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਕਿਡਨੀ ਨੂੰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਹੈਲਦੀ।

ਹਾਈਡਰੋਟਿਟ ਰਹੋ-ਕਿਡਨੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਗੰਦਗੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਅਤੇ ਗੁਰਦੇ ਦੀ ਪੱਥਰੀ ਦੇ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਦਿਨ ਭਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਪੀਓ।

ਸਿਗਾਰਟ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਤੋਂ ਰਹੋ ਦੂਰ-ਸਿਗਾਰੇਟ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਕਈ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਕਿਡਨੀ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੋਟਾਪਾ ਕਿਡਨੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ 'ਤੇ ਕਿਡਨੀ ਸਬੰਧੀ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਐਸਿਡਿਟੀ, ਕਬਜ਼ ਆਦਿ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

* ਚੁੰਝਾਂ-ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ - ਨਿਰਮਲ ਮਿੰਥ ਕਿਥਾਲਵੀ

-ਚੋਰ ਚੋਪਰੀ ਯਾਰ ਨਾਪਾਕ ਦਾਮਨ, ਭੂਤ ਮੰਡਲੀ ਇਕ ਦੂੰ ਚਾਰ ਹੋਈ।

*ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸਿਧਾਂਤਗਿਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਟੋਲਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ- ਹਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਦਿੱਲੀ -ਵਪਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਕੋ ਸਿਧਾਂਤ ਹੁੰਦੇ ਹੈ, ਮਨਾਫਾ ਤੇ ਵਪਾਰ 'ਚ ਤਰੱਕੀ।

*ਕਾਨੂੰਪੁਰ ਨੇੜੇ ਸਾਬਰਮਤੀ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਦੇ 20 ਡੱਬੇ ਪਟਾਂਡਿਊਂ ਲੱਥੇ- ਇਕ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਚੁੰਝਾਂ ਕਰਨਾ ਸੰਖੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ- ਅਕਾਲੀ ਦਲ

-ਲਗਦੇ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਵੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਈਆਂ ਨੇ। *ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਨਾ ਸੰਖੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ- ਅਕਾਲੀ ਦਲ

-ਉਠ ਨਹੀਂ ਕੱਦਦੇ, ਬੋਰੇ ਕੱਦਦੇ ਐ। *ਭਾਈ ਮਨਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੰਜੰਲੀ ਨੇ

ਜਥੇਦਾਰ ਤੋਂ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਮਿਸਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ- ਇਕ ਮਾਤਰਾ

-ਲੂਣਾ ਆਖੇ ਸਲਵਾਨ ਨੂੰ, ਕਰ ਪੂਰਨ ਜਲਦ ਹਲਾਲ।

*400 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡਾ ਘਟੀਆ ਅਤੇ ਨਕਲੀ ਡੀ. ਏ. ਪੀ. ਖਾਦ ਦਾ ਘੁਟਾਲਾ ਹੋਇਆ ਨੰਗਾ- ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਬਹਿਰੂ

-ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਦੇ ਘੁਟਾਲਿਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਤਾਂ ਘੁਟਾਲੀ ਜਿਹੀ ਐ, ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ।

*ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਭੈਣ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ- ਅੜੀਤ ਪਵਾਰ

-ਅਬ ਪਛਤਾਏ ਕਿਆ ਹੋਤ, ਜਥੇ ਚਿੜੀਆਂ ਚਗ ਗਈ ਖੇਤ।

*ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਇਕ ਲੜੀ 'ਚ ਪਰੋਣ ਲਈ

'ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ' ਦੀ ਲੋੜ- ਇਕ ਮਖਰ

-ਬਾਦਲਾਂ ਦੀ ਬੇਡੀ 'ਚ ਵੱਟੇ ਪਏ ਨਹੀਂ ਤੋਂ ਇਹ ਐਕਟ ਬਣ ਜਾਣਾ ਸੀ।

*ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਬਹੁਮੱਤ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਰਕਾਰ- ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁੱਡਾ

-ਕੋਠੀ 'ਚ ਲਿਆ ਦੇ ਘੁੰਗਰੂ, ਬੱਗੇ ਬਲਦ ਖਰਾਸੇ ਜਾਣਾ।

*ਹਿੰਡਨਬਰਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮਹਰੋਂ ਸੇਬੀ ਦੀ ਭਰੋਸੇਗਤਾ ਦਾ ਲੱਗੀ- ਇਕ ਮਖਰ

-ਨਿੰਮ ਨਾਲ ਝੂਟਦੀਏ, ਤੋਤਾ ਪੀ ਗਿਆ ਗੁਲਾਬੀ ਰੰਗ ਤੇਰਾ।

*ਇਕ ਲੱਖ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪੀ.ਆਰ. ਦਾ ਸੱਦਾ- ਇਕ ਮਖਰ

-ਭਰ ਲਉ ਤੇਲੀਆਂ ਦਾ ਮੀਂਹ ਵਰੁਦਾ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਸਾਊਬਾਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਜਾਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ

ਜਨਰਲ ਅਜਲਾਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੇਰ ਗਰੁੱਪ ਸਾਊਬਾਲ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਿਖੇ ਮੀਟਿੰਗ

ਲੰਡਨ (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾ) ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਖਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਝਗੜੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਰੁੱਖ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਸਾਊਬਾਲ ਦੀ ਆਰਹੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸ਼ੇਰ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਗੰਬੂਜੀ ਭਾਈ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਮੱਲੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ, ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਵਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਵਾ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ

ਸ਼ੇਰ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬੁਲਾਰੇ

ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਗੈਰਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਚੈਕਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ

ਬੈਠ ਨੇ ਨਜ਼ਿਠਣ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਿਮੰਵਾਰੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਚੱਕਰਾਂ 'ਤੇ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ

ਵੱਲੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਕਿਵਾਵਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਲੇਕਨ ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੀ ਰੁੱਖ ਅਖਤਿਅਕ ਕਰੇਗਾ।

INDIA CRY FOR ACTION

What happened to the young doctor in Kolkata is happening to thousands of women in India, although it's not much of a interest to the media or the people at large. The educational department and the Indian administration must seriously address issues concerning the problem, violence against women. The justice system needs urgent reform and investigations to what is causing the problem. The government of India must spend public money on the infrastructure and security in providing facilities at hospitals and courts. Protests have erupted in Kolkata and other cities of India after a sexual assault and murder of 31 year old trainee doctor in the city of RG Kar medical college hospital. Dr Moumita Debnath who was on night duty was brutally sexually assaulted and murdered by civic volunteer Sanjay Roy inside the seminar hall on the 3rd floor of the campus. Momita naked body

was found on the fourth floor of the building. The preliminary post-mortem report indicated that there was blood in her eyes, and there were injuries on multiple parts of her body, this was clearly indicating

ਲੰਬਦਾਰ ਧਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕਰੈਟਰੀ, ਕਵੈਟਰੀ

that this was brutal torture that had taken place. The headlines that we see in India are heartbreaking, I'm still shocked that there has been so much of delay for the justice in Manipur last year. Every day in India women are suffering unimaginable horrors, almost 90 cases of sexual assault are reported every day, every hour 4 women are raped in India. This is a country where women are not safe in their own homes, workplaces schools and universities. As India celebrated its 78th Independence Day I find myself reflecting deeply what freedom truly means for the women in India. Freedom is not just

about breaking away from constraints, it's about choices. Women in India should fulfill and pursue their dreams and challenge the norm and encourage each other. However true freedom remains elusive when women don't feel safe to walk the street without fear. Incidents like the recent attack is a stark reminder that India administration has long way in ensuring the safety and security of all women. My message to all women in India is to stand up for each other, raise your voices against unjust practices and be at it till you see it change for a better India and safer place.

From: LAMBARDAR DHARMVEER SINGH CLAIRE COVENTRY

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਡੈਲਸ ਵਿਖੇ 2024 ਦਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਸਿਮਪੋਜ਼ੀਅਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ

ਡੈਲਸ, ਟੈਕਸਾਸ-(ਸਮੀਧ ਸਿੱਖ ਗੁਮਟਾਲਾ)-ਬੀਤੇ ਦਿਨੋਂ ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਅਲਾਇਸ ਆਫ ਨਾਰਥ ਅਮਰੀਕਾ (ਸਿਆਨਾ) ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਚਾਰ ਰੋਜ਼ਾਂ ਸਲਾਨਾ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਸਿਮਪੋਜ਼ੀਅਮ 2024 ਸੰਬੰਧੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੂਬੇ ਨੋਰਥ ਕੈਰੋਲੀਨਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਸ਼ਾਰਲੈਟ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਸਭਾ ਰਿਚਰਡਸਨ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਆਏ 6 ਸਾਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 22 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਦੇ 61 ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਸਿਮਪੋਜ਼ੀਅਮ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਨਵੀਨਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੱਖ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਸਾਲ 1989 ਤੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਮਾਰਚ-ਅਪੈਲ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਰਾਸਤੀ ਪੱਧਰੀ ਤੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਅਗਸਤ ਦੇ ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੇ ਜੇਤੂ ਬੱਚੇ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ 13 ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਹਰ ਬਿੱਤ ਤੋਂ ਜੇਤੂ ਬੱਚੇ ਫਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਉਹਨਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠਕ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਇਕ ਕਿਤਾਬ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ 6 ਤੋਂ 7 ਮਿੰਟ ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੇਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਾਲ ਪਹਿਲੇ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ "ਮਾਈ ਗਰੁੱਪ ਬਲੈਸਿੰਗਜ਼", ਦੂਜੇ ਨੂੰ "ਟੀਚਿੰਗ ਸਿੱਖ

ਹੈਰੈਟੇਜ ਟੂ ਯੂਥ", ਤੀਜੇ ਨੂੰ "20 ਮਿੰਟ ਗਾਈਡ ਟੂ ਦ ਸਿੱਖ ਫੇਸ਼" ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਨੂੰ "ਕਲੈਸ ਆਫ ਕਲਚਰਜ਼" ਪੁਸਤਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਭਾਸਨ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ।

1984 ਦੇ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਤਲੇਅਾਮ ਦੀ 40ਵੀਂ ਵਰ੍਷ੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ, ਪੰਜਵੇਂ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਵਿਸਾ, "1984 ਦਾ ਘੱਲੂਘਾਰਾ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਦਾ ਸਿੱਖ ਸੰਪਰਸ਼, ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦੇ ਬੋਲ ਬਾਲੇ" ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ 16 ਤੋਂ 22 ਸਾਲਾਂ ਦੇ 12 ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇ ਸੰਬੰਧੀ ਡਿਬੇਟ ਵਿਚ ਬੜੇ ਹੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਹ ਡਿਬੇਟ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਚੱਲੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿਆਨ, ਪੁੱਛ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਬਿਆਨ

ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਡਿਬੇਟ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਉਹ ਨੌਜਵਾਨ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹੀ ਇਹਨਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ 'ਚ ਵਲੰਟੀਅਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਹਨਾਂ ਸਲਾਨਾ ਫਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ 'ਚ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਆਏ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ 84 ਦੇ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਤਲੇਅਾਮ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਨਾਟਕ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਇਹਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੀ ਕਿ ਹਾਜ਼ਰ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਹੰਫੂਆਂ ਨਾਲ ਨਮ ਹੋ ਗਈਆਂ।

ਸਿਮਪੋਜ਼ੀਅਮ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿਚ ਐਟਲਾਂਟਾ ਤੋਂ ਜੀਅਰਾ ਕੌਰ, ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ

ਉਨਟਾਰੀਓ ਤੋਂ ਕੇਸਰ ਸਿੱਖ, ਤੀਜੇ ਵਿਚ ਨੋਰਥ ਕੈਰੋਲੀਨਾ ਤੋਂ ਬਿਸਮਾਦ ਕੌਰ, ਚੌਥੇ ਵਿਚ ਕੈਲੀਫ਼ਰਨੀਆ ਤੋਂ ਏਕਨੂਰ ਸਿੱਖ ਤੇ ਪੰਜਵੇਂ ਵਿਚ ਨਾਰਥ ਕੈਰੋਲੀਨਾ ਤੋਂ ਰੁਹਾਨੀ ਕੌਰ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹੇ। ਜੇਤੂਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਰੇ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਰਸਕਾਰ "ਡਿਸਟਿਗਯੂਟਿਸ਼ਨ" ਸਪੀਕਰ ਅਵਾਰਡ" ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਿਆਨਾ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੱਖ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿਮਪੋਜ਼ੀਅਮ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ, ਗੁਰਬਾਣੀ, ਧਰਮ ਤੇ ਵਿਰਸੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਣ ਲਿਖਣ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਵੀ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਉਮਰ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਨ, ਮਨ ਤੇ ਧਨ ਨਾਲ ਲੰਗਰ ਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਹਨਾਂ ਡੈਲਸ ਵਿਖੇ ਇਸ ਸਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਆਯੋਜਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ, ਸੰਗਤ, ਟੈਕਸਾਸ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਹਰਦੀਪ ਕੌਰ ਮੱਲ੍ਹੀ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ, ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਮਪੋਜ਼ੀਅਮ ਕੈਲੀਫ਼ਰਨੀਆ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਬੇਕਰਸ਼ੀਲੋਡ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਟਲੀ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਰੋਮ ਵਿਖੇ ਧੂਮ-ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਭਾਰਤ ਦਾ 78ਵਾਂ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ

ਰੋਮ ਇਟਲੀ (ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੱਖ ਸੋਨੀ)-ਅਸੀਂ ਸਮੂਹ ਭਾਰਤੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਵਾਲੇ ਉਹਨਾਂ ਸਮੂਹ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸਦਾ ਹੀ ਰਿਣੀ ਰਹਾਂਗੇ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲੈਕੇ ਦਿੱਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਭਾਰਤੀ ਅੰਬੈਂਸੀ ਰੋਮ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰਤ ਰਾਜਦੂਤ ਮੈਡਮ ਵਾਣੀ ਰਾਓ ਨੇ ਰੋਮ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤੀ ਅੰਬੈਂਸੀ ਰੋਮ ਤੇ ਸਮਾਂਪੋਜ਼ੀਅਮ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਮਨਾਏ ਭਾਰਤ ਦੇ 78ਵੇਂ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ ਮੰਨੇ ਹਾਂਝਰੀਨ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੰਨੇ ਮੈਡਮ ਵਾਣੀ ਰਾਓ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਝੰਡਾ ਤਿਰੰਗਾ ਲਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਅਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਮਾਨਯੋਗ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਰਿਅਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸੰਦੇਸ਼ ਵੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਇਆ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਗੀਤ ਜਨ-ਗਣ-ਮਣ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਸ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ ਤੇ ਉਪਰਾਤ ਭੰਗੜੇ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਲੋਕ ਨਾਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਨੰਨੇ-ਮੰਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧੀ ਗੀਤ ਗਏ। ਇਸ ਮੰਨੇ ਇਟਾਲੀਅਨ ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ ਰਾਹੀਂ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਡਮ ਵਾਣੀ ਰਾਓ ਨੇ 78ਵੇਂ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਟਲੀ

ਰਹਿਣ ਬਸੇਰਾ ਕਰਦੇ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਨ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੀਆਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਲਈ ਇਟਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਅੰਬੈਂਸੀ ਰੋਮ ਪਹਿਲੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿਚ ਹਾਂਝਰੀਨ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਲਈ ਅੰਬੈਂਸੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਖਾਣਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਸ ਮੰਨੇ ਇਟਲੀ ਭਰ ਤੋਂ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਟਾਲੀਅਨ ਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਰੀਰ ਹੋ ਸਭ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਰਫ਼ੀਕ, ਮੈਨੂੰ ਨਨਕਾਣੇ ਲੈ ਚੱਲ...ਮੈਂ ਪੱਗਾਂ ਵਾਲੇ ਸਰਦਾਰ ਦੇਖਣੇ ਆ

- > ਉਜਾੜੇ ਦਾ ਦਰਦ ਇਸ ਕਦਰ
ਹਿੱਕ ਨਾਲ ਲਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਕਿ
ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਤੁਰਨ ਵੇਲੇ ਬੰਨੀ
ਪੱਗ ਮਰਨ ਤੱਕ ਸਿਰ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ।
 - > ਕਿਸ ਗੱਲ ਦੇ ਜਸ਼ਨ ? ਕਿਹੜਾ
ਮਾਅਰਕਾ ਮਾਚ ਲਿਆ ? ?

ਮਨਸੀਪ ਖਰਮੀ ਹਿੰਮਤਪਰਾ

ਸਾਹ ਲੈਂਦਾ ਹਰ ਜੀਵ, ਬੁਟਾ, ਮਨੁੱਖ

ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨਿਤਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਕੇ
ਰੱਖਦੇ। ਗੁਲਾਮੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਦੀ
ਇੱਛਾ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਣੇ ਸਫਰ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।
ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦੀ
ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ 1947 ਵੇਲੇ ਹੋਏ
ਭਿਆਨਕ ਉਜਾਝੇ, ਕਤਲੇਆਮ, ਲੁੱਟ ਖੋਹ,
ਆਪਣਿਆਂ ਕੌਲੋਂ ਵਿੱਛੜਣ ਵੇਲੇ ਦਾ
ਵਿਰਲਾਧ ਕੰਨਾਂ 'ਚ ਕੁਰਬਲ ਕੁਰਬਲ ਕਰਨ
ਲੱਗਦੈ। ਇੱਜਤਾਂ ਦੀ ਚੀਰਫਾੜ ਦਾ ਦੁੱਖ,
ਆਪਣਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣਿਆਂ ਦੇ ਕਤਲ
ਕਿਹੜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਸਨ ??
ਇਹ ਸਵਾਲ ਅੱਜ ਵੀ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ
ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੰਹ ਚਿੜਾਉਂਦੇ ਨਜ਼ਰੀ ਪੈਂਦੇ
ਹਨ। ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਕੰਧ ਨਾਲ ਕੰਧ ਸਾਂਝੀ,
ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਸੰਦ-ਸੰਦੇੜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੰਧਾਂ
ਵਿਚਕਾਰ ਬਣਾਏ ਮੋਘਰਿਆਂ ਥਾਈਂ ਦਾਲ
ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕੌਲੀਆਂ ਦੇ ਵਟਾਂਦਰਿਆਂ
ਵਾਲੀ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਕੌਣ ਖੁਨ ਦੀ ਰੰਗਤ ਦੇ
ਤਿਆ ?

ਸੋਚ ਕੇ ਦੇਖੋ ਕੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੇ
ਵਚਨਾਂ ਤੋਂ ਫੁੱਲ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਘੜੰਮ ਚੌਪਰੀ
ਕਿਨੀ ਜ਼ਹਿਰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਬੈਠੇ
ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ, ਸ਼ਹਿਰ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ
ਨੁਹੜੁਤ ਦੇ ਬੀਜੇ ਬੀਜ ਕਿਵੇਂ ਅਮਰਵੰਡ ਬਣ

ਕੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਬੂਟੇ ਨੂੰ ਸੁਕਾ ਗਏ। ਅੱਜ
ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਯੁੱਗ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੁਨੇਹਾ
ਚੁਟਕੀ ਮਾਰਿਆਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਟੱਪ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ। ਅੱਜ ਤੋਂ 75 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਆਸਤ
ਕਿੰਨੀ ਕਰੂਪ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸਨੇ ਘਰ ਘਰ
ਨਫਰਤ ਦੇ ਥੋਰ ਖਿਲਾਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ? ਲੱਖਾਂ
ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਅਾਮ, ਗਿਣਤੀ ਮਿਣਤੀ ਤੋਂ
ਪਰੇ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ, ਅਮੁੱਲੀਆਂ ਸਾਂਝਾਂ ਦੇ
ਵਿਛੋੜੇ ਆਧੇ ਆਪਣੀਆਂ ਝੇਲੀਆਂ 'ਚ ਪੁਆ
ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਾਲਾ ਛੁਣਛੁਣਾ
ਹੜਾ ਦਿੱਤਾ ਤਿਆ?

ਬੇਸ਼ਕ ਓਹ ਦਰਦੀਲਾ ਦੌਰ ਸਾਡੇ
ਦਾਦਿਆਂ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ
ਲੰਮੀਆਂ ਉਮਰਾਂ ਵਾਲੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ
ਹਾਉਕਿਆਂ ਹਟਕੋਰਿਆਂ ਭਰੀਆਂ ਵੀਡੀਓ
ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਨਸ਼ਰ ਹੋਈਆਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ
ਤਾਂ ਦਿਲ ਪਾਟ ਜਾਂਦੇ। ਕਿਵੇਂ ਅੱਜ ਵੀ ਬਜ਼ੁਰਗ
ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਪਿੰਡਾਂ, ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਖੇਤਾਂ,
ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰੇ ਖੁਨ ਦੇ ਅੱਖਰੂ ਕੌਂਦੇ
ਹਨ। ਆਸ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ
ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਤੀ, ਜਿਹੜੀ
ਆਪਣਿਆਂ ਦੇ ਖੁਨ 'ਚ ਗਾਂਠੀ ਹੋਵੇ।

ਤਿੰਨ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਦੇ
ਸ਼ਹਿਰ ਗਲਾਸਗੋ ਆ ਕੇ ਵਸਿਆ ਤਾਂ ਮਿਲੇ ਦੋ
ਸਖਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਇਉਂ ਲੱਗਿਆ
ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਛਿ ਦਾਦਿਆਂ ਦੀਆਂ
ਚੀਕਾਂ ਆਪਣੇ ਕੰਨੀਂ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹੋਵਾਂ।
ਪਹਿਲਾ ਸਖਜ਼ ਸੀ ਅਬਦੁਲ ਕਯੂਮ ਨਾਂ ਦਾ
ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਵੀਰ। ਉਹਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਗਿਆ
ਤਾਂ ਜਿਹੜਾ ਮੋਹ, ਅਪਣੱਤ ਕਯੂਮ ਵੱਲੋਂ ਮੇਰੇ
ਸੀਨੇ 'ਤੇ ਉੱਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਉਹ ਇਹ ਦੱਸਣ
ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ ਕਿ 'ਉਜਾੜੇ' ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਸਾਡਾ 'ਭਰੋਪਾ' ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ? ਕਯੂਮ
ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸੁਝੂਆਤ ਤਾਂ ਬਹੁਤ
ਖੁਸ਼ਮਿਜ਼ਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਪਰ ਅਚਾਨਕ ਅੱਖਾਂ
ਦੇ ਕੋਏ ਅੱਖਰੂਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਭ ਨਾ ਸਕੇ। ਕਯੂਮ ਦਾ
ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ "ਸਾਡਾ ਜਗਾਰਾਵਾਂ ਕੌਲ ਪਿੰਡ
ਸਵੱਦੀ ਚੰਗਾ ਖਾਸਾ ਪਰਿਵਾਰ, ਕੰਮਕਾਰ ਸੀ।
ਉਜਾੜਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਟੋਭਾ
ਟੇਕ ਸੰਿੰਘ ਜਾ ਕੇ ਵਸਣਾ ਪਿਆ। ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ
ਦਾ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅੰਤਿਂ ਦਾ ਮੁਲਾਹਜਾ ਸੀ,
ਪਿਆਰ ਸੀ। ਦਾਦੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ 'ਚ ਓਹ ਮੋਹ
ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਤੱਕ ਜਿਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਹ
ਦਸੱਜਾਂ ਵਾਲੇ ਤੇ ਉੱਜੇ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਵਾਲੇ

ਯਾਰਾਂ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਬਾਹਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ
 ਕਰ ਕਰ ਅੱਲ੍ਹਾ ਅੱਗੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਥੈਰਾਂ
 ਮੰਗਦਾ। ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਦਾਦਾ ਨਿਜਮਦੀਨ
 ਜਿਉਂਦਾ ਰਿਹਾ, ਸਵੱਦੀ ਤੋਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਲਿਆਂਦੀ
 ਪੱਗ ਹੀ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਰਿਹਾ। ਕੋਈ ਦੂਜੀ ਪੱਗ
 ਖਰੀਦੀ ਵੀ ਨਾ”

ਅਪਣੇ ਦਾਦੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਾਉਂਦਾ
 ਕਯੁਮ ਨੀਵੀਂ ਪਾਈ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਕਾਊਂਟਰ 'ਤੇ
 ਉਗਲ ਨਾਲ ਇਬਾਰਤ ਜਿਹੀ ਲਿਖਦਾ ਮੇਰੇ
 ਕੋਲੋਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਗਿੱਲੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਛਪਾਉਣ ਦੀ
 ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਨਿਹਾ ਸੀ।

“ਮਨਦੀਪ ਬਾਬੀ, ਮੇਰੇ ਅੱਥਾ ਨੂੰ ਦਾਦੇ ਨੇ
ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਰਫ਼ੀਕ ਮੈਨੂੰ ਨਨਕਾਣੇ ਲੈ ਚੱਲ, ਮੈਂ
ਪੱਤਾਂ ਵਾਲੇ ਸਭਵਾਤ ਦੇਖਣੇ ਆ।”

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਾਗੀ ਬਿਰਤੀ ਦੇ ਸ਼ਾਇਰ
 ਸਲੀਮ ਰਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਬਣਿਆ।
 ਸਲੀਮ ਰਜ਼ਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਰਾਏਕੋਟ
 ਦਾ ਸੀ। ਉਹੀ ਦਰਦ, ਓਹੀ ਆਪਣਿਆਂ ਨੂੰ
 ਮਿਲਣ ਦੀ ਚਾਹਤ ਸਲੀਮ ਰਜ਼ਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
 'ਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ। ਹੈਰਾਨੀ ਉਦੋਂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ
 ਸਲੀਮ ਰਜ਼ਾ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਉਰਦੂ ਸ਼ਾਇਰੀ
 ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀ 'ਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਕੇ ਛਾਪਣ
 ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਤਾਕਿੰਦ ਕਰਦਿਆਂ ਬੋਲੇ,
 “ਮਨਦੀਪ, ਮੇਰੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰਚਨਾ
 ਦੇ ਅਖੀਰ 'ਚ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਸਲੀਮ ਰਜ਼ਾ
 ਰਾਏਕੋਟੀ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਣਾ।”

ਸੁਏ ਕੱਸੀਆਂ 'ਚ ਤੈਰਦੀਆਂ ਲਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ
ਬਾਲ ਉਮਰੇ ਤੱਕ ਬੈਠਾ ਸਲੀਮ ਰਜ਼ਾ ਅਜੇ ਵੀ
ਉਹ ਭਿਆਨਕ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦਿਲ 'ਚ ਸਾਂਭੀ
ਬੈਣਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੇਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਾਕਮ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ
ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਛੌਡਕਾ ਪਿੱਟਣ ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਂ
ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ, ਪਿੰਡਿਆਂ
ਤੋਂ ਰੰਗਾਵਿਣ ਵਾਲੇ ਸੌਤ ਨੀ ਜਾਣਕੇ ਗੁਪਤ।

ਦੇਸ਼ ਮਹਿੰਗਾਈ, ਭੁੱਖਮਰੀ, ਬ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ
 ਦੀ ਦਲਦਲ 'ਚ ਧਸਿਆ ਹੋਵੇ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਘਰ ਘਰ ਝੱਡੇ ਲਾਉਣ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਸੁਣਾਏ ਜਾ
 ਰਹੇ ਹੋਣ ? ਇਉਂ ਲਗਦੈ ਜਿਵੇਂ ਭੁੱਖੇ ਨੂੰ ਰੋਟੀ
 ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਰੋਟੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ
 ਬੜਾ ਕੇ ਟਨਾ ਜਿੱਨੀ ਹੋਵੇ ।

ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਚੌਹਕਾ
91-98725-44738
001-403-285-4208
EMail: chohkarajinder@gmail.com

“ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾ, ਕੇਵਲ ਰਾਜਸੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ, ਸਗੋਂ 'ਤੇ ਨਿੱਤ ਦਿਹਾੜੀ ਦਾ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ! ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੋਸ਼ਾਲਿਜ਼ਮ ਤਾਂ ! ਕੀ ? ਸਗੋਂ 'ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਤੇ ਹੰਢਣਸਾਰ ਜਨਵਾਦ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ?” (ਵੀ. ਆਈ. ਲੈਨਿਨ)

ਇਸਤਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਸਮਝ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ! ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਵੀਨ ਨੀਤੀਵਾਨ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਠੀਕ ਮੰਨ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ! ਅਜੇ ਤੱਕ ਵੀ ਨਾ ਤਾਂ ਵਿਕਾਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ‘ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤਕ ਵੀ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਲੈਣ ਲਈ ਲੰਬੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨੇ ਪੈਂਣਗੇ।

ਭਾਵੇਂ ਅਜ ਅਸੀਂ 21-ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀਆ ਡੀਗਾਂ ਤਾਂ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਵੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਕਿ ਇਸਤਰੀ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਕ ਅਤੇ ਜਨਨੀ ਹੈ, ਨੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ‘ਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ! ਉਹ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਹੀ ਸਨ ? ਪਰ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਇਸਤਰੀ ਵਰਗ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੇ ਪੜ੍ਹ ਅੰਦਰ ਅਜੇ ਵੀ ਤੁੱਛ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਜੇ ਹੋਰ ਲੰਬਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ? ਉਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਘਟਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹੋਰ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। “ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਿਕ ਸੋਚ 2024 ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ‘ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗਕ ਅਸਮਾਨਤਾ’ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ 146 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ‘ਚ 129-ਵੇਂ ਸਥਾਨ ‘ਤੇ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਹ ਹੋਰ ਹੋਣਾਂ ਲਈ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ -18 ਤੱਕ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤਹਿਤ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਿੰਗਕ-ਤੌਰ ‘ਤੇ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੋਤੜਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ, ਵਿਕਾਸ ‘ਤੇ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅੰਦਰ ਇਸਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚੀਆਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੇ ਮੌਕੇ, ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਹੀ ਖੇਤਰਾਂ ਅੰਦਰ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਰਾਜਾਂ ਅੰਦਰ ਵੀ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ! ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ -75 ਸਾਲਾ ਬਾਦ ਵੀ ਇਸਤਰੀ ਵਰਗ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਲਿੰਗਕ-ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਤਕਿਰਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ

ਲਿੰਗਕ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਹਲ ਆਰਥਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ !

ਹੈ ! ਉਪਰੋਕਤ ਲਿੰਗਕ ਅਸਮਾਨਤਾ 2024 ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਤਕਿਰਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਤੜਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ? ਕਿ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨਾਲ, ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨਤਾ ਵੱਧੀ ਹੈ। “ਦੱਖਣੀ ਈਸ਼ਾਨੀਆ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸੰਸਾਰ ਲਿੰਗਕ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ-2024” ਅੰਦਰ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼, ਨੇਪਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਅਤੇ ਭੂਟਾਨ ਗੁਆਂਡੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪੰਜਵੇਂ ਸਥਾਨ ‘ਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਰੀਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਭਾਰਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅੰਕ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਨਾਲ 64.1-ਵੀਸਦ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨਾਲ ਘੱਟ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਪਰ ! ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਹੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ 2012 ਦੇ ਸਕੋਰ ਵਾਲੇ 46-ਵੀਂ ਸੱਦ ਦੀ ਸਤਹਾ ਦਰ ‘ਤੇ ਮੁੜ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਲਈ 6.2ਵੀਂ-ਸੱਦ ਅੰਕ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਭਾਵ ! ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਖੇਤਰ ਅੰਦਰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸਤਰੀ ਵਰਗ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵਰਗ ਵੱਲ ਉਚੇਚਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਪੈਂਗਾ।

“ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਿਕ ਮੰਚ” ਦੀ ਸਾਲ 2024 ਦੀ ਲਿੰਗਕ ਅੰਤਰ ਸੂਚਕ ਅਕ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੋ ਅੰਕ ਘੱਟ ਕੇ-129-ਵੇਂ ਸਥਾਨ ਤੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ! ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕਈ ਨੀਤੀਆਂ ਅਪਣਾਈਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਤੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ, ਆਮਦਨ, ਸਮਾਜਿਕ ‘ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਅੰਦਰ ਬਰਾਬਰਤਾ ਲਈ ਕਈ ਸਵਾਲ ਉਠ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ! ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਮਰਦ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਚੰਗੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ 65-ਵੇਂ ਸਥਾਨ ‘ਤੇ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਬੀਤੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ‘ਤੇ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 10-ਵੇਂ ਸਥਾਨ ਤੇ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ! ਅਵਾਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਮਰਦ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ‘ਤੇ ਪਿਤਰੀ ਰੋਹੜ ਵੀ ਅਜੇ ਪ੍ਰਬਲ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ? ਸਗੋਂ ਤੇ ਪਿਤਰੀ ਸੱਤਾ ਦੀਆਂ ਜੜਾਂ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਇਸਤਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜੋ ਵਿਵਹਾਰ ਹਨ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆਉਣ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਕੁ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਲਗੇਗਾ ? ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਪੇਂਗਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤਕ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜਥੇਬੰਦ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਇਸ ਵਰਗ ਵਾਲੋਂ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵੱਲ ਪੁਜਣ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਬਰਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਲਿੰਗਕ ਸਮਾਨਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸਾਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ। ਪਰ ! ਅਜੇ ਤੱਕ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਥੇ ਇਹ ਸਾਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਹ ਬਰਾਬਰਤਾ ਘੱਟੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ? ਸਗੋਂ ਤੇ ਵਧੀ ਹੈ ! ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਿਕ ਮੰਚ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਡੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਥੇ ਇਹ ਸਾਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਹ ਬਰਾਬਰਤਾ ਘੱਟੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ? ਸਗੋਂ ਤੇ ਵਧੀ ਹੈ ! ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਿਕ ਮੰਚ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਡੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਥੇ ਇਹ ਸਾਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਹ ਬਰਾਬਰਤਾ ਘੱਟੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ? ਸਾਡੇ ਵੀ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹੈਂ। 2011 ਤੋਂ ਬਾਦ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਨ ਗਣਨਾਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਰ ਦੱਸ ਸਾਲ ਬਾਦ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਨ ਗਣਨਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 2021 ਵਿੱਚ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਇਹ ਜਨ ਗਣਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਡਰਾਫਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪੇਚੀਦਾ ਹੈ। ਜਨ ਗਣਨਾਂ ‘ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਹੈ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾ ਦਾ ਕਿਹਾਣਾ ਹੈ, “ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ 2029 ਤੱਕ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ 2039 ਤੱਕ ਜਾ ਕੇ ਜੇਕਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਵੇ ?

2014 ਵਿੱਚ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਐਲਾਨਾਮਿਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਹਿ ਰਾਈਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਵੀ ਫਿਰਕੂ ਅਤੇ ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ? ਇਸੇ ਰੀਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਿਕ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਦੋ ਰੈਕ ਘੱਟ ਕੇ 129-ਵੇਂ ਸਥਾਨ ਤੇ ਆਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਆਰਥਿਕ ਅਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਾਪ ਦੰਡ ਵਿੱਚ ਆਈ ਗਿਰਵਣ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਤਿ ਦੀ ਫਿਰਕੂ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਲਈ 33-ਵੀਂ ਸੱਦ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਦਾ ਬਿੱਲ ਵੀ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਲਈ ਬਿੱਲ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅੱਧੀ ਅਬਾਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ 74 ਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਸਦ ਦੀ ਪੰਤੀ ਚੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਸਦ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਘੜਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅੱਧੀ ਅਬਾਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ 543 ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੇਵਲ “74 ਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਸਦ ਦੀ ਪੰਤੀ ਚੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣੀਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ! ਉਹ ਦੇਸ਼ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਸਵਾਲ, ਉਭਰ ਕੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਸਭਾ ਤੇ ਬੈਠੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਇਕ ਚਿੰਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ?

ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ ਸਫ਼ਾ 56 ਤੇ ਪੜ੍ਹੋ

ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਾ ਭਾਵੇਂ

55 ਸਫੇਦੀ ਬਾਕੀ

ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੋਏ ਤਾਂ “ਹਿਊਮਨ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਇੰਡੋਕਸ ਰੈਕਿੰਗ ਅੰਦਰ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਮੂਲੀਅਤ 50-ਫੀਸਦ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੇਨ, ਫਰਾਂਸ, ਜਰਮਨੀ, ਯੂ.ਕੇ ‘ਤੇ ਇਟਲੀ ਦੀ ਸੰਸਦ ਵਿਚ 30 ਫੀਸਦ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੁਮਾਈਦਗੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੜੋਸੀ-ਨੇਪਾਲ, ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ‘ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਪਿਛੇ ਹੈ। ਨੇਪਾਲ ਵਿਚ 33%-ਫੀਸਦ, ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ‘ਚ 20.9 ਫੀਸਦ ‘ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ 20.5 ਫੀਸਦ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਇਸਤਰੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ 18ਵੀਂ ਸੰਸਦ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਵੋਟ 48 ਫੀਸਦ ਰਹੀ। ਫਿਰ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸੰਸਦੀ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਿਰਫ 14 ਫੀਸਦ ਹੀ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਇਹ ਸਵਾਲ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਭਰ ਕੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਦੇ ਗ੍ਰਾਫ ਅੰਦਰ ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹੋਰ ਵੀ ਮਾੜੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

“ਕੌਮੀ ਇਸਤਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ” ਕੋਲ ਹੁਣ ਤੱਕ (2024) ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿੱਸਾ ਦੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਸੰਬੰਧੀ 12,600 ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ

ਵੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਆਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਘਰੇਲੂ ਹਿੱਸਾ ‘ਤੇ ਉਤਪੀੜਤ ਦੀਆਂ ਹਨ। “ਐਨ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ” ਦੇ ਅੰਕਿੜਿਆ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ‘ਤੇ ਉਤਪੀੜਤ ਦੀਆਂ 3107 ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਯੂ.ਪੀ. ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਸਰਾ ਨੰਬਰ ਦਿੱਲੀ ‘ਤੇ ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਸੰਬੰਧੀ ਬਖਰਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਖੋ ਵਿੰਡਵਨਾ! ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹਿੱਸਾ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਮਨੀਪੁਰ ਵਿਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਆਯੋਗ ਦੇ ਕੋਲ 59 ਕੇਸ ਆਏ ਤੇ ਸਿਰਫ 5 ਕੇਸ ਹੀ ਇਸਤਰੀਆਂ ‘ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਾਰੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ! ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਨੀਪੁਰ ਵਿਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਬੇ-ਪਤੀ, ਰੇਪ ‘ਤੇ ਜਿਸਮਾਨੀ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਦੀਆਂ ਵੀ. ਡੀ. ਓ. ਜੱਗ ਜਾਹਿਰ ਹੋ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਅੱਜ ਤੱਕ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਬੈਠੀ ਰਹੀ ਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਚੁੱਪ ਹੈ! ਕਿੱਡੀ ਬੇ-ਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੈ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ, ਮਨੀਪੁਰ ਦੀਆਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨਾਲ?

ਅਸੀਂ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਾਂ। ਪਰ! ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜੀ. ਆਈ. ਡਬਲਯੂ. ਪੀ. ਐਸ. 2023 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ 15 ਸਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ

ਵੱਧ ਉਸਰ ਦੀਆਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਘੱਟ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ 2017 ਵਿਚ 65.5-ਫੀਸਦ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀਆ ਸਨ। ਪਰ, 2023 ਵਿਚ ਇਹ ਅੰਕਤਾ 58-ਫੀਸਦ ਘੱਟ ਕੇ ਹੋਣਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਇੰਡੋਕਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਕੀ? ਇਸਤਰੀਆਂ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ, ਸ਼ਹਿਰ, ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਰਾਤ ਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਹਰ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਹਰ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਾਂ ਨਹੀਂ?

ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜੇ ਦੂਸਰੇ ਵਿਕਸਤ ਤੋਂ ਵਿਕਾਸੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ! ਉਹ ਦੇਸ਼ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹਨ। ਚੀਨ ਵਿਚ 97-ਫੀਸਦ ਇਸਤਰੀਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮੰਨ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਿੰਗਡਮ ‘ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਹ ਅੰਕਤਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 74-ਫੀਸਦ ਤੋਂ 61-ਫੀਸਦ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਂ ਵਿਚ 50-ਫੀਸਦ ‘ਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੇਵਲ 27-ਫੀਸਦ ਇਸਤਰੀਆਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਫਿਰਕੂ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ-ਪੱਖੀ ਪੁੰਜੀਵਾਦੀ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ‘ਤੇ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਭੂਸਤਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਰਥਿਕਤਾ ਜਮਾਤ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰੋਵਰਤਨ ਕਿਰਤੀ ਜਮਾਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਹੀ ਆਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਸਤਰੀ ਵਰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਕਿਰਤੀ ਜਮਾਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਕੇ ਹੀ ਸੰਘਰਸ਼ ‘ਚ ਕੁਦਾਣਾ ਪਏਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਮੁਕਤੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸਤਰੀਆਂ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਉਜ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਜਾਦੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਡਾਵਾਂ ਡੋਲ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਲਿੰਗਕ-ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਚ ਪੜਾ, ਪਿਤਰੀ-ਸੱਤਾ ਕਾਰਨ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਗੈਰ ਬਰਾਬਰਤਾ ਵਾਲੀ ਸੋਚ, ਵਿਦਿਆਕ-ਲਿੰਗ ਅਸਮਾਨਤਾ, ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ, ਹਿੱਸਾ ਆਦਿ ਹੀ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਲਿੰਗਕ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦੇ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਮੁਕਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ! ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਤਰੀ ਵਰਗ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਿਰਤੀ ਜਮਾਤ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰੋਵਰਤਨ ਕਿਰਤੀ ਜਮਾਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਹੀ ਆਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਸਤਰੀ ਵਰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਕਿਰਤੀ ਜਮਾਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਕੇ ਹੀ ਸੰਘਰਸ਼ ‘ਚ ਕੁਦਾਣਾ ਪਏਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਮੁਕਤੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

“ਸਮਾਜਿਕ ਚਿੰਤਕ” ਤੇ ਵਿਗਿਆਨੀਂ ਚਾਰਲਸ ਫੌਰੀਅਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ “ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਨੂੰ ਨਾਪਣ ਲਈ ਇਹ ਵੇਖੋ! ਕਿ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸਥਾਈ ਮੰਦੀ ਅਤੇ ਸੰਕਟ ਵੱਲ ਧੱਕਿਆ ਜਾ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਬੱਡੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਟੁਰਨਾਮੈਂਟ ’ਚ ਹਰਜ਼ੀਤ ਬਾਜ਼ਾਰਾਨਾ ਕਲੱਬ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਮਾਰੀ ਬਾਜ਼ੀ

ਵੈਨਕੂਰਵਰ- (ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ)- “ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਬੱਡੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ” ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਹੀ ਦੀ 10975-126 ਏ ਸਟਰੀਟ ’ਤੇ ਸਥਿਤ ਪਾਰਕ ’ਚ ‘ਯੰਗ ਰਾਇਲ ਕਿੰਗਜ਼ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ 2024’ ਤਹਿਤ ਇਕ ਰੋਜ਼ਾ ਟੁਰਨਾਮੈਂਟ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ’ਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ‘ਚ ਪੁੱਜੇ ਮਾਂ ਖੇਡ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਕੇ ਜਿੱਥੇ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰਿਕ ਜੋਹਰਾਂ ਨੂੰ ਨੇਟਿਕਿਂਡ ਤੱਕਿਆ, ਉਥੇ ਰੰਗਾਰੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਵੀ ਆਨੰਦ ਮਹਿਆ। ਅੱਜ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਅਚਾਨਕ ਪਏ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਜਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਪੱਛੜ ਕੇ ਆਰੰਭ ਹੋਏ ਇਸ ਕਬੱਡੀ ਟੁਰਨਾਮੈਂਟ ’ਚ ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਤੀਕ ਕਬੱਡੀ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਕਾਰਨ ਇਕੇਰਾ ਕਬੱਡੀ ਵਾਲੇ ਪਾਰਕ ’ਚ ਪੂਰੀ ਰੰਣਕ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਿਆ ਨਜ਼ਰੀ ਆਇਆ। ਅੱਜ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇਕ ਰੋਜ਼ਾ ਟੁਰਨਾਮੈਂਟ ’ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮਾਂ ਦੇ ਕੁਲ 6 ਮੈਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਫਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ’ਚ ਹਰਜ਼ੀਤ ਬਾਜ਼ਾਰਾਨਾ ਕਲੱਬ ਦੀ ਟੀਮ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਦੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਨੰਬਰ ’ਤੇ ਰਹੀ। ਇਸ ਟੁਰਨਾਮੈਂਟ ਦੌਰਾਨ ਅੰਬਾ ਸੁਰਸਿੰਘ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬੈਸਟ ਰੇਡਰ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਸਾਲਪੁਰ ਨੂੰ ਬੈਸਟ ਜਾਫ਼ੀ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਸਭ ਤੋਂ ਦਿਲਚਸਪ ਮੈਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵੇਖਣਯੋਗ ਸੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਲ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸੁੱਖ ਧਾਰੀਆਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਟੁਰਨਾਮੈਂਟ ’ਚ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਗਈ। ਟੁਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਫਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਲਜਿੰਦਰ ਰਿੰਪੀ ਵੱਲੋਂ ਗਏ ਗੇਂਢੇਂ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਾਲ ਮਾਹੌਲ ਹੋਰ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪ ਅਤੇ ਰੰਗੀਨ ਬਣ ਗਿਆ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ। ਟੁਰਨਾਮੈਂਟ ਵਾਲੇ ਪਾਰਕ ਦੇ ਇਕ ਕੋਨੇ ’ਚ ਸਹੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮੁਗਲ ਗਾਰਡਨ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਾਜਿਬ ਰੋਟਾਂ ’ਤੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਤਾਜ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ ਖਾਣਿਆਂ ਦਾ ਚਾਹਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੈਂਕੇ ’ਤੇ ਪੁੱਜੀ ਕੰਸਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਆਗੂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਅਟਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਅੰਜਿਰੇ ਟੁਰਨਾਮੈਂਟ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੈਂਕੇ ’ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੰਦਰਜਿੰਤ ਬਲੱਕ, ਨੀਟੂ ਕੰਗ, ਬਲਥੀਰ ਬੈਸ, ਨਿੱਕਾ ਨਕੋਦਰ, ਰਾਜ ਪੁਰੇਵਾਲ, ਮੇਜ਼ਰ ਨੱਤ, ਸੋਨੂ ਜੰਪ, ਪਾਲੀ ਬੁਰਜ, ਦਲਾ ਸੁਰਖਪੁਰ, ਦੇਵ ਮਾਨ, ਬਲਸੀਤ ਜੰਜਲਾ, ਜਸ ਖਹਿਰਾ, ਉਕਾਰ ਮਾਨ, ਸੁਖਬੀਰ ਅਟਵਾਲ, ਸਿੰਦ ਅਚਰਵਾਲ, ਸਰਬਜੀਤ ਭੱਟੀ, ਨਿਰਭਾਵੀ ਸਿੰਘ ਕੈਂਬ (ਨਿਉ ਵੇਅ ਰੇਲਿੰਗ), ਸੁੱਖੀ (ਐਕੋਰੇਟ ਰੇਲਿੰਗ), ਬਰਜਿੰਦਰ ਫਿੱਲੋਂ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ (ਮਹਾਲ ਗਾਰਡਨ) ਆਦਿ ਸਨ। ਅੱਜ ਦੇ ਇਸ ਟੁਰਨਾਮੈਂਟ ਦੌਰਾਨ ਕੁਮੈਂਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮੌਗੀ ਫਿੱਲੋਂ (ਸਾਗ ਭਾਈ), ਸੁੱਖ ਗੋਲੇਵਾਲੀਆ, ਦਿਲਸ਼ਾਦ ਈ. ਸੀ. ਅਤੇ ਬਿੱਲਾ ਭੱਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬੜੇ ਹੀ ਦਿਲਕਸ਼ ਅੰਦਰਾਜ਼ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ ਗਈ।

‘ਰਾਜਨੀਤੀ’ (2010) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਰਖਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ‘ਗੋਲੀਓਂਕਿ’ ਕੀ ਰਾਸਲੀਲਾ ਰਾਸਲੀਲਾ’ (2013), ‘ਸਮਰਾਟ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ’ (2014), ‘ਪੀ. ਐਮ. ਨਰੋਂਦਰ ਮੌਦੀ’ (2019), ‘1920 : ਹਰਚ ਆਫ਼ ਦ ਹਰਚ’ (2023) ਅਤੇ ‘ਸਫੇਦ’ ਵਰਗੀਆਂ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 5 ਬੰਗਲਾਲੀ ਫਿਲਮਾਂ, 35 ਟੀ.ਵੀ. ਸ਼ੋਅ ਅਤੇ 9 ਵੈੱਬ ਸੀਰੀਜ਼ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ‘ਦੁਰਗਾ’ (2022-23) ਅਤੇ ‘ਅਸੁਰ’ (2023) ਵਰਗੀਆਂ ਵੈੱਬ ਸੀਰੀਜ਼ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੇ ਲੋਕ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚਾਊਣ ਲਈ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਦੀ ਲੋੜ

ਡਾਕਟਰ ਸੁਚਾ ਸਿੰਘ ਗਿਲ

ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ

ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ / ਸੁਭੇ

ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਦੀ ਖੱਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਵਾਸਤੇ ਮੱਦਾਂ ਦੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦਾ ਖਾਸ ਸੰਘੀ ਦੱਸੇ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਯੁਨੀਅਨ ਵਾਲਾ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ, ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਘੜਨੀ (ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ) ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਵਾਸਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਧਨ ਦੌਲਤ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਨਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਨੀਤੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਯੋਜਨਾ ਕਿਸ਼ਾਨ 1950 ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਬਰਾਬਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਤਹਿਤ ਭੂਮੀ ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਸੀਮਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੈਕਟਰ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਅਤੇ
ਮੁਢਲੇ ਉਦਯੋਗ ਜਿਵੇਂ ਸਟੀਲ, ਭਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਾਂ,
ਚੱਲਵੇ, ਖਾਣਾਂ, ਫੌਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ
ਸਾਜ਼ੇ ਸਾਮਾਨ ਆਦਿ ਨੂੰ ਪਬਲਿਕ ਖੇਤਰ
ਵਾਸਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
ਪਬਲਿਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਦਾਰੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ
ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਾਸਤੇ ਮਾਡਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਮੰਨੇ
ਗਏ ਸਨ। ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਉਜ਼ਰਤਾਂ/
ਤਨਖਾਹਾਂ, ਭੱਤੇ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਫੰਡ/ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ,
ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਇਕ ਜਾਂ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ,
ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਅਤੇ ਅੰਰਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਜਣੇਪੇ
ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸੂਤੀ ਛੁੱਟੀ ਆਦਿ ਦੀ
ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਕਟਰ
ਤੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ/ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ
ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਵੈੰਡੀਆਂ
ਇਕਾਈਆਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ।
ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਗਠਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ
ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਆਇਆ ਸੀ।
ਸੰਗਠਿਤ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਪਬਲਿਕ ਅਤੇ
ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ/
ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ
ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਗੈਰ
ਸੰਗਠਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਲਾਗੂ
ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਸੋਧਾਂ ਕਰਕੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ (1975-77) ਦੌਰਾਨ ਵਿੱਦਿਆ ਦੀ ਮੱਦ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਲਿਸਟ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਸਾਂਝੀ ਲਿਸਟ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੀ ਐਸ ਟੀ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਤੰਬਰ 2016 ਵਿਚ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ 2017 ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਟੈਕਸ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕਾਫੀ ਤਾਕਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਲੈ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਖਾਮਿਆਜ਼ਾ ਹੁਣ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦੇ ਬਣਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ 2020 ਵਿਚ
ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਤਿੰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ
ਕਰਕੇ ਸੁਭਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹੁੰਡੀ ਸੱਟ
ਮਾਰੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਕਾਰਨ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ 2021 ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ
ਪਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਆ ਦੀ ਪੱਟੀ
10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 50 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਬਾਰਡਰ
ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਕਾਫੀ ਵੱਡੇ
ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਂ
'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ
ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵਧਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਗਵਰਨਰ
ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਵਰਤ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ
ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ
ਵਿਚ ਬੇਲੋੜੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ (2023) ਬਸਤੀਆਦੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਿੰਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਚ ਸੋਧਾਂ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪੁਲੀਸ ਰਾਜ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁਛਗਿੱਛ ਲਈ 10 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ 90 ਦਿਨ ਲਈ ਪੁਲੀਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਰੋਕੂ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਈ ਸਾਲ (2 ਸਾਲ ਜਾਂ ਵੱਧ) ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭੀਮਾ ਕੋਰੇਗਾਈ ਕੇਸ ਵਿਚ ਸਮਾਜਿਕ ਜਮਹੂਰੀ ਕਾਰਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਈ ਸਾਲ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਅਭੁੰਧਤੀ ਰਾਏ ਅਤੇ ਸ਼ੋਖ ਸ਼ੌਕਤ ਹੁਸੈਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ 2010 ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਭਾਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲੈਫਟੀਨੈਟ ਗਵਰਨਰ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਨੂੰ ਮਨੀਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਦੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦਾ ਰੱਕ

ਖੇਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਪਰਮ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ
 ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ
 ਰਿਹਾ ਹੈ । ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਿਸਾਲ ਇਕ ਸਾਲ
 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮਨੋਪੁਰ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਹਿੰਸਕ
 ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ । ਹਿੰਦੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ
 ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਅਦਾਲਤੀ
 ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਰੈਰ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਢਾਏ
 ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਅੰਰਤਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹਿੰਸਾ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ।
ਅਤੇ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਵਲੋਂ
ਇਸ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਪੀੜੜ ਅੰਰਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ
ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਿਆਸੀ
ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ
ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਵਾਨ ਅੰਰਤਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ
ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਰਦਾਂ
ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿਵਾਉਣ ਵਿਚ
ਸਰਕਾਰਾਂ ਹੱਥ ਪਿੱਛੇ ਖਿੱਚ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼
ਦੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਚੌਣ ਕਮਿਸ਼ਨ,
ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ., ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ
ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਮੁਦੁਰੂਸ਼ਤਿਆਗੀ ਕੇਂਦਰ
ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਘਟਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
ਇਸ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਮਹੂਰੀਅਤ
ਵਿਚ ਘਟਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਵਰਤਾਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦੀ ਅਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੁੱਝ ਕੁ ਵੱਡੇ ਪੁੰਜੀਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਲਾਮਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਕ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੌਲਤਮੰਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਕੋਲ 40 ਫੌਜਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਮਦਨ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਨ ਦੌਲਤ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ (40.5 ਫੌਜਦੀ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਮੀਰਾਂ ਕੋਲ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਸੇ 50 ਫੀਸਦੀ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ
ਕੋਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ 13.1 ਫੀਸਦੀ
ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਧਨ ਦੌਲਤ ਦਾ ਸਿਰਫ 5.9

ਫੀਸਦੀ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਇਹ ਵੀ
ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ
ਛਾਇਦਾ ਸਿਰਫ ਉਪਰਲੇ 10 ਫੀਸਦੀ
ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਧਨ ਦੌਲਤ
ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕਠੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਰਤ
ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਲੇਬਰ ਕੋਡ ਬਣਾਏ ਗਏ
ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜਮਾਂ
ਦੀ ਹੋਰ ਲੁੱਟ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹਿ ਦਿੱਤਾ
ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਡਾਂ ਨਾਲ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ
ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ
ਗਈ ਹੈ।

ਆਮ ਲੋਕ ਮਹਿੰਗਾਈ, ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ
ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਹੇ ਹਨ
ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ
ਨੂੰ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਮ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ ਨੇ
ਪਿਛਲੇ 45 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਕੇ 6.5
ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ
ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ
22 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਰਗੇ ਸੂਬੇ
ਵਿਚ ਇਹ ਦਰ 29 ਫੀਸਦੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ
ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਧ ਰਹੀ ਆਰਥਿਕ
ਨਾਬਹਾਨਾਂ, ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਨੇ

ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਵਾਸਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨਾ
ਅਸੰਭਵ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਰੋੜਾਂ
ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸਿਰਫ਼
ਉਪਰਲੇ 10 ਫ਼ੌਜਦੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਕੋਲ ਹੀ
ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਦੌੜ ਤੋਂ
ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਰਾਜਨੀਤਕ,
ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਰਤਾਰਾ ਆਮ
ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਭੁਗਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਟੈਕਸ
ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ
ਅਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਤੋਂ ਟੈਕਸ ਉਗਰਹੇ ਜਾਂਦੇ
ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚੇ ਦੇ ਰੂਪ
ਵਿਚ ਅਮੀਰਾਂ ਦੇ ਮੁਫ਼ਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤਿਆ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਮੀਰ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਮਾਫ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਰਿਆਇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵਧ ਰਹੀ ਬੇਚੈਨੀ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਮ੍ਹਾਰੀ ਹੱਕ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਧਰਮ, ਜਾਤ, ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ 1991 ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ 2014 ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਗਸਤ 2014 ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਯੋਜਨਾ ਕਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਪੰਦਾ ਜ਼ੋਰ-ਜ਼ੋਰਾਂ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਰੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਮੌਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਬਣਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਬਦਲ ਬਦਲ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਚੇਤਨਤਾ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨਾਲ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਉਸਾਰੀ ਜਾਵੇ। 2020-21 ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦਰਲਾਨ ਤੋਂ ਸਬਕ ਸਿੱਖੇਂ ਹੋਏ ਐਸੀ ਲਹਿਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਜ ਅੰਖਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਧਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਮੌਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉਸਾਰੂ ਉਭਾਰ ਨਾਲ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਮਾਲਕ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਧ-
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਖੜੀ
ਨਜ਼ੂਮੀਆਂ ਤੇ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਡਿਹਾਰ ਨਾ
ਲਾਉਣਾ ਅੱਜਕਲੁ ਬਹੁਤੇ ਯੂ ਟਿਊਬ ਚੈਨਲ
ਤੇ ਬਾਬਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਮੋਟ ਕਰਕੇ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ
ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੈਨਲਾਂ ਨੂੰ
ਸਬਸਕੂਏਂਬਿ ਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹਨਾਂ
ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਢੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਝੀਆਂ ਕਰੋ।

ਰੂਸੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਨਾਟੋ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰ! ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਖੁਲਾਸਾ

ਵਿਸ਼ਿਗਟਨ-ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿਧ ਪੇਪਰ ਵਾਇਨੈਸ਼ਨਾਲ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇ Russian navy trained to target sites inside Europe with nuclear-capable missiles ਹੇਠ ਖਬਰ ਛਾਪੀ ਹੈ ਕਿ ਰੂਸ ਯੂਰਪ ਉਪਰ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਮਲਾ ਕਰੇਗਾ।

ਫਾਈਨੈਸ਼ਨਾਲ ਟਾਈਮਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਰੂਸ ਨੇ ਨਾਟੋ ਨਾਲ ਜੰਗ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਯੂਰਪ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਮਲੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਰੂਸੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਪਰਮਾਣੂ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਫਾਈਰਿੰਗ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਖਲਾਈ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਫਾਈਨੈਸ਼ਨਾਲ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੂਸੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਨੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਮਲਿਆਂ ਲਈ ਫਰਾਸ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਤੱਤ ਅਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਬੈਰੋ-ਇਨ-ਫਰਨੇਸ ਵਰਗੇ ਦੂਰ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਕਸ਼ੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ 29 ਗੁਪਤ ਰੂਸੀ ਫੌਜੀ ਫਾਈਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਸਕੋ ਨੇ ਨਾਟੋ ਵਰਗੀ ਮਹਾਂਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਰਣਨੀਤਕ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹੋਇਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਰੂਸ ਨੇ ਹਮਲਿਆਂ

ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ

ਫਾਈਨੈਸ਼ਨਾਲ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਰੂਸ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। 2008 ਅਤੇ 2014 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਵਾਇਤੀ ਜਾਂ ਰਣਨੀਤਕ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹੋਇਆਂ ਨਾਲ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹੋਇਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਵਰਤੋਂ

ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ।

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੂਸ ਜੰਗੀ ਬੇਕਿਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹੋਇਆਰ ਤਾਈਨਾਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਤੈਨਾਤੀ ਕਾਰਣ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਜੰਗ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਮਲੇ ਦੀ ਮਿਲੀ ਇਜਾਜ਼ਤ

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੂਸਰਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ 'ਤੇ

ਅੱਗ ਦੀ ਸਿਆਣਪ

ਅੱਜ ਐਤਵਾਰ ਦਿਨ ਦਾ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਕਿਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਰੋਹਨ ਅੱਜ ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਦਾਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਸੀ। ਬੱਚੇ ਵੀ ਤਕਰੀਬਨ ਦਿਨ ਦੇ 10-11 ਵਜੇ ਤੱਕ ਆਪਣੀ-ਆਪਣੀ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਘੱਕ ਸੁੱਤੇ ਰਹੇ। ਆਖਬਾਰ ਵਾਲਾ ਆਖਬਾਰ ਸੁੱਟ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੀ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਅੱਗ ਹੀ ਅੱਗ ਪੱਸਰੀ ਹੋਈ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਦੀ ਆਖਬਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰਾਂ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਅੱਗ ਹੀ ਅੱਗ ਵਾਲਾ ਮਹੱਤਵ ਦਿਖਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਕਿਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਅੱਗ, ਕਿਤੇ ਨਫਰਤਾਂ ਦੀ ਅੱਗ, ਦੰਗੇ, ਫਸਾਦ, ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਹਮਲਾ। ਦੋਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਜਵਾਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭਗਤੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਵਹਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪਾ ਰਹੇ ਸਨ।

“ਗੁੱਡੀ ਦੇ ਡੈਡੀ! ਇਹ ਬੇਚਾਰੇ ਇਨਸਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਨੇ ਨਾ?”

“ਹਾਂ ਯਾਰ! ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚ ਕਹਿ ਰਹੀ ਏਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੱਖ ਚੁਰਾਸੀ ਜੂਨਾਂ ਭਗਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਇਨਸਾਨੀ ਜ਼ਾਮਾਂ ਮਿਲਿਆ। ਅਜਿਹਾ ਜ਼ਲਬਾ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਨਸੀਬ ਬੋੜਾ ਨਾ ਹੁੰਦੇ!”

“ਓਹ ਹੋਆ।”

★ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ★

“ਕੀ ਹੋਇਆ ਗੁੱਡੀ ਦੇ ਡੈਡੀ।”

“ਆਹ ਦੇਖ ਤਾਂ ਆਹ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਖਬਰ ਛਾਪੀ ਹੈ ਅਥੇ ਫਲਾਣੇ ਜੂਨਾਗੜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਦਾੜ ਦੀ ਝਾਤਿਰ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ। ਦੇਖ ਤਾਂ ਫੌਟੇ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਇਹ ਮੁਰਦਾ ਲਾਸ਼ ਹੋਈ ਪਈ ਕੁੜੀ ਬੇਚਾਰੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਤਾਂ ਧੀ ਹੈ, ਪਛਾਣੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੀ। ਆਖਬਾਰ ਦੱਸ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਅੱਗ ਲਗਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੀ ਵੀ ਫਲਾਣੇ ਨੰਦਗੜ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦੇ ਸੱਸ, ਸਹੁਰਾ ਤੇ ਪਤੀਦੇਵ ਫਰਾਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।”

“ਗੁੱਡੀ ਦੇ ਡੈਡੀ! ਸੱਚਮੁੱਚ ਕਿੰਨਾ ਲੋਹੜਾ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗ ਉਸਦੀ ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਲੱਗੀ ਕੁੜੀ ਤੱਕ ਇਸ ਅੱਗ ਦਾ ਭਾਬੜ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਿਆ?”

ਫਿਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਚੁੱਪ ਪਸਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹਾਂ ਇੱਕੋ ਵਕਤ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ,

“ਇਹ ਅੱਗ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਕਹੀਏ ਜਾਂ ਫਿਰ।” -ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਲ ਸਰੋਈ

ਸੋਚ

“ਓਇ ਰਾਮਿਆਂ, ਅੱਜ ਮਜ਼ਾ ਆ ਜਉ।

ਅਹੁ ਵੇਖ ਓਇ, ਕਿਵੇਂ ਟਪੂਸੀਆਂ ਮਾਰਦਾ

ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੂਸ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਨਾਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਸੰਭਾਲ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਰੂਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰ 32 ਨਾਟੋ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਹੈ। ਰੂਸੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਨਕਸ਼ਾ, ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 32 ਨਾਟੋ ਫੌਜੀ ਠਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਲੀਅਮ ਅਲਬਰਕ, ਇੱਕ ਸਾਬਕ ਨਾਟੋ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਸਟੀਮਸਨ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੇ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਸੈਪ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟੀਚਿਆਂ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਰੂਸ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਇਸ ਤੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਮਹਤਵਪੂਰਣ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਦੇਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਯੂਕਰੇਨ ਰੂਸ ਦੀ ਜੰਗ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਤਾਂ ਰੂਸ ਜਿਤ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹੋਇਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਯੂਰਪ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਰਮਨ ਰੂਸ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉਪਰ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਹਥਿਆਰ ਬੰਦ ਸਹਾਇਤਾ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਤੇ ਹੁਣ ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਹੱਥ ਮਾਸੂਮ ਚੂਚਾ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਬੱਚਾ ਸੀ। ਬੰਸੇ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਚੇ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਚੂਚੇ ਵੱਲ। ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਏ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਰਾਮੇ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਜਿਵੇਂ ਰਾਮੇ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਹਿਕ ਨਾਲ ਲਾਉਂਦੇ ਹਏ ਝੱਟ ਚੂਚੇ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

-ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਾਲਮ

ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਤੇ ਹਾਨੀ

ਇਹ ਦੁੱਧ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਾਮੀ ਜਦ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਮੁਜਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਇੱਕ ਘਰ ਤੋਂ, ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਨਿਕਲਿਆ ਤੇ ਇਹਦੇ ਬਾਬਾਰ ਆ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੜੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਅਦਬ ਵਜੋਂ, ਚਾਰ-ਪੰਜ ਕਦਮ ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ-ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਲੱਗਾ।

ਇਹਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ। ਨਾਲ ਹੀ ਮਨ ਵਿੱਚ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਚਲ ਪਈ ਮਤਾ ਉਹ ਨੌਜਵਾਨ ਇਹਦੇ ਨਾਲੋਂ ਹੁਣ ਅਗਾਂਹ ਲੰਘ ਜਾਵੇ ਤੇ ਇਹਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿੱਚ ਹੀਣ-ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਵੇ। ਸੋਚਿਦਾਂ ਆਪਣੇ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਚਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਕੁਝ ਤੇਜ਼ੀ ਲੈ ਆਂਦੀ।

ਇਹਦੇ ਭਾਵ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੋਇਆ ਨੌਜਵਾਨ ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਹਨੂੰ ਕਈ ਕਦਮ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਗਿਆ।

- ਡਾ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਮੰਨਣ

* * * *

ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਫਲਸਫਾ ਤੇ ਰਾਜੇ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ

ਡਾਕਟਰ ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ

• • •

ਰਾਜਾ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਮਾਨਸਿਕਤਾ 'ਚ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਤਾਣਾ-ਬਾਣਾ ਸਮਾਜਿਕ ਉੱਚਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਹੀ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਦਸ਼ਾ ਤੈਅ ਕਰਨ 'ਚ ਭੁਲਿਆ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ 'ਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਰੂਪਾਂ 'ਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਤੀਲਿਪੀ ਰੂਪ ਹੈ, ਉਸ 'ਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਕ ਜਾਹਕ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੁਗੋਲਿਕ ਹਿੱਤੇ 'ਚ ਆਪਣਾ ਸ਼ਾਸਨ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਅਤੇ ਪਦਵੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਰਾਜਾਸ਼ਮ, ਰਾਜਾ ਏ ਰਾਜਗਾਨ, ਰਾਜਾਧੀਰਾਜਾ, ਰਾਜਨਰਿਦਾ, ਭੂਪਤਿ, ਪ੍ਰਜਾ ਪਾਲਕ ਆਦਿ। ਗੁਰਬਾਣੀ 'ਚ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ :

ਰਬ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਰੱਬ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਦਾ ਸਮਾਜ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ 'ਰਾਜ ਮਹਿ ਰਾਜੂ ਜੋਗ ਮਹਿ ਜੋਗੀ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ 'ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਜਪਤ ਕੋ ਕੋ ਨ ਤਰਿਓ' ਸਿੱਖਿਅਤ ਦੇ ਸਰਬ-ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਰੂਪ 'ਚ ਦੁਨਿਆਵੀ ਹੋਂਦਾ, ਪਾਰੰਪਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਉਹ ਅਸੀਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸਮੂਹ ਦੁਨਿਆਵੀ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਤਕਰੇ, ਵੈਰ-ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਭੇਦਬਾਵ ਤੋਂ ਪਾਲਦਾ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੈਵੀ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਉਸ 'ਚ ਦੱਖਲ ਦੇਣਾ ਮਨੁੱਖੀ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਵੱਸ 'ਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮਰਪਿਤ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਦੀ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੁਨਿਆਵੀ ਮਨੁੱਖਾਂ 'ਚ ਉਸ ਵਰਗਾ ਤਪ-ਤੇਜ਼ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦਿੱਖਿਅਤੀ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਹ ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦਿੱਖਿਅਤੀ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਬਾਬਾਥੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦਿੱਖਿਅਤੀ ਤੋਂ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਉਸ ਦੀ ਮਹਿਮਾਂ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ :

ਕੋਊ ਹਰਿ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਰਾਜਾ

ਏ ਭੂਪਤਿ ਸਭ ਦਿਵਸ

ਚਾਰਿ ਕੇ ਝੂਠੇ ਕਰਤ ਦਿਵਜਾ

(ਅੰਗ-856)

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਰਬ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਦਾ ਮਾਲਕ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੀ ਏਕਤਾ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿੱਤੇ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਹੀ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ :

ਤੂ ਏਕੰਕਾਰੁ ਨਿਰਾਲਮੁ ਰਾਜਾ

ਤੂ ਆਪਿ ਸਵਾਰਹਿ ਜਨ ਕੇ ਕਾਜਾ

(ਅੰਗ-1039)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਦਿੱਖਿਅਤੀ ਤੋਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ, ਸ਼ਾਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ਾਹ, ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ, ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਆਦਿ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਦਾ ਮਾਣ, ਨਿਤਾਣਿਆਂ ਦਾ ਤਾਣ, ਨਿਓਟਿਆਂ ਦੀ ਓਟ, ਸੱਚੇ ਪਿਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੰਨ ਕੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ

ਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰਾਜਾ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਜਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਰਾਜ 'ਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਕੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਮੱਸੀਅਤ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ੁੱਧ ਹਵਾ, ਸ਼ੁੱਧ ਪਾਣੀ, ਸ਼ੁੱਧ ਅਨਾਜ, ਸ਼ੁੱਧ ਆਚਾਰ, ਸ਼ੁੱਧ ਵਿਹਾਰ, ਸ਼ੁੱਧ ਵਿਚਾਰ, ਉੱਤਮ ਵਿਦਿਆ, ਸ੍ਰੋਟ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਆਦਿ ਆਦਰਸ਼ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੰਨੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਯੋਗ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨਾ ਰਾਜੇ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਜੇ ਵਿਚ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਗੁਣ ਕਿਵੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਪਲੈਟੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਰਾਜਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਸੀ ਕਿ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸੂਝਵਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਆਪਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮਨੁੱਖ 'ਚ ਸਦਾਚਾਰ ਵਾਲੀ ਬਿਰਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਲੈਟੋ ਚਾਰ ਸਦਗੁਰਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਵੇਕ ਬੁੱਧੀ, ਸਾਹਸ, ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਨਿਆਂ। ਪੱਛਮੀ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਦਰਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੁਕਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ 'ਚ ਵੀ ਵਿਚਵਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪੱਛਮ 'ਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਯਹੂਦੀ, ਈਸਾਈ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮ ਨੂੰ ਵੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਵਿਖਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਈਸਾਈ ਧਰਮ 'ਚ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦੁਨਿਆਵੀ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਰੱਬੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਹੀ ਸਥਿਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਲਾਮ ਵਿਚ ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਹਿਬ ਦੁਆਰਾ ਅਰਬ ਵਿਖੇ ਅਰੰਭ ਕੀਤੇ ਧਰਮ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਚਾਰ ਖਲੀਗਿਆਂ ਤੱਕ ਸ੍ਰੋਟ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਸਿਧਾਂਤ ਖਲੀਗਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਨਿਘਾਰ ਆਉਂਦਾ ਗਿਆ। ਇਸ

ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਭਾਰਤ 'ਚ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਨ ਪਰ ਧਰਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਉਲਟ ਕਾਰਜ ਕਰਦੇ ਰਹੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਨਫਰਤ ਅਤੇ ਵੈਰ-ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਭੂਲਿਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਪੂਰਬ ਵਿਖੇ ਹਿੰਦੂ, ਜੈਨ, ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਦੇਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਾਸਕ ਅੱਥਰ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਅਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਸੀ।

ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ 'ਚ ਚਾਰ ਯੁੱਗਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਯੁੱਗਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਰਾਜਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਧਰਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਾ ਜਨਕ, ਰਾਜਾ ਰਾਮਚੰਦਰ ਜੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕਲਿਆਂਕਾਰੀ ਗੁਣ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਧਰਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਰਾਮ ਰਾਜ' ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ। 'ਰਾਮ ਰਾਜ' ਭਾਰਤੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ 2024 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੀ 'ਰਾਮ ਮੰਦਰ' ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਲਗਿਆ ਸੀ।

ਪੂਰਬੀ ਧਰਮਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਇਹ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਹਨ ਪਰ ਰਾਜਸੀ ਦਬਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੁੜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜੇ ਦੇ ਜ਼ਾਲਮ ਅਤੇ ਅਨਿਆਕਾਰੀ ਹੋਣੇ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਰਾਜੇ ਦੇ ਜ਼ਾਲਮ ਅਤੇ ਅਨਿਆਕਾਰੀ ਹੋਣੇ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੁੱਧੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨਾ ਹੋਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਾਲੋਂ ਜ਼ਲਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਹ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਰਾਜੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਾਬੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨਾ ਹੋਣਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੱਖ ਜੀ ਤੱਕ ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਚਕਾਰੀ ਵਿਖੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਦਾਚਾਰੀ ਅਤੇ ਜੁਝਾਰੂ ਢੰਗ-ਤਰੀਕੇ ਸਿੱਖ ਜੀਵਨਜਾਚ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣ ਗਏ ਸਨ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੱਖ ਜੀ ਤੋਂ ਬਾਬਾਦ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੱਖ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਰਾਜ ਸਥਾਪਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਲਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸ਼ਲਾਹ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਸੰਪਾਦਕ ਅਤੇ ਆਦਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੱਲੋਂ - ਸੰਪਾਦਕ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਡਰਬੀ

ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਕਮਾਂ ਅਤੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ 'ਰਾਜੇ ਚੁਲੀ ਨਿਆਵ ਕੀ', 'ਰਾਜਾ ਤਖਤਿ ਟਿਕੇ ਗੁਣੀ ਭੈ ਪੰਚਾਇਣ ਰਤੁ', 'ਤਖਤਿ ਰਾਜ ਸੋ ਬਹੈ ਜੀ ਤੇ ਜ਼ਲਮਾਂ ਦੇ ਜ਼ਲਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਧਰਮ ਅਤੇ ਤਖਤਿ ਟਿਆਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਹਿਨਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਵਿਖੇ ਹਿੰਦੂ ਸੋ ਬਹੈ ਰਾਜਾਵਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੋਈਆਂ ਬੇਅੰਤ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਤਖਤਾਂ ਦੇ ਜ਼ਲਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਧਰਮ ਅਤੇ ਬੇਅੰਤ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਤਖਤਾਂ ਦੇ ਜ਼ਲਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਧਰਮ ਅਤੇ ਬੇਅੰਤ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਤਖਤਾਂ ਦੇ ਜ਼ਲਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਧਰਮ ਅਤੇ ਬੇਅੰਤ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਤਖਤਾਂ ਦੇ ਜ਼ਲਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਧਰਮ ਅਤੇ ਬੇਅੰਤ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ

ਮਹਿੰਗਾਈ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਸੁਸਤ ਆਰਥਿਕਤਾ ਕਾਰਨ ਚੀਨ ਵਿਚ ਛੜੇ-ਛੜੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧੀ, ਜਨਮ ਦਰ ਘਟੀ

ਚੀਨ ਵਿਚ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜੋੜਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਕਮੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਵਿਚ 2024 'ਚ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪਿਛਲੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਚੀਨ ਵਿਚ ਜਨਮ ਦਰ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮਕਾਜ਼ੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਚੀਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਚੁਣੌਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਬੁੱਢੀ ਆਬਾਦੀ ਤੋਂ ਪਰੋਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਛਿਮਾਹੀ 'ਚ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਚੀਨੀ ਜੋੜਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 2013 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਤੋਂ ਹੋਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਸੁਸਤ ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੀ ਵਧਦੀ ਲਾਗਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

ਹੁਣ ਜੇਕਰ ਘੱਟ ਵਿਆਹ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਘੱਟ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਦਰ ਘਟੇਗੀ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਵਿਆਹ ਤੋਂ

○ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਆਹ, ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਚਿੰਤਤ

ਬਚਣ ਵਾਲੇ ਇਹਨਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਘਟਦੀ ਜਨਮ ਦਰ ਨੇ ਚੀਨੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਦਰਅਸ਼, ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਵਿਆਹ ਦਾ ਰੁਸ਼ਾਨ ਘਟਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਵਿਚ ਵਿਆਹ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਛਿਮਾਹੀ ਵਿਚ ਕੁੱਲ 34 ਲੱਖ ਜੋੜਿਆਂ ਨੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ, ਜਦੋਂ

ਕਿ 2023 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 39 ਲੱਖ ਵਿਆਹ ਹੋਏ, ਯਾਨੀ ਜਨਵਰੀ-ਜੂਨ ਦਰਮਿਆਨ ਕਰੀਬ 5 ਲੱਖ ਘੱਟ ਵਿਆਹ ਹੋਏ।

ਇਹ ਸੰਕਟ ਚੀਨੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜਨਮ ਦਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਇਕਦੇ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ

ਵਿਆਹ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਦੂਜੀਆਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਰਥਵਿਸ਼ਸਥਾ ਚੀਨ ਵਿਚ ਹੌਲੀ ਵਿਆਹ ਕਾਰਨ ਨੌਜਵੀਆਂ ਘਟ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਤ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਚੀਨੀ ਨੌਜਵਾਨ ਇਕੱਲੇ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਦੇਰ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਚੀਨ ਵਿਚ 2014 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਕਮੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੋਵਿਡ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਢਿੱਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2023 'ਚ ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਹੁਣ ਫਿਰ ਤੋਂ ਘਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਚੀਨ ਵਿਚ ਮਾਹਿਰ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਵਿਆਹ ਦਰ 1980 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਗਿਰਾਵਟ ਕਾਰਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਆਹ ਯੋਗ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚ ਅੰਦਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਵੱਧ ਖਰਚੇ ਵੀ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਘਟਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਚੀਨ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਰ ਵਿਚ ਗਿਰਾਵਟ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਫਿਲਮ 'ਐਮਰਜੈਂਸੀ' ਦੇ ਟ੍ਰੇਲਰ 'ਚ ਦਿੱਸਿਆ ਕੰਗਨਾ ਰਣੌਤ ਦਾ ਰੋਬਿਟ ਅੰਦਰ

ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਅਦਾਕਾਰਾ ਕੰਗਨਾ ਰਣੌਤ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਐਮਰਜੈਂਸੀ' ਦਾ ਟ੍ਰੇਲਰ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਉਹ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਲੁੱਕ ਨਾਲ ਸਗੋਂ ਆਪਣੀ ਦਮਦਾਰ ਅਦਾਕਾਰੀ ਨਾਲ ਵੀ ਪ੍ਰਸੰਸਕਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਹੈ। ਫਿਲਮ 'ਐਮਰਜੈਂਸੀ' ਦਾ ਟ੍ਰੇਲਰ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੰਗਨਾ ਰਣੌਤ ਦੀ ਇਹ ਫਿਲਮ ਸਾਲ 1975 ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਲਗਾਈ ਗਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਦੇ ਟ੍ਰੇਲਰ ਨੂੰ ਲੋਕ ਕਾਫੀ ਪਸੰਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ' ਦੇ ਟ੍ਰੇਲਰ ਵਿਚ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਸਫਰ ਦੀ ਝਲਕ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਮਰਹੂਮ ਪਿਤਾ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਟ੍ਰੇਲਰ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰੀਅਰ 'ਚ ਸਿਆਸੀ ਅਸਾਂਤੀ ਅਤੇ ਜੰਗ ਵਰਗੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ। ਟ੍ਰੇਲਰ 'ਚ ਕੰਗਨਾ ਰਣੌਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਅਸ ਤਲਪੜੇ, ਸਤੀਸ਼ ਕੌਰਿਕ, ਮਿਲਿੰਦ ਸੋਮਨ ਵਰਗੇ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਝਲਕ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਫਿਲਮ 'ਚ ਸਾਲ 1975 'ਚ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਲਗਾਈ ਗਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਗਾਈ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਾਗਕਾਰ ਮੱਚ ਗਈ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਫੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। 'ਐਮਰਜੈਂਸੀ' ਵਿਚ ਅਨੁਪਮ ਖੇਤਰ ਜੈਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾਰਾਇਣ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਗੇ। ਅੱਥਰ ਛਾਬੜਾ ਨੇ ਮੌਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ਾਈ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਅਸ ਤਲਪੜੇ ਨੇ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਮਹਿਮਾ ਚੌਧਰੀ ਵੀ ਫਿਲਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਰੀਬੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੈਕਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਰਹੂਮ ਅਦਾਕਾਰ ਸਤੀਸ਼ ਕੌਰਿਕ ਫਿਲਮ 'ਐਮਰਜੈਂਸੀ' ਵਿਚ ਜਗਜ਼ੀਵਨ ਰਾਓ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ 'ਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਗੇ।

ਸੰਨੀ ਦਿੱਲ ਵੱਲੋਂ ਫਿਲਮ 'ਲਾਹੌਰ 1947' ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਪੂਰੀ ਹੋਈ

ਮੁਬਈ-ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਬਲਾਕਬਸਟਰ ਫਿਲਮ 'ਗਦਰ 2' ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਅਦਾਕਾਰ ਸੰਨੀ ਦਿੱਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਫਿਲਮ 'ਲਾਹੌਰ 1947' ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ 70 ਦਿਨਾਂ ਨੇਪਰੇ ਚਾਂਡੀਅਗ੍ਰਾ ਵਿਖੇ ਹੈ। ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਸੰਤੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਹੇਠ ਬਣੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਤੀ ਜ਼ਿੰਟਾ, ਸ਼ਬਾਨਾ ਆਜ਼ਮੀ, ਅਭਿਮਨਿਉ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਲੀ ਫ਼ਜ਼ਲ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਭਾਰਤ-ਪਾਕ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇੱਕ ਸੂਤਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 'ਲਾਹੌਰ 1947' ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਲਗਾਤਾਰ 70 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲਾਹੌਰ 1947 ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਲਗਾਤਾਰ 70 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਡੀਟਿੰਗ ਮਹਾਰਾਂ ਦੇ ਫਿਲਮ ਦਾ ਪੈਚ-ਵਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਭੀਜੇ ਦੇ ਕਈ ਸ਼ਾਟ ਫਿਲਮਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਲੈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਮਿਰ ਖਾਨ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਜ਼ਿੰਟਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਦਾਕਾਰਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਜ਼ਰੀਏ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।